

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ**

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

**Актуальні проблеми інтелектуальної власності
в інформаційній сфері**

Інформаційно-аналітичний дайджест

№ 11 (листопад)

Київ 2023

Заснований Відділом з охорони інтелектуальної власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2016 р. Видається щомісяця. Відповідальний редактор Л. Литвинова. Упорядник: Л. Литвинова. Дизайн обкладинки О. Саприкін. Адреса редакції: НБУВ, просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-19-92. E-mail: nbuvdpi@ukr.net.

Аналітичний дайджест покликаний надати інформацію про проблеми інтелектуальної власності, що є надзвичайно актуальними в контексті інтеграції України в Європейське співтовариство. Призначення дайджесту – ознайомлення широкого кола фахівців у сфері інтелектуальної власності, а також і всіх користувачів, які цікавляться цією проблематикою, з інформаційними джерелами мережі Інтернет та новими надходженнями до фондів НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, підручники, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, статті з періодичних видань), що висвітлюють сучасні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Ознайомитися з літературою із фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна за адресою: проспект Голосіївський, 3, м. Київ.

Публікується на умовах ліцензії Creative Commons «Attribution» («Атрибуція – Із Зазначенням Авторства») 4.0.

ЗМІСТ

Інтелектуальна власність за кордоном	2
Всесвітня організація інтелектуальної власності.....	58
Інтелектуальна власність в Україні	66
Інтелектуальна власність в мережі Інтернет	70
Наука у сфері інтелектуальної власності.....	114
Законодавство з інтелектуальної власності.....	137
Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності.....	157
Сучасний стан авторського права в Україні та світі.....	193
Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів.....	209

Інтелектуальна власність за кордоном

«EUIPO та OECD (Організація економічного співробітництва та розвитку) опублікували звіт «Чому країни імпортують підробки?», у якому деякі країни Латинської Америки лідирують або входять до 15 найбільших імпортерів підроблених продуктів.

У цьому документі названі такі країни Латинської Америки:

- Бразилія є 8-ю країною за часткою підробленого імпорту іграшок та ігор
- Мексика є 16-ю країною світу за загальним розподілом вартості підробленого імпорту (2019). Ця країна також згадується як основний імпортер підроблених іграшок/ігор та електроніки за вартістю підробленого імпорту.
- Чилі посідає 12-е місце як найбільший імпортер підробленого одягу (за часткою підробок)
- Аргентина є головним у світі імпортером підроблених ліків (як за вартістю, так і за часткою підробленого імпорту)» (*Report "Why do countries import fakes?" from the EUIPO and OECD // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/report-why-do-countries-import-fakes-euipo-and-oecd-2023-11-06_en). 06.11.2023*).

«Оскільки китайська мова є офіційною мовою Тайваню, Китаю та Гонконгу, косметичні компанії на цих ринках стикаються з унікальними міркуваннями щодо управління своїми портфелями інтелектуальної власності та правозастосування, що відрізняє їх від інших юрисдикцій...

Компанії повинні не лише зосереджуватися на захисті текстових елементів бренду, але й розглянути питання про збереження офіційних назв компаній, логотипів, розроблених із фіксованою кольоровою схемою, контейнерів із продуктами бестселерів та довгострокових рекламних слоганів. Крім того, вирішальним є отримання патенту на винахід для формули косметики.

- *Назви торгових марок із перекладом на китайську* – на Тайвані, у Китаї та Гонконзі китайська є офіційною мовою, тому місцеві дистриб'ютори та споживачі можуть рекламувати продукти, використовуючи назви брендів із перекладом на китайську мову або офіційну китайську назву. Ось чому власники брендів також повинні вибрати та зареєструвати назву китайської марки разом із назвою англійської марки.

- *Упаковка та контейнери* – матеріали, кольори та форми, які використовуються в косметичній упаковці та контейнерах, передають споживачам відмінні характеристики. Різні форми «класичної упаковки» безпосередньо пов'язані з іміджем бренду, підкреслюючи важливість захисту інтелектуальної власності щодо упаковки та контейнерів.

- *Тривимірні торговельні марки* – відповідно до «Рекомендацій з експертизи нетрадиційних торговельних марок на Тайвані» та «Керівництва з експертизи та перевірки торгових марок 2021 року» в Китаї, тривимірна форма продукту та його контейнера вважаються застосовними для тривимірні позначки. Таким чином, тривимірна форма косметичного контейнера може бути захищена як тривимірний товарний знак...
- *Патенти на дизайн* – дизайн упаковки, форма контейнера, кольори, візерунки та будь-яка їх комбінація підлягають заявці на патент на дизайн відповідно до Законів про патенти Тайваню та Китаю. Захист дизайну також доступний у Гонконзі. Починаючи з 1 червня 2021 року Закон про патенти Китаю дозволяє подавати заявки на патенти на зразки для часткового зовнішнього вигляду, що є таким самим, як і на Тайвані. Тепер конструкції косметичних контейнерів можна захищати не тільки в цілому, але й окремі частини, такі як кришка та корпус пляшки, щоб підвищити рівень захисту. Крім того, міжнародні заявники, які шукають захист зразків у кількох країнах, можуть скористатися міжнародною Гаазькою системою дизайну, до якої Китай приєднався у 2022 році... Однак Тайвань і Гонконг не є сторонами Гаазької угоди щодо міжнародних зразків.
- *Патенти на корисні засоби (винаходи)* – Патентний захист на корисні засоби доступний для багатьох аспектів косметичних продуктів, включаючи, наприклад, базові композиції та рецептури, методи приготування або виробництва, механізми доставки, комбіновані продукти косметичних пристроїв і всі аспекти пакування, серед яких інші. ...захист можна отримати безпосередньо в Гонконзі або через заявку в Китаї, Європі чи Великобританії. Для Тайваню вкрай важливо, щоб заявники на патент розуміли, що Тайвань не є учасником Договору про патентну кооперацію (РСТ), і тому міжнародна заявка на патент РСТ не може бути «націоналізована» на Тайвані...

Контроль і обмеження контрафактної косметичної продукції

...Немає суттєвих відмінностей у примусових заходах щодо підробленої косметичної продукції, прийнятих платформами електронної комерції в Китаї та Тайвані. Наприклад, відомі китайські платформи, такі як Tmall і Taobao, а також відомі тайванські платформи, такі як Yahoo, Ruten і Shopee, усі приймають повідомлення про підроблені продукти, які порушують права на торговельні марки. Залежно від серйозності порушення платформи вживають заходів, видаляючи список підроблених продуктів або призупиняючи облікові записи продавців-порушників. Рекомендується, щоб власники торгових марок регулярно контролювали платформи електронної комерції та негайно надсилали повідомлення, коли вони стикаються з підробленими продуктами.

...якщо мова йде про продавців контрафакту з більшими обсягами продажів, власники торгових марок можуть розглянути можливість надсилання листів про припинення та відмову після підтвердження природи підробки шляхом тестових закупівель. У цих листах необхідно вимагати від продавців

надати списки контрафактної продукції, вживати заходів щодо знищення та підписувати акт під присягою.

Китай

- *Адміністративні та судові заходи.* Відповідно до Закону про торговельні марки Китаю відповідальність за порушення прав на торговельну марку включає адміністративні покарання, цивільну та кримінальну відповідальність. У той час як останні два вимагають судового провадження для засудження, розгляд справ про підробку за допомогою адміністративних заходів виявляється більш ефективним у швидкому припиненні порушення з меншими часовими та фінансовими наслідками.

- *Адміністративні розслідування та заходи* – у Китаї «行政查處» означає офіційні розслідування та подальші дії, які вживаються адміністративним відділом промисловості та торгівлі після отримання звітів. Ці розслідування націлені насамперед на виробників контрафактної продукції та складські компанії, як правило, за винятком справ про підробку в Інтернеті...

Тайвань

На Тайвані порушення прав на торговельну марку тягне як цивільну, так і кримінальну відповідальність. Тому, як тільки власники торгових марок виявили контрафактну продукцію, вони можуть або подати скаргу до поліції, або вимагати відшкодування збитків через цивільний позов.

- *Кримінальна відповідальність щодо торговельних марок і добровільне розслідування, яке проводить поліція.* Відповідно до закону Тайваню про торговельні марки, правопорушення щодо торговельних марок можуть переслідуватися навіть без офіційної скарги від власника торговельної марки. Поліція зберігає повноваження самостійно розпочинати розслідування справ про підробку. За результатами розслідування прокуратура вирішить питання про порушення кримінальної справи на підставі отриманих даних...

- *Заходи охорони кордон .* Виходячи з того факту, що діяльність з імпорту та експорту між країнами почастишала, а потік товарів на ринки країн став більш швидким, вжиття заходів охорони кордону є ключовим для запобігання потраплянню підробок на ринок. так само. Крім того, якщо відомо про регіони, де відоме місце розташування контрафакту, відстеження та запобігання експорту товарів з регіонів також може підвищити ефективність...» (*George J.H. Huang, Kiri Lee Sharon. A guide to registering and protecting cosmetics in Taiwan, China and Hong Kong // The Global Legal Post (https://www.globallegalpost.com/news/a-guide-to-registering-and-protecting-cosmetics-in-taiwan-china-and-hong-kong-1077602287). 03.11.2023).*

«У сучасному бізнес-ландшафті, що швидко розвивається, фінансування на основі інтелектуальної власності стає кардинальним фактором, пропонуючи компаніям інноваційні способи забезпечення капіталу та стимулювання зростання...»

Спеціалізовані фірми з оцінки інтелектуальної власності набули популярності, використовуючи різні методології для оцінки вартості нематеріальних активів, тим самим встановлюючи свою роль у процесі фінансування. Оцінка є складним процесом, і ці фірми використовують комбінацію доходів, ринку та витрат, щоб забезпечити визначення справедливої ринкової вартості (FMV) активу інтелектуальної власності. Кінцева мета полягає в тому, щоб переконатися, що продукт оцінки забезпечує прозорість для інвесторів і кредиторів.

Застосовується кілька моделей фінансування на основі інтелектуальної власності, включаючи позики, забезпечені ІР, фінансування роялті та стратегії монетизації ІР. Приємно бачити, що компанії в різних секторах реалізують потенціал цих моделей.

Приклад із реального світу: Qualcomm, провідна компанія з виробництва напівпровідників і телекомунікаційного обладнання, монетизує свій великий патентний портфель, надаючи ліцензії на свою технологію іншим гравцям галузі. Ця стратегія стала суттєвим джерелом доходу для компанії.

Технології та аналітика даних змінюють фінансування на основі інтелектуальної власності. Штучний інтелект і блокчейн використовуються для встановлення права власності та вартості інтелектуальної власності, зменшення адміністративних витрат і забезпечення прозорості...

Проблеми та ризики притаманні фінансуванню на основі інтелектуальної власності, зокрема порушення прав інтелектуальної власності, правові складності та потенційне знецінення інтелектуальної власності. Компанії можуть пом'якшити ці ризики, посиливши свої стратегії інтелектуальної власності та відстежуючи потенційні загрози...

Майбутнє фінансування на основі інтелектуальної власності готове до значної еволюції, змінивши бізнес-ландшафт. Оскільки популярність фінансування на основі ІВ зростає, очікується, що регулятори та фінансові установи адаптуються до цієї тенденції. Простір динамічний, і очікується, що нормативно-правова база розвиватиметься, щоб надати більш чіткі вказівки для бізнесу...» (*Joseph K. Hopkins. Why Intellectual Property-Based Financing Is Gaining Popularity // Forbes* (https://www.forbes.com/sites/forbesfinancecouncil/2023/11/13/why-intellectual-property-based-financing-is-gaining-popularity/?utm_source=flipboard&utm_content=user%2Fforbes&sh=6b9b3df41e32). 13.11.2023).

«Навігація в тонкощах захисту торгових марок у регіоні Близького Сходу та Північної Африки (MENA) є багатогранною справою. Шлях до захисту прав на торговельну марку значно відрізняється в різних юрисдикціях: від заперечень щодо попередньої реєстрації до процедури анулювання...

Більшість країн у регіоні MENA пропонують вікно для оскарження попередньої реєстрації, що дозволяє третім особам оскаржувати заявку на торговельну марку. Період оскарження зазвичай становить від 60 до 90 днів із дати публікації. Однак є винятки: Ліван і Алжир не передбачають заперечення щодо попередньої реєстрації, залишаючи юридичне анулювання єдиним заходом для оскарження можливості реєстрації знака.

Позови щодо заперечення є в основному адміністративними та подаються до відповідних відомств торговельних марок (ТМО), за винятком Ірану, де вони також можуть передбачати судові процедури. Адміністративний характер цих процесів, як правило, робить їх менш витратними, зосереджуючись на письмовому записі та обмежуючи юрисдикцію питанням реєстрації. Це є відображенням принципу «перший подав заявку», який домінує в регіоні, коли опонент не зобов'язаний доводити використання раніше зареєстрованої марки, яка є основою для заперечення. ТМО Тунісу використовує примирливий підхід, коли він сприяє зустрічі, щоб допомогти сторонам досягти врегулювання. Якщо згоди не досягнуто, а сторона оспорує, необхідний судовий позов, щоб запобігти реєстрації знака, якому оскаржується.

Навіть якщо попередні права не встановлені на місцевому рівні, заперечення на основі відомості торговельної марки є допустимим. Визначення відомості відповідає як міжнародним, так і місцевим стандартам, враховуючи різні фактори, такі як тривалість продажів, географічне охоплення, реклама, ринкова репутація та свідчення експертів. Інші підстави для заперечення можуть включати абсолютні підстави, недобросовісність і права згідно з окремими статтями Паризької конвенції, включаючи фірмові назви, державні емблеми та реєстрацію агентів або представників.

У регіоні MENA не існує єдиної системи заперечень, що призводить до різних часових рамок для подання заперечень. Наприклад, Іран і Кувейт мають 30-денний період, а Судан подовжує його до 8 місяців для іноземців. Йорданія виділяється як єдина юрисдикція, яка пропонує можливість продовження, хоча й за суворих умов...» (*A Guide on Trademark Opposition Procedures in the MENA Region // SABA & Co. IP (<https://www.sabaip.com/a-guide-on-trademark-opposition-procedures-in-the-mena-region/>). 15.11.2023*).

«16 листопада інноваційна аналітична компанія Patsnap опублікувала результати свого звіту про глобальні інновації за 2023 рік, який вимірює низку патентних показників для визначення найбільш інноваційних компаній у світі. Цьогорічний список Global Innovation 100 представляє приблизно чверть усієї світової діяльності щодо подання патентних заявок...»

Компанії, що входять до списку Global Innovation 100 від Patsnap, який включає близько 68 000 дочірніх компаній, що володіють патентними активами, створили 27% міжнародних заявок відповідно до Договору про

патентну кооперацію (РСТ) і володіють 22% патентів світу, які зараз діють. За даними Patsnap, компанії, які входять до списку Global Innovation 100, подали в середньому 210 000 патентних заявок і мають патенти на 36 000 винаходів. ...карта інновацій показує, що Qualcomm, Johnson & Johnson і Samsung Electronics є одними з лідерів у рейтингу Global Innovation 100.

Одинадцять галузей промисловості представлені компаніями зі списку Global Innovation 100, хоча більше однієї п'ятої компаній у списку працюють у галузі наук про життя та охорони здоров'я. Сюди входять фармацевтичні компанії, медичні прилади та компанії з контрактного виробництва. Як зазначається у звіті Patsnap, ці фірми, як правило, перевершують інші компанії в топ-100 з точки зору глобалізації технологій. Галузь наук про життя та охорони здоров'я може похвалитися вісім із 10 компаній, що входять до 100 найкращих, які подали заявки на патенти в 120 або більше країнах і регіонах. Американська фармацевтична компанія Pfizer користується найбільшим ступенем глобалізації, подаючи заявки на патенти в 138 країнах і регіонах.

Незважаючи на те, що в рейтингу Global Innovation 100 переважають компанії зі Сполучених Штатів або Японії, на які разом припадає майже дві третини топ-100 фірм, загалом у списку представлено 15 країн і регіонів. На Північну Америку та Європу припадає разом 90% Global Innovation 100 фірм у секторі наук про життя та охорони здоров'я, тоді як в Азії розташовано більше половини 100 найбільших компаній у секторах електроніки, машин і обладнання, хімікатів і матеріалів...» (*Steve Brachmann. Report Shows Downward Patent Filing Trend for World's Most Innovative Companies // IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2023/11/17/report-shows-downward-patent-filing-trend-worlds-innovative-companies/id=169723/>). 17.11.2023*).

«У 2022 році ринок переносних медичних електронних пристроїв (WMED) тільки в США становив 27 мільярдів доларів, і, згідно з Future Market Insights, очікується, що цей ринок зростатиме з 2023 по 2032 роки на понад 28% у річному обчисленні. Продажі, пов'язані з WMED включає апаратні продукти, такі як годинники, кільця, ремені тощо, але також поширюється на пов'язані програми, налаштовані для забезпечення моніторингу, діагностики, аналізу та звітування медичних біометричних даних для практикуючих лікарів... Така багатогранна екосистема надає компаніям значні можливості для створення корпоративної цінності за допомогою стратегічно розробленого, диверсифікованого міжнародного портфоліо патентів, розробленого для захисту основних функцій та інновацій своїх WMED...

Міркування під час патентування WMED

1) Терапевтичні вимоги

Вибір місця для патентування зазвичай залежить від таких факторів, як діяльність конкурентів, розмір ринку, місце проведення науково-дослідної

діяльності тощо. Патентування WMED викликає додаткові міркування. Наприклад, різні юрисдикції мають різні правила щодо доступності претензій, спрямованих на терапевтичні та діагностичні методи, що проводяться на тілах людей або тварин. Сполучені Штати та Австралія є двома з небагатьох юрисдикцій, які прямо не забороняють патентні претензії, спрямовані на такі методи. Дійсно, патентні правила в Китаї, Японії та навіть у Європі прямо забороняють заяви про такі методи, але дозволяють патентувати пристрої, які здійснюють такі методи.

Зважаючи на такі відмінності, патентні заявки на WMED повинні включати різні типи претензій, адаптованих до конкретної юрисдикції...

2) Претензії щодо обладнання та/або програмного забезпечення

Претензії, зосереджені на апаратному забезпеченні, слід розглядати в першу чергу, особливо тому, що порушення таких претензій не вимагає фактичного використання продукту. Звичайне виробництво або продаж продукції може вважатися порушенням.

...претензії, спрямовані на керовані програмним забезпеченням методи збору, аналізу та представлення даних, включаючи те, як пристрій взаємодіє з користувачем, часто є патентоспроможними та можуть бути дуже цінними. Тут ключовими факторами, які слід враховувати, є правильне визначення обсягу претензії в контексті пристрою, що виконує інноваційні технології, а також заява про кінцевий технічний ефект в описі.

Крім того, WMED можуть співпрацювати з серверним пристроєм для виконання операцій, і претензії, зосереджені на цьому зв'язку, слід розглядати. Наприклад, системні функції можуть бути заявлені з точки зору WMED або серверного пристрою та можуть включати комбінації WMED із серверним пристроєм. Ця стратегія може надати варіанти для примусового виконання, залишаючись у межах вимог, встановлених різними патентними юрисдикціями.

3) Хронометраж

Патентні заявки, що захищають розроблену інтелектуальну власність, слід подавати якомога раніше та до обговорення з третіми сторонами...

Ті, хто має стратегічно розроблені патентні портфелі, можуть заробити й зберегти своє місце за столом, тоді як ті, хто не має належного захисту інтелектуальної власності, можуть бути відсунуті на бічні лінії» (*James Bell, Darren Jiron. Winning IP strategies for wearables // Rapid Medtech Communications Ltd. (<https://www.med-technews.com/medtech-insights/medtech-regulatory-insights/winning-ip-strategies-for-wearables/>). 13.11.2023*).

«У світі, який страждає від ескалації наслідків зміни клімату, прагнення до нульових викидів стало глобальним імперативом...

Гарантовано, що різні сектори промисловості стануть ключовими стовпами в колективному прагненні створити економіку з нульовим прибутком, кожен з яких сприятиме унікальному спектру інновацій. Ці сектори, зміцнені

механізмами інтелектуальної власності, створюють благодатний ґрунт, де процвітають стійкі технології, кожен з яких повторює нюанси та труднощі відповідних сфер...

У прагненні до нульової чистої економіки енергетичний сектор стає ключовим інноватором, використовуючи патенти для визначення меж відновлюваної енергії, зберігання енергії та інтелектуальних мережевих систем.

Окрім юридичних маневрів, стратегічні портфелі ІВ стають каталізаторами технологічного прогресу. Компанії володіють надійними патентними арсеналами, долаючи складності в таких заходах з нульовим енергоспоживанням, як сонячна фотоелектрична енергетика, енергія вітру та акумуляторні технології.

Кожен патент стає дороговказом, який освітлює шляхи до стійких енергетичних рішень. Ці патенти не є статичними; вони втілюють технологічні прориви, захищаючи винахідливість та інвестиції. Вони сприяють конкуренції, заохочуючи компанії досліджувати нетрадиційні рішення, пов'язані з нагальністю зміни клімату. Ретельна патентна стратегія та стратегічне узгодження з бізнес-цілями забезпечують успіх у цьому секторі.

Транспортний сектор готовий зіграти ключову роль у майбутніх економіках з нульовим чистим виходом, що характеризуються електрифікацією, підвищенням енергоефективності та інтеграцією стійких технологій.

Інтелектуальна власність служить багатогранним керівництвом для інновацій, щитом, що захищає технологічну винахідливість, і стратегічним активом, що підвищує конкурентоспроможність. Автомобільні компанії, які відіграють ключову роль у цій інновації, представляють електромобілі, водневі паливні елементи та рішення для сталої мобільності. Стратегічне управління активами інтелектуальної власності, включаючи патенти та торгові марки, формує траєкторії інновацій.

Навігація в складних законодавчих рамках вимагає глибокого розуміння права інтелектуальної власності, далекоглядного підходу та детального усвідомлення технологічної та ринкової динаміки транспортної галузі...

У зелених технологіях патентні дані постають як багате сховище інтелектуальних даних, що пропонує детальне уявлення про технологічні сфери, що резонують із посиленою інноваційною діяльністю. Ці тенденції — не просто статистичне відлуння — це стратегічні вказівники, які висвітлюють шляхи технологічної еволюції, конкурентної стратегії та трансформації галузі. Ретельний аналіз цих тенденцій відкриває стратегічну гармонізацію, де корпоративні портфелі інтелектуальної власності перегукуються з вимогами сталого розвитку. Ця синхронізація — не пасивний збіг, а свідома домовленість, у якій активи інтелектуальної власності точно узгоджуються з цілями сталого розвитку, пріоритетами інновацій і ринковими перспективами. Ці стратегічні узгодження культивують інноваційні екосистеми, точно налаштовані на нагальні потреби зміни клімату. Вони дають змогу компаніям

створювати спеціалізовані сфери знань, лідерства та конкурентоспроможності в сферах зелених технологій, що постійно розвиваються...» (*Pramod Chintalapoodi. The Green Blueprint: How Intellectual Property is Shaping the Path to a Net-Zero Economy // Chip Law Group* (<https://www.chiplawgroup.com/the-green-blueprint-how-intellectual-property-is-shaping-the-path-to-a-net-zero-economy/>). 20.11.2023).

«...У світі зростає кількість стартапів, які своїми передовими технологіями руйнують традиційні галузі. Ось десять стартапів, які знайшли нові шляхи вирішення проблем, використовуючи інноваційні підходи та методи, щоб змінити світ на краще.

1. Cruise – це стартап із Сан-Франциско, який спеціалізується на технологіях автономних автомобілів і залучив понад 19 мільярдів доларів США. Компанія Cruise розробляє безпілотний автомобіль, який може їздити по дорогах загального користування без втручання людини. Компанія працює над створенням системи, яка зможе відчувати навколишнє середовище та реагувати на нього в режимі реального часу, що робить її безпечнішою та ефективнішою, ніж автомобілі, керовані людьми.

Стартап зосереджується на розробці власних технологій і вже подав численні патенти в галузі автономних транспортних засобів. Із зростанням тенденції до безпілотних автомобілів попит на патенти на автономні транспортні засоби також зростає.

2. EQRx — це біотехнологічний стартап, який зосереджений на розробці доступних ліків для пацієнтів. Їхня бізнес-модель передбачає використання передових технологій і аналітику даних для оптимізації розробки ліків і зниження витрат на лікування. EQRx подала заявку на отримання кількох патентів, пов'язаних із процесом розробки ліків, у тому числі патент на свою «геномну модель для розробки ліків»...

3. Skydio — це стартап, що займається розробкою безпілотних літальних апаратів для промислового та комерційного використання. Технологія стартапу дозволяє дронам орієнтуватися в складних середовищах і виконувати такі завдання, як інспекції та спостереження, практично без втручання людини. Skydio подала кілька патентів, пов'язаних із технологією автономних безпілотних літальних апаратів, у тому числі на «системи та методи автономної аеронавігації».

4. Nuro — каліфорнійський стартап, який є піонером у сфері автономної доставки. Компанія залучила понад 1 мільярд доларів фінансування. Технологія Nuro розроблена, щоб забезпечити безпечну та ефективну доставку за допомогою безпілотних транспортних засобів. Компанія вже співпрацює з кількома великими роздрібними торговцями та ресторанами, включаючи Walmart і Domino's Pizza, щоб протестувати свою автономну службу доставки.

Nuro подав численні патенти, пов'язані з технологією автономної доставки, включаючи патенти на дизайн автомобіля та навігаційну систему...

5. Cognitivescale (нещодавно придбана компанією Tecnotree) — це стартап, який спеціалізується на розробці рішень для бізнесу на базі штучного інтелекту та залучив понад 105 мільйонів доларів США. Технологія Cognitivescale розроблена, щоб допомогти компаніям автоматизувати свої операції та покращити процеси прийняття рішень за допомогою ШІ. Стартап подав кілька патентів, пов'язаних із його технологією, включно з патентами на систему обробки природної мови (NLP) і платформу ШІ.

6. Freenome – це стартап у галузі охорони здоров'я, який використовує ШІ та машинне навчання для виявлення раку на ранній стадії. Їхня технологія аналізує зразки крові, щоб ідентифікувати ракові клітини та передбачити ймовірність розвитку раку. Компанія Freenome подала кілька патентів на свою технологію виявлення раку, включаючи патент на «неінвазивні методи виявлення та моніторингу раку»...

7. Bolt – це транспортний стартап, який спеціалізується на створенні електросамокатів і велосипедів для міських районів. Їхні транспортні засоби розроблені таким чином, щоб бути екологічними та доступними, що робить їх привабливою альтернативою традиційним методам транспортування. Компанія Bolt подала кілька патентів, пов'язаних із технологіями транспортування, включаючи патент на «електричний скутер із модульним акумулятором»...

8. Ginkgo Bioworks — бостонський стартап, який революціонує сферу синтетичної біології та залучив понад 2,5 мільярда доларів США. Технологія Ginkgo Bioworks розроблена для створення нових організмів за допомогою синтетичної біології, які можна використовувати для різноманітних цілей, включаючи виробництво їжі, матеріалів і ліків. Стартап подав численні патенти на свою технологію, включаючи патенти на платформу синтезу ДНК і систему редагування генів...

9. Veo Robotics – це стартап, який розробляє передову технологію датчиків і керування для промислових роботів. Їхня технологія дозволяє роботам безпечно працювати поруч з людьми, підвищуючи ефективність і продуктивність у виробництві та логістиці. Потенційна IP-адреса, яку Veo Robotics може подати, може бути пов'язана з їхніми алгоритмами зондування та керування та їхнім унікальним підходом до співпраці людини та робота. Тенденції інтелектуальної власності в цій галузі включають зростаюче значення безпеки та надійності роботизованих систем і зростаючий інтерес до спільної робототехніки.

10. Verkada – це хмарна компанія відеоспостереження, яка пропонує інтелектуальні хмарні камери безпеки, які надають інформацію в реальному часі компаніям і організаціям. Компанія залучила понад 139 мільйонів доларів фінансування. Камери Verkada використовують такі передові технології, як штучний інтелект і розпізнавання облич, щоб стежити за людьми, транспортними засобами та об'єктами в режимі реального часу...

Компанія Verkada подала заявку на кілька патентів, пов'язаних із технологією камери, до Бюро патентів і торгових марок США. Ці патенти стосуються використання штучного інтелекту та машинного навчання в камерах спостереження та інтеграції різних датчиків для забезпечення більш повного уявлення про навколишнє середовище.

Ці десять передових стартапів служать нагадуванням про важливість інтелектуальної власності в сучасному швидкоплинному діловому світі. Захист інноваційних ідей і технологічних досягнень має вирішальне значення для успіху будь-якого стартапу, оскільки це гарантує його конкурентоспроможність і прибутковість у довгостроковій перспективі...» (*Pramod Chintalapoodi. Revolutionizing Industries: An Inside Look at 10 Cutting-Edge Startups and Their IP Trends // Chip Law Group (<https://www.chiplawgroup.com/revolutionizing-industries-an-inside-look-at-10-cutting-edge-startups-and-their-ip-trends/>). 14.11.2023*).

«...Останні тенденції, пов'язані з розвитком технологій в косметичній індустрії, які можуть успішно замінити традиційну косметику, можна побачити у великій кількості заявок на винаходи в цій галузі. Пошук патентних документів, що стосуються косметики, показав, що за останні 3 роки було 21 355 патентних родин, які охоплюють 33 685 заявок на винаходи в цій галузі (розробка автора на основі пошуку в базі даних PatBase® Minesoft®). Країнами з найбільшою кількістю патентних заявок на такі винаходи є Китай, Південна Корея, США та Японія. Заявники охоче подавали міжнародні заявки, які потенційно могли охоплювати до 157 країн і регіонів. Провідними компаніями тут є Guangdong Univ. of Technology, Shiseido Co. LTD, LG Household and Health Care Ltd., L'Oréal SA та Procter and Gamble Co. Ltd...

Аналізуючи патентні тенденції географічно, можна побачити, що світовим лідером є Китай, а в Європі це питання не настільки популярне. Якщо дивитися за кількістю заявок серед європейських країн, то лідерами є Німеччина (366 заявок), Франція (185 заявок) та Іспанія (155 заявок), але загальна кількість заявок з цих країн у кілька разів менша, ніж у Китаї. Беручи до уваги кількість заявок за останні роки, можна помітити, що найбільше зростання нових патентних заявок спостерігалось у 2020 році...» (*Agnieszka Pazik, Urszula Gągala. Patent trends in cosmetics industry for 2024 // JWP Rzecznicy Patentowi (<https://www.jwp-poland.com/patent-trends-in-cosmetics-industry-for-2024/>). 24.11.2023*).

«...ключові активи інтелектуальної власності, доступні правовласникам у світі спорту.

Патенти

Патенти є важливим засобом захисту інноваційних спортивних технологій. Наприклад, компанія Nike подала численні патенти на винаходи, що стосуються кросівок. Інші інструменти, які покращують аналіз даних і покращують досвід глядачів, такі як віртуальна реальність і доповнена реальність, також можуть претендувати на патентний захист. Оскільки патентний захист не є безстроковим, подібні інновації також стають цінними для широкої спортивної громадськості, оскільки технології, які часто створюються спочатку для спортивних зірок і спортсменів, згодом охоплюють широке населення.

Торгові марки

Успішні спортсмени та спортивні команди регулярно подають заявки на торгові марки для своїх назв, подоби та логотипів. Потім вони можуть бути ліцензовані на одяг та інші види товарів, такі як брелоки, магніти на холодильник, відкривачки для пляшок і наклейки.

У світі футболу Крістіану Роналду, Кіліан Мбаппе та Ліонель Мессі нещодавно зареєстрували торгові марки в EUIPO...

Не тільки футболісти реєструють свої торгові марки. Майкл Джордан раніше успішно зареєстрував свій логотип Air Jordan, а відомий спринтер Усейн Болт отримав знак EUTM за свою відому святкову позу блискавки. Крім того, щодо самих спортивних подій, Олімпійські ігри є ще одним прикладом того, як торгові марки відіграють ключову роль у світі спорту. Не тільки знак «Олімпійські ігри» зареєстрований як EUTM, але також зареєстровані зображення п'яти олімпійських кілець, факела, емблем і медалей...

Авторське право

Закон про авторське право захищає візуальний вміст спортивних подій. Це стосується запису спортивних виступів та їх трансляції. Він також існує в програмному забезпеченні та додатках, пов'язаних зі спортом, наприклад Strava. Що стосується трансляцій, то медіакомпанії та телеканали інвестують значні суми, щоб отримати ексклюзивне право на трансляцію великих подій, враховуючи, наскільки далеко вони охоплюють і які доходи вони неминуче отримають від рекламодавців...» (*Gerard Kelly. The Importance of Intellectual Property in Sport // Mason Hayes & Curran LLP (https://www.mhc.ie/latest/insights/the-importance-of-intellectual-property-in-sport). 27.11.2023*).

Австралійський Союз

«Торгова марка — це знак, який використовується або призначений для використання, щоб відрізнити товари чи послуги, які ви продаєте та рекламуєте, від тих товарів чи послуг, які продають чи рекламують ваші конкуренти.

Відповідно до австралійського законодавства торгову марку можна зареєструвати в IP Australia (державний орган, відповідальний за застосування законів, що стосуються інтелектуальної власності).

Дуже широкий діапазон знаків можна зареєструвати як торгові марки, включаючи літери, слова, імена, підписи, цифри, логотипи, бренди, заголовки, етикетки або квитки, аспекти упаковки, форми, кольори, звуки та запахи...

Деякі знаки не можуть бути зареєстровані як торгові марки. Наприклад, буде дуже важко отримати реєстрацію Торгової марки, яка складається з або містить:

1. слова, які описують ваші товари та послуги або якість і особливості ваших товарів та послуг;
2. слова, які вихваляють ваші товари та послуги або характеристики та якість ваших товарів і послуг, наприклад, найкраще чи відмінне;
3. добре відома назва місця, наприклад Лондон чи Сідней; або
4. загальні слова, що використовуються в певній галузі, наприклад, слово Laundromat стосовно пральні з монетними пральними машинами.

Також може бути важко отримати реєстрацію торгової марки знака, який надто схожий на вже зареєстровану торгову марку.

Загалом кажучи, коли вашу торгову марку буде зареєстровано, ви отримаєте монополію в усій Австралії на використання вашої торгової марки щодо товарів або послуг, для яких було надано реєстрацію.

...подача заявки на реєстрацію торгової марки передбачає:

1. проведення детального дослідження доступності вашої торгової марки, включаючи пошук у відповідних базах даних торгових марок та надання вам консультацій щодо результатів нашого дослідження; надання консультацій щодо класів товарів і послуг, які ми рекомендуємо вам зареєструвати;
2. складання заявки на реєстрацію торгової марки та точної специфікації товарів і послуг, на які претендує ваша заявка;
3. подання заявки в IP Australia; і
4. підтримка зв'язку з IP Australia та розгляд будь-яких заперечень, які IP Australia може мати щодо реєстрації торгової марки...

Після подання заявки на торговельну марку зазвичай потрібно 7-8 місяців для завершення розгляду заявки та видачі свідоцтва про реєстрацію торгової марки. Реєстрація може бути значно затримана, якщо заявка натрапить на заперечення з боку IP Australia або протидію з боку третіх сторін.

Вартість подання заявки на реєстрацію торговельної марки може суттєво відрізнятись залежно від таких факторів, як складність вашої торговельної марки, кількість класів товарів і послуг, у яких вам необхідно подати заявку на реєстрацію торговельної марки, і ймовірність того, що заявка може зустріти заперечення чи опозиції...» (*Trade Mark Registration // Sajen Legal (<https://www.sajenlegal.com.au/news/business-law/trade-mark-registration/>).* 20.11.2023).

Арабська Республіка Єгипет

«Протягом останніх років Єгипет працює над посиленням захисту своєї інтелектуальної власності (ІВ), визнаючи вплив, який права ІВ можуть мати на економічний розвиток країни та здатність залучати іноземні інвестиції. Країна вжила заходів для модернізації своєї системи інтелектуальної власності та підвищення її стандартів, що, як очікується, сприятиме інноваціям, креативності та економічному зростанню...

У вересні 2022 року прем'єр-міністр Мостафа Мадбулі запустив Національну стратегію ІВ Єгипту, яка спрямована на гармонізацію та інтеграцію екосистеми ІВ країни та сприяння внутрішнім інноваціям. Ця стратегія спрямована на визначення інституційної структури та управління щодо ІВ шляхом створення національної системи ІВ та посилення цифрової трансформації.

У серпні 2023 року президент Єгипту Абдель Фаттах Ель-Сісі підписав Закон № 163 від 2023 року про створення Єгипетського органу інтелектуальної власності (EAIP), який має намір працювати над комплексним переглядом усього законодавства, пов'язаного з ІВ.

«Нове агентство буде мати виключні повноваження з нагляду за всіма формами інтелектуальної власності в Єгипті відповідно до конституції та міжнародних конвенцій і стандартів», - йдеться у звіті, підготовленого комітетом освіти та наукових досліджень парламенту в червні 2023 року.

У звіті також пояснюється, що EAIP відповідатиме за підвищення людської творчості та просування технологічних інновацій, а також за наукові дослідження та культурний розвиток...» (*Intellectual Property Rights: A Catalyst for FDI and Innovation in Egypt // Zawya* (<https://www.zawya.com/en/economy/north-africa/intellectual-property-rights-a-catalyst-for-fdi-and-innovation-in-egypt-ya44pi29>). 14.1.2023).

Європейський Союз

«...практику Європейського патентного відомства (ЕРО), згідно з якою сповіщення вважаються доставленими адресату на 10-й день після дати документа, було скасовано для всіх офіційних повідомлень, виданих 1 листопада 2023 року або після цієї дати...

Відповідно до попередньої редакції правила 126(2) Європейської патентної конвенції (ЕРС) передбачалося, що документи, надіслані ЕРО, були отримані адресатом на 10-й день після дати, коли документ було довірено поштової службі...

Як приклад того, як це працює для документів, виданих до 1 листопада 2023 року, розглянемо кінцевий термін для відповіді на звіт про експертизу від 1 жовтня 2023 року. Згідно з попередньою системою, заявник повинен

відповіді на чотиримісячний період. повідомлення закінчується 11 лютого 2024 р. Однак це неділя, тому термін продовжено на наступний робочий день: 12 лютого 2024 р., понеділок.

Попередній розрахунок: 1 жовтня 2023 р. + 10 днів + чотири місяці + продовження до наступного робочого дня згідно з правилом 134(1) EPC = 12 лютого 2024 р...» (*Stéphane Speich, Mathieu Buchkremer. IP briefs: Abolition of the EPC's "10-day rule" // Dennemeyer (<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/ip-briefs-abolition-of-the-epcs-10-day-rule/>). 02.11.2023*).

«Малі, середні та великі компанії інвестують частину своїх ресурсів у дослідження та розробки для проектування та виробництва різноманітних продуктів, таких як ліки, косметика, засоби індивідуального захисту, медичні пристрої, програмне забезпечення та різні технології штучного інтелекту. Однією з цілей є «монетизація» інвестицій через використання прав інтелектуальної чи промислової власності...»

Ця мета іноді змушує суб'єктів господарювання, особливо великих компаній, вживати заходів, спрямованих на продовження свого монопольного становища, що призводить до незаконного обмеження конкуренції та створення зловживання домінуючим становищем на ринку...

Так званий «evergreening» — це практика, яка стосується патентів, тобто прав інтелектуальної та промислової власності, згідно з якими компанії-власнику надається виключне право на використання запатентованого винаходу, що не дозволяє іншим виробляти, продавати або використовувати винахід без дозволу власника.

Зокрема, практика «evergreening» полягає в штучному продовженні терміну дії патенту з метою подовження періоду ексклюзивності запатентованих продуктів. Ця мета може спричинити незаконний спотворюючий вплив на ринок через зловживання т.зв. «виділений патент». Виділений патент регулюється ст. 76 Європейської патентної конвенції, відповідно до якої:

«(1) Європейська виділена заявка подається безпосередньо до Європейського патентного відомства відповідно до Інструкції про застосування. Вона може бути подана лише щодо предмета, який не виходить за межі змісту попередньої заявки, як вона була подана; у міру дотримання цієї вимоги виділена заявка вважається поданою на дату подання попередньої заявки та користується будь-яким правом пріоритету.

(2) Усі Договірні держави, зазначені в попередній заявці на момент подання європейської виділеної заявки, вважаються зазначеними у виділеній заявці...»

Що стосується національного законодавства, можна посилатися на те, що встановлено італійським законодавцем у Кодексі промислової власності в ст. 161, абзац 2 щодо унікальності винаходу та поділу заявки:

«Якщо заявка містить декілька винаходів, Бюро патентів і торгових марок Італії запропонує зацікавленій стороні, призначивши їй кінцевий термін, обмежити цю заявку одним винаходом, з правом подати для решти винаходів стільки заявок, які будуть набувати чинності з дати початкового питання. Цим правом заявник може скористатися навіть за відсутності запрошення від Італійського відомства патентів і товарних знаків до того, як останнє видало патент».

Виділений патент — це тип патенту, який походить від попередньої патентної заявки («оригінальної», «базової» або «основної» заявки), яка містить деякі елементи, які не можуть бути включені в ту саму заявку, але зберігає дату подання та претендуючи на той самий пріоритет. Завдяки захисту, що пропонується спеціальним патентом, компанії фактично можуть розширити «монополію» на запатентовані продукти. Цей захист є законним доти, доки патентна заявка збагачена власником фактично інноваційними елементами; з іншого боку, воно є зловживанням за їх відсутності, якщо воно використовується з метою маніпулювання конкуренцією шляхом обмеження ринку та заподіяння шкоди споживачам...

Ринки, що характеризуються високим рівнем конкуренції між компаніями, з особливою увагою до досліджень та інновацій, часто є благодатним ґрунтом для появи зловживань: компанії для отримання нових патентів і збереження позиції «монополістів» на ринку вони можуть у деякі випадки включати зловживання домінуючим становищем через незаконну конкурентну практику *evergreing*...» (*Gaspere Castelli and ELENA PANELLA. L'abuso di posizione dominante nell'uso dei diritti di proprietà intellettuale: in particolare, l'evergreening // Stefanelli & Stefanelli (https://www.studiolegalestefanelli.it/it/approfondimenti/labuso-di-posizione-dominante-nelluso-dei-diritti-di-proprietà-intellettuale-in-particolare-levergreening/). 09.11.2023*).

«Стартапи, які мають патенти та торгові марки, мають набагато більше шансів залучити капітал. Це результат поточного дослідження Європейського патентного відомства (ЕРО). Відповідно, стартапи, які мають такі права інтелектуальної власності на стадії заснування або раннього зростання, мають у середньому більше ніж у 10,2 рази більше шансів отримати фінансування.

Згідно з дослідженням, в середньому 29 відсотків європейських стартапів мають зареєстровані права інтелектуальної власності. Біотехнологічний сектор є особливо інтенсивним з точки зору прав інтелектуальної власності, де майже половина (48 відсотків) новостворених компаній мають патенти або торгові марки. Сфери науки та технологій (47 відсотків), охорони здоров'я та виробництва (по 40 відсотків) також дуже добре розуміються на використанні інтелектуальної власності.

У своєму дослідженні ЕРО також наголошує на перевагах, які європейські патенти та торговельні марки мають, зокрема, для молодих компаній: ймовірність отримати фінансування з ними на ранній стадії більш ніж у п'ять разів вища порівняно з суто національними правами інтелектуальної власності...» (*Svenja Schwandt. EPA-Studie: Start-ups mit Schutzrechten sind erfolgreicher bei der Kapitalbeschaffung // Cohausz & Florack (<https://www.cohausz-florack.de/blog/artikel/epa-studie-start-ups-mit-schutzrechten-sind-erfolgreicher-bei-der-kapitalbeschaffung/>). 08.11.2023*).

«Незважаючи на кількість думок і креативності, що стоять за «виглядом» продукту, часто бракує ясності щодо того, як ефективно захистити зовнішній вигляд або упаковку продукту...»

У ЄС зареєстровані зразки спільноти ...можуть використовуватися для захисту дизайну або креслень дизайну. ...дизайн можна зареєструвати, лише якщо

- ідентичний дизайн раніше не був доступний для громадськості; і
- поінформований споживач може відрізнити новий дизайн від дизайнів, які раніше були доступні для громадськості...

Зареєстрований дизайн спільноти захищає дизайн у всьому ЄС протягом 25 років...

Незареєстровані права на дизайн набуваються автоматично в ЄС для прийнятних зразків, термін дії яких закінчується через три роки та без можливості поновлення.

Щоб мати право на захист незареєстрованого зразка спільноти, дизайн повинен відповідати тим самим вимогам для захисту зареєстрованого зразка спільноти, а саме новизни та індивідуального характеру. Оскільки обсяг захисту, наданий незареєстрованим зразком, обмежений порівняно із зареєстрованим зразком, вони особливо використовуються для споживчих товарів, що швидко обертаються, таких як одяг або автомобілі. Крім того, право може використовуватися лише для боротьби з прямим копіюванням дизайну.

Захист авторських прав починається після створення прийнятних робіт (у більшості юрисдикцій), тобто не вимагає реєстрації. Однак це не означає, що кожен продукт захищений авторським правом. Щоб дизайн відповідав вимогам, він ...має бути оригінальним, власним інтелектуальним твором автора та створеним певним чином (наприклад, намальованим, написаним чи виконаним).

Відсутність витрат на реєстрацію та тривалість захисту (твір, як правило, охороняється до 70 років після смерті художника) є головними перевагами системи захисту авторського права...

Як згадувалося раніше, окремий продукт можна захистити за допомогою низки різних прав інтелектуальної власності. Ця «кумулятивна» система захисту також відображена в Регламенті ЄС щодо дизайну, який передбачає, що

дизайн може бути як захищеним зразком, так і захищеним авторським правом твором на дату створення або виконання. ...щоб отримати сукупну охорону, продукт має бути новим (щоб зробити його придатним для охорони зразку), а також оригінальним, власним інтелектуальним твором автора та створеним певним чином (щоб зробити його твором придатним для захисту авторським правом)...

Хоча сукупність прав не є само собою зрозумілою, вона може бути використана на користь правовласника, враховуючи, що вони виграють від дати та доказів реєстрації дизайну, а також від 70 років захисту авторських прав. Однак важливо зазначити, що кожне право ІВ має власну сферу захисту та обов'язки, що може ускладнити ефективну реалізацію прав навіть із сукупним захистом. Наприклад, захист авторського права та незареєстрованого зразку обмежується прямим копіюванням, тоді як захист є ширшим для зареєстрованих зразків спільноти...» (*Julia Schefman. Options for protecting a design: Copyright, design right or both? // Novagraaf (<https://www.novagraaf.com/en/insights/options-protecting-design-copyright-design-right-or-both>). 06.11.2023*).

«Центр географічних зазначень (GI) офіційно запрацював.

Цей інноваційний центр обіцяє стати цінним ресурсом для виробників, асоціацій виробників, компаній, ентузіастів і новачків і надає вичерпну інформацію про GI, з особливим акцентом на новій схемі ЄС щодо GI для ремісничої та промислової продукції. Запуск відбувся ...27 жовтня 2023 року. Центр діє як єдине місце, де можна знайти все про географічні дані та містить інформацію про конкретне законодавство, IT-інструменти EUIPO, які допоможуть вам шукати географічні дані, які вже існують у ЄС, і великий список поширених запитань. Крім того, центр дає вам доступ до останніх статей новин про GI, опублікованих EUIPO, і широкого спектру вебінарів з усіх аспектів GI... Важливо зазначити, що EUIPO керуватиме всіма процесами реєстрації за цією новою схемою...» (*The EUIPO's new Geographical Indication Hub goes live! // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/the-euipo-s-new-geographical-indication-hub-goes-live>). 03.11.2023*).

«...Згідно зі звітом про стан порушення прав ІВ (EUIPO, 2020) взуття займає третє місце в галузі, яка найбільше постраждала від контрафактного імпорту до ЄС, після іграшок/ігор та годинників...

Взуття – це більше, ніж просто символ моди, це полотно для інновацій. Деякі з найбільш знакових і новаторських продуктів галузі захищені патентами. Яскраві приклади включають революційну технологію «надувного насоса» від Reebok, яка дозволяє користувачам налаштовувати кросівки за допомогою

запатентованої повітряної системи. Geox, лідер у виробництві дихаючого взуття, запатентувала дизайн, який зберігає ноги в комфорті, водночас запобігаючи проникненню води... Навіть технологічний гігант Apple вийшов на арену взуття з патентом на функції автошнуровків...

У той час як патенти захищають функціональні та технологічні аспекти взуття, права на дизайн зосереджуються на збереженні унікальної естетики та зовнішнього вигляду взуття. Права на дизайн можуть охоплювати форму, колір, візерунки та загальний вигляд взуття або окремих його елементів... Одним із яскравих прикладів є Vaporfly від Nike з виразним аеродинамічним виглядом, який зробив революцію в дизайні кросівок.

Товарні знаки захищають назву компанії, логотип і відмінні риси самого взуття. Ці відмінні риси можуть включати унікальну форму взуття, розміщення кольору чи смуг або будь-що, що робить взуття культовим.

Наприклад, культова червона підошва високих підборів Крістіана Лубутена є фірмовим знаком (EUTM 008845539), що стала центром знакової судової справи Louboutin проти Ів Сен-Лорана, яка підкреслювала важливість захисту елементів дизайну взуття. Цей випадок згодом спонукав Крістіана Лубутена до запуску платформи Stopfakelouboutin.com для боротьби з контрафактною продукцією...

Світ взуття також вшановує майстерність і спадщину. Нещодавно було опубліковано новий Регламент ЄС, який запроваджує нову схему ГУ ЄС для захисту ремісничої та промислової продукції на основі національного захисту, який раніше був доступний у різних країнах. Іспанські «Menorquinas» і французькі «Charentaises» — це не просто взуття, вони також захищені географічними зазначеннями своїх національних систем, що є свідченням покоління ремісничих навичок і регіональних традицій» (*The World of Intellectual Property Protection for Shoes // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/the-world-of-intellectual-property-protection-for-shoes>). 08.11.2023).

«Європейське патентне відомство (ЕРО) щойно опублікувало дев'ятий звіт про дослідження патентів, що містить огляд важливих патентних тенденцій у сфері вакцин на основі мРНК, яка є особливо динамічною підсферою технологій мРНК...

У звіті ...досліджувалися загальнодоступні патентні дані, отримані з баз даних глобальної патентної інформації ЕРО... Патентна інформація часто містить технічні деталі та іншу інформацію, яка може бути недоступна з будь-якого іншого джерела інформації.

У звіті встановлено, що кількість винаходів у сфері вакцин на основі мРНК збільшилася в рази за останнє десятиліття та продемонструвала більш високі темпи зростання, ніж у всіх галузях технології в цілому.

Згідно з висновками, найбільш активними заявниками в області вакцин на основі мРНК є компанії та університети, що базуються в Сполучених Штатах, Європі та Китаї» (*New EPO Patent Insight Report: mRNA Technologies and Patents // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/new-epo-patent-insight-report-mrna-technologies-and-patents-2023-11-02_en). 02.11.2023).

«...Міжнародне агентство з відновлюваної енергії (IRENA) та Європейське патентне відомство (EPO) опублікували новий аналітичний звіт про патенти, який досліджує глобальну еволюцію заявок на патенти, опублікованих у період з 2002 по 2022 рік у сфері офшорної вітрової енергії... Основна мета цього звіту — надати ясність щодо того, як важливі технологічні виклики вирішуються за допомогою інноваційних засобів.

У звіті зазначено, що з 2002 по 2022 рік було опубліковано приблизно 17 000 родин патентів, пов'язаних з офшорною вітроенергетикою, що відображає середньорічний темп зростання на 18%. Незважаючи на те, що з 2014 по 2017 рр. зростання стагнувало, останніми роками спостерігалось значне збільшення кількості патентних заявок...» (*EPO and IRENA Publishes Joint Patent Insight Report on Offshore Wind Energy // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/epo-and-irena-publishes-joint-patent-insight-report-offshore-wind-energy-2023-11-14_en). 14.11.2023).

«Європейське патентне відомство (EPO) завершило третю пілотну фазу послуг MyEPO...

Додаткові етапи процесу видачі патенту були оцифровані та додані нові адміністративні функції, щоб надати користувачам більше можливостей самообслуговування та створити більш ефективні, своєчасні та зручні послуги для користувачів...

MyEPO — це інтегрований набір послуг, який спрощує винахідникам, компаніям та їхнім представникам вести свій бізнес EPO онлайн. Ці послуги дедалі більше стають стандартним засобом доступу до всіх аспектів процедури видачі патенту.

Успіх наших онлайн-сервісів підтверджується зростанням кількості користувачів щомісяця. Сьогодні понад 7 200 представників визнають цінність цих послуг. Понад 80% компаній, які працюють з нами в Інтернеті, вже почали використовувати поштову скриньку MyEPO Portfolio...» (*Update on new features for users of MyEPO services - plus legal changes // European Patent Office* (<https://www.epo.org/en/news-events/news/update-new-features-users-myepo-services-plus-legal-changes>). 02.11.2023).

«Сьогодні Європейське патентне відомство запустило новий текстовий категоризатор на основі штучного інтелекту (AI), щоб полегшити пошук відповідних термінів у розширеній Спільній патентній класифікації (CPC). Цей онлайн-прогноз символів робить систему CPC більш доступною: із введених текстів англійською, французькою чи німецькою мовами інструмент повертає відповідні символи CPC за частки секунди.

CPC — це схема патентної класифікації, розроблена спільно ЕРО та USPTO більше десяти років тому, і зараз використовується для класифікації тридцятьма вісьмома національними або регіональними патентними відомствами. Більшість опублікованих сьогодні патентів індексуються за цією схемою, яка містить понад 250 000 класифікаційних символів...» (*New CPC text categoriser is powered by AI // European Patent Office* (<https://www.epo.org/en/news-events/news/new-cpc-text-categoriser-powered-ai>). 07.11.2023).

«Міжнародна фірма з інтелектуальної власності Mewburn Ellis сьогодні опублікувала звіт про систему перевірки стану функції системи європейського патенту (EP), яка використовує «угоди про валідацію» для забезпечення та підтвердження європейського патентного захисту в чотирьох країнах, що розвиваються: Камбоджі, Молдові, Марокко, Туніс...

Вивчаючи систему валідації EP у Марокко з 2016 по 2019 роки, у звіті було виявлено чіткий контраст між поширеними сферами та предметом заявки між нею та Європейським патентним відомством (ЕРО).

У ЕРО трьома найбільшими сферами заявок у 2019 році були цифровий зв'язок (7,8%), медичні технології (7,6%) і комп'ютерні технології (7,0%), що становить близько 22% усіх заявок. Марокканські валідації в цих областях становлять лише близько 7% випадків з моменту створення системи.

...компанії у фармацевтичній галузі використовують систему Validation State для отримання патентів, яка включає найкраще поле для заявок як у Марокко, так і в Молдові, водночас є сьомим найкращим полем для заявок ЕРО.

Хоча у звіті встановлено, що використання системи перевірки як способу подання заявок у Validation State є високим, це залишається дуже невеликою часткою всіх поданих європейських патентних заявок. У 2019 році 90% патентних заявок у Марокко було подано через систему перевірки, що становило лише 1,27% усіх європейських патентних заявок того року.

Допоміжне опитування LinkedIn серед 61 респондента ...показало, що обізнаність про європейську систему валідації за межами спільноти європейських патентних повірених є низькою, що свідчить про можливість підвищення обізнаності та сприйняття тими, хто не працює безпосередньо з європейськими повіреними, щоб економічно ефективно підтверджувати європейські патенти в країнах за межами Європи...» (*Robert Watson. EPO*

Validation State system has high potential and low uptake, finds new Mewburn Ellis report // Trademark Lawyer Magazine (https://patentlawyermagazine.com/epo-validation-state-system-has-high-potential-and-low-uptake-finds-new-mewburn-ellis-report/). 08.11.2023).

«...торговельні марки ніколи не були статичним поняттям до кодифікації сучасного права інтелектуальної власності. Візьміть різноманітні підписи та штампи, які протягом століть наносили середземноморські ремісники в Стародавньому Єгипті, Греції та Римі, які служили як для особистого звеличення (і приниження суперників), так і для забезпечення якісного виробництва. Хоча ці приклади можуть являти собою прототип ідентичності бренду, вони відрізняються від товарних знаків у тому вигляді, в якому ми їх знаємо сьогодні, тим, що їх використання, наскільки ми можемо інтерпретувати, було в першу чергу призначене для надання допомоги виробнику, а не для залучення споживача.

Забігаючи вперед, можна сказати, що навіть перша письмова норма, яка регулює використання знаків у торгівлі, Статут Англії про пекарів (Statutum de Pistoribus), приблизно 1266 р., не була повністю аналогічною поточній правовій базі, будучи комбінованою системою торговельної марки, сертифікації та відстеження. «Кожен пекар повинен мати свою печатку і запечатувати свій хліб, щоб можна було дізнатися, чий це хліб, і якщо він цього не зробив, він буде тяжко заплаканий». Статут був доповненням до більш відомого асизу хліба та елю та слугував засобом для виявлення та покарання пекарів-порушників, які продавали невеликі або неприйнятні товари.

Розглянувши цей глибший погляд на розвиток торговельних марок, стає зрозуміло, що ця форма інтелектуальної власності підходить для нових або модифікованих застосувань, факт, який розумні власники торгових марок використовують у своїх інтересах у наш час...

Товарні знаки виконують ті самі юридичні функції, що й традиційно, але тепер нерозривно пов'язані з брендингом, маркетингом і зв'язками з громадськістю. Отже, сенс існування торговельної марки змінився на передачу повідомлення, тобто мірилом абсолютних підстав може бути не стільки її відмітність, скільки її здатність говорити, викликати та згадувати. Тоді рівень описовості, принаймні теоретично, можна було б встановити набагато нижчим, ніж зараз.

Однак на абсолютному рівні торговельні марки не можуть бути просто описовими чи довгостроковими, оскільки клієнт більше не сприйматиме їх як вказівку на єдине походження, навіть якщо характер цієї комерційної організації залишається маловажним. Незважаючи на те, що на відносному рівні, майбутні знаки все ще повинні достатньо відрізнятися один від одного фонетично, візуально та концептуально, щоб дозволити співіснувати.

У судах ця конвергентна еволюція може проявлятися у зміні балансу того, які справи призводять до спору. На одній чаші терезів правосуддя схожі товарні знаки можуть співіснувати, якщо загальний образ, який вони викликають, різний. З іншого боку, знаки, які раніше вважалися несхожими, можуть стати надто близькими в цьому середовищі, якщо вони передають однакову привабливість способу життя та моди.

До цього часу форуми продовжуватимуть використовувати встановлені процедури у своїх рішеннях. Фактично, у серпні цього року П'ята апеляційна рада EUIPO заперечила справжнє використання марки Ferrari TESTAROSSA для автомобілів. Вердикт ґрунтувався на прямому застосуванні принципу походження, оскільки автомобілі продавалися лише неафілійованими дилерами, а не власником торгової марки. Якби Рада прийняла ту точку зору, яка стверджувала тут, що функція оповідання має свою прерогативу, використання було б і надалі: ентузіасти спортивних автомобілів і вболівальники Міамі Віс досі трепетно асоціюють бренд із легендарним автовиробником із Маранелло.

Нам доведеться почекати і побачити, як скоро ця нова традиція торгової марки втілиться в життя» (*Jan Wrede. More than meets the eye: trademark functions in the modern era // Dennemeyer (<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/more-than-meets-the-eye-trademark-functions-in-the-modern-era/>). 08.11.2023*).

«...Для власників торговельних марок, які були надані більше ніж на п'ять років, важливо мати на увазі, що під час забезпечення її виконання необхідно передбачити можливість того, що опонент може вимагати підтвердження використання пріоритетної торговельної марки в рамках процедура опозиції або, що ще більш ризиковано, контратака, закликаючи до її закінчення...

Згідно зі статтею 10.3 Регламенту Європейського співтовариства щодо торгових марок (EUTMDR), ознаки та докази, необхідні для підтвердження використання, повинні стосуватися місця, часу, обсягу та характеру використання знака опонента для відповідних продуктів і послуг...

Як правило, наступні елементи дуже допомагають для використання доказів:

- Фотографії, на яких зображено бренд, застосований до продуктів
- Упаковка, ящики для зберігання або транспортування
- Брошури, прайс-листи тощо.
- фірмові канцтовари
- Рахунки-фактури
- Річні звіти
- Ринкові дослідження
- Фотографії ярмаркових *стендів тощо*

- Незалежні видання в пресі
- прес-релізи
- Витяги з реклами (друкованої, онлайнної, на телебаченні тощо);
- Фотографії транспортних засобів або майна компанії, які мають бренд
- Витяги з сайту

Щодо обсягу доказів, тобто кількості елементів для підтвердження кожної з вимог, відповідно до Керівних принципів EUIPO, Офіс не обов'язково вимагає високого порогу доказів справжнього використання.

Суд ЄС зазначив, що неможливо заздалегідь визначити кількість доказів, необхідних для визначення того, чи було використання ефективним чи ні. Тому не існує фіксованого мінімуму, який встановлює рівень використання, необхідний для «ефективності». Хоча необхідно продемонструвати мінімальний рівень використання, те, що вважається достатнім мінімумом, залежить від кожного конкретного випадку, особливо від відповідного продукту чи послуги. Наприклад, залежно від типу продукту, для розкішних автомобілів не може знадобитися така ж кількість продукції, як для коробок печива. І залежно від відповідної громадськості, тюбики зубної пасти вимірюються не так, як онкологічні ліки, причому перші є продуктами, які широко споживаються широким загалом, а другі є продуктами, що продаються дуже конкретним медичним працівникам.

Загальне правило полягає в тому, що коли доведено, що існує реальна комерційна мета, навіть мінімального використання знака може бути достатньо, залежно від продуктів і послуг і відповідного ринку» (*Natalia Ruiz Gallegos. Si tienes una marca registrada hace más de 5 años, tendrás que poder demostrar su uso // J&A Garrigues, S.L.P. (https://blogip.garrigues.com/marcas/si-tienes-una-marca-registrada-hace-mas-de-5-anos-tendras-que-poder-demostrar-su-uso). 14.11.2023*).

«Литовський ринок інтелектуальної власності (ІВ) активний у сфері торговельних марок і авторського права, а підприємства та автори починають розуміти цінність захисту ІВ.

...литовські підприємства активно реєстрували свої торгові марки – у 2021 році було подано понад 2500 заявок на національні торговельні марки. У 2022 році було трохи менше 2000 заявок, а цього року поки що трохи більше 1600. Що стосується торговельних марок Європейського Союзу (EUTM), у 2021 році було подано 1031 заявку, у 2022 році – 960, а цього року – понад 860. Таким чином, підприємства в Литві, здається, з ентузіазмом реєструють свої торгові марки, з компенсацією чи без неї.

...спостерігається збільшення числа литовських вчених, зокрема в галузі біотехнології та фармацевтики, які розкидані по всьому світу, прагнучи домовитися зі своїми співавторами про спільне використання прав інтелектуальної власності. Оскільки Литва є висхідною зіркою в галузі

біотехнологій, поступовий приплив вчених продовжуватиме зростати, а їхнє занепокоєння щодо захисту інтелектуальної власності, яку вони створили за кордоном, ставатиме гострішим...

EUIPO повідомила, що в Литві спостерігається непропорційно високий рівень судових спорів щодо комерційних таємниць, що є як хорошими, так і поганими новинами для компаній, заснованих тут: комерційні таємниці можуть бути розголошені, але судові сторони мають досвід отримання компенсації за них...

Однією з сфер, де литовські компанії не використовують свій доступ до захисту ІВ, є патентний захист. Зазвичай патентних спорів дуже мало – цього року рішень ще немає, як і в 2022 році. Водночас серед тих, хто вирішив отримати патенти, більшість все ще неохоче ставиться до нової системи єдиного патенту...» (*Vilija Viesunaite. An Overview of Intellectual Property Practices in Lithuania // CEE Legal Matters (https://ceelegalmatters.com/magazine-articles/9425-issue-10-10/24771-an-overview-of-intellectual-property-practices-in-lithuania). 07.11.2023).*

«Недавнє дослідження, проведене Європейським патентним відомством (ЕРО) і Відомством інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO), ...показує, що європейські стартапи зі стабільним портфелем прав інтелектуальної власності (ІВ) мають значно більшу ймовірність отримати фінансування венчурного капіталу на ранній стадії, при цьому ймовірність у понад 10 разів вища, ніж для тих, хто не має таких прав.

Це відкриття сталося в умовах процвітаючої європейської екосистеми стартапів, у якій угоди з венчурним капіталом стрімко зросли з 9,4 мільярда євро в 2013 році до надзвичайних 110,8 мільярда євро в 2021 році, частково завдяки розвитку європейської індустрії венчурного капіталу та зростанню глобального інвестиційного інтересу.

На тлі цього зростання ЕРО та EUIPO підкреслили ключову роль прав ІВ у залученні фінансування стартапів. Дослідження, яке підтверджує попередні висновки, показує, що 29% європейських стартапів подали заявки на реєстрацію прав інтелектуальної власності, причому біотехнології виділяються як найбільш інтенсивний сектор інтелектуальної власності. Важливість того, щоб стартап забезпечував захист прав інтелектуальної власності за допомогою програми реєстрації, додатково демонструється асоціацією з тим, що стартап має більшу ймовірність отримати подальше фінансування венчурного капіталу, причому стартапи, які подають заявки як на торгові марки, так і на патенти, демонструють найвищу ймовірність фінансування в обох початковий та ранній етапи фінансування...

Крім того, усвідомлюючи важливу цінність ІВ для глибоких технологічних інновацій, ЕРО запровадило інструмент Deep Tech Finder ,

метою якого є розширення можливостей інвесторів для виявлення та оцінки стартапів із новаторськими технологіями, що вказує на активний крок у напрямку розвитку зв'язку між інноваціями та інвестиціями...» (*Sasha Rubinstein, Anna Blest and Seyed Ahlesaadat. Investing in your IP Rights // Bryan Cave Leighton Paisner LLP (https://www.bclplaw.com/en-US/events-insights-news/investing-in-your-ip-rights.html). 27.11.2023).*

«Відповідно до опублікованого сьогодні спільного звіту **Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO)** та **Європейської комісії**, у **2022 році в Європейському Союзі** було затримано приблизно **86 мільйонів підроблених товарів** (на зовнішньому кордоні ЄС та на внутрішньому ринку). Орієнтовна вартість підроблених товарів, затриманих у ЄС, склала понад 2 мільярди євро, збільшившись приблизно на 3% у 2022 році порівняно з 2021 роком.

Звіт також показує, що п'ятіркою товарів, які найбільше затримували, з точки зору кількості затриманих товарів у всьому ЄС, були ігри, пакувальний матеріал, іграшки, сигарети та записані CD/DVD. На ці позиції припадало понад 72 % зареєстрованої продукції...

У той час як кількість товарів, затриманих на кордоні ЄС у 2022 році, зменшилася на 43% у 2022 році порівняно з 2021 роком, їх вартість зросла на 11% порівняно з попереднім роком, оскільки було затримано більше товарів із вищою внутрішньою роздрібною вартістю, ніж у попередньому році. рік. Що стосується затримань на внутрішньому ринку, зупинили більше підроблених товарів, поліція та органи ринкового нагляду ніж у 2021 році (зростання майже на 26%). Однак вартість цих товарів знизилася через більший відсоток затриманих товарів, що належать до дешевших товарних категорій...

На десять держав-членів (Італію, Францію, Нідерланди, Болгарію, Німеччину, Литву, Іспанію, Угорщину, Грецію та Португалію) припадає понад 96% від загальної кількості підроблених товарів, затриманих у 2022 році в ЄС. На Італію припадає більше половини загальної кількості підробок, а за оціночною вартістю – понад 33%.

Як і в попередні роки, Китай залишається основною країною походження більшості підроблених товарів, які надходили до ЄС у 2022 році, за ним йдуть Туреччина (з якої найбільше затриманих категорій – це одяг) і Гонконг, Китай (з яких найбільше затриманих категорій, пов'язаних з аксесуарами для мобільних телефонів)...» (*86 million fake items with a value of more than EUR 2 billion detained in the EU in 2022 // European Union Intellectual Property Office (https://www.euipo.europa.eu/en/news/86-million-fake-items-with-a-value-of-more-than-eur-2-billion-detained-in-the-eu-in-2022). 28.11.2023).*

«Засідання правління та бюджетного комітету (МВ/ВС) відбулися з 21 по 23 листопада 2023 р. Пан Неграо вперше взяв участь як виконавчий директор EUIPO...»

Під час спільної зустрічі МВ/ВС члени отримали оновлену інформацію про виконання заходів Офісу через звіт про хід виконання за 2023 рік...

Крім того, вони уповноважили Офіс здійснити додатковий набір заходів, які підлягають відшкодуванню в рамках ініціативи Фонду малого та середнього бізнесу 2024, і вжити необхідних заходів для внесення змін до багаторічної угоди про внески з Європейською Комісією. Вони також уповноважили Офіс створити необхідні бюджетні механізми для використання фінансових резервів Офісу (включно з використанням наявних асигнувань, перенесених з попередніх років у рамках багаторічного Фонду МСП на 2022-2024 роки).

...делегати прийняли проект річної робочої програми на 2024 рік і були поінформовані про процес стратегічного планування EUIPO.

Крім того, делегати отримали оновлену інформацію про хід виконання Плану дій апеляційних рад на 2021-2026 роки. Було окремо відзначено загальний рівень виконання проектів плану дій апеляційної ради на 45 %, що свідчить про відмінну еволюцію різних проектів, що призвело до підвищення ефективності та оптимізації зусиль. Нарешті, учасники були проінформовані про стан законодавчих ініціатив, запропонованих Комісією та нинішнім і майбутнім головуванням ЄС (Іспанія та Бельгія, відповідно)...

ВС затвердив бюджет Офісу на 2024 рік у розмірі 437 090 279,52 євро...»
(Management Board and Budget Committee (MB/BC) meetings at the EUIPO // European Union Intellectual Property Office (https://www.euipo.europa.eu/en/news/Management-board-budget-committee-meeting-EUIPO). 23.11.2023).

Канада

«...Закон про промислові зразки (IDA) є всеосяжним законодавством, що регулює охорону промислових зразків у Канаді. Терміни «промисловий зразок» та «зразок» в IDA взаємозамінні та означають «особливості форми, конфігурації, візерунка чи орнаменту, а також будь-яку комбінацію цих характеристик, які в готовому виробі привертають увагу та оцінюються виключно на око». Крім того, термін "виріб" визначається відповідно до IDA як «будь-яка річ, виготовлена вручну, за допомогою інструмента або машини». Таким чином, IDA приділяє особливу увагу естетичним характеристикам продукції.

Загалом, зразок підлягає реєстрації, якщо: (a) подано заявку; (b) зразок є «новим»; (c) зразок був створений заявником або попередником заявника; (d) зразок не складається лише з особливостей, які продиктовані виключно

утилітарною функцією готового виробу; та (е) зразок не суперечить суспільній моралі чи порядку.

Після успішної реєстрації промислового зразка строк, обмежений терміном дії виключного права власника на зразок, закінчується через 10 років після дати реєстрації зразка та через 15 років після дати подання заявки. Такий власник або його виключний ліцензіат матиме виключне право подавати позов про порушення в будь-якому суді компетентної юрисдикції.

У Канаді порушення прав на промисловий зразок визначається за допомогою чотириступеневої юридичної перевірки. ...тест складається з наступних кроків:

1. вивчити рівень техніки та ступінь, до якого зареєстрований зразок відрізняється від будь-якого раніше опублікованого зразку;
2. оцінити зразок для будь-якої утилітарної функції або будь-якого методу чи принципу виробництва чи конструкції;
3. вивчити сам зразок, щоб визначити обсяг захисту на основі малюнків і супровідного опису в реєстрації; і
4. провести порівняльний аналіз зареєстрованого зразку та ймовірної статті, що порушує авторські права, враховуючи перші три фактори...

Режим промислового зразка може забезпечити підприємцям і власникам конкурентну перевагу на їхніх ринках. Як показала канадська прецедентна практика, грошові засоби відшкодування прибутків і збитків доступні у справах про порушення прав на промислові зразки, і кількість таких грошових засобів може бути високою залежно від ступеня порушення...» (*Navaneeth Ravichandran, Anika Klassen, Pablo Tseng. Industrial Design Regime in Canada // McMillan LLP (https://mcmillan.ca/insights/industrial-design-regime-in-canada/). 20.11.2023*).

«...Communitech, Invest Ottawa та North Forge ...започаткували федеральну ініціативу в Онтаріо, Манітобі та Саскачевані, яка допомагає стартапам захищати та використовувати свою інтелектуальну власність.

ElevateIP надає стартапам три рівні підтримки: розуміння ІВ, розробка стратегії ІВ для вашого конкретного бізнесу та впровадження цієї стратегії.

Послуги включають освітні пропозиції та ресурси для підвищення обізнаності; розробка стратегії, включаючи пошук патентів, пошук рівня техніки, пошук торгових марок, перегляд угод тощо; а також реалізація стратегії, як-от розробка/подача патенту/переслідування, реєстрація торгової марки, створення ліцензійної угоди, аудити з відкритим кодом тощо.

ElevateIP — це загальнонаціональна ініціатива, яка фінансується Канадським відділом інновацій, науки та економічного розвитку... Communitech ...отримав 38 мільйонів доларів федерального фінансування та співпрацює з Invest Ottawa, North Forge Technology Exchange та іншими партнерами для

розробки та впровадження програм ElevateIP в Онтаріо, Манітобі та Саскачевані.

Дослідження показують, що компанії, які керують своєю інтелектуальною власністю стратегічно, мають більші шанси на внутрішній і міжнародний розвиток, причому швидше. Розумне стратегічне управління інтелектуальною власністю є ключовим компонентом раннього зростання та конкурентоспроможності стартапу. Захист інтелектуальної власності може допомогти залучити інвесторів, захиститися від конкурентів і вийти на нові ринки...» (*Helping Startups Benefit From Intellectual Property // Business Wire* (<https://www.businesswire.com/news/home/20231123313406/en/Helping-Startups-Benefit-From-Intellectual-Property>)). 23.11.2023).

Китайська Народна Республіка

«...Міністерство промисловості та інформаційних технологій і Китайське національне управління інтелектуальної власності (CNIPA) спільно оприлюднили План дій інтелектуальної власності для промислових інновацій і розвитку (2023-2027) (План дій)...

Що стосується посилення створення прав інтелектуальної власності в ключових галузях, План дій зазначає, що необхідно сприяти високоякісному оформленню прав інтелектуальної власності та посилювати патентну навігацію. Слід зміцнити взаємодію та зв'язок між розвитком промислових технологій і правами інтелектуальної власності, а роль національної комплексної платформи послуг патентної навігації, бази промислових послуг патентної навігації та допоміжних сервісних агенцій має бути повністю задіяна.

З точки зору поглиблення трансформації та використання прав інтелектуальної власності в ключових галузях, План дій вказує на те, що канали для спільного використання прав інтелектуальної власності мають бути розширені, управління інтелектуальною власністю та можливості промислових підприємств підвищуватися, а ефективність покращити використання ІВ. Необхідно сприяти зміцненню послуг інтелектуальної власності для підприємств, таких як платформи державних послуг для основ промислових технологій і національних демонстраційних платформ державних послуг для малих і середніх підприємств, а також досліджувати диверсифіковані методи використання ІВ. Сприяти інтеграції управління інтелектуальною власністю в увесь процес інноваційної діяльності підприємства, заохочувати підприємства до пілотного впровадження міжнародного стандарту Керівних принципів управління інтелектуальною власністю (ISO56005), поглиблювати впровадження системи відкритого патентного ліцензування, згладжувати розкриття та підключення каналів ліцензійної інформації, надавати вказівок щодо оцінки ліцензійних зборів та допоміжних послуг після ліцензування, а

також підтримувати підприємства у зручному отриманні та впровадженні патентної технології.

З точки зору посилення захисту прав інтелектуальної власності в ключових галузях, План дій пропонує вдосконалити правила захисту інтелектуальної власності та посилити спільний захист прав інтелектуальної власності. Підтримувати галузеві організації, галузеві альянси та професійні установи у проведенні досліджень щодо стратегій захисту інтелектуальної власності та досліджувати шляхи захисту інтелектуальної власності в процесах виробництва, поширення, використання та спільного використання даних. Повністю використовувати роль національних центрів захисту інтелектуальної власності та центрів швидкого забезпечення дотримання прав, зосередитися на потребах промислового розвитку, збільшити кількість допоміжних підприємств у ключових промислових ланцюгах для реєстрації...

З точки зору підвищення можливостей послуг інтелектуальної власності в ключових галузях, План дій пропонує сприяти інтеграції послуг інтелектуальної власності в увесь процес промислових технологічних інновацій, покращити ефективність фінансових послуг ІВ та зміцнити послуги ІВ у ключових промислових кластерах. Скерувати агентства з надання послуг ІВ зосередитися на ключових галузях промисловості та надавати спеціалізовані послуги, оптимізувати якість і структуру надання послуг патентним агентством і підвищити рівень повного ланцюга послуг ІВ. Поглибити просування фінансової застави інтелектуальної власності, широко проводити такі заходи, як докінг банківських підприємств і лекції про політику, а також згладжувати канали фінансування інтелектуальної власності...» (*Deepen the Synergy and Linkage between Technological Development and IP Rights: Action Plan of IP for Industrial Innovation and Development (2023-2027) Released // Shanghai Public Security Network* (<https://www.sptl.com.cn/newsinfo/6541695.html?templateId=585306>). 09.11.2023).

«Митники Гонконгу конфіскували підроблені дизайнерські товари на суму понад 67 мільйонів гонконгських доларів (8,6 мільйонів доларів США) і заарештували трьох осіб у рамках 19-денної кампанії проти підробок.

Предмети, представлені в середу, були імітаціями продуктів провідних брендів, таких як Burberry, Chanel, Christian Dior, Gucci, Louis Vuitton, Prada, Nike, Adidas, Apple iPhone, Samsung, Rolex і Ray-Ban.

...це було «найбільше вилучення підроблених фірмових продуктів з точки зору вартості», зроблене в місті за останні два роки.

Конфісковані предмети включали близько 8000 підроблених мобільних телефонів з такими назвами, як Apple і Samsung, вартістю приблизно 19 мільйонів гонконгських доларів.

Митники також виявили близько 15 000 пар спортивного взуття з підробленими товарними знаками на суму близько 14 мільйонів гонконгських доларів.

...предмети, вилучені під час операції під кодовою назвою «Tracer», яка тривала з 16 жовтня по 3 листопада, також включали сумки, одяг, сонцезахисні окуляри та годинники...

Більшість із 77 000 конфіскованих предметів призначалися для таких країн, як Сенегал у Західній Африці, Мексика, Сполучені Штати, Нідерланди, Ірак, Об'єднані Арабські Емірати та Індонезія...» (*Clifford Lo. Hong Kong customs officers seize HK\$67 million in bogus designer goods in biggest haul in 2 years // South China Morning Post Publishers Ltd. (https://www.scmp.com/news/hong-kong/law-and-crime/article/3240789/hong-kong-customs-officers-net-hk67-million-fake-designer-goods-biggest-seizure-fakes-2-year-anti?utm_source=flipboard&utm_content=SCMPNews%2Fmagazine%2FSouth+China+Morning+Post). 08.11.2023*).

«...Спеціальний план дій щодо комерціалізації та використання патентів (2023-2025) нещодавно було схвалено на виконавчому засіданні Державної ради Китаю. Його загальна суть полягає в тому, що станом на 2025 рік низка цінних патентів буде комерціалізована; університети та науково-дослідні інститути побачать, що темпи комерціалізації патентів значно зростуть, а загальна вартість контрактів на патентні технології по всій країні досягне 800 мільярдів юанів; низка потужних підприємств із жорсткими технологіями та надійними патентами може стати великим і сильним, перевага інтелектуальної власності в деяких ключових секторах може матеріалізуватися швидко, а загальна вартість оцінених і зареєстрованих патентоємних продуктів перевищить трильйон юанів...

План підкреслює роль комерціалізації патентів у обслуговуванні реальної економіки. Деякі вимоги полягають у тому, щоб зосередити комерціалізацію та використання патентів на обслуговуванні реальної економіки та сприяти комерціалізації патентів шляхом перегрупування патентів, що належать університетам та науково-дослідним інститутам, а також культивування та просування патентоємних продуктів.

Станом на вересень 2023 року китайські університети володіли 767 000 патентами на винаходи, тоді як дослідницькі інститути володіли 220 000. Комбінація їхніх патентів склала 25,3% усіх дійсних патентів на винаходи, що належать китайським користувачам. За словами Шена, з метою сприяння комерціалізації та використанню патентів в університетах і дослідницьких інститутах, згідно з завданням Плану, СНИРА мобілізує університети та науково-дослідні інститути по всій країні для вибору тих патентів з потенційною ринковою вартістю, встановлення зв'язків між продавцями та

покупцями, просування схему, що охоплює заявку, подальші дії та відгуки, і прагнуть закрити всі свої дійсні патенти, які очікують комерціалізації, до кінця 2025 року...

План підкреслює використання переваг колективної сили всієї країни та величезного розміру її ринку. Конкретні вимоги включають розширення можливостей інтелектуальної власності в ключових секторах для надійного та ефективного зростання, формування високовартісних патентних портфелів, розвиток і експлуатацію патентних пулів у ключових секторах, а також заохочення патентів з відкритим кодом у секторах передових технологій, таких як галузі майбутнього...» (*A Three-Year Special Action Set to Boost Patent Commercialization and Utilization in China // CNIPA* (https://english.cnipa.gov.cn/art/2023/11/8/art_2975_188459.html). 08.11.2023).

«...В останні роки компанії приділяють більше уваги якості програм інтелектуальної власності та трансформації вартості інтелектуальної власності. Вони також почали активно досліджувати нові моделі та методи комерціалізації інтелектуальної власності на додаток до реалізації інтелектуальної власності та передачі інтелектуальної власності. Серед них найбільш типовим є використання інтелектуальної власності для здійснення інвестицій та фінансування.

...інвестиції в інтелектуальну власність і фінансування зазвичай включають покупців капіталу, постачальників і посередників як учасників, використовуючи «інтелектуальну власність» як «активи». ...у контексті значного попиту на реалізацію цінності корпоративних інновацій і сприятливої підтримки з боку національної політики, інвестиції в інтелектуальну власність і фінансова діяльність, яка перетворює «інтелектуальну власність» на «активи», поступово включаються в операції капіталізації. 20 вересня 2022 року колишня Комісія з регулювання банківської та страхової діяльності Китаю та Народний банк Китаю спільно видали «Керівні думки щодо сприяння здоровому розвитку бізнесу з фінансування рухомого майна та прав», у якому чітко зазначено, що «банківським установам рекомендується використовувати нематеріальні активи, такі як права на патенти, права на товарні знаки, авторські права тощо підприємств, щоб забезпечити фінансування через пакетні портфелі активів, і зважено досліджувати доцільність використання географічних зазначень як застави прав інтелектуальної власності; підтримувати інноваційний розвиток підприємств шляхом фінансування під заставу ексклюзивних права на проекти компонування інтегральних схем тощо, що відображає заохочення органів фінансового регулювання до інвестицій та фінансування інтелектуальної власності та підтримки.

1. Інвестиції в інтелектуальну власність. Загалом, інвестиції в інтелектуальну власність стосуються методу інвестування, за якого власник інтелектуальної власності інвестує права інтелектуальної власності або права на її

використання, які можуть бути передані відповідно до закону за певною ціною, у цільове підприємство, і отримує власний капітал та кваліфікацію акціонерів. Після того, як законодавство про компанії країни роз'яснило, що права інтелектуальної власності можуть використовуватися як об'єкт інвестування, на практиці дуже часто використовуються інвестиції в інтелектуальну власність...

2. Застава інтелектуальної власності. Застава інтелектуальної власності є типовим методом боргового фінансування. Структура транзакції є відносно простою, а модель транзакції відносно зрілою. В останні роки завдяки активному просуванню національних і місцевих відділів управління інтелектуальною власністю це стало важливим способом вирішення поточні труднощі фінансування підприємств з інтенсивним використанням інтелектуальної власності. Відповідні департаменти активно сприяють вдосконаленню допоміжних систем оцінки та систем утилізації. З огляду на нематеріальні характеристики прав інтелектуальної власності, банки-кредитори також вирішували труднощі за допомогою «комбінованих позик» і «кредитних позик». Офіційна інформація, оприлюднена Державним відомством інтелектуальної власності, показує, що діяльність із передачі та конвертації патентів у країні продовжуватиме зростати у 2022 році, а обсяг фінансування патентної застави швидко зростатиме.

3. Сек'юритизація інтелектуальної власності. Сек'юритизація інтелектуальної власності зазвичай відноситься до інноваційного методу фінансування, який підтримується очікуваним майбутнім доходом від інтелектуальної власності та фінансується шляхом випуску цінних паперів, що обертаються на ринку. Основні активи продуктів сек'юритизації інтелектуальної власності в країні в основному включають чотири типи: дебіторська заборгованість за продаж інтелектуальної власності та зворотну оренду, дебіторська заборгованість за передачу інтелектуальної власності, дебіторська заборгованість за вторинну ліцензію на інтелектуальну власність, а також дебіторська заборгованість за заставою інтелектуальної власності та відсотки...

4. Траст інтелектуальної власності. Траст інтелектуальної власності означає фінансову діяльність, у якій власники інтелектуальної власності довіряють свої права інтелектуальної власності трастовій установі, а трастова установа залучає кошти шляхом випуску трастів для надання фінансової підтримки для використання прав інтелектуальної власності та отримання доходу для клієнта. Трасти інтелектуальної власності можна розділити на трасти володіння інтелектуальною власністю, трасти ліцензування прав інтелектуальної власності та трасти фінансування інтелектуальної власності...

Для великої кількості високотехнологічних підприємств із невеликими активами та культурних і творчих підприємств питання про те, чи зможуть вони отримати фінансову підтримку через власні права інтелектуальної власності, є ключовим фактором для визначення того, чи зможе підприємство розвиватися стабільно, особливо для підприємств в інкубаційному періоді, який ще не сформували стабільних доходів і прибутків. Порівняно із заставним

фінансуванню, яке надають банки, трастові компанії можуть також надавати функції довірчого обслуговування на додаток до фінансування, щоб допомогти власникам прав інтелектуальної власності захистити свої права та інтереси всебічно та краще реалізувати комерційну цінність прав інтелектуальної власності.

5. Фонд інтелектуальної власності. Фонди інтелектуальної власності, по суті, є різновидом пайового фінансування. Створюючи інвестиційні фонди з інтелектуальною власністю як інструментом інвестування, вони надають незалежним інноваційним підприємствам або окремим особам фінансову, технічну, управлінську та іншу підтримку в процесі реалізації інтелектуальної власності. Відповідно до різних атрибутів інвестиційних організацій, фонди інтелектуальної власності зазвичай можна розділити на три категорії: державні, приватні та державно-приватні партнерства. Серед них державні фонди інтелектуальної власності, що фінансуються центральними та місцевими фінансами та у поєднанні з соціальним капіталом більш поширені в країні.

Порівняно з традиційними фондами промислового розвитку, фонди інтелектуальної власності приділяють більше уваги елементам інтелектуальної власності в промисловому розвитку, а також технічній потужності та інноваційному потенціалу галузей промисловості та пов'язаних з ними підприємств... створення, управління та функціонування фондів інтелектуальної власності невіддільні від точного контролю правових ризиків інтелектуальної власності та поглибленого вивчення комерційної цінності. На цій основі ресурси інтелектуальної власності оптимізуються шляхом створення патентних пулів, патентні портфелі тощо. Інтеграція може зрештою реалізувати ціннісну трансформацію прав інтелектуальної власності.

Варто визнати, що згадані вище фінансові моделі надають більше шляхів і можливостей для реалізації цінності інтелектуальної власності. ...оскільки інтелектуальна власність відіграє все більш важливу роль у стимулюванні інноваційного розвитку, а держава надає більшу політичну підтримку фінансуванню інтелектуальної власності, у майбутньому буде більше успішних випадків інвестування та фінансування інтелектуальної власності...» (*Ma Dongxiao and Chunhui Yan. 方兴未艾 | 企业的知识产权商用之道 // Zhong Lun Law Firm (https://www.zhonglun.com/Content/2023/11-20/1512212935.html). 20.11.2023).*

«Китайський лідер Сі Цзіньпін розпорядився посилити захист прав та інтелектуальної власності міжнародних компаній, повідомили державні ЗМІ у вівторок, оскільки Пекін працює над залученням іноземних компаній, наляканих репресіями та хворою економікою.

Американські та європейські компанії в Китаї заявили, що вести бізнес зараз складніше, ніж будь-коли, оскільки геополітика, закон про боротьбу зі

шпигунством, рейди на транснаціональні компанії та сприятливе ставлення до вітчизняних конкурентів тиснуть на моральний стан...

Сі Цзіньпін... запросив фірми інвестувати, пообіцявши «розігриваючи серце» заходи, «щоб полегшити іноземним компаніям інвестувати та працювати в Китаї».

А на засіданні в понеділок Політбюро Комуністичної партії Китаю — вищого керівного органу країни — він сказав, що Китай повинен забезпечити «всебічне, відкрите та прозоре» правове ставлення до іноземних організацій...

За його словами, правова система Китаю повинна «посилити захист прав інтелектуальної власності», а також «захистити законні права та інтереси іноземних підприємств».

Пекін повинен «створити орієнтоване на ринок, правове та міжнародне першокласне бізнес-середовище», сказав Сі...» (*Shankhyaneel Sarkar. Protect Foreign Firms' Rights, Intellectual Property: Xi Jinping // News18* (<https://www.news18.com/world/protect-foreign-firms-right-intellectual-property-xi-jinping-8679746.html>). 28.11.2023).

«27 листопада 2023 року Національне управління інтелектуальної власності Китаю (CNIPA) оголосило про 57 випадків адміністративного стягнення щодо некваліфікованих патентних агентів (несанкціонована практика патентного права) у рамках програми Blue Sky. ...було перераховано 57 установ і осіб у 13 провінціях із штрафами та конфіскацією прибутку на загальну суму 5,29 мільйона юанів (~746 тисяч доларів США).

Хоча сума та причини кожного штрафу не були оприлюднені, CNIPA пояснив загальну мету: «З метою подальшого посилення боротьби з незаконною діяльністю патентних агентств і агенцій по торговельним маркам, створення кращого середовища для розвитку індустрії послуг інтелектуальної власності, покращення системи надання послуг інтелектуальної власності та сприяння високоякісному розвитку інтелектуальної власності, CNIPA продовжує сприяти спеціальній кампанії «Blue Sky» щодо виправлення індустрії агентств інтелектуальної власності та ...суворого придушення всіх видів явних порушень законів і правил про патенти та агентства по торговельним маркам...» (*Aaron Winger. China's National Intellectual Property Administration: "Swing Your Sword and Punch Hard!" China Cracks Down on Fake Patent Agents // National Law Forum, LLC* (<https://www.natlawreview.com/article/chinas-national-intellectual-property-administration-swing-your-sword-and-punch>). 28.11.2023).

«Нещодавно було офіційно оприлюднено «Річний звіт про операції з інтелектуальної власності в Китаї (2022)»...

У 2022 році рівень впровадження та застосування патентів у країні постійно покращуватиметься, а загальна кількість передач патентів, ліцензій, застав та інших операцій по всій країні сягне 507 000, з яких кількість патентних операцій у 37 ключових містах для побудови операцій з інтелектуальною власністю системи обслуговування становили 44,8% від загальної кількості операцій по всій країні. Кількість патентних операцій у 16 спеціальних планах перетворення патентів, які винагороджували та субсидували провінції, становила 84,0% від загальної кількості операцій по всій країні. З точки зору фінансування інтелектуальної власності, що розширює можливості суб'єктів ринку, сума національного фінансування застави патентів і торгових марок досягне 486,88 мільярдів юанів у 2022 році, зберігаючи темпи зростання понад 40% протягом трьох років поспіль, що принесе користь 26 000 компаній, з яких 70,5% є малими, середніми та мікропідприємствами. Станом на кінець 2022 року страхування інтелектуальної власності забезпечило понад 110 мільярдів юанів для захисту від ризиків для понад 46 000 патентів, торгових марок, географічних зазначень і дизайнів компонування інтегральних схем понад 28 000 компаній. Загалом на Шанхайській та Шеньчженьській фондових біржах по всій країні було випущено 91 продукт сек'юритизації інтелектуальної власності, фактично було зібрано 21 мільярд юанів. З точки зору підтримки бренд-економіки та характерної економіки, у 2022 році по всій країні буде побудовано понад 3400 торговельних марок і станцій брендів, які обслуговуватимуть підприємства понад 400 000 разів на рік. Загальна вартість виробництва 160 продуктів, перелічених у Переліку основних контактів для сприяння використанню географічних зазначень Державного відомства інтелектуальної власності та пов'язаних з ним галузей, досягла 680 мільярдів юанів, у яких працює понад 19 мільйонів людей» (岳端《中国知识产权运营年度报告(2022年)》发布// 知识产权出版社有限责任公司 (http://www.cnipr.com/sj/zx/202311/t20231130_253248.html). 30.11.2023).

Королівство Камбоджа

«...Наразі в Камбоджі не існує офіційної митної системи реєстрації ІВ. Проте власники прав можуть розглянути:

- лист-запит до митниці; або
- запис про ексклюзивне дистриб'юторство.

Лист-запит до митниці був би ефективним заходом у випадках, коли правовласнику відомо про певний митний контрольно-пропускний пункт, який використовується для контрабанди товарів, що порушують права. Правовласник може вимагати організувати зустріч із співробітниками митниці на пункті пропуску для надання офіційним особам:

- керівництво з цього питання;

- відповідні права ІВ;
- відомості про ідентифікацію товару.

Правовласник може додатково просити посадову особу про допомогу в моніторингу відправлень певних товарів...

Лист-запит до митниці може стосуватися всіх типів інтелектуальної власності. Однак нещодавно видана постанова, яка стосується призупинення поставок через порушення прав інтелектуальної власності, не включає призупинення через патенти та зразки. Це означає, що правовласники повинні вимагати, щоб митниця покладалася на інші закони та правила, коли право на дизайн або патент є предметом порушення, що може виявитися складним на практиці...

Другий спосіб для правовласників вимагає призначення ексклюзивного дистриб'ютора в Камбоджі для товарів із зареєстрованою торговою маркою. Після цього йде запис про ексклюзивне дистриб'юторство в Департаменті прав інтелектуальної власності Міністерства торгівлі, який, у свою чергу, інформує митну службу про зареєстроване дистриб'юторство.

Після цього будь-які товари, захищені торговою маркою, що підпадають під зареєстроване ексклюзивне дистриб'юторство, може імпортувати лише призначений дистриб'ютор. Це надає митниці повноваження вживати заходів проти паралельного імпорту, але також може припинити порушення прав на товари, оскільки вони (майже напевно) не імпортуються ексклюзивним дистриб'ютором.

Ця опція наразі стосується лише прав на торговельну марку...

Відповідно до Правил (Положення) № 196 Політики щодо призупинення процедур митного оформлення імпорту та експорту, які порушують права інтелектуальної власності, існує два основних способи виявлення підроблених товарів митними органами, а саме:

- за допомогою дій *ex officio*;
- після запиту власника бренду.

У разі вжиття дій *ex officio* митна служба зв'яжеться з власником бренду в письмовій формі, як того вимагає Положення № 196, після виявлення підозрілих товарів...

Власник (або його представник) зобов'язаний відповісти на митне повідомлення протягом семи робочих днів, надавши запитувану інформацію та (первинну) перевірку підозрілих товарів.

За наявності достатніх доказів порушення відвантаження буде призупинено, що дасть власнику бренду ще 10 робочих днів для початку процедури вирішення митної суперечки чи подання скарги до суду. Митниця вимагатиме від власника торгової марки заставу в розмірі не більше 30% вартості вантажу (або до 100% у разі товарів, що швидко псуються).

Якщо власник бренду не вживає заходів щодо порушення, митниця має право, але не зобов'язана, звернутися до суду.

Іншим варіантом є запит власника бренду на призупинення певного постачання. У разі схвалення митниця повідомить власника бренду про відвідування перевірки вантажу, на що власник бренду повинен відповісти письмово протягом 10 робочих днів. Після цього буде призначено перевірку, і якщо порушення буде підтверджено, відправлення залишиться призупиненим, а власнику бренду доведеться звернутися до суду для продовження розгляду. Знову ж таки, митниця може вимагати розміщення гарантії від власника бренду на суму максимум 30% вартості відправлення (або до 100% у випадку швидкопсувних товарів)...» (*David Mol. Brand Protection at the Cambodian Border: Insights and Strategies from the Front Line // Tilleke & Gibbins International Ltd.* (<https://www.tilleke.com/insights/brand-protection-at-the-cambodian-border-insights-and-strategies-from-the-front-line/>). 21.11.2023).

Королівство Таїланд

«...Звіт Офісу торгового представника Сполучених Штатів (USTR) про сумнозвісні ринки за 2022 рік визначив, ...що Таїланд досяг прогресу в покращенні захисту та охорони прав інтелектуальної власності. Було докладено зусиль для конфіскації підроблених і піратських товарів, боротьби з продажем підроблених товарів в Інтернеті та посилення заходів співпраці між державними установами. Серед відомих заходів і планів урядових установ:

1. Поправка до Закону про авторське право BE 2537 (1994) для посилення прав власників авторських прав, дозволяючи їм ініціювати видалення або блокувати доступ до вмісту, що порушує авторські права в Інтернеті. Поправка також подовжила термін дії захисту фотографій і сприяла приєднанню Таїланду до Договору про авторське право (WCT) Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO).

2. Розробка Таїландської митної системи реєстрації прав інтелектуальної власності (TCIR), онлайн-системи, за допомогою якої правовласники можуть подавати митникам інформацію про товарні знаки та авторські права для перевірки автентичності імпортованих, експортованих або транзитних товарів.

3. Спільні заходи між державними органами та організаціями для боротьби з продажем і рекламою підроблених товарів в Інтернеті та онлайн-піратством. Між правовласниками та рекламними асоціаціями було укладено Меморандум про взаєморозуміння (MOU) для обмеження підтримки веб-сайтів, які порушують інтелектуальну власність.

Однак у звіті USTR також висвітлюються проблеми та області, які потрібно покращити. USTR рекомендує внести поправки до Закону про патенти BE 2522 (1979), щоб спростити процес реєстрації патентів, зменшити відставання та розгляд патентів, а також підготуватися до приєднання до Гаазької угоди. Крім того, пропонується внести поправку до Закону про авторське право BE 2537 (1994), щоб усунути перешкоди в застосуванні та

дозволити Таїланду приєднатися до Договору WIPO про виконання та фонограми (WPPT).

Департамент інтелектуальної власності (DIP) знає про занепокоєння USTR і вживає заходів для їх вирішення. DIP наразі переробляє Закон про патенти BE 2522 (1979), щоб забезпечити додатковий захист для правовласників, покращити процес реєстрації та привести його у відповідність із світовими стандартами для приєднання до Гаазької угоди. Подібно до Закону про авторське право BE 2537 (1994) вносяться законодавчі зміни для приєднання Таїланду до WPPT. Питання правозастосування вирішуються шляхом співпраці між 17 державними органами, відповідальними за конфіскацію та застосування закону проти порушників ІВ...» (*Panisa Suwanmatajarn, Tanadol Rungruengnoravet. USTR Annual Review on Thailand Intellectual Property Protection 2023*

// *The Legal Co., Ltd.* (<https://thelegal.co.th/2023/11/21/ustr-annual-review-on-thailand-intellectual-property-protection-2023/>). 21.11.2023).

Південно-Африканська Республіка

«...У південноафриканському контексті, обираючи ім'я чи торговельну марку, необхідно, як відправну точку, розглянути Південної Африки про торговельні марки 194 від 1994 року (Закон)... Розділ 9 передбачає, що для того, щоб бути зареєстрованою, торговельна марка повинна бути здатною відрізнити товари чи послуги однієї особи від товарів чи послуг іншої особи... Розділ 10 Закону також містить положення щодо різних знаків, які не можуть бути зареєстровані як торгові марки...

Найкращий і найочевидніший спосіб переконатися, що людина відповідає параметрам «здатності розрізняти» — це, звичайно, вибрати марку, яка є абсолютно унікальною або новою без будь-якого значення, наприклад, GOOGLE® і XEROX®. Однак власники торгових марок не завжди дотримуються цього шляху, і поширеною помилкою власників торгових марок є вибір назви чи знака, який описує продукт, який пропонується для продажу, або послугу, яка надається. Наприклад, спроба зареєструвати «КОЛЕСА» для автомобільних шин просто не підійде. Хоча за виняткових обставин і за умов виконання певних умов охорона може надаватися для так званих «описових знаків»...

Окрім відповідності планці розрізняльності, інші фактори, про які слід пам'ятати, які призведуть до того, що знак/бренд не буде зареєстрований, включають, наприклад, знаки, які складаються виключно із знака, призначеного для позначення виду, якості, кількості, цільового призначення, вартості або будь-якого іншого інша характеристика товару чи послуги. Знаки, які складаються виключно з форми, конфігурації, кольору або візерунка товарів, якщо така форма, конфігурація, колір або візерунок необхідні для отримання

конкретного технічного результату або є результатом характеру самих товарів, також не підлягають реєстрації відповідно до Закону.

У Південній Африці, як і в багатьох інших країнах, знак, що містить національний прапор, герб або будь-яку іншу державну емблему, також не підлягає реєстрації. Ключовим серед цих міркувань також є, звичайно, існуючі зареєстровані торгові марки, що належать іншим власникам. Щоб пом'якшити будь-які ризики, завжди доцільно проводити пошук доступності та отримати інформацію від спеціалістів із захисту брендів, перш ніж вибрати певний бренд чи марку...» (*Esmé van Rooyen. What's in a (brand)name? Dos and don'ts when considering a new brand/trade mark // Adams & Adams (https://www.adams.africa/intellectual-property/trade-marks/whats-in-a-brandname-dos-and-donts-when-considering-a-new-brand-trade-mark/). 06.11.2023*).

«...Ринок підробок... завдає шкоди економічному ландшафту Південної Африки. Згідно зі звітом від жовтня 2011 року, промисловість підробок у Південній Африці оцінюється у приголомшливі 362 мільярди рандів...

Для боротьби зі складним ринком підробок доступні правові наслідки та засоби захисту. Наріжним каменем законодавчої бази є Закон про контрафактні товари 1997 року (Закон № 37 від 1997 року), який спрямований на захист прав інтелектуальної власності, забороняє торгівлю контрафактними товарами та передбачає суворі покарання для порушників.

Відповідно до цього закону особи, винні в торгівлі контрафактними товарами, зазнають серйозної відповідальності. Порушника, який вперше порушив, може бути оштрафовано на суму до 5000 рандів за підробку або позбавлення волі на строк до трьох років. Рецидивістам загрожує ще суворіше покарання: штрафи подвоюються до 10 000 рандів за предмет або тюремне ув'язнення до п'яти років.

Крім того, Закон про ліки та споріднені речовини 101 1965 року узгоджується із Законом про контрафактні товари, щоб передбачити покарання для фальсифікаторів, підкреслюючи рішучість уряду очистити ринок від підроблених фармацевтичних препаратів, загрози, яка становить серйозний ризик для здоров'я населення.

Крім того, законодавча база надає повноваження службовцям Служби доходів Південної Африки (Sars) затримувати будь-які товари після імпорту до Південної Африки відповідно до розділу 113А Закону про митні та акцизні збори 1964 року, щоб переконатися в їх справжності. Це положення є кроком до припинення напливу контрафактних товарів прямо біля воріт країни...

Обов'язок боротися з підробками виходить за межі законодавчої та правоохоронної сфери.

Обізнаність і залучення спільноти є ключовими для створення середовища, де справжні підприємства можуть процвітати, не скуті путами торгівлі підробками. Кампанії з підвищення обізнаності громадськості, освіта щодо згубного впливу підроблених товарів і виховання культури звітності відіграють важливу роль у цьому.

Юридичні фірми та експерти з інтелектуальної власності також відіграють вирішальну роль, надаючи правовий захист справжньому бізнесу та відстоюючи справжню ринкову площу, вільну від підроблених товарів...

Головоломка підробок є складною, вона складається з юридичних, економічних і соціальних проблем. Маючи міцну законодавчу базу та рішучість дотримуватись законів, Південна Африка готова змінити ситуацію проти торгівлі контрафактом, провіщаючи нову еру економічного процвітання та правової цілісності...» (*Mohamed Khader. SA's battle against fake goods // Bizcommunity.com(https://www.bizcommunity.com/Article/196/825/243536.html#). 07.11.2023*).

Республіка Ангола

«...в останньому випущеному Бюлетені інтелектуальної власності (4/2023) опубліковано статистику за 2020–2022 роки.

Загалом 2022 рік ознаменувався зростанням запитів на захист кількох прав промислової власності, де рівень попиту на торгові марки та інші розпізнавальні знаки торгівлі був на 23% вищим, ніж у 2021 році...

Торгові марки

У 2022 році спостерігалось значне збільшення загальної кількості заявок: було подано 5180 заявок порівняно з 4224 заявками, поданими у 2021 році, що становить приріст на 8%.

У 2022 році, як і в 2021 році, кількість заявок від ангольських заявників перевищила кількість заявок від неангольських заявників.

Статистичні дані також показують, що за кількістю заявників-нерезидентів Китай випередив США як країну з найбільшою кількістю заявок, поданих з 2020 по 2022 рік, з 816 заявками, за якою йдуть США з 756 заявками...

Патенти та корисні моделі

... у 2022 році кількість заявок була найменшою (80 запитів).

Що стосується корисних моделей, то з 2020 року спостерігається спад: у цьому році було 12 запитів, у 2021 році – 8 запитів, у 2022 році – 7 запитів.

Щодо сфери поданих патентів, найбільша кількість патентних заявок, поданих у звітні роки, була у сферах будівництва, хімії та металургії, пов'язаних із нафтовим сектором. Це зрозуміло, враховуючи, що Ангола є нафтовидобувною країною, а нафтовий сектор залишається ключовим для її економіки...

Промислові зразки та моделі

Що стосується промислових зразків, у 2022 році спостерігалось зменшення кількості заявок, поданих на 23 заявки, порівняно з 2021 роком (25 заявок), тобто на 8%.

Що стосується промислових моделей, у 2022 році спостерігалось незначне збільшення кількості заявок (25 заявок) порівняно з 2021 роком (21 заявка), що відповідає збільшенню на 16%. Однак цього недостатньо, щоб протистояти загальній тенденції, враховуючи кількість заявок, поданих у 2020 році (36 заявок)...» (*Miguel Bibe. Angola: Is trademarks success a sign of things to come? // Inventa (<https://inventa.com/en/news/article/920/angola-is-trademarks-success-a-sign-of-things-to-come>). 09.11.2023*).

Республіка Індія

«...у 2021-2022 роках індійський експорт виробів ручної роботи оцінювався в 4,35 мільярда доларів, що на 25,7% більше, ніж у попередньому році. У 2022 році світовий сектор креативного виробництва та ручної роботи оцінювався в 700 мільярдів доларів, а до 2024 року очікується, що він зросте до 1 трильона доларів...

Крім фінансових проблем, більшою екзистенційною загрозою, з якою стикаються ремісники, є, можливо, несанкціонована імітація та незаконне привласнення.

....є багато прикладів, коли дизайнери «запозичують» ідеї та ремесла без посилання на джерело. Права інтелектуальної власності (ІВ) можуть бути важливим інструментом у затриманні такого незаконного привласнення.

Як пояснюється в документі ВОІВ (Всесвітньої організації інтелектуальної власності) під назвою «Інтелектуальна власність і традиційне ремесло», з точки зору інтелектуальної власності, ремесла можуть мати три різні компоненти:

- Репутація – походить від їх стилю, походження або якості;
- Зовнішній вигляд - їх форма і дизайн;
- Ноу-хау – навички та знання, використані для їх створення та виготовлення.

Ноу-хау, наприклад, можуть бути захищені патентами або як комерційна таємниця. Патенти також мають значення, якщо ремісник суттєво вдосконалив попередній процес (метод фарбування) або винайшов новий, придатний для промислового застосування (функціональне вдосконалення ткацького верстата чи печі). Зовнішній вигляд товару може бути захищений промисловими зразками або авторським правом; останнє також захищає художні вирази, такі як картини. Репутація може бути захищена товарними знаками (включаючи знаки сертифікації), географічними зазначеннями або законодавством про недобросовісну конкуренцію.

Реєстрація торгової марки та подальше її використання на ринку є ефективним способом підвищення споживчого визнання та запам'ятовування автентичних ремесел; Таким чином, назва бренду може додати велику комерційну цінність популярним продуктам...

Часто ремісники можуть отримати вигоду від використання сертифікованих торгових марок, які миттєво повідомляють громадськості, що відповідний продукт відповідає певному мінімальному стандарту якості. Сертифікаційний товарний знак належить незалежній організації, яка сама не торгує такими товарами та не надає послуги. Скоріше, його основна роль полягає в тому, щоб гарантувати якість, яку він виконує, спочатку перевіряючи продукти та послуги третіх сторін, а потім дозволяючи використовувати знак сертифікації на їхніх товарах, якщо вони відповідають визначеним критеріям. Влучним прикладом є «Craftmark», який засвідчує справжні процеси ручної роботи з Індії. Понад 250 ремісничих підприємств – із охопленням близько 165 000 ремісників по всій Індії – сьогодні використовують «Craftmark» у країні.

Іншим шляхом до захисту прав інтелектуальної власності є реєстрація географічних зазначень (GI). ...наразі в країні зареєстровано 484 GI, з яких близько 55% належать до ремесел.

Теги GI є знаком якості та дозволяють легко ідентифікувати справжні вироби ручної роботи, що приваблює споживачів і, у довгостроковій перспективі, призводить до розширення ринків і прибутків для власників GI...

Захист GI також дозволяє правовласникам вживати судових позовів для блокування імітаторів і фальсифікаторів, схожі продукти яких походять не з визначеної території або не мають необхідної якості чи характеристик...

У заплутаному світі майстерності інтелектуальна власність виступає як охоронець творчості та традицій. Спрощення процесів інтелектуальної власності, підвищення обізнаності та надання юридичної підтримки — це шляхи до процвітання кустарних скарбів Індії, збереження як спадщини, так і засобів до існування...» (*Bisman Kaur, Radha Khera. Crafting protection: India's artisanal heritage and intellectual property // The Global Legal Post (<https://www.globallegalpost.com/news/crafting-protection-indias-artisanal-heritage-and-intellectual-property-946076568>). 06.11.2023*).

«...В останні роки ідея використання патентів як застави у фінансових операціях стала більш популярною. По суті, це застава патентів як забезпечення кредитів або фінансування...

Переваги використання патентної застави

1. Доступ до капіталу: використовуючи патенти як заставу, фірми можуть отримати доступ до нових шляхів фінансування, які були б недоступні через більш традиційні канали. Це може бути вигідно для нових компаній або малих фірм з невеликим фінансуванням.

2. Більша здатність позичати: Патенти є цінними активами, які можуть збільшити здатність компанії позичати. Коли патенти виставляються як застава, кредитори можуть бути більш схильні надавати позики або кредитні лінії, оскільки вони являють собою реальний і цінний актив.

3. Конкурентна перевага: надаючи фірмам ексклюзивні права на їхні ідеї, патенти дають їм конкурентну перевагу. Цю перевагу можна посилити, використовуючи патенти як заставу, оскільки це демонструє відданість фірми інноваціям і здатність захищати свою інтелектуальну власність.

4. Можливість збільшення вартості: патенти, особливо ті, що мають великий ринковий потенціал, можуть значно підвищити вартість компанії. Підприємства можуть отримати кращі умови фінансування, наприклад, нижчі відсоткові ставки або більші суми кредиту, використовуючи патенти як заставу.
Потенційні небезпеки та труднощі, пов'язані з використанням патентів як забезпечення кредитів

1. Труднощі в оцінці: Визначення вартості патенту потребує оцінки змінних, включаючи ринковий потенціал, конкурентне середовище та технічні вдосконалення. Точна оцінка є важливою для ефективного використання патенту як забезпечення.

2. Ринкова невизначеність: товарність патенту та рівень інтересу до базової технології визначають, наскільки він цінний як забезпечення. На сприйняту цінність патенту можуть вплинути коливання ринку або зміни в галузевих тенденціях, що може вплинути на механізми фінансування.

3. Ризики, пов'язані з порушенням та правозастосуванням: патенти, які використовуються як забезпечення, можуть піддаватися ризикам, пов'язаним із порушенням та правозастосуванням. Це може вплинути на віру позикодавця в заставу, і можуть виникнути додаткові юридичні ускладнення, якщо патент буде оскаржено або визнано недійсним.

4. Обмеження щодо використання: не всі патенти можна використовувати як забезпечення. Кредитори можуть виявити відсутність інтересу до патентів, які мають обмежений обсяг послуг або комерційний потенціал, що може обмежити можливості фінансування для компаній...

Дуже важливо розуміти правову структуру, яка контролює використання патентів як застави в Індії...

Індійський закон про патенти 1970 року є основним законом Індії, який регулює патенти. Цей Закон встановлює національну правову базу для видачі, захисту та захисту патентів. Закон конкретно не стосується використання патентів як застави, хоча він не забороняє та не обмежує це...

Розділ 68 Закону прямо дозволяє передачу патентів, у тому числі формування заставних інтересів або іпотеки.

Крім того, розділ 69 Закону дозволяє реєструвати патенти в Генеральному контролері патентів, зразків і торгових марок...

При використанні патентів як застави бажано зареєструвати заставний інтерес у Контролера. Залучаючи заставний інтерес, ви можете захистити його

від подальших конфліктів з іншими товарами та допомогти встановити його важливість. У разі невиконання зобов'язань або порушення кредиторів можуть відстоювати свої права.

Генеральний контролер патентів, зразків і торговельних марок, як головний орган влади з усіх питань щодо патентів, забезпечує відкритість і сприяє плавним транзакціям, використовуючи патенти як заставу...

Використання патентів як застави в Індії дає фірмам унікальний шанс отримати фінансування та стимулювати розвиток. Переваги переважають можливі небезпеки та труднощі, такі як питання оцінки та правозастосування...» (*Patents as Collateral: An Indian Perspective // De Penning & De Penning* (<https://depenning.com/blog/patents-as-collateral/>). 27.11.2023).

Республіка Китай (Тайвань)

«У третьому кварталі 2023 року Офіс інтелектуальної власності Тайваню (TIPO) отримав загалом 18 310 патентних заявок (включаючи патенти на винаходи, корисні моделі та зразки), що на 1% більше, ніж за аналогічний період минулого року. З них також на 1% зросла кількість заявок на патенти на винаходи (12 670). Заявки на торговельну марку склали 23 632 випадки, що означає падіння на 7%. Що стосується патентів на винаходи, TSMC (443 заявки) очолює список протягом восьми років поспіль серед заявників-резидентів, тоді як Samsung Electronics (285 заявок) підскачить на вершину списку всіх заявників-нерезидентів. За товарними знаками Taishin (264 заявки) і Tencent (38 заявок) посіли перше місце серед заявників-резидентів і нерезидентів відповідно...» (*TIPO's Q3 2023 IPR Statistics Report // TIPO* (<https://www.tipo.gov.tw/en/cp-282-930455-5b7db-2.html>). 20.11.2023).

Соціалістична Республіка В'єтнам

«...Однією з найважливіших особливостей системи інтелектуальної власності В'єтнаму є встановлення правил щодо «тимчасових прав» на винаходи та промислові зразки...»

Тимчасові права на патенти та промислові зразки — це юридична концепція, яка надає певний обмежений правовий захист винахідникам і дизайнерам, поки вони очікують на видачу патенту чи зразка відповідним органом. Ці права дають винахідникам і дизайнерам законний інструмент для боротьби з несанкціонованим використанням їхнього винаходу чи конструкції протягом цього періоду...

Законотворці передбачають тимчасові права на патенти та промислові зразки, щоб вирішити проблеми, з якими стикаються винахідники та дизайнери під час процесу реєстрації патенту чи зразка...

Тимчасові права на патенти та промислові зразки визнаються відповідно до статей 130 та 131 Закону про інтелектуальну власність В'єтнаму. У цих положеннях зазначено, що після публікації заявки на патент або промисловий зразок в Офіційному віснику промислової власності заявник має право повідомити будь-яку третю сторону, яка використовує винахід або зразок без прав попереднього використання в комерційних цілях. У повідомленні має бути зазначено дату подання заявки та дату публікації заявки в газеті. Якщо особа, яку було повідомлено, продовжує використовувати винахід чи зразок після видачі патенту чи промислового зразка, заявник має право вимагати від цієї особи компенсацію, еквівалентну роялті за ліцензування винаходу чи дизайну у відповідному обсязі та термін використання...

Однак важливо зазначити, що тимчасові права обмежені за обсягом і тривалістю, а також мають певні умови та винятки. Наприклад, права поширюються лише на комерційне використання, а не на некомерційне. Тимчасові права не надають права заявнику на патент чи промисловий зразок вимагати втручання чи примусових дій від правоохоронних органів В'єтнаму. Лише у разі видачі патенту на винахід чи патент на промисловий зразок власник патенту має право вимагати від користувача виплати компенсації, еквівалентної ціні за ліцензування такого винаходу, промислового зразка чи макета в межах відповідного обсягу та тривалості використання...» (*Vu Thi Thu UYEN, Nguyen Vu QUAN. Quyền tạm thời đối với sáng chế và kiểu dáng công nghiệp tại Việt Nam - Những điều bạn cần biết? // Kenfox (https://kenfoxlaw.com/provisional-rights-to-patents-and-industrial-designs-in-vietnam-what-you-need-to-know). 27.11.2023).*

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Група законодавців, науковців, медиків і благодійних організацій закликала уряд Великої Британії скасувати вимоги щодо інтелектуальної власності під час торгових переговорів з Індією, які, на думку критиків, можуть загрожувати імпорту дешевих ліків, що рятують життя.

...Велика Британія хоче, щоб Індія посилила свої закони про інтелектуальну власність в угоді про вільну торгівлю, яка обговорюється. Це забезпечить патентний захист на ліки довше, ніж вони зараз отримують з південноазійської країни — це позиція вітається великими фармацевтичними розробниками, зокрема Astrazeneca, Glaxosmithkline і Sanofi, які очікують підвищення попиту на їхні дорожчі продукти.

Але критики кажуть, що зміни зашкодять позиціям Індії як провідного постачальника генеричних препаратів — по суті, «копійних» версій тих, на які не поширюється патент. Це підвищить витрати для Національної служби

охорони здоров'я Великобританії, а також для бідніших країн і благодійних організацій охорони здоров'я.

У опублікованому сьогодні листі, адресованому офіційним особам, зокрема прем'єр-міністру Великобританії Ріші Сунаку та міністру торгівлі Кемі Баденюк, Британська коаліція зниклих ліків об'єднала різні групи, які висловлювали занепокоєння щодо положень інтелектуальної власності...

Ця критика незручна для Сунака, який поступається опозиційній Лейбористській партії в опитуваннях напередодні загальних виборів, які очікуються наступного року. Хоча підштовхування Індії до запровадження суворіших правил інтелектуальної власності було б популярним серед фармацевтичних компаній, це посилює тиск на Національну службу охорони здоров'я, яка вже поглинає приблизно п'яту частину загальних керованих урядом витрат...» (*Lucy White. UK Officials Pressured to Drop IP Demands in India Trade Talks // Bloomberg L.P. (https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-11-01/uk-india-trade-talks-intellectual-property-deal-could-snarl-drug-imports?utm_source=flipboard&utm_content=user%2Fbloomberg). 01.11.2023).*

«Одним із наслідків Brexit стало те, що у січні 2021 року Сполучене Королівство запровадило вимогу щодо наявності представника у Великобританії для всіх національних торговельних марок, патентів і зразків Сполученого Королівства та міжнародних реєстрацій, що вказують на Великобританію. Однак існував пільговий період для порівнянних торговельних марок або перереєстрованих зразків, що походять від національної торговельної марки ЄС або міжнародної реєстрації, яка вказує на ЄС.

...пільговий період закінчиться 1 січня 2024 року, а відтоді:

- Будь-який правовласник, який володіє подібними торговельними марками або перереєстрованими зразками, повинен буде надати адресу Великобританії, Гібралтару або Нормандських островів для обслуговування у випадку, якщо право стане предметом судового розгляду. Такі процедури включають дії про визнання недійсними, виправлення або анулювання; і
- Будь-який правовласник, який бажає зареєструвати зміну адреси для будь-якої порівнянної торговельної марки або перереєстрованого дизайну, повинен буде надати адресу у Великобританії, Гібралтарі або на Нормандських островах, якщо їх законний представник уже не має такої адреси...» (*Simon Casinader. Upcoming UKIPO Representation Changes – The Effects of Brexit Continue // National Law Forum, LLC (https://www.natlawreview.com/article/upcoming-ukipo-representation-changes-effects-brexite-continue). 13.11.2023).*

Сполучені Штати Америки

«...Згідно з нещодавнім дослідженням, фінансованим Державним департаментом, китайські дослідження лідирують у світі в 37 із 44 критичних і нових технологій, у тому числі в обороні, робототехніці, енергетиці, штучному інтелекті та квантових інструментах. Сполучені Штати посідають перше місце лише в семи, і займають друге місце в більшості інших...

Іронія полягає в тому, що падіння інновацій у США порівняно з Китаєм було здебільшого спричинене власними силами. Технологічний прогрес вимагає не просто розумних людей, а й законів, які захищають інтелектуальну власність. Сильні права інтелектуальної власності заохочують інвестиції в нові та ризиковані технології та спонукають винахідників виводити свої відкриття на ринок. Але останніми роками нові закони та рішення Верховного суду підірвали їх.

Це сталося в основному двома шляхами. У 2011 році Конгрес створив Патентну судову та апеляційну раду (РТАВ), щоб забезпечити спрощену та економічно ефективну альтернативу оскарженню патентів і допомогти врегулювати патентні спори. Це було задумано як заміна судам, де спори можуть бути дорогими та тривати довго. ...незабаром ...РТАВ почали використовувати як додаток до судів, а не як альтернативу...

Проблема полягає в тому, що наразі існує кілька обмежень щодо подання повторних петицій до РТАВ. Іншими словами, претендент може наводити однакові аргументи як у суді, так і в РТАВ, змушуючи власника патенту кілька разів захищати свою власність і ризикуючи плутаниною та непослідовними результатами.

Такий стан справ дозволив гігантським порушникам патентів... змушувати менших суперників підкорятися, перевищуючи їх витрати на кілька одночасних судових викликів. Це перешкода для стартапів, з яких виникає так багато наших інновацій.

Друга ключова проблема пов'язана з юриспруденцією Верховного суду щодо нових технологій. ...десяти років тому суд постановив, що «абстрактні ідеї» не підлягають патентуванню, що створило плутанину щодо патентоспроможності важливих розробок на основі програмного забезпечення в таких сферах, як машинне навчання та штучний інтелект (ШІ)...

Колишній директор Бюро патентів і товарних знаків Девід Каппос і вчений Роберт Сакс вивчали патентні заявки, подані з 2014 по 2019 роки, і виявили, що значна кількість патентів, пов'язаних із штучним інтелектом, квантовими обчисленнями та мережами стільникового зв'язку 5G, були відхилені на цій підставі, включаючи більшість патентів штучного інтелекту...

Ця політика створила несприятливі умови для винахідників у критичний момент глобальної гонки за лідерство в інноваціях. Без обіцянки чітких

патентних прав, які мають юридичну силу, американські винахідники не мають стимулів зосереджувати свою енергію на нових технологіях...

На щастя, є законодавчі рішення. Двопартійний Закон про відновлення відповідності патентам (PERA), повторно представлений у червні, ...встановлює патентоспроможність у багатьох сферах, життєво важливих для національної безпеки, включаючи ШІ, квантові обчислення, і телекомунікації. Закон PREVAIL ...реформує правила РТАВ і дає йому більше повноважень відхиляти надмірні та образливі петиції...» (*Andrei Iancu. Help American inventors bolster national security // Nexstar Media Inc. (https://thehill.com/opinion/congress-blog/4290798-help-american-inventors-bolster-national-security/?utm_source=flipboard&utm_content=user%2FTheHill). 02.11.2023).*

«...Федеральна торгова комісія (FTC) у вівторок оскаржила понад 100 патентів, якими володіють фармацевтичні компанії, які виробляють інгалятори проти астми, EpiPens та інші предмети, перелічені в так званій «Помаранчевій книзі» Управління з контролю за якістю харчових продуктів і медикаментів (FDA), яка визначає продукти, які агентство вважає безпечними та ефективними.

FTC надіслав листи до 10 компаній, у тому числі AbbVie, AstraZeneca та Boehringer Ingelheim Pharmaceuticals, сповіщаючи їх про те, що комісія вважає, що деякі їхні патенти неправильно включені до Помаранчевої книги FDA. Фармацевтичні компанії давно звинувачуються у зловживанні системою реєстрації патентів FDA з метою підризу конкуренції за генериками. У своїх попереджувальних листах до фармацевтичних компаній FTC зазначає, що «патенти, неналежним чином занесені до Помаранчевої книги, можуть затримати конкуренцію дешевших генеричних препаратів»...

Захисники прав споживачів привітали цей крок FTC як ключовий крок до боротьби з маніпуляціями патентною системою США з метою отримання прибутку з боку фармацевтичної промисловості...» (*Jake Johnson. Biden FTC Applauded for 'Going After Big Pharma' by Challenging 100+ Patents // Common Dreams, Inc. (https://www.commondreams.org/news/ftc-drug-patents?utm_source=flipboard&utm_content=CommonDreams%2Fmagazine%2FLatest+News). 08.11.2023).*

«Бюро патентів і товарних знаків США (USPTO) опублікувало звіт про інновації в діагностиці COVID-19 як тематичне дослідження того, як інновації та інтелектуальна власність працюють під час кризи. У дослідженні використовувалися загальнодоступні дані з грудня 2019 року по квітень 2023 року...

Пошук виявив 824 заявки на патенти, пов'язані з діагностикою COVID-19, тоді як загальніший пошук виявив 1209 заявок на патенти, пов'язані з діагностикою COVID-19 (включно з тими, які були виявлені під час спеціального пошуку). Ці ідентифіковані патентні заявки відбулися після хвилеподібного сплеску, який спостерігався протягом 2021 року, і подальшого падіння, починаючи з 2022 року, з піком у 167 публічних патентних заявок у четвертому кварталі 2021 року. Піковий квартал включав 20% усіх опублікованих патентних заявок, визначено за допомогою діагностичного пошуку COVID-19 і відповідає заявкам, поданим у квітні, травні та червні 2020 року.

У звіті порівнюється відсоток заявок на діагностику COVID-19 з усіма публічними заявками на COVID-19 і всіма публічними заявками на діагностику COVID-19 в USPTO. Схоже, що хоча відсоток заявок на діагностику COVID-19 досяг піку в другому кварталі 2021 року порівняно з усіма заявками на патенти на COVID-19, відсоток заявок, пов'язаних з діагностикою, залишався відносно стабільним до початку 2023 року, становлячи близько 30 % усіх публічних документів щодо COVID-19, які стосуються діагностики COVID-19. Однак загалом заявки на діагностику COVID-19 становлять дуже невеликий відсоток усіх заявок на діагностичні патенти з піком у 2,6% у четвертому кварталі 2021 року...

Загалом, дані USPTO вказують на те, що невеликі компанії та університети відповідальні за основну частину заявок на патенти США, пов'язаних з діагностикою COVID-19 протягом досліджуваного періоду, і що більшість заявників були американськими організаціями, на відміну від іноземних. сутності...» (*Khailee Marischuk. USPTO Report On COVID-19 Diagnostic Patent Filings // Foley & Lardner LLP (https://www.foley.com/en/insights/publications/2023/11/uspto-report-covid-19-diagnostic-patent-filings). 06.11.2023).*

«Захист інтелектуальної власності має важливе значення для нових компаній у сфері здорової їжі та напоїв (F&B), щоб залучити інвесторів і виділитися серед конкурентів. Щоб отримати конкурентну перевагу, компанії повинні розуміти та свідомо створювати свій портфель інтелектуальної власності, який може включати патенти, торгові марки, авторські права та комерційні таємниці...

Товарний знак — це будь-яке слово, фраза, символ або малюнок, що ідентифікує джерело продукту. Торговельні марки зазвичай використовуються в галузі здорової їжі та напоїв для захисту назв брендів (наприклад, «Beyond Meat»), стилізованих логотипів (наприклад,) і слогани (наприклад, «Wow No Cow!» Оутлі). Компанії можуть навіть забезпечити захист товарних знаків для унікального дизайну упаковки, кольору та форми продукту, які представляють бренд.

Індустрія здорових харчових продуктів і напоїв керується брендом: здатність виділитися на полиці продуктового магазину та переконати покупця вибрати продукт є ключем до успіху бізнесу. Тому важливо завчасно та правильно забезпечити захист торгової марки...

Патенти захищають нові та інноваційні продукти або процеси. Патенти видаються федеральним урядом і дозволяють власникам патентів забороняти іншим створювати, продавати або використовувати новий продукт або процес протягом обмеженого періоду (зазвичай 20 років). У сфері здорової їжі та напоїв компанії все частіше захищають патенти на процеси виробництва та виготовлення їхньої продукції. Наприклад, Impossible Foods володіє патентом, який захищає процес створення вегетаріанських гамбургерів... Компанії F&V також отримали патенти на захист нових та декоративних дизайнів, таких як форма пляшки з напоєм або унікальний зовнішній вигляд цукерки. Наприклад, Chobani володіє патентом на дизайн унікальної форми стаканчиків для йогурту, а Kraft отримав патенти на дизайн багатьох своїх макаронних виробів унікальної форми, включаючи макарони у формі музичних інструментів і футбольних шоломів...

Закон про авторське право захищає оригінальні авторські твори, включаючи літературні, музичні та художні твори, а також звукозаписи, візуальні записи та навіть програмне забезпечення... Авторське право надається автоматично, як тільки твір створюється. Однак, щоб подати до суду за порушення авторських прав, компанія повинна зареєструвати свій твір у Бюро авторських прав США. Компанії Healthy F&V, зокрема Impossible Foods, Chobani та Nestle Company, володіють зареєстрованими авторськими правами на етикетки своїх продуктів, обгортку, дизайн упаковки, телевізійну рекламу та інші творчі роботи. Зокрема, захист авторських прав на етикетки продуктів і дизайн упаковки може полегшити вжиття заходів проти загальних брендів, які можуть копіювати елементи зовнішнього вигляду продукту.

Комерційна таємниця захищає цінну інформацію, включаючи рецепти, формули, процеси та методи, які дають компанії конкурентну перевагу... Компанії, які займаються здоровою їжею та напоями, використовують комерційну таємницю, щоб запобігти розголошенню процесів і рецептів співробітниками та колишнім співробітникам, захистити бізнес-стратегії та плани, а також захистити дані про постачальників і клієнтів. Наприклад, Vimbo Bakeries, материнська компанія Thomas', подала позов проти колишнього працівника, який прийняв роботу в Hostess. Vimbo Bakeries стверджувала, що працівник викрав її секретну формулу для створення характерних «кутків і тріщин», які з'являються на англійських кексах Thomas. Зрештою, суд заборонив колишній співробітниці Vimbo Bakeries працювати в Hostess.

Щоб забезпечити захист комерційної таємниці, компаніям зазвичай необхідно встановити наступне: секретна інформація не є загальновідомою у відповідній галузі; компанія вклала зусилля та ресурси у розробку комерційної

таємниці; секрет має комерційну цінність для бізнесу; і компанія докладася зусиль для збереження конфіденційності інформації.

Компанії, що розвиваються у сфері здорової їжі та напоїв, отримують вигоду від виявлення, реєстрації та послідовного дотримання своїх прав інтелектуальної власності...» (*Katherine P. Califa Brittany Ricciardi Christopher C. Cain Nathan A. Beaver. IP Primer for Emerging Healthy F&B Companies // Foley & Lardner LLP (<https://www.foley.com/en/insights/publications/2023/11/ip-101-emerging-healthy-f-b-companies>). 09.11.2023*).

«...В ідеалі маркетинг і захист інтелектуальної власності повинні працювати разом, щоб збільшити силу вашого бренду та продажів продукту...

Товарні знаки та товарний вигляд

Однією з найбільших помилок, яку може зробити маркетинг, є розголошення про функціональні аспекти або використання продукту, який ви прагнете захистити за допомогою торгової марки чи товарного вигляду...

Подумайте про такі аспекти, як ідентифікаційний колір або форма вашого продукту або його унікальне пакування та стиль продукту. Якщо ви хочете захистити будь-який із цих компонентів зараз чи в майбутньому, вам не потрібно показувати рекламу чи посібники про те, наскільки корисними чи функціональними є ці характеристики, оскільки вони можуть бути використані для заборони або визнання недійсними ваших торгових марок чи товарного вигляду.

Наприклад, ви не хочете рекламувати, як деякі ваші продукти узгоджені за кольорами, щоб допомогти ідентифікувати користувачів, якщо ви намагаєтеся створити торгову марку цих кольорів...

Авторські права

Ваша компанія може бути однією з багатьох, які зараз використовують генеративний штучний інтелект для створення текстів і зображень для використання в рекламі, посібниках, брошурах або для відображення на вашому веб-сайті. Важливо знати, що згідно з чинним законодавством про авторське право, створені штучним інтелектом твори не захищаються авторським правом.

Якщо ваша робота містить вміст, створений штучним інтелектом і людиною, компонент, створений штучним інтелектом, має бути розкритий Бюро авторських прав США. Часто відмова від створеного штучним інтелектом компонента значно зменшує привабливість вашої роботи...

Патенти

Компанії часто оновлюють свої продукти з часом. Якщо ці продукти продаються в Інтернеті, багатьом підприємствам буде зручніше оновити вихідне джерело своїх онлайн-продажів, а не створювати нове посилання на продаж для оновленого часу.

Наприклад, якщо ваша компанія продає продукти через Amazon і ви розробили або вдосконалили свій продукт, зазвичай зручніше оновити продукт, використовуючи вихідний номер запасної одиниці (SKU) для попередньої версії вашого продукту, не створюючи нову для оновленого продукту...

Здійснення онлайн-продажів становить певну складність, оскільки онлайн-продажі встановлюють один рік терміну дії патентів. Тобто онлайн-продажі вважаються публічним розголошенням протягом річного терміну для подання патентної заявки. Більшість підприємств знають про це вже з точки зору подачі заявки на патент, але якщо ви оновлюєте старе посилання на продаж новим товаром, який намагаєтеся запатентувати, патентне відомство може помилково помилитися в тому, що новий продукт був у продажу за більшою ціною, ніж один рік через те саме посилання.

Тоді вам доведеться довести, що попередні продажі не стосуються оновленої версії вашого продукту, який ви намагаєтеся запатентувати, що може бути складним і дорогим.

Немає правильного чи неправильного способу проведення маркетингу, якщо існує конфлікт між цілями маркетингу та цілями захисту інтелектуальної власності. Головне усвідомлювати потенційні конфлікти та знати ризики певних маркетингових стратегій, щоб уникнути пасток, поки не пізно» (*Wen Xie. What Your IP Department Wants Marketing To Know // Forbes* (https://www.forbes.com/sites/forbesbusinesscouncil/2023/11/16/what-your-ip-department-want-marketing-to-know/?utm_source=flipboard&utm_content=stogner%2Fmagazine%2FIEEE+Digital+Transformation&sh=1ee325382e0f). 16.11.2023).

«...15 листопада, Відомство США з патентів та товарних знаків (USPTO) оголосило про запровадження нової практики в галузі патентування промислових зразків. У той час як існуюча патентна планка має певні прийнятні критерії освіти, орієнтовані на інженерні та інші технічні ступені, що дозволяють людині отримати право практикувати у USPTO в патентних процедурах на корисні копалини, дизайн і рослини, нова планка дизайну розширить критерії прийнятної освіти для людини, яка може практикувати у USPTO, але тільки для розгляду патентів на зразки.

... приклади прийнятних ступенів включають наступне:

- аерокосмічна інженерія,
- біомедична інженерія,
- хімічна інженерія,
- машинобудування,
- біологія,
- хімія,
- генетика,
- фізика, і

- матеріалознавство.

На відміну від цих ступенів, кандидати на здобуття нової планки дизайну повинні мати ступінь бакалавра, магістра або доктора в одній з наступних областей або її еквівалент:

- Індустріальний дизайн,
- дизайн продукту,
- архітектура,
- прикладне мистецтво,
- графічний дизайн,
- образотворчого/студії мистецтв, або
- освіта викладача мистецтва.

Ці ступені наразі прийнятні для експертів патентів на зразки в USPTO, тому ця зміна забезпечує узгодженість між експертами патентів на зразки та практиками патентів на зразки. Практикам, що займаються патентами на зразки, все одно доведеться пройти поточний реєстраційний іспит, а також оцінку моральних якостей.

Остаточне правило набуде чинності 2 січня 2024 року...» (*USPTO Expands Eligibility for Design Patent Practitioners // Foley & Lardner LLP* (<https://www.foley.com/insights/publications/2023/11/uspto-eligibility-design-patent-practitioners/>). 16.11.2023).

«17 листопада 2023 року Відомство США з патентів та товарних знаків (USPTO) опублікувало нові вказівки у Федеральному реєстрі, які роз'яснюють вимоги до патентів на зразки зображень, піктограм і графічних інтерфейсів, створених комп'ютером.

Нове керівництво має особливе значення для компаній, які покладаються на комп'ютерні веб-сайти та програми для взаємодії зі своїми клієнтами та замовниками. Візуальний вигляд і декоративний дизайн на екрані можуть бути важливою ознакою ринку. Забезпечення патентного захисту цих візуальних елементів може захистити цей важливий елемент залучення клієнтів від посягань конкурентів...

Нове керівництво містить додаткову ясність щодо стандартів, які застосовуються експертами USPTO, щоб гарантувати, що заявники на патенти на промислові зразки не перетнуть межу, патентуючи дизайн окремо. Нове керівництво роз'яснює конкретні вимоги до назви, формули винаходу та креслень для належного розміщення винаходу дизайну у виробі, як правило, на екрані чи дисплеї комп'ютера...» (*Christopher J. Worrel. New Patent Office Guidance Clarifies Application Requirements for Design Patent Protection of Computer-Generated Images, Icons and Graphical User Interfaces // Bodman* (<https://www.bodmanlaw.com/news/new-patent-office-guidance-clarifies-application-requirements-for-design-patent-protection-of-computer-generated-images-icons-and-graphical-user-interfaces/>). 20.11.2023).

«...межа між угодою про ліцензування торговельної марки та угодою про франчайзинг може легко й неусвідомлено стертися, і нічого не підозрюючи власники бізнесу можуть опинитися в павутині федеральних і державних законів про франшизу, коли вони збираються укласти «проста» ліцензія на торговельну марку.

... ключові відмінності між ліцензійною угодою та франшизою.

- Ліцензійна угода надає третій стороні дозвіл на використання інтелектуальної власності, як-от торговельні марки, авторські права, комерційні таємниці або патенти, у дуже конкретних параметрах для захисту інтелектуальної власності.
- Франчайзинговий договір, навпаки, не тільки надає дозвіл на використання інтелектуальної власності, але й встановлює набагато більш детальні відносини між сторонами. Подумайте про операційну підтримку, постійне навчання та значний рівень контролю над бізнес-операціями франчайзі.

Часто власники бізнесу, які хочуть дозволити третім сторонам використовувати свою інтелектуальну власність, бажають натомість контролювати занадто багато цього стороннього бізнесу, випадково перетворюючи ліцензію на франшизу... Однак надмірний контроль – або контроль, який не прив'язаний до ліцензованого бренду – стирає межу. Як наслідок, власник підприємства, який випадково отримав франшизу, може бути притягнутий до суду за порушення законів про франшизу.

Щоб уникнути випадкового створення франшизи, ліцензіарам слід стратегічно зробити наступне:

Обмеження операційного контролю та постійної підтримки.

У всесвіті франчайзингу оперативний контроль є головним. Франчайзингові угоди включають сторінки з детальними інструкціями, що визначають, як необхідно вести бізнес, із положеннями, що включають, наприклад, тип навчання, яке повинні пройти працівники, яких постачальників потрібно використовувати, а також конкретні вимоги до запасів і цін.

Навпаки, ліцензійна угода повинна підтримувати та поважати автономію та ділове судження ліцензіата. Ліцензіар може здійснювати контроль виключно з метою захисту своєї інтелектуальної власності та підтримки стандартів свого бренду. Такі положення «контролю якості» можуть включати, наприклад, використання належних повідомлень про право власності, схвалення рекламних оголошень ліцензіаром та/або перевірки сайту. Однак ліцензіарам слід уникати надання постійної підтримки чи навчання та утримуватися від надання допомоги в бізнес-операціях, у справах працівників або управлінських рішеннях.

Опирайтесь на зв'язуванню вимог у галузі маркетингу та продажів.

Франчайзери зазвичай встановлюють суворі правила маркетингу та реклами в усіх місцях, наприклад, витратити мінімальну суму на рекламу в певних каналах або працювати з конкретною рекламною компанією. Ліцензійні

угоди повинні утримуватися від нав'язування цих вимог, надаючи ліцензіатам гнучкість для маркетингу та продажу продуктів або послуг у спосіб, який відповідає їхній бізнес-моделі.

Однак ліцензіари можуть (і повинні) встановлювати естетичні вимоги або вимоги щодо використання, щоб підтримувати цілісність свого бренду. Ліцензіар може вказати естетичні стандарти для забезпечення узгодженості візуального представлення бренду, такі як вказівки щодо використання логотипів, кольорних схем, шрифтів, якості використаних матеріалів та інших візуальних елементів для підтримки цілісного та впізнаваного образу бренду в усіх продуктах або послуг ліцензіата. Ліцензіар також може визначити конкретні контексти, такі як конкретні території, канали торгівлі, клієнти, галузі та/або продукти, у яких інтелектуальна власність може (або не може) використовуватися для підтримки цілісності бренду» (*Olivia G. Lewis, Erica B. E. Rogers. Did We Accidentally Create a Franchise? // National Law Forum, LLC (https://www.natlawreview.com/article/did-we-accidentally-create-franchise). 22.11.2023*).

«Двоє євреїв у Сполучених Штатах подали заявки на торгову марку популярного пропалестинського гасла «від річки до моря, Палестина буде вільною», в очевидній спробі запобігти його подальшому використанню пропалестинськими протестувальниками.

Двоє чоловіків, на ім'я Джоел Акерман і Орон Розенкранц, цього місяця окремо подали заявки на торгові марки для своїх компаній одягу. У той час як Акерман намагається створити товарний знак для своєї компанії River to the Sea LLC, Розенкранц подає заявку на використання лише першої половини слогану своєї компанії From The River To The Sea Shop LLC.

Управління патентів і торгових марок США (USPTO) ще має розглянути заявки, процес може тривати багато місяців, особливо щодо законності торгової марки такої політично чутливої фрази.

Багато хто критикує цей крок припускає, що заявки навряд чи будуть схвалені, і що навіть якщо вони будуть, товарні знаки будуть застосовані лише до таких предметів, як футболки та головні убори, а не до самої фрази. Однак залишається непідтвердженим, чи заявки на торговельну марку були подані з конкретної причини обмеження використання слогану...» (*Jewish men in US apply to trademark 'from the river to the sea, Palestine will be free', in attempt to ban slogan // Ardi Associates Ltd (https://www.middleeastmonitor.com/20231123-jewish-men-in-us-apply-to-trademark-from-the-river-to-the-sea-palestine-will-be-free-in-attempt-to-ban-slogan/). 23.11.2023*).

«13 вересня Центр глобальної інноваційної політики Палати США опублікував документ «Принципи інтелектуальної власності»... Він був

негайно схвалений і підписаний 32 зовнішніми лідерами інтелектуальної власності...

Адресований політикам, він закликав їх «зробити позитивні кроки для забезпечення того, щоб права інтелектуальної власності в Америці залишалися сильними як усередині країни, так і золотого стандарту в усьому світі».

У документі визнаються нещодавні викривлення в політичних дебатах щодо прав інтелектуальної власності, які створили нагальну потребу «відновити публічні дебати про політику та точно представити роль прав інтелектуальної власності в американському керівництві». Він наполегливо закликав уряд «прийняти політику, яка підтримує, захищає та заохочує сильні права інтелектуальної власності...».

Інакше уряд не зможе «забезпечити надійну основу для інвестицій у ризиковані, капіталомісткі дослідження та розробки, творчий розвиток або розвиток бренду».

Документ Палати пов'язує сильні права інтелектуальної власності з «збереженням економічної переваги Сполучених Штатів, національної безпеки та розширення інноваційних і творчих можливостей для американців».

...було зроблено висновок, що багатьом інноваторам, особливо малому та середньому бізнесу, «основі економічного зростання Америки», потрібна «юридична визначеність та ефективні, спрощені адміністративні та правозастосовні права, щоб інвестувати та досягати успіху»...» (*Paul Redmond Michel. U.S Chamber's IP Principles Remind Us That the IP Policy Debate Needs a Reset // IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2023/11/29/us-chambers-ip-principles-remind-us-ip-policy-debate-needs-reset/id=170063/>). 29.11.2023*).

Всесвітня організація інтелектуальної власності

«...Згідно зі щорічним звітом ВОІВ про світові показники інтелектуальної власності (WIPI), незважаючи на те, що кількість заявок на торговельні марки та зразки в усьому світі скоротилася, інноватори з усього світу подали 3,46 мільйона патентних заявок у 2022 році, що стало третім роком поспіль зростання.

Китай, США, Японія, Республіка Корея та Німеччина були країнами з найбільшою кількістю патентних заявок у 2022 році. У той час як інноватори з Китаю продовжують подавати майже половину всіх глобальних патентних заявок, темпи зростання країни впали другий рік поспіль. з 6,8% у 2021 році до 3,1% у 2022 році. Тим часом кількість патентних заявок від жителів Індії зросла на 31,6% у 2022 році, подовжуючи 11-річний період зростання, якого не має жодна інша країна серед 10 найбільших заявників...

Кількість класів заявок на торговельні марки зменшилася на 14,5% у 2022 році після надзвичайного зростання у 2020 та 2021 роках, коли пандемія COVID-19 прискорила зміни в моделях роботи та життя, стимулюючи появу нових товарів і послуг на ринку. Подібним чином діяльність із подання заявок на промислові зразки впала на 2,1% після зростання за попередні чотири роки.

Продовжуючи довгострокову тенденцію, основна частина діяльності з подання заявок на інтелектуальну власність відбувається в Азії з усіх джерел. У 2022 році на Азію припадало 67,9%, 67,8% і 70,3% глобальної активності заявок на патенти, торгові марки та промислові зразки.

Інформація, що міститься в WIP, є результатом узагальнення статистиками ВОІВ із останніх даних, зібраних із приблизно 150 відомств інтелектуальної власності у всьому світі, що дозволяє надавати точні дані на рівні країни для окремих країн, які подають заявки як у внутрішній, так і в іноземній юрисдикції...» (*World Intellectual Property Indicators Report: Record Number of Patent Applications Filed Worldwide in 2022 // AG-IP-NEWS* (<https://www.agip-news.com/news.aspx?id=74891&lang=en>). 07.11.2023).

«Всесвітнє відомство інтелектуальної власності (ВОІВ) нещодавно оголосило про майбутні поправки до правил, що регулюють Мадридський протокол, які набудуть чинності 1 листопада 2023 року та 1 листопада 2024 року.

Мадридський протокол забезпечує доступний та ефективний спосіб подання заявки на торговельну марку, відомої як міжнародна заявка, у кількох юрисдикціях одночасно...

Зміни набирають чинності 01 листопада 2023 року

- Якщо країна, зазначена в міжнародній заявці, видає попередню відмову, ВОІВ чітко вказує відповідний період для відповіді у супровідному листі, надісланому власнику міжнародної заявки, який супроводжує відмову. Деталі терміну відповіді також буде опубліковано в Інтернеті в Бюлетені ВОІВ.
- Виняток із цього може мати місце, коли електронна передача відмови власнику торговельної марки не вдається, і період відповіді обчислюється з моменту отримання власником відмови. У цьому випадку ВОІВ надішле повідомлення про попередню відмову рекомендованим листом без зазначення періоду відповіді.
- Буде новий мінімальний період у 2 місяці або 60 днів для власника міжнародної заявки, щоб відповісти на тимчасову відмову.
- Країни, які є учасниками Мадридського протоколу, матимуть час до 1 лютого 2025 року, щоб запровадити мінімальну вимогу щодо відповіді, хоча цей термін може бути продовжений за запитом країни, у якої (наразі) немає кінцевого терміну.
- Якщо попередня відмова ґрунтується на цитуванні попередніх прав та/або запереченні проти визначення, місцеве відомство інтелектуальної власності

відповідної країни зобов'язане надати адресу власника попередніх прав або опонента та/або їх представник, де це можливо, хоча країни тепер будуть звільнені від цієї вимоги, якщо це неможливо (наприклад, через доступність або місцеві закони про конфіденційність).

- Якщо відомство інтелектуальної власності країни не вказує початкову та кінцеву дати для відповіді на тимчасову відмову, відмова не буде прийнято. ВОІВ повідомить відповідне місцеве відомство інтелектуальної власності та власника міжнародної заявки. Місцевому відомству інтелектуальної власності буде надано двомісячний період для внесення змін до відмови, щоб зберегти початкову дату відмови. Крім того, місцеве IP Office може видати нову виправлену відмову.

- Те ж саме стосуватиметься повідомлень про тимчасові відмови, які не відповідають мінімальному терміну для відповіді з 1 лютого 2025 року...

Загалом зміни до регламенту є позитивними та мають спростити керування міжнародними заявками для власників торгових марок та їх представників...»

(Michael Shaw Becky Swindell Elise Cant. Upcoming changes to the Madrid Protocol International Trade Mark System // Marks & Clerk (https://www.marks-clerk.com/insights/articles/upcoming-changes-to-the-madrid-protocol-international-trade-mark-system/?utm_source=mondaq&utm_medium=syndication&utm_term=Intellectual-Property&utm_content=articleoriginal&utm_campaign=article). 01.11.2023).

«На своїй сорок третій сесії Асамблея Гаазького союзу ухвалила поправки до Розкладу зборів, який додається до Загального регламенту.

Коротко:

- Збільшення розміру основного збору за кожен додатковий дизайн, включений до міжнародної заявки, з 19 швейцарських франків до 50 швейцарських франків. Відповідно, для міжнародних заявок, поданих заявниками з найменш розвинених країн (НРД), базовий збір за кожен додатковий дизайн, включений у ту саму міжнародну заявку, було збільшено з 2 до 5 швейцарських франків.

- Скасування додаткової комісії за передачу виписок, копій, інформації чи звітів про пошук за допомогою телефаксу.

Ці зміни набудуть чинності з 1 січня 2024 року» (*Hague System – Amendments to Schedule of Fees // WIPO (https://www.wipo.int/hague/en/news/2023/news_0025.html). 09.11.2023).*

«Гаазька система є міжнародною процедурою подання заявок і реєстрації зразків і пропонує дуже привабливий і ефективний спосіб отримання охорони зразків у кількох державах шляхом подання лише однієї заявки...

За Гаазькою системою одна заявка подається до Міжнародного бюро ВОІВ із зазначенням держав, у яких запитується захист. Збори за призначення сплачуються та відрізняються залежно від призначених штатів. Однак значні кошти заощаджуються завдяки уникненню необхідності використовувати місцевих агентів для подання окремих заявок у кількох штатах.

Заявка спочатку розглядається ВОІВ на відповідність формальним вимогам, а потім публікується та надсилається до кожного з відомств зазначених держав. Офіси мають шість або 12 місяців (залежно від відомства), щоб подати будь-які заперечення проти міжнародної реєстрації. Якщо міжнародна заявка відповідає вимогам ВОІВ і вимогам відомств зазначених держав, охорона зареєстрованого зразка надаватиметься без необхідності нести витрати на використання місцевого агента...

Хоча Гаазька система забезпечує централізовану процедуру подання заявок, юридичні вимоги до промислових зразків не стандартизовані у всіх державах. Наприклад, у деяких державах, таких як США, Китай та Японія, існують особливі вимоги до оформлення, яких необхідно дотримуватись, щоб уникнути відмови. Тому креслення, які підлягають включенню до міжнародної заявки, необхідно ретельно розглянути, щоб гарантувати їхню відповідність вимогам усіх зазначених держав.

Якщо національний офіс визначеного штату видає першу відмову на заявку, тоді місцевий агент буде вимагати подальшого розгляду заявки.

Подання заявки на промисловий зразок безпосередньо в національне відомство може призвести до того, що видача буде швидше, ніж при використанні Гаазької системи. Наприклад, заявка на промисловий зразок ЄС, подана безпосередньо до UKIPO або EUIPO, зазвичай реєструється протягом кількох тижнів, тоді як міжнародна заявка може продовжити очікування до року. Якщо в деяких штатах охорона промислового зразка потрібна швидко, то може виявитися доцільним використовувати комбінацію прямих національних заявок та міжнародної заявки. Цей гібридний підхід також допоможе уникнути проблем, пов'язаних з нерівномірними вимогами до креслень у деяких країнах світу...» (*Tom Albertini. The Hague System for the International Registration of Industrial Designs // J A Kemp (https://jakemp.com/en/briefings/the-hague-system-for-the-international-registration-of-industrial-designs/). 12.11.2023*).

«...44-а сесія Постійного комітету ВОІВ з авторського права та суміжних прав (SCCR) пройшла 6-8 листопада 2023 року.

Після завершення обговорень щодо мовлення в перший день, пленарне засідання зосередилося на винятках та обмеженнях у другий день, починаючи з презентації оглядового дослідження на тему «Практика та виклики науково-дослідних установ і дослідницьких цілей у зв'язку з авторським правом» (SCCR/44/4). Представлене професором Ракель Ксалабардер це оглядове

дослідження описує взаємодію існуючих систем авторського права з дослідницькою діяльністю, особливо в цифровому та онлайн-контекстах...

Сполучені Штати представили свій переглянутий документ «Цілі та принципи щодо винятків і обмежень для бібліотек і архівів» (SCCR/26/8, тепер SCCR/44/5), а Африканська група — проект пропозиції щодо виконання робочої програми щодо винятків та обмежень (E&L). Секретаріату ВОІВ було запропоновано організувати віртуальну панельну дискусію, використовуючи підхід тематичних досліджень, щодо транскордонного використання творів, захищених авторським правом, у освітньому та дослідницькому секторах. Крім того, Секретаріату було запропоновано представити детальний план реалізації Робочої програми з E&L, враховуючи коментарі держав-членів, зроблені на цьому засіданні Комітету з нагляду з питань оптимізації прав людини.

В останній день було запропоновано два нових пункти порядку денного: дослідження щодо прав на винагороду за аудіовізуальні засоби, проведене Кот-д'Івуаром, і пропозиція провести південну інформаційну сесію щодо генеративного штучного інтелекту на наступному SCCR, внесеною Групою В. Було досягнуто домовленості, що Секретаріат організує цю інформаційну сесію на наступному засіданні Комітету з питань авторського права в цифровому середовищі в рамках пункту порядку денного...» (*IFRRO participation in WIPO SCCR/44 // International Federation of Reproduction Rights Organisations (IFRRO)*) (<https://ifrro.org/page/article-detail/ifrro-participation-in-wipo-sccr-44/>). 09.11.2023).

«Минулого тижня Всесвітня організація інтелектуальної власності та Фонд поінформованості про музичні права запустили нову платформу, яка має на меті ознайомити творців із правами інтелектуальної власності, починаючи з музикантів. Це називається CLIP - або Creators Learn Intellectual Property...

Веб-сайт CLIP наразі містить інформацію про різні права на музику, компанії та організації, з якими співпрацюють музиканти, а також про те, що потрібно для того, щоб артисти, музиканти та автори пісень отримували належне кредитування та оплату...» (*Chris Cooke. World Intellectual Property Organisation launches new educational platform for creators // CMU*) (<https://completemusicupdate.com/world-intellectual-property-organisation-launches-new-educational-platform-for-creators/>). 20.11.2023).

«...Скарги за Уніфікованою політикою вирішення спорів (UDRP) — це засіб Всесвітнього відомства інтелектуальної власності (ВОІВ) для скасування доменних імен, які порушують права на торгові марки інших. Скарги UDRP доступні щодо загальних доменів верхнього рівня (gTLD),

таких як .com і .net – скарги щодо інших доменних імен слід подавати до відповідного органу...

Справу вирішує Інтернет-корпорація з присвоєння імен і номерів (ICANN), яка має повноваження видавати розпорядження про передачу доменного імені Позивачеві, якщо скарга буде прийнята...

Щоб отримати задоволення у скарзі відповідно до UDRP, скаржник повинен задовольнити кожну з наступних трьох вимог відповідно до пункту 4(a):

- доменне ім'я, зареєстроване відповідачем, ідентичне або схоже до ступеня сплутання з торговельною маркою чи знаком обслуговування, на які скаржник має права
- відповідач не має прав або законних інтересів щодо доменного імені
- доменне ім'я було зареєстровано та використовується недобросовісно...

Скарги UDRP – це не те саме, що позови щодо порушення прав на торговельну марку чи суперечки щодо договору, тому перед подачею претензії слід переконатися, що всі підстави для скарги UDRP задоволені (або, можливо, так). Недобросовісність зазвичай не буде виявлена там, де:

- Доменне ім'я, про яке йде мова, було придбано до того, як Позивач отримав права на відповідну торговельну марку (хоча з цього були винятки).
- Доменне ім'я було добросовісно придбано або зареєстровано Відповідачем, і це може включати використання послуг перехоплення.
- Відповідач жодним чином не діяв несправедливо по відношенню до власника торговельної марки та не націлив його.
- Відповідач не знав прав власника торговельної марки – особливо, якщо право, про яке йде мова, є описовим.
- Є докази зворотного викрадення доменного імені» (*Louise Popple. Bad Faith in UDRP domain name complaints // Taylor Wessing (<https://www.taylorwessing.com/en/insights-and-events/insights/2023/11/bu-bad-faith-in-udrp-domain-name-complaints>). 14.11.2023*).

«Пропозицію, підтриману CISAC (Міжнародна конфедерація товариств авторів і композиторів) та дочірніми організаціями, було офіційно подано до Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) із закликом до незалежного юридичного та економічного дослідження винагороди творців аудіовізуальних матеріалів...

Дослідження розглядатиме правові рамки, що діють на міжнародному рівні, і те, чи варто їх переглядати, щоб забезпечити захист аудіовізуальних авторів, з акцентом на цифровий ринок, що розвивається.

«Пропозиція щодо дослідження прав аудіовізуальних авторів та їх винагороди за використання їхніх творів»... була подана до Постійного комітету ВОІВ з авторського права та суміжних прав (SCCR)... та складено разом із керівництвом CISAC і Товариства аудіовізуальних авторів (SAA)...

Нове запропоноване дослідження, якщо воно буде розпочате, розглядатиме вплив глобальних правових рамок на права та винагороду творців аудіовізуальних матеріалів. Він буде зосереджений на ефективних правових режимах у всьому світі, визначенні рішень для забезпечення справедливої винагороди для авторів аудіовізуальних матеріалів. Його додатково обговорюватимуть на пленарному засіданні SCCR у 2024 році...» (*WIPO to consider CISAC-supported proposal for new study on audiovisual creators' remuneration // CISAC* (<https://www.cisac.org/Newsroom/articles/wipo-consider-cisac-supported-proposal-new-study-audiovisual-creators>). 22.11.2023).

«...у штаб-квартирі WIPO тривають засідання 31-ї сесії Комітету з розвитку та інтелектуальної власності (CDIP)...

31-у сесію засідання зі вступним словом розпочав заступник Генерального директора ВОІВ з регіонального та національного розвитку Хасан Клейб, який наголосив на визначальній ролі ІВ для економічного розвитку, покращення рівня життя та підтримання балансу міжнародної екосистеми, розвитку партнерства між усіма її учасниками. Він підкреслив, що у фокусі уваги спільноти залишається підтримка малого та середнього бізнесу, посилення ролі жінок, молоді, а також вплив кліматичних змін.

Предметом обговорення стали питання щодо моніторингу, оцінки, обговорення та звітності стосовно виконання всіх рекомендацій ПДР. Відповідний звіт представлено у документі CDIP/31/2, який містить детальний огляд досягнень ВОІВ щодо виконання рекомендацій ПДР, очікувані результати ВОІВ, а також пов'язані проекти Порядку денного в сфері розвитку (ПДР). Так, одним із заходів ВОІВ у рамках виконання рекомендації 1 ПДР щодо Технічної допомоги та розбудови потенціалу визначено “завершення оцінки потреб у технічній допомозі та інших рішеннях для забезпечення безперервності діяльності та розвитку Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ)”.

Для кожної рекомендації у звіті зазначено стратегію реалізації, прийняту Комітетом.

Серед найбільш значних проектів: “Авторське право та поширення контенту у цифровому середовищі” (документ CDIP/31/6) та “Інтелектуальна власність та соціально-економічний розвиток” (CDIP/31/8).

Крім того презентовано наступні настанови ВОІВ:

- “До питання про творчість: авторське право для фахівців у галузі анімації. Навчальний посібник” (CDIP/31/INF/2),
- “Роль прав інтелектуальної власності в індустрії моди: від задуму до комерційної реалізації” (CDIP/31/INF/3),
- “Створення економіки цифрової видавничої діяльності: можливості та основи для розвитку” (CDIP/31/INF/4).

Також на сесії розглянуто пропозиції проєктів розвитку для Бразилії (CDIP/31/10), Індії (CDIP/31/9) та Філіппін (CDIP/31/5).

Протягом сесії також будуть обговорюватися теми для наступної Міжнародної конференції з інтелектуальної власності та розвитку (2025)...» *(росія не має права надалі впливати на міжнародний порядок денний, – заява України у ВОІВ // ІР офіс (<https://nipo.gov.ua/zaiava-ukrainy-wipo-cdip-31/>). 28.11.2023).*

«...Звіт про глобальну видавничу індустрію 2022 (WIPO) опублікований 28 листопада... охоплює 35 країн з 5 різних джерел: (а) опитування видавничої галузі, (б) дослідження обов'язкових примірників, (с) дані Nielsen BookScan, (д) агентство International Standard Book Number (ISBN) і (е) звіт Міжнародної асоціації видавців (IPA) та Nielsen BookData. Дані були зібрані за підтримки асоціацій видавців, Федерації європейських видавців, Centro Regional para el Fomento del Libro en América Latina y el Caribe (CERLALC), Міжнародного агентства ISBN та Nielsen BookData...

У ньому подано дані про доходи видавничої галузі та кількість опублікованих найменувань із розподілом за каналами продажів, реєстраційними даними ISBN, форматами та поділом на професійну/освітню...» *(Two new reports present comprehensive vision of international publishing // International Publishers Association (IPA) (<https://internationalpublishers.org/two-new-reports-present-comprehensive-vision-of-international-publishing/>). 28.11.2023).*

«Кубинське відомство промислової власності (ОСРІ) повідомило Міжнародне бюро відповідно до параграфів 10 і 12 Рамкових положень про те, що воно розпочне роботу як відомство депонування та доступу Служби цифрового доступу ВОІВ з 1 січня 2024 року.

Технічні та операційні варіанти, прийняті ОСРІ, такі:

- ОСРІ як Офіс депонування здаватиме на зберігання завірені копії заявок на патенти, корисні моделі, промислові зразки та торговельні марки як пріоритетні документи, включаючи заявки РСТ, подані до Відомства 01.01.2024 або після цієї дати, які заявник спеціально просить надати для сервіс.
- ОСРІ, як Офіс доступу, визнає пріоритетні документи, які були надані йому через службу, для цілей будь-якої заявки, для якої термін подання пріоритетного документа не минув до 01.01. 2024 рік.
- Обмін усіма документами та інформацією здійснюється в кольорі, у відтінках сірого або чорно-білому (залежно від вимог типу заявки) і у форматі PDF через веб-портал ВОІВ DAS для відомств;
- Як Офіс, що надає доступ, Офіс прийматиме кольорові, сіро-тонові та чорно-білі документи у форматі PDF, надіслані на зберігання Офісом, що

Інтелектуальна власність в Україні

«...в історичному звіті Європейської Комісії про прогрес України в рамках Пакету Розширення... окрема глава ...присвячена інтелектуальній власності.

У Звіті констатовано, що Закон України “Про авторське право і суміжні права”, ухвалений у грудні 2022 року, спрямований на узгодження національного законодавства із EU *acquis* у сфері авторського права. Законодавство України про винаходи і корисні моделі 2020 року, в якому інкорпоровано європейські стандарти правової охорони, не повною мірою узгоджується із EU *acquis*. Єврокомісія наголошує на необхідності подальшої роботи з законодавством України про торговельні марки. Відповідні імплементаційні Правила очікують затвердження. Українське законодавство щодо промислових зразків також відповідає європейським стандартам.

Україна потребує подальшого наближення внутрішнього законодавства до EU *acquis* щодо примусового ліцензування та положень Протоколу про внесення змін до Угоди TRIPS.

Закон України про захист прав інтелектуальної власності загалом відповідає EU *acquis*. Однак залишаються недоліки у боротьбі з піратством та контрафактною продукцією, оскільки Україна залишається одним із чотирьох основних транзитних пунктів для поставок контрафактної продукції до ЄС.

У Звіті зазначено, що у продовження реалізації інституційної реформи у сфері інтелектуальної власності, прийнятої у 2020 році, новим органом, відповідальним за інтелектуальну власність, став Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. Він розпочав свою діяльність у листопаді 2022 року як Національний орган інтелектуальної власності...

Також констатовано, що національним законодавством передбачено створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності (IP-суд), однак призначення суддів цього суду ще не відбулося, оскільки Вища кваліфікаційна комісія суддів України не працювала до 2022 року...» (*Україна досягла значного прогресу в сфері інтелектуальної власності – Звіт Європейської Комісії в рамках Пакету Розширення // IP офіс* (<https://nipo.gov.ua/ukrainadoshahla-prohresu-v-sferi-iv/>). 08.11.2023).

«...Корпорація "Укрвинпром", до складу якої входить 75% виноробних потужностей України, звернулася до прем'єр-міністра Дениса

Шмигалья з проханням посприяти продовженню перехідного періоду на вживання ГЗ "Cognac/Коньяк"...

Перехідний період на використання назви "Коньяк" для українських виробників за Угодою про асоціацію Україна-ЄС спливає 1 січня 2026 року.

На думку генерального директора Корпорації "Укрвинпром" Володимира Кучеренка, до того часу більшість коньячних підприємств України не встигнуть переорієнтуватися на іншу продукцію, адже переважна їх частина знаходиться або в анексованому Криму, або на окупованому лівобережжі Херсонщини. До того ж обладнання провідних підприємств коньячного виробництва Херсонської області було викрадене агресором у 2022 році...

Власник географічного зазначення "Коньяк" — Національне міжпрофесійне бюро коньяку (BNIC) не заперечуватиме та надаватиме підтримку офіційному запиту української сторони до Європейської Комісії на продовження перехідного періоду.

Відповідні наміри бенефіціара ГЗ "Cognac/Коньяк" — Національного міжпрофесійного бюро Коньяку передбачені в Угоді між ним та Укрвинпромом, яку було підписано в червні 2023 року...» *(Дмитро Романов. Укрвинпром наполягає на продовженні перехідного періоду вживання назви "Cognac/Коньяк" // Телеграф (<https://telegraf.com.ua/ukr/ukraine/2023-11-06/5816398-ukrvinprom-napolyagae-na-prodovzhenni-perekhidnogo-periodu-vzhivannya-nazvi-cognackonyak>). 06.11.2023).*

«Про річну діяльність Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій у фактах під час форуму Асоціації правників України IP UKRAINE NOW 2023 розповіла очільниця IP офісу Олена Орлюк...

Звітуючи про діяльність IP офісу за напрямом забезпечення прозорості та публічності діяльності, спікерка зазначила про те, що на сьогодні забезпечено нові стандарти комунікації з професійною спільнотою, залучення громадськості до відкритих обговорень пропозицій щодо удосконалення підзаконних актів, регулярних зустрічей з професійною спільнотою щодо удосконалення операційної діяльності...

За словами спікерки, в контексті удосконалення електронної взаємодії, відкрита інформація про подані заявки на ТМ через систему СІС УКРНОІВІ, реалізована можливість подання та отримання документів щодо реєстрації авторського права та договорів через СЕВ ЗЕС, запроваджена публікація інформації про передачу в управління АРМА об'єктів інтелектуальної власності, запроваджено завантаження в СІС України охоронних документів з можливістю їхнього експорту...

Що стосується підтримки бізнесу та винахідників, то за ініціативи IP офісу, обговореної зі спільнотою, Уряд збільшив пільги за подання заявки на ТМ в електронному вигляді з 20% до 25% від суми збору; для винахідництва з

неприбуткової сфери пільга встановлена у розмірі 12% замість 20%. ІР офіс також забезпечив можливість безкоштовно вносити зміни до реєстрів щодо відмови від представництва суб'єктів рф.

Також ІР офісом лібералізовані процедури експертизи та реєстрації прав. Зокрема, поновлено експертизу заявок на ТМ, щодо яких не було подано заперечень та забезпечено видачу свідоцтва, скорочено строк реєстрації корисної моделі до 4 місяців, спрощені вимоги до довіреності на час воєнного стану. ІР офіс виходить на місячний строк розгляду документів щодо фактів передачі прав та ліцензій...

Насамкінець Олена Орлюк розповіла про плани: удосконалення систем СІС, СЕВ ЗЕС, удосконалення законодавства не лише в частині подальшого наближення до EU aquis, але й в окремих галузях (наприклад, страхування, оподаткування, фінансові питання) та багато іншого» (**Позитивний висновок Єврокомісії щодо ІР-сфери – це спільна заслуга усієї спільноти, – Олена Орлюк, очільниця ІР офісу // Державне підприємство "Український інститут інтелектуальної власності"** (<https://ukrpatent.org/uk/news/main/ip-ukraine-now-2023-olena-orliuk-13112023>). 13.11.2023).

«Попри непрості умови, в яких перебуває вся Україна, сфері інтелектуальної власності вдається не тільки відновлюватись, а й розвиватися. Про це свідчать дані звіту, оприлюдненого ІР офісом.

Промислова власність

За 9 місяців 2023 року відбулося значне підвищення кількості надходження заявок на об'єкти промислової власності...

За підсумками 9 місяців 2023 року (порівняно з відповідним періодом 2022 року):

- кількість поданих заявок на винаходи збільшилась на 7,4% та становить 2076 заявок (з яких 720 – від національних заявників, і це на 43,1% більше за торішній показник)
- кількість надходжень заявок на корисні моделі збільшилась на 46,8%, що поступово наближає показники цього року до показників довоєнних років
- надійшло 840 заявок на промислові зразки, що на 29,4% більше, ніж за аналогічний період у 2023 році
- подано понад 18 тис. заявок на торговельні марки за національною процедурою, що на 50,4% більше за кількість заявок, поданих у відповідний період минулого року. Спостерігається підвищення активності як національних (на 56,4%), так і іноземних заявників (на 14,3%).

Авторське право

Протягом 9 місяців 2023 року було подано 6048 заявок для реєстрації авторського права на твір. Цей показник продовжує залишатись одним з найкращих за останні 5 років.

Порівняно з відповідним періодом попереднього року, кількість заявок збільшилась на 45,9%, а кількість договорів, що стосуються права автора на твір – майже на 124,3%» (*Інтелектуальна власність у цифрах: ІР офіс презентує основні показники діяльності за 9 місяців 2023 року // ІР офіс (<https://nipo.gov.ua/iv-u-tsyfrakh-9m-2023/>). 16.11.2023*).

«...У Висновку від 8 листопада 2023 р. щодо заявки України на членство в ЄС Єврокомісія зазначила, що для вступу до ЄС Україна має, окрім імплементації законодавства, запровадити також практику ЄС у сфері захисту прав інтелектуальної власності (ІР).

Так, за Висновком Єврокомісії, «у боротьбі з піратством і контрафактною продукцією все ще є недоліки, оскільки Україна залишається одним із чотирьох основних транзитних пунктів для поставок контрафактної продукції до ЄС»...

Докладно проаналізувавши ситуацію, європейські експерти розробили рекомендації, виконання яких дозволить Україні вийти на необхідний рівень відповідності вимогам ЄС. І, навпаки, часткове виконання загрожує поставити Україну до переліку країн, які толерують міжнародній торгівлі контрафактом. Україні рекомендують такі 5 кроків.

1. Продовжувати приводити законодавство, процес правозастосування та ІТ-системи у відповідність до вимог Регламенту ЄС 608/2013.
2. Законодавчо визначити, що правовласник надає письмове підтвердження митному органу, що, на його думку, право інтелектуальної власності порушено, і також письмово підтверджує свою згоду на знищення товарів.
3. Визначити процедуру знищення товарів, які порушують ІР, відповідно до Регламенту ЄС 608/2013. Заохочувати правовласників знищувати такі товари, якщо це можливо.
4. Привести функціонал національної системи управління заявками щодо ІР до вимог ЄС. Вивчити можливість впровадження COPIS як готового ІТ-інструменту ЄС в Україні. Це скоротить час і витрати на створення нового ІТ-інструменту, і Україна буде готова підключити COPIS на момент вступу до ЄС без будь-яких затримок або додаткових змін. Або ж — можливість обміну інформації національної системи з COPIS.
5. Вивчити можливість запровадження в Україні порталу захисту прав інтелектуальної власності IP-Enforcement Portal, щоб митні органи в Україні мали інформацію про зареєстровані торговельні марки та зразки в ЄС, про їх захист та для обміну інформацією з Єврокомісією та правовласниками...» (*Вітяніс Алішаускас. Україна на шляху до ЄС. Як Європа бореться із контрафактом та порушенням прав інтелектуальної власності // ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «МЕДІА-ДК» (<https://biz.nv.ua/ukr/markets/yak-yes-protidiye-kontrabandi-piratstvu-ipr-shcho-take-sistema-copis-50369729.html>). 23.11.2023*).

«У Світовій організації торгівлі (СОТ) 30 – 31 жовтня 2023 року проводилося засідання Ради СОТ з питань торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (Рада ТРІПС), участь у якому брала і делегація України.

Так, в рамках розгляду направлених членами СОТ до Ради ТРІПС повідомлень про закони та правила у сфері інтелектуальної власності представником Української Сторони було поінформовано учасників про надіслані Україною нотифікації про прийняття Закону України від 20.03.2023 № 2974-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності” та постанов Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 813 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1183” і від 15.08.2023 № 859 “Про внесення змін до Порядку сплати зборів за дії, пов’язані з охороною прав на об’єкти інтелектуальної власності”. Наприкінці виступу було наголошено на неухильному дотриманні Україною своїх міжнародних зобов’язань щодо забезпечення прозорості, взятих в рамках членства в СОТ, а також намірах продовжувати здійснення заходів із удосконалення національного законодавства у сфері інтелектуальної власності у відповідності з вимогами Угоди ТРІПС, незважаючи на триваючу російську збройну агресію проти України...» *(Інформація щодо участі у засіданні Ради СОТ з питань торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (30 – 31 жовтня 2023 року) // Міністерство економіки України (https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=e794ad1e-ebd3-49e7-819c-761008fda9bb&title=InformatsiiaSchodoUchastiUZasidanniRadiSotZPitanTorgovelnikhAspektivPravIntelektualnoiVlasnosti-30-31-Zhovtnia2023-Roku-). 10.11.2023).*

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет

«У 3-му кварталі 2023 року кількість заявок на отримання патентів, пов’язаних із метавесвітом, збільшилася на 4% порівняно з попереднім кварталом. За даними GlobalData Patent Analytics, загальна кількість грантів, пов’язаних із метавесвітом, у 3 кварталі 2023 року впала на 9%. Збірник даних GlobalData Aerospace, Defense & Security: Patents Trends Q3 2023 пропонує вичерпну інформацію про тенденції патентування, стратегії основних гравців і географічний фокус у секторі за останні три роки.

Примітно, що кількість патентних заявок, пов’язаних із метавесвітом, в аерокосмічній, оборонній та безпековій галузях становила 82 у третьому кварталі 2023 року проти 79 у попередньому кварталі...

Аналіз патентної діяльності компаній показує, що компанія Boeing подала найбільшу кількість патентів на метавсесвіт у аерокосмічній, оборонній та безпековій галузях у третьому кварталі 2023 року. У кварталі компанія подала 25 патентів, пов'язаних із метавсесвітом, порівняно з 6 у попередньому кварталі. За нею йдуть Safran з 3 заявками на патент метавсесвіту, Міністерство оборони США (3 заявки) і State Farm Mutual Automobile Insurance (2 заявки) у третьому кварталі 2023 року...

Найбільша частка заявок на патенти, пов'язані з метавсесвітом, в аерокосмічній, оборонній та безпековій галузях у третьому кварталі 2023 року була в США (46%), за якою йдуть Південна Корея (11%) і Китай (10%). Частка, представлена США, була на 0,77% вищою за 46% у другому кварталі 2023 року...» (*Q3 2023 update: metaverse related patent activity in the aerospace, defence & security industry // Verdict Media Limited (<https://www.airforce-technology.com/dashboards/patents/q3-2023-update-metaverse-related-patent-activity-in-the-aerospace-defence-security-industry/?cf-view&cf-closed>). 03.11.2023*).

«OpenAI ...запустила програму Copyright Shield, яка спрямована на надання фінансової підтримки і правовий захист для корпоративних користувачів ChatGPT від таких претензій.

Представляючи програму, Сем Альтман наголосив на їхніх зусиллях із забезпечення відповідності авторським правам у своїх системах штучного інтелекту, які навчаються на комбінації ліцензованих і загальнодоступних джерел даних...

В останні місяці великі технологічні компанії активно вирішували проблеми авторського права, пов'язані з генеративними інструментами ШІ. Ще у вересні корпорація Майкрософт представила програму Copilot Copyright Commitment для покриття судових витрат для клієнтів своїх служб ШІ, зокрема Microsoft 365 Copilot і GitHub Copilot, за умови, що вони дотримуються вказівок, як-от використання фільтрів вмісту.

Adobe також встановила захист для свого художнього інструменту штучного інтелекту Firefly, пропонуючи підтримку проти претензій щодо авторських прав і гарантуючи, що зображення є ліцензованими або є суспільним надбанням.

Google... запропонував захищати користувачів Google Cloud і Workspace від позовів про порушення прав інтелектуальної власності, пов'язаних як з навчальними матеріалами, так і зі створеним штучним інтелектом контентом... Ці ініціативи технічних гігантів спрямовані на навігацію з юридичними складнощами створення контенту ШІ та забезпечення певної безпеки для користувачів.

Amazon обрав інший підхід із своєю платформою Kindle Direct Publishing, вимагаючи від авторів повідомляти, чи їхній вміст створено штучним

інтелектом, хоча це не поширюється на редагування за допомогою штучного інтелекту. Ця політика спрямована на забезпечення прозорості щодо походження вмісту, а не на юридичний захист...» (*Why OpenAI Launched Copyright Shield? // Analytics India Magazine Pvt Ltd & AIM Media House LLC* (https://analyticsindiamag.com/why-openai-launched-copyright-shield/?utm_source=flipboard&utm_content=jscotta%2Fmagazine%2FAI%2C+ML%2C+LLM). 08.11.2023).

«Pinterest, популярна платформа соціальних медіа, відома своїм візуальним вмістом, вжила значних заходів для вирішення проблем авторського права та інтелектуальної власності...»

Pinterest запровадив комплексний набір політик для захисту авторських прав і прав інтелектуальної власності. Коли користувачі реєструють обліковий запис, вони погоджуються дотримуватись цих правил, які включають повагу до прав творців вмісту та заборону публікації матеріалів, захищених авторським правом, без дозволу...

Щоб виявити потенційне порушення авторських прав, Pinterest використовує вдосконалену технологію розпізнавання вмісту. Ця технологія сканує зображення, завантажені користувачами, і порівнює їх із великою базою даних матеріалів, захищених авторським правом. Якщо збіг знайдено, Pinterest вживає відповідних заходів, наприклад видаляє правопорушний вміст або вимикає обліковий запис користувача...

Pinterest також встановив партнерські відносини з різними правовласниками, зокрема фотографами, художниками та видавцями. Ці партнерства дозволяють Pinterest отримувати ліцензії на певний захищений авторським правом вміст, гарантуючи, що ним можна легально ділитися на платформі...» (*Cheryl King. How does Pinterest manage copyright and intellectual property issues? // Ticker TV* (<https://ticker.tv/news/how-does-pinterest-manage-copyright-and-intellectual-property-issues/129266/>). 06.11.2023).

«...Instagram, одна з найпопулярніших у світі платформ соціальних мереж, запровадила кілька заходів для вирішення цих проблем і забезпечення дотримання прав творців контенту.»

Підхід Instagram до інтелектуальної власності та авторського права в основному базується на Умовах використання та Правилах спільноти. Ці політики окреслюють правила та норми, яких користувачі повинні дотримуватись під час публікації вмісту на платформі. Погоджуючись із цими умовами, користувачі надають Instagram невиключну, безоплатну, передану, субліцензійну, всесвітню ліцензію на розміщення, використання, розповсюдження, зміну, запуск, копіювання, публічне виконання або відображення, переклад і створення похідних робіт на основі свого вмісту.

Однак ця ліцензія обмежена метою роботи, просування та вдосконалення Instagram і не надає Instagram права продавати або ліцензувати вміст користувача третім особам без їхньої згоди. Це означає, що хоча Instagram має право відображати та ділитися вмістом користувача на своїй платформі, він не може використовувати його для комерційної вигоди без дозволу користувача.

Для подальшого захисту прав інтелектуальної власності Instagram надає користувачам інструменти для повідомлення про порушення авторських прав. Якщо користувач вважає, що його вміст використовувався без дозволу, він може подати звіт через систему повідомлень Instagram. Повідомлений вміст потім перевіряється Instagram, і якщо виявляється, що він порушує авторські права, він може бути видалений або вимкнений...» (*Betty Davis. How does Instagram deal with intellectual property and copyright issues? // Ticker TV (<https://ticker.tv/news/how-does-instagram-deal-with-intellectual-property-and-copyright-issues/132303/>). 06.11.2023*).

«Будучи дуже старою проблемою, контрафактні товари все ще становлять серйозну загрозу правам інтелектуальної власності та законному бізнесу в різних галузях промисловості та країнах. Ці імітації не тільки руйнують репутацію бренду, але й призводять до значних економічних втрат. Однак поява технології блокчейн забезпечила потужний інструмент для покращення перевірки та автентифікації інтелектуальної власності, пропонуючи багатообіцяюче рішення для поточної боротьби з контрафактною продукцією...»

Деякі галузі вже почали впроваджувати рішення на основі блокчейну для перевірки інтелектуальної власності та запобігання підробці:

1. Предмети розкоші: модні бренди високого класу використовують блокчейн для перевірки автентичності своєї продукції. Клієнти можуть відсканувати QR-код, щоб підтвердити, чи законна їх покупка.
2. Фармацевтика: блокчейн допомагає боротися з розповсюдженням підроблених/модифікованих ліків, забезпечуючи відстеження в режимі реального часу від виробника до споживача, забезпечуючи цілісність ланцюга постачання.
3. Безпека харчових продуктів: у харчовій промисловості блокчейн використовується для моніторингу та відстеження походження продуктів. Це не тільки допомагає запобігти підробці харчових продуктів, але й підвищує безпеку харчових продуктів завдяки швидкому визначенню джерела забруднення під час відкриття.

Незважаючи на те, що технологія блокчейн багатообіцяюча у боротьбі з контрафактними товарами, все ще є проблеми, які необхідно вирішити, зокрема масштабованість, сумісність і регуляторні проблеми. Однак у міру розвитку технології та розробки галузевих стандартів ці проблеми можна подолати...» (*Yuliana Salamanca Jaramillo. How Blockchain is Transforming the Fight*

«У цифрову епоху, коли мистецтво та інновації зливаються, невзаємозамінні токени (NFT) стали новаторським явищем... Художники, музиканти, розробники ігор та інші творці зараз використовують NFT, щоб монетизувати свою роботу та отримати ширше визнання. Однак швидке зростання NFT також породило складні юридичні питання, зокрема щодо прав інтелектуальної власності...

Авторські права та NFT:

Закон про авторське право надає творцям виключні права на їхні оригінальні твори, не дозволяючи іншим відтворювати, розповсюджувати чи демонструвати їхні твори без дозволу. Коли справа доходить до NFT, художники та творці контенту стикаються з дилемою. Хоча сам токен може бути захищений авторським правом, цифровий файл, що лежить в його основі – ілюстрацію, музику чи відео – може бути не так легко захистити. Це роз'єднання викликає занепокоєння щодо порушення авторських прав і несанкціонованого використання, що змушує юридичних експертів переглянути існуючі правила.

Торгові марки та NFT:

Торгові марки мають вирішальне значення для бізнесу, щоб захистити ідентичність свого бренду та запобігти плутанині серед споживачів. У сфері NFT компанії та художники повинні захищати свої торгові марки від зловживання. Несанкціоноване використання торгової марки в NFT може погіршити репутацію бренду або призвести до підробки. Як наслідок, творці та компанії повинні бути пильними, відстежуючи ринки NFT, щоб швидко виявляти й усувати потенційні порушення торговельних марок.

Патенти та NFT:

Інновації лежать в основі патентів, заохочуючи винахідників створювати нові та корисні продукти чи процеси. Хоча NFT в основному працюють з цифровими активами, технологія, що стоїть за ними, зокрема блокчейн, продовжує розвиватися. Можна шукати патенти на нові блокчейн-додатки або технології, пов'язані з NFT, які сприяють інноваціям і забезпечують правовий захист винахідників у цьому швидко мінливому ландшафті...

Оскільки NFT продовжують набирати обертів, вирішення юридичних проблем, пов'язаних із цими цифровими активами, стає обов'язковим. Творці, інвестори та колекціонери повинні шукати юридичної консультації, щоб зрозуміти свої права та обов'язки. Крім того, для прийняття обґрунтованих рішень важливо бути в курсі нормативних актів, що розвиваються, і найкращих галузевих практик...» (*Hillary. NFT Tokens and Intellectual Property: Navigating*

«...Патенти на штучний інтелект в охороні здоров'я мають вирішальне значення в цій сфері, оскільки вони надають винахідникам і компаніям необхідну мотивацію та захист для розподілу ресурсів на дослідження та розробки. Патенти каталізують інновації, дозволяючи винахідникам отримувати фінансові винагороди від своїх творінь і встановлювати ексклюзивні права на свої технології, перешкоджаючи несанкціонованому використанню або комерціалізації іншими сторонами...

Щоб претендувати на патент, медична технологія штучного інтелекту повинна відповідати декільком вимогам, таким як демонстрація інноваційності та неочевидності. Новизна означає, що винахід має бути новим і не розголошуватися публічно до подання заявки на патент. Інновація не повинна бути очевидною комбінацією або вдосконаленням існуючої технології...

Необхідність технологічного впливу та промислового застосування є ще одним важливим фактором для визначення патентоспроможності. Технології штучного інтелекту в галузі охорони здоров'я повинні мати практичне застосування та очевидну користь, щоб бути ефективними в охороні здоров'я. Інновація повинна містити помітну та корисну функцію, а не бути просто абстрактною чи теоретичною.

Нововведення має мати промислову придатність і використовуватися в різних галузях, включаючи охорону здоров'я. Потенціал для комерціалізації та практичного використання медичних технологій штучного інтелекту в реальних умовах охорони здоров'я є обов'язковим.

Отримання патентів на алгоритми штучного інтелекту і програмне забезпечення в секторі охорони здоров'я має чіткі та специфічні перешкоди. Одна помітна проблема стосується необхідності прозорості.

Патентні заявки вимагають чіткої інформації, яка дає змогу експерту у відповідній галузі ефективно відтворити та реалізувати винахід. Алгоритми штучного інтелекту можуть бути складними та не мають повного розкриття через їх приватний характер і залежність від великих наборів даних.

Однією з таких перешкод є динамічні характеристики технології штучного інтелекту. Удосконалення штучного інтелекту є проблемою визначення та встановлення унікальності винаходів. Винахідники повинні ретельно формулювати патентні претензії, щоб інкапсулювати фундаментальну інноваційну ідею, враховуючи майбутні досягнення...

Штучний інтелект у сфері охорони здоров'я може кардинально змінити надання допомоги пацієнтам і підвищити загальні результати. Патенти стимулюють інновації, захищають права винахідників і сприяють прогресу у відповідних сферах. Тим не менш, патентування технологій штучного інтелекту створює багато перешкод, включаючи патентоздатність алгоритмів і

програмного забезпечення, зобов'язання щодо розкриття інформації та правові неясності...» (*AI (Artificial Intelligence)-powered health technology, and the role of Patents // De Penning & De Penning (<https://depenning.com/blog/ai-patents-in-healthcare/>). 13.11.2023*).

«...У сучасну цифрову епоху, коли інформація обмінюється з безпрецедентною швидкістю, традиційні системи авторського права іноді можуть діяти як бар'єри... Це особливо вірно для творців, які хочуть вільніше ділитися своїми роботами зі світом, сприяючи співпраці та відкритому доступу до знань...»

Відкриті ліцензії пропонують творцям спектр прав, які вони можуть зберегти, а також надають певні дозволи для громадськості. Такі ліцензії адаптовані для задоволення різноманітних потреб сучасних цифрових творців і споживачів, забезпечуючи чіткіші шляхи для обміну та співпраці, як у співпраці CC0.

Появу відкритого ліцензування можна пояснити зусиллями таких організацій, як Creative Commons (CC). Діючи як маяк у цій сфері, Creative Commons стала піонером у розробці набору ліцензій, які задовольняють різні потреби, кожна з яких стосується окремих аспектів спільного використання та повторного використання...

Нульова ліцензія Creative Commons Zero (CC0), ...яку часто називають «Ліцензією без захисту прав», виходить за межі традиційних авторських прав, надаючи творцям можливість добровільно відмовитися від усіх своїх авторських і суміжних прав на свою роботу...

Ліцензія CC0 — це не просто ліцензія, а інструмент виділення суспільного надбання. Це дозволяє творцям відмовитися від усіх авторських і суміжних прав на свою роботу. Це означає, що твір можна копіювати, змінювати, поширювати та виконувати навіть у комерційних цілях, не запитуючи дозволу чи вказуючи авторство...

CC0 діє як каталізатор інновацій, надаючи необмежений доступ до вихідних матеріалів. Художники можуть включати елементи з ліцензією CC0 у свої твори, не боячись порушення авторських прав. Подібним чином дослідники можуть використовувати набори даних CC0 для подальшого наукового розуміння, що призведе до проривів і прогресу в різних галузях.

Реальні приклади додатків CC0

Мистецькі зусилля: кілька художників випускають свої твори мистецтва під CC0, що дозволяє іншим художникам черпати натхнення, змінювати або включати ці елементи в нові твори. Ця практика сприяє створенню спільної мистецької спільноти, де творчість розвивається завдяки колективному внеску.

Наукові бази даних: багато наукових баз даних, особливо в геноміці та інших галузях, що швидко розвиваються, використовують CC0, щоб забезпечити вільний доступ до даних. Цей необмежений доступ прискорює

дослідження, дозволяючи вченим у всьому світі співпрацювати, порівнювати результати та розвивати роботу один одного.

Фотографія: численні фотографії публікують вибрані зображення під СС0, додаючи до величезних онлайн-репозиторіїв. Ці зображення стають безцінними ресурсами для дизайнерів, маркетологів та інших професіоналів, яким потрібні високоякісні візуальні матеріали без обмежень традиційного авторського права.

Освітні ресурси: кілька викладачів і установ звертаються до СС0 за своїми навчальними матеріалами, сприяючи відкритому обміну знаннями. Це гарантує, що навчальні ресурси не обмежені географічними чи економічними бар'єрами, що демократизує освіту для всіх.

Навігація у відкритому ліцензуванні вимагає точності, особливо з огляду на унікальні атрибути нульової ліцензії Creative Commons Zero (CC0). Щоб приймати обґрунтовані рішення, важливо розуміти не лише те, що включає СС0, але й його обмеження та поширені помилки.

Статус суспільного надбання: поширеною помилкою є те, що твір під СС0 автоматично класифікується як «суспільне надбання» у традиційному розумінні. Хоча СС0 має на меті імітувати свободу, пов'язану із суспільним надбанням, це в основному інструмент, який дозволяє творцям відмовлятися від авторських і суміжних прав. Це розрізнення стає вирішальним у юрисдикціях, де перехід у суспільне надбання до закінчення терміну дії авторського права неприпустимий.

Безповоротність: після того, як твір було позначено як СС0, рішення є безповоротним. Творці не можуть пізніше накласти обмеження або повернутися до традиційного захисту авторських прав. Тому перед застосуванням СС0 необхідно ретельно обдумати.

Не є гарантією якості чи точності: Ліцензія СС0 говорить про права та доступність, а не про якість, точність чи повноту вмісту. Користувачі повинні проявляти належну обачність, включаючи такі роботи у свої проекти.

Моральні права: у певних юрисдикціях моральні права відрізняються від економічних прав відповідно до закону про авторське право. Хоча СС0 відмовляється від авторських і пов'язаних прав, він не відмовляється і не може відмовлятися від моральних прав. Ці права, які можуть включати право заперечувати проти принизливого ставлення до твору або право бути ідентифікованим як автор, залишаються за творцем.

Патенти та товарні знаки: Ліцензія СС0 базується в основному на авторському праві. Він не стосується та не впливає на права, пов'язані з патентами чи товарними знаками. Користувачі повинні бути пильними та звертатися за консультацією до юриста, якщо підозрюють, що твір може порушувати патентні права чи права на товарний знак...» (*Micah Abiodun. What Is a Creative Commons Zero (CC0) License? // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/what-is-a-creative-commons-zero-cc0-license/). 12.11.2023*).

«...Використовуючи потенціал штучного інтелекту, компанії можуть прискорити процес брендингу, створюючи унікальні фірмові назви компаній і продуктів, логотипи та слогани, адаптовані до конкретних галузей і цінностей компанії. Однак із цими перевагами пов'язано декілька ризиків, у тому числі ймовірність порушення прав на торговельну марку та розмивання визнаних брендів...

Одна з проблем пов'язана зі здатністю систем штучного інтелекту генерувати імена, логотипи, звуки та інші типи вмісту, які можуть функціонувати як торгові марки. Великі мовні моделі (LLM), навчені на величезних уже існуючих наборах даних, можуть ненавмисно генерувати назви брендів, логотипи та інший власний вміст, який до плутанини схожий на існуючі бренди, що призведе до потенційного плутанини споживачів.

Крім того, існує ризик поширення неточної або оманливої інформації про продукти та послуги компанії. Наприклад, LLM або генеративний інструмент штучного інтелекту може ненавмисно створювати вміст, який створює оманливе враження про бренд або змінює сприйняття бренду, як-от генератор логотипів, що створює дизайни, подібні до відомих брендів, або чат-бот, який надає неточну інформацію про продукт. Подібним чином технології глибокої підробки, розроблені для імітації автентичного вмісту, можуть навмисно використовуватися для імітації відомих брендів і спонукання споживачів купувати конкуруючі продукти.

Ці проблеми є особливо проблематичними для власників брендів, оскільки важко розрізнити легітимний контент і контент, створений ШІ...

У міру розвитку штучного інтелекту найкращі практики брендингу можна адаптувати відповідно до унікальних можливостей і викликів, враховуючи наступне:

- Розробка унікального бренду: перед остаточним визначенням назви для компанії чи продукту (незалежно від того, чи це назва для інструменту штучного інтелекту чи назва, запропонована інструментом штучного інтелекту для інших продуктів/послуг), дуже важливо провести пошук торгової марки, щоб переконатися, що вибрана назва не порушує існуючих торговельних марок і може бути зареєстрований і застосовуватися. Інструменти пошуку на базі штучного інтелекту можуть допомогти оптимізувати процес вибору та дозволу нових торговельних марок шляхом раннього виявлення потенційних конфліктів, заощаджуючи час і ресурси. У міру того як сфера стає все більш глобальною, ландшафт потенційних конфліктів стає все більш складним, як з точки зору реєстру, так і з точки зору потенційних проблем, пов'язаних з використанням. Інвестиції в ретельну перевірку торгової марки можуть зменшити ризик дорогого ребрендингу пізніше, а інструменти штучного інтелекту можуть допомогти пришвидшити пошук торгової марки та знизити вартість його проведення.
- Реєстрація торгових марок: забезпечення надійного захисту торговельних марок, зокрема назв, логотипів і слоганів, є ключовим фактором захисту від

генерованих марок та інших типів маркетингового вмісту, який може функціонувати як торговельні марки. Важливо вибрати відмітні знаки, оскільки їх, як правило, легше захистити та забезпечити дотримання, ніж описові терміни. Компанії можуть розглянути широкий спектр охоплення товарів/послуг, щоб забезпечити захист нових продуктів. Сюди входять як інструменти ШІ, такі як чат-боти та голосові помічники, так і продукти/послуги, названі за допомогою пропозицій ШІ. Також доцільно зареєструвати їхні знаки в США та на міжнародному рівні на ключових ринках, щоб утримати інших від використання подібних назв або знаків для конкуруючих продуктів або послуг.

- Проактивний моніторинг: власники торгових марок повинні бути пильними у боротьбі з новими випадками порушень, включаючи активний моніторинг підроблених продуктів і несанкціонованого використання. Технологія штучного інтелекту може стати потужним союзником у виявленні потенційних порушень, підготовці чернеток листів-вимог і запитів на видалення, а також оцінці ризиків. Послідовні та проактивні зусилля із забезпечення дотримання мають вирішальне значення для запобігання втраті прав на торговельну марку через неадекватний контроль або розмивання через широке та безперечне використання подібних марок.

- Бренд і ризики для репутації: власники брендів і платформ, які використовують штучний інтелект, повинні знати про потенційну шкоду від створеного штучним інтелектом контенту, який вводить в оману або дезінформує клієнтів.

- Чіткі угоди: платформи, які використовують штучний інтелект, повинні мати чіткі умови використання та угоди щодо використання сторонніх товарних знаків і фірмового вмісту, визначення права власності на створений вміст і розподіл ризиків. Платформи, які використовують штучний інтелект, також повинні розглянути можливість створення механізму для власників брендів, щоб вимагати видалення правопорушного вмісту, щоб обмежити ймовірність порушень, спричинених штучним інтелектом» (*Paul Famiglietti, Connie L. Ellerbach. Protecting Brands in the Age of AI // Fenwick & West LLP (<https://www.fenwick.com/insights/publications/protecting-brands-in-the-age-of-ai>). 15.11.2023*).

«...В останні роки відбулося значне збільшення кількості патентних заявок, пов'язаних із технологіями ШІ та машинного навчання (ML).

...аналіз пошукових тенденцій у Google за останні два роки (листопад 2021–2023 рр.) свідчить про збільшення на 367% пошукових запитів, пов'язаних із патентуванням ШІ. Крім того, аналіз записів щодо подання заявок на патенти в США показує, що кількість таких термінів, як «машинне навчання», у публічних заявках на патенти зросла з 5500 випадків у 2011 році до понад 100 000 випадків у патентних відомствах у всьому світі у 2021 році.

Так само у 2011 році Термін «штучний інтелект» з'являвся в публічних патентних заявках понад 5000 разів, а до 2021 року цей термін з'являвся понад 100 000 разів.

...фармацевтична промисловість використовує ШІ для покращення діагностики, відкриття ліків і догляду за пацієнтами. Алгоритми штучного інтелекту аналізують величезні обсяги медичних даних, включаючи історії пацієнтів, сканування зображень і геномну інформацію, щоб допомогти в діагностиці захворювань, плануванні лікування та персоналізованій медицині. Розробляються системи ШІ для використання банками, фінансовими установами та фінтех-компаніями... Патенти, пов'язані зі штучним інтелектом, охоплюють усе: від актуарних завдань до автоматизації управління активами, блокчейну, криптовалюти, страхування, робо-консультантів і захисту цифрових транзакцій.

...під час аналізу відповідних даних штучного інтелекту за період з 2000 по 2023 роки, ми помітили, що існує також модель «бумів», коли спостерігалось значне зростання загальних інвестицій у патенти на штучний інтелект, за якими слідували «спади», коли зростання кількості нових патентних заявок на штучний інтелект сповільнюється (хоча рідко зменшується) на деякий час перед наступною фазою буму. Наприклад, після стрімкого зростання кількості патентів на штучний інтелект з 2000 по 2002 роки цей бум тривав до фінансової кризи 2008 року, за якою знову послідувало агресивне зростання з 2010 по 2015 рік.

З огляду на наш поточний аналіз і висновки, наведені вище, ми зазначаємо, що будь-яке підприємство може вжити певних дій, щоб переконатися, що вони краще позиціонуються для впливу технологій ШІ:

- Упорядкуйте свої дані. Увесь сучасний штучний інтелект покладається на розпізнавання образів, щоб робити прогнози на основі минулих прикладів. Щоб компанія могла ефективно використовувати майбутні досягнення ШІ, організація та зберігання даних є надзвичайно важливими.
- Визначте та розставте пріоритети для аспектів вашого бізнесу, які вимагають креативності або особистого зв'язку. Творчість і особисті зв'язки – це аспекти, які, принаймні в найближчій перспективі, штучний інтелект не зможе повністю замінити, тож вони з часом стануть «основними» елементами для розрізнення вашого бренду, продуктів і послуг.
- Сплануйте, як ваше підприємство використовуватиме ШІ. Чи плануєте ви розробити власні інструменти штучного інтелекту (і прагнете створити інтелектуальну власність навколо цих інструментів штучного інтелекту)? Або ви плануєте ліцензувати інструменти, створені іншими?

...Враховуючи темпи розвитку та використання систем штучного інтелекту майже в кожній галузі, ми очікуємо, що протягом наступних п'яти років ми побачимо постійний інтенсивний інтерес до патентування систем штучного інтелекту для безлічі споживчих і галузевих програм...» (*Justin E. Pierce, Ryan T. Ward. Artificial Intelligence Patent Trends // Venable LLP*)

«...Творці та митці, які використовують генеративний штучний інтелект (ШІ), стикаються з низкою викликів інтелектуальної власності. Хоча деякі з них стосуються ширших тем, визначених вище, конкретні проблеми та рекомендовані підходи відрізняються. Наприклад, творці та митці мають свої унікальні проблеми, коли йдеться про комерціалізацію інтелектуальної власності та ризик порушення прав інтелектуальної власності. Питання права власності на інтелектуальну власність, особливо щодо похідних робіт і спільно створених винаходів з використанням генеративного ШІ, також виходить на перший план.

Комерціалізація та ліцензування інтелектуальної власності

- Ліцензування та продаж: Творці та художники, які використовують генеративний ШІ, мають можливість ліцензувати або продавати свої роботи, якщо це дозволяє ліцензійна угода кінцевого користувача. Це може забезпечити шлях для монетизації та поширення ваших творчих зусиль із ширшою аудиторією.

- Володіння правами інтелектуальної власності: визначення прав власності є необхідною передумовою при розгляді комерціалізації прав інтелектуальної власності, створеної за допомогою генеративного ШІ та підказок. Такі фактори, як «доктрина поту чола», яка враховує рівень внеску користувача у створену роботу, можуть впливати на право власності. Уважно вивчіть умови використання та ліцензійні угоди для будь-яких інструментів і платформ штучного інтелекту, які використовуються для створення твору. Якщо чіткі умови власності відсутні, право власності може визначатися місцевим законодавством у кожній юрисдикції.

- Комерційні домовленості: Тип моделі обслуговування, як-от ліцензування чи підписка, також може впливати на права власності на авторські права. Незалежно від того, чи це безкоштовна чи платна підписка, пам'ятайте про їхні наслідки для вашого права власності під час використання стороннього програмного забезпечення ШІ для створення ваших робіт, оскільки на права власності можуть впливати вибрані моделі ліцензування чи підписки.

Право власності

- Похідні роботи. Під час створення похідних робіт за допомогою генеративного ШІ може знадобитися отримати дозвіл від оригінальних джерел, особливо якщо оригінальні роботи захищені авторським правом.

- Спільно створені винаходи. У ситуаціях, пов'язаних із спільно створеними винаходами або під час використання генеративного штучного інтелекту як інструменту співпраці, чітке визначення власності та відповідальності між співавторами (наприклад, через угоду) може запобігти суперечкам і забезпечити визнання та захист усіх внесків.

Ризик порушення прав інтелектуальної власності інших осіб

- Використання надійного генеративного ШІ. Щоб зменшити ризик порушення прав інтелектуальної власності інших осіб або інших законів (наприклад, GDPR), завжди використовуйте генеративний штучний інтелект із законними матеріалами, зокрема наборами даних і попередньо навченими моделями.
- Будьте обережні з доктриною добросовісного використання. Вимоги до добросовісного використання та винятки можуть значно відрізнятись в різних юрисдикціях. Те, що вважається добросовісним використанням в одному місці, може не відповідати іншому, тому необхідно розуміти місцевий правовий контекст і бути обережним, покладаючись на добросовісне використання як захист...» (*Suebsiri Taweepon, Pavarut Siralert. Navigating Legitimate Use of Intellectual Property in Generative AI // Tilleke & Gibbins International Ltd. (https://www.tilleke.com/insights/navigating-legitimate-use-of-intellectual-property-in-generative-ai/). 27.11.2023).*

Австралійський Союз

«...Навігація правовою базою, що стосується NFT в Австралії, є важливою в умовах, де цифрова власність швидко розвивається. Незважаючи на те, що NFT привернули значну увагу надзвичайно важливо розуміти правові аспекти, які регулюють ці унікальні активи.

В Австралії NFT підпадають під законодавчу базу, яка розрізняє право власності на сам токен і право власності на основні права інтелектуальної власності. Коли хтось купує NFT, він отримує токен, який засвідчує право власності на певний цифровий або фізичний актив. Однак це право власності на NFT не надає їм автоматично права інтелектуальної власності на сам актив.

Права інтелектуальної власності, які включають авторські права, торговельні марки та інші пов'язані права, зазвичай залишаються за творцем або виконавцем, якщо вони явно не передані окремою угодою. Ця відмінність є фундаментальною, оскільки означає, що володіння NFT не дає права відтворювати, розповсюджувати або використовувати базовий актив у комерційних цілях без згоди творця.

Це юридичне відокремлення гарантує, що творці зберігають контроль над своєю інтелектуальною власністю, дозволяючи колекціонерам володіти та торгувати NFT як унікальними цифровими активами.

У сфері NFT право власності виходить за межі самого цифрового сертифіката, заглиблюючись у сферу прав інтелектуальної власності. Розуміння цих прав є найважливішим у світі NFT-транзакцій, де нюанси можуть мати значні юридичні та фінансові наслідки.

Коли особа купує NFT, вона отримує право власності на криптографічний токен, який служить доказом її власності на цифровий або фізичний актив.

Однак важливо зазначити, що володіння NFT за своєю суттю не надає права інтелектуальної власності, пов'язані з базовим активом. Ці права можуть включати авторські права, торговельні марки та інші засоби захисту інтелектуальної власності, які зазвичай залишаються за автором.

Розмежування між правом власності на NFT і правами інтелектуальної власності є критично важливим. Покупці повинні знати, що володіння NFT не дає їм можливості використовувати, відтворювати або комерційно використовувати пов'язаний актив без явної згоди творця.

Щоб отримати ці права, між покупцем і автором має бути укладена окрема угода або передача. Це підкреслює важливість розуміння дрібного шрифту та договірних зобов'язань у транзакціях NFT.

Торгові платформи NFT відіграють ключову роль у визначенні передачі прав інтелектуальної власності. Положення та умови, що регулюють ці платформи, можуть суттєво вплинути на те, чи будуть включені права інтелектуальної власності в купівлю NFT. Учасники NFT зобов'язані уважно ознайомитися з цими умовами, щоб зрозуміти обсяг своїх прав власності та прав...

У міру формування нормативної бази творці, покупці та продавці NFT в Австралії повинні підготуватися до потенційних змін. Хоча точний вплив стане зрозумілішим у міру розробки нормативних актів, транзакції та дії NFT, ймовірно, підпорядковуватимуться більш структурованому та безпечному середовищу...» (*Joseph Katala. Navigating the NFT Regulation Landscape in Australia // Cryptopolitan (<https://www.cryptopolitan.com/nft-regulation-landscape-in-australia/>). 19.11.2023*).

Аргентинська Республіка

«...NFT набули популярності в Аргентині, насамперед у сфері цифрового мистецтва, предметів колекціонування та розваг...»

Подвійна природа NFT як цифрових активів і потенційних проявів прав інтелектуальної власності призвела до юридичної неясності. Хоча закони про авторське право можуть захищати базовий вміст NFT, статус самого NFT у правовій базі Аргентини залишається невизначеним. Ця неоднозначність створює проблеми під час визначення власності, передачі та забезпечення прав, пов'язаних із NFT.

В Аргентині чинні закони про авторське право, товарні знаки та недобросовісну конкуренцію можуть застосовуватися до NFT. Закони про авторське право можуть поширювати захист на цифровий вміст, представлений NFT, забезпечуючи дотримання прав творців. Торговельні марки та відмітні знаки, втілені в NFT, можуть ініціювати судові позови проти несанкціонованого використання або імітації, посиляючись на правила недобросовісної конкуренції.

Незважаючи на відсутність спеціального законодавства про NFT, правова система Аргентини пропонує основу для розгляду справ, пов'язаних із NFT. Проте природа NFT, що розвивається, і їхні унікальні характеристики вимагають проактивного підходу з боку регуляторів і юридичних експертів, щоб забезпечити ясність і створити комплексні рамки, які можна адаптувати до цього нового класу цифрових активів...» (*Damilola Lawrence. Why NFT Regulations in South America Remain a Critical Focal Point // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/nft-regulations-in-south-america/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 23.11.2023).*

Грузія

«Провідна організація по боротьбі з піратством – Альянс за творчість та розваги (Alliance for Creativity and Entertainment, ACE) – припинила роботу двох головних нелегальних стрімінгових платформ Грузії.

Сайти adjaranet.com та imovies.cc, які вважаються найбільшими нелегальними стрімінговими платформами у країні, протягом останніх двох років мали приблизно 140 мільйонів і 64 мільйони відвідувань відповідно.

Роботу двох сайтів, які неодноразово потрапляли до десятки найбільш відвідуваних у Грузії інтернет-ресурсів, було зупинено завдяки тісній співпраці Міністерства фінансів країни, Національної комісії з питань зв'язку та Національного центру Грузії з питань інтелектуальної власності з Альянсом за творчість та розваги...» (*Борис Скуратівський. У Грузії зупинено роботу найбільших піратських сайтів // Mediasat (https://mediasat.info/uk/2023/11/13/u-gruziyi-zupyneno-robotu-najbilshyh-piratskyh-sajtiv/). 13.11.2023).*

Європейський Союз

«Сьогодні Рада затвердила висновки щодо посилення культурного та творчого виміру європейського сектора відеоігор.

Сектор відеоігор є невід'ємною частиною екосистеми культурних і креативних індустрій. Він взаємодіє з іншими секторами та має великий потенціал для передачі культурного контенту та підкреслення цінності багатства європейського творіння, спадщини та історії...

Щоб використати великий потенціал відеоігор у культурі, економіці та суспільстві, Рада закликає держави-члени:

- підтримка творчого та культурного виміру відеоігор, включаючи використання даних культурної спадщини в творчому процесі та захист прав інтелектуальної власності

- допомогти європейським компаніям, які займаються відеоіграми, розвиватися, впроваджувати інновації та мати доступ до фінансування
- залучати й утримувати таланти серед професіоналів відеоігор на європейському ринку праці
- сприяти відповідальній грі та забезпечувати безпечне онлайн-середовище для відеоігор...» (*Video games sector: Council to protect its cultural and creative dimension // Council of the EU (<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/11/24/video-games-sector-council-to-protect-its-cultural-and-creative-dimension/>). 24.11.2023*).

«...Група європейських авторських товариств (GESAC) попередила, що угоди з викупу, запропоновані творчим людям такими компаніями, як Netflix та Prime Video, вимагають «правових рішень на рівні ЄС», щоб забезпечити «ефективне виконання» «належної та пропорційної» винагороди.

GESAC, який представляє 32 авторські товариства з усього континенту, заявив, що це зупинить «неєвропейські гігантські платформи, які нав'язують правила та юрисдикцію США у своїх контрактах...»

...Вимоги GESAC з'явилися після публікації незалежного дослідження, проведеного на замовлення Європейського парламенту...

У дослідженні стверджувалося, що «широко поширені» угоди про викуп «впливають на творців, штовхаючи їх у нестабільну економічну ситуацію та погіршуючи якість їхньої роботи», водночас зменшуючи їхню «помітність» щодо успіху їхніх творінь.

У дослідженні зазначається, що думки про викуп серед творчих спілок «розрізняються», але стверджується, що «зокрема ті, що представляють професійних творців, висвітлюють серйозні загрози», і додає, що «культурні аспекти потреб авторського права» повинні бути враховані в законодавстві. У дослідженні також зазначено, що мовники та продюсери зазвичай займають іншу позицію, вважаючи, що потрібно приділити більше часу, щоб оцінити вплив директиви DSM.

Рекомендації включають «негайну потребу переглянути існуючу правову базу» щодо закону про авторське право та директиви щодо «захисту авторів і артистів-виконавців шляхом гарантування відповідної та справедливої винагороди, свободи творчості та збереження культурного розмаїття».

У дослідженні говориться, що можна шукати більше колективних договорів, які «можуть збалансувати переговорну силу», наводячи приклади у Швеції, Данії та Німеччині. Також висловлювалася ідея створення нового правового статусу для творців у ЄС.

Зі свого боку, стримери бачать свої інвестиції в європейський контент як відкриття нових шляхів доходу для творчих людей і можливість укладати угоди, яких інакше б не було. Угоди про викуп також передбачають значну

авансову комісію, хоча це все частіше розглядається як негатив без наявності системи залишків для винагороди за успіх...» (*Jesse Whittock. Streaming Buyout Deals Are “Coercive” & A “Considerable Risk” To Creatives, Says European Authors Society // Deadline Hollywood, LLC. (https://deadline.com/2023/11/streaming-buyout-deals-coercive-says-authors-rights-group-1235595131/). 07.11.2023).*

«...Хоча можливості, які пропонує генеративний штучний інтелект, є широкими, проблеми та виклики, пов’язані з авторським правом на продукти, створені за допомогою генеративного штучного інтелекту, досі не вирішені та мають далекосяжний характер...

Окрім творів, Закон Німеччини про авторське право також захищає певні економічні, організаційні та технічні внески (суміжні права), які не обов’язково мають бути особистими інтелектуальними творіннями.

Проте з різних причин суміжні права (права інтелектуальної власності) придатні для продуктів генеративного ШІ лише в дуже обмеженій мірі. Наприклад, суміжні права фотографа відповідно до розділу 72 Закону про авторське право Німеччини (UrhG) вимагають, щоб твір був фотографією або продуктом, виготовленим подібним до фотографій способом, чого не можна сказати про комп’ютерні зображення.

Подібним чином суміжні права виробника бази даних відповідно до розділу 87a Закону про авторське право Німеччини (UrhG) не захищають просте створення даних, тобто просте створення таких робіт ще не призводить до права виробника бази даних на ці працює.

Нові суміжні права для видавців прес-публікацій відповідно до розділу 87f Закону про авторське право Німеччини (UrhG) також захищають лише ті прес-публікації, які складаються переважно з письмових робіт журналістського характеру. Однак журналістські тексти, створені за допомогою штучного інтелекту, не є роботами відповідно до статті 2 (2) Закону Німеччини про авторське право (UrhG)...

Відповідно до закону про авторське право Німеччини виникає питання щодо того, чи виправдано компіляцію та використання навчальних наборів даних з метою навчання генеративному штучному інтелекту відповідно до обмежень на інтелектуальний аналіз тексту та даних розділу 44b та розділу 60d Закону про авторське право Німеччини (UrhG). Обмеження дозволяють відтворювати захищені твори з метою аналізу тексту та даних, тобто компіляції корпусів різних захищених творів для автоматизованого аналізу з метою отримання інформації про закономірності, тенденції та кореляції.

Однак застосування цих двох обмежень у контексті навчальних даних створює низку проблем. Тоді як на розділ 44b Закону про авторське право Німеччини (UrhG) може посылатися кожен, розділ 60d Закону про авторське право Німеччини (UrhG) застосовується лише в некомерційному науковому

контексті. Крім того, обидва обмеження вимагають законного доступу до захищеного вмісту. Слід також зазначити, що в рамках розділу 44b Закону про авторське право Німеччини (UrhG) твори не можуть бути відтворені, якщо власник прав зарезервував права на твори відповідно до розділу 44b (3) Закону про авторське право Німеччини (UrhG), що фактично означає, що необхідно отримати попереднє схвалення від власника перед використанням будь-якого захищеного законом вмісту для навчання. Нарешті, обидва обмеження також передбачають комплексні вимоги щодо видалення даних, що запобігає широкому використанню захищених творів у контексті навчальних даних.

На цьому тлі єдиним юридично безпечним способом використання вмісту, захищеного авторським правом, як наборів навчальних даних, доступних наразі, є отримання відповідних ліцензій і дозволів від власників прав...» (*Maximilian Vonthien. Generative AI and Copyright - Challenges for Rights Holders and Users // CMS Legal (https://cms-lawnow.com/en/ealerts/2023/11/generative-ai-and-copyright-challenges-for-rights-holders-and-users). 08.11.2023).*

«Отримання патентів у Європі на винаходи штучного інтелекту часто є ключовою частиною патентної стратегії, коли йдеться про розробку технології з використанням штучного інтелекту. Однак отримати патент на винахід ШІ в Європі може бути важко...

Обчислювальні моделі та алгоритми, на зразок тих, на яких базуються штучний інтелект і машинне навчання, як правило, не підлягають патентуванню в Європі як математичні методи...

Подібно до винаходів програмного забезпечення загалом, винаходи штучного інтелекту повинні забезпечувати неочевидне технічне вирішення технічної проблеми, щоб продемонструвати винахідницький рівень, досягнутий заявленим винаходом.

Часто, оцінюючи винахідницький рівень винаходів зі штучним інтелектом, Європейське патентне відомство (ЕПО) розділяє претензію на ознаки, які вважаються технічними, і ознаки, які вважаються нетехнічними. На новизну та винахідницький рівень оцінюють лише ті ознаки, які вважаються технічними. Тому дуже важливо описати та пояснити технічні аспекти та переваги винаходу в детальному описі патентної заявки...

Згідно з нещодавною прецедентною практикою, заявки на патенти, орієнтовані на штучний інтелект, були відхилені на підставі недостатності. Заперечення щодо достатності висуваються, коли нібито було надано недостатньо інформації, щоб дати змогу фахівцю реалізувати винахід. Це часто відбувається через відсутність опису моделі або процесу навчання, який використовується для навчання моделі.

Тому важливо включити стільки деталей моделі та процесу навчання, скільки це практично для винаходів ШІ. Це змінюється залежно від випадку;

деякі деталі можуть бути несуттєвими для одних моделей, тоді як для інших вони важливі. Відсутність достатнього розкриття інформації є дуже складним запереченням для розгляду в ЕРО після того, як воно було висунуте, тому вкрай важливо, щоб достатній рівень деталізації включався в патентні заявки з моменту подання...» (*Terence Broderick, Dr Clare Collins. Patent Protection for AI in Europe // Murgitroyd & Company (<https://www.murgitroyd.com/blog/patent-protection-for-ai-in-europe/>). 02.11.2023*).

«Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) оголосив, що гігантський онлайн-продавець Amazon приєднається до його порталу захисту прав інтелектуальної власності (IPEP), ставши першим великим онлайн-ринком, який бере участь у схемі.

EUIPO заснувала IPEP як простір для співпраці правовласників, митників, поліції та органів ринкового нагляду, щоб забезпечити безпечне середовище для зв'язку та обміну інформацією та таким чином полегшити ідентифікацію та виявлення контрафактної продукції. EUIPO вже використовується більш ніж 1400 власниками брендів і 81 правоохоронним органом у всьому Європейському Союзі...

EUIPO також оголосила, що планує розробити новий набір функцій IPEP для підтримки обміну інформацією та надання контактної точки для правоохоронних органів у всьому ЄС. Хоча IPEP не замінить канали повідомлень і видалення, які використовуються онлайн-ринками, його мета полягає в тому, щоб: «принести користь усім онлайн-ринкам, які хочуть захистити своїх користувачів від підробок, посиливши обмін інформацією з правовласниками та правоохоронними органами»...» (*Amazon joins the EUIPO IP Enforcement Portal // Novagraaf (<https://www.novagraaf.com/en/insights/amazon-joins-euipo-ip-enforcement-portal>). 07.11.2023*).

«...Дослідження, опубліковане Офісом інтелектуальної власності Європейського Союзу у вересні, показало, що до кінця 2022 року кожен користувач Інтернету в ЄС відвідував веб-сайти, що пропонують піратський вміст, приблизно 10 разів на місяць.

Естонія та Латвія були названі найактивнішими порушниками в Європі з приблизно 25 доступами на користувача на місяць. Громадяни Німеччини та їхні італійські колеги були відзначені як одні з найкращих; 7,5 відвідувань на користувача на місяць, або приблизно одне відвідування піратського сайту кожні чотири дні.

Проте, коли мова заходить про загальний рівень піратства і кінопіратства зокрема, жодна країна в Європі не може зрівнятися з рівнем стриманості в Польщі. Мало того, що поляки займаються піратством менше, ніж будь-яка

інша країна блоку, їхні громадяни є лідерами в Європі за доступністю юридичних послуг.

У середньому в Європі в 2022 році купівлю в Інтернеті або на платформі платного телебачення становили трохи більше чотирьох людей з кожних десяти...» (*Andy Maxwell. Police Arrest Pirate Site Operators Following 3-Year Investigation // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/police-arrest-3-pirate-site-operators-following-3-year-investigation-231109/>). 12.11.2023*).

«Уряд Нідерландів розглядає заборону на використання генеративних додатків штучного інтелекту, включаючи чат-ботів, таких як ChatGPT, і генераторів зображень, таких як Dall-E і Midjourney, урядовими чиновниками через занепокоєння щодо конфіденційності та порушення авторських прав. Пропозиція, розроблена державним секретарем Александрою ван Хаффелен з питань цифрових технологій, базується на дослідженні, проведеному офісом державного прокурора та Управлінням із захисту даних Нідерландів (AP), які виявили, що ці додатки штучного інтелекту належним чином не відповідають законодавству Нідерландів щодо конфіденційності та авторського права.

Основна причина кроку уряду Нідерландів щодо обмеження використання програмного забезпечення ШІ полягає в занепокоєнні, пов'язаному з проблемами конфіденційності та авторського права. Дослідження, проведене офісом державного прокурора та AP, прийшло до висновку, що «безконтрактні генеруючі додатки штучного інтелекту загалом явно не відповідають нідерландському законодавству щодо конфіденційності та авторського права».

Однією з основних проблем є нечітка позиція постачальників штучного інтелекту, таких як Google і OpenAI, щодо прав авторів. Багато з цих моделей штучного інтелекту, включно з чат-ботами, такими як ChatGPT і Bard, були навчені з використанням великих наборів даних, які включають захищені авторським правом матеріали, такі як книги та архіви газет. Відсутність прозорості провайдерів щодо конкретних джерел, які вони використовують, викликає занепокоєння щодо можливих порушень авторських прав.

Окрім побоювань щодо авторських прав, уряд Нідерландів стурбований потенційними ризиками конфіденційності, пов'язаними з генеративними програмами ШІ. Ван Хаффелен висловила побоювання, що ці програми можуть отримувати конфіденційну інформацію з взаємодії користувачів, яка потім може бути використана для прийняття рішень щодо окремих осіб...

Проект пропозиції щодо заборони використання генеративних додатків ШІ урядовцями найближчим часом буде обговорено Радою міністрів. У разі схвалення ця заборона поширюватиметься на всі державні служби та їхніх постачальників, що стане значним кроком у вирішенні правових та етичних проблем, пов'язаних із технологією ШІ...» (*Glory Kaburu. Dutch Government*

Proposes Ban on AI Software Use by Officials // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/dutch-proposes-ban-on-ai-software-use/?utm_source=flipboard&utm_content=AlexanderFin%2Fmagazine%2FAI%2C+CHAT+GPT+%26+AI+ART). 16.11.2023).

«...Грецька комісія з телекомунікацій і пошти (ЕЕТТ) є незалежним органом, який діє як регулятор також для доменів верхнього рівня .gr. ЕЕТТ також діє як єдина рада з вирішення спорів щодо доменів .gr, яка має право розглядати будь-які скарги щодо скасування або передачі доменного імені. Згідно з постановою ЕЕТТ, найбільш релевантною підставою для анулювання для власників прав інтелектуальної власності є анулювання доменного імені, яке суперечить попередній торговельній марці, за умови, що недобросовісність власника доменного імені доведена...

Міжвідомча група ринкових інспекцій (DIMEA) уповноважена вирішувати питання про порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті, пов'язані з онлайн-продажем товарів. Після перевірки незаконної торгівлі DIMEA має право надіслати наказ ЕЕТТ про безповоротне видалення «адреси веб-сайту (url)» і скасування будь-якого подальшого її використання. Це дуже потужний інструмент у руках DIMEA та, зрештою, власників прав інтелектуальної власності, оскільки він призводить до остаточного видалення не лише правопорушного списку/продукту, а й фактично домену .gr і всього веб-сайту, який використовується для прав інтелектуальної власності. порушення.

Що стосується порушення авторських прав в Інтернеті, грецький законодавець створив Комітет із сповіщень про порушення авторських прав і суміжних прав в Інтернеті (група з трьох членів, також відома як «Антипіратський комітет»), який діє як функція Грецької організації авторського права. Антипіратський комітет отримує та розглядає скарги на порушення авторських прав в Інтернеті та має повноваження наказати постачальникам послуг Інтернету блокувати незаконний вміст. Нещодавно Комітет також був наділений повноваженнями видавати розпорядження про тимчасові заходи проти неминучого порушення національних або міжнародних телевізійних передач, які мають транслюватися в прямому ефірі. Крім того, Комітету також доручено видавати так звані накази про динамічне блокування, в результаті чого накази про блокування поширюються на інші URL-адреси, з яких буде видалено незаконний вміст.

Загалом Греція запровадила ефективні заходи, і її можна вважати піонером у боротьбі з підробками на ринку та в Інтернеті...» (*Michalis Kosmopoulos. Administrative enforcement of intellectual property rights in Greece // Legalease Ltd. (https://www.inhouselawyer.co.uk/legal-briefing/administrative-enforcement-of-intellectual-property-rights-in-greece/). 11.2023).*

«Публічна ліцензія Європейського Союзу (EURL) — це ліцензія на безкоштовне/відкрите програмне забезпечення, ініційована Європейською Комісією. Він доступний у 23 оригінальних мовних версіях і може використовуватися будь-ким для розповсюдження програмного забезпечення. EURL сертифікована Open Source Initiative (OSI) і визнана Free Software Foundation як ліцензія на безкоштовне програмне забезпечення.

EURL працює як взаємна ліцензія, ліцензія на подібне використання або ліцензія з копілефтом, що передбачає, що розповсюджені внески та вдосконалення, також відомі як «похідні», мають бути надані назад ліцензіару та всім іншим користувачам. На відміну від інших ліцензій із копілефтом, таких як Загальна публічна ліцензія (GPL) або Загальна публічна ліцензія Affero (AGPL), EURL унікальна тим, що вона сумісна з більшістю інших відкритих взаємних ліцензій і здатна до взаємодії...» *(EC Introduces: EURL - European Free/Open Source Software Licence // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/ec-introduces-eurl-european-freeopen-source-software-licence-2023-11-20_en). 20.11.2023).*

Нова Зеландія

«Офіс інтелектуальної власності Нової Зеландії (IPONZ) опублікував свої оновлені практичні рекомендації щодо торгових марок, які містять вказівки щодо класифікації незамінних токенів, віртуальних товарів і віртуальних послуг...

Нові рекомендації підтверджують наступне:

Незамінний токен (NFT) використовується для підтвердження права власності та автентичності товарів або послуг. NFT сам по собі не вважається товаром або послугою; скоріше, він засвідчує справжність товару чи послуги. Якщо специфікація товарів містить беззастережне формулювання « незамінні токени [NFT]», « завантажувані незамінні токени [NFT]» тощо, експерти... попросять заявника надати більш чіткий опис із зазначенням товарів, які NFT перевіряють.

Віртуальні товари – це цифрові елементи, які використовуються у віртуальних онлайн-середовищах. Віртуальні товари класифікуються в класі 9...

Якщо специфікація містить некваліфіковане формулювання «віртуальні товари», «товари для завантаження», «цифрові товари» тощо, експерти...попросять заявника описати віртуальні товари більш точно» *(Ben Williams and Penelope Catley. IPONZ issues updates to Trade Mark practice guidelines // AJ Park (<https://www.ajpark.com/insights/iponz-issues-updates-to-trade-mark-practice-guidelines/>). 03.11.2023).*

Південно-Африканська Республіка

«Поява штучного інтелекту (ШІ) спричинила значні зміни в різних секторах, зокрема у сфері патентного права...»

У сфері патентного права загалом винахідник зазвичай є особою, яка робить внесок у концепцію винаходу. Однак поява ШІ як потенційних «винахідників» свідчить про те, що це визначення може бути неадекватним.

Патентне законодавство Південної Африки називає винахідника в чоловічому роді особою. На жаль, з точки зору визначень, закон не просунувся з визначенням терміну «Винахідник», незважаючи на наявність визначення патентовласника. Таким чином, виникає необхідність перевірити те, що непрямо передбачено законом. Ст. 27 патентного закону передбачає таке:

«Стаття 27. Хто може подавати заявку на патент.

(1) Заявка на видачу патенту на винахід може бути подана винахідником або будь-якою іншою особою, яка набула від нього права на подачу заявки, або і таким винахідником, і такою іншою особою».

Положення, яке підтримує патентне право, також кілька разів посилається на людську природу винахідника:

«Стаття 22 регламенту. Заявка на видачу патентів

...d) якщо заявник отримав право подати заявку від винахідника, переуступку або інший доказ, що задовольняє реєстратора, права заявника подати заявку».

Це означає, що між винахідником і заявником необхідно буде пред'явити документ про передачу. Однак структура такого документа заснована на основі винахідника людини, враховуючи, що юридична операція народжується з волі залучених сторін.

Крім того, часто згадується адреса винахідника. Система ШІ не має адреси.

Численні інші правові форми, такі як довіреності та документи про цесільність, серед іншого, відображають людську природу винаходу. Ці форми, за своєю суттю розроблені для участі людини, підкреслюють мовчазне припущення в рамках закону про те, що процес винаходу є діяльністю людини. Вони за своєю суттю передбачають здатність виражати намір і діяти відповідно до нього, що зараз є явно людським і виходить за межі можливостей системи ШІ.

Неявно структуруючи юридичні документи та процеси навколо людських агентів, закон, здається, стверджує, що винаходи, за своєю суттю, є людськими зусиллями. Таким чином, розширення цих правових структур для розміщення винаходів, створених штучним інтелектом, буде не просто питанням оновлення документів. Це стане фундаментальною зміною в тому, як ми концептуалізуємо природу винаходу та правових структур, які його захищають.

Південноафриканське законодавство про інтелектуальну власність наразі прямо не враховує винахідництво штучного інтелекту, що призводить до юридичної сірої зони, яка потенційно може задушити інновації або створити

умови для експлуатації. Отже, стає критично важливим дослідити, як ці правові структури можна адаптувати, щоб відповідати ролі ІІІ у винахідництві, що може передбачати створення права *sui generis*...» (*Diogo Antunes. Artificial Intelligence as an Inventor: A brief Exploration of South African Intellectual Property Law // Inventa* (<https://inventa.com/en/news/article/921/artificial-intelligence-as-an-inventor-a-brief-exploration-of-south-african-intellectual-property-law>). 13.11.2023).

Республіка Індія

«Міністерство інформації та телерадіомовлення (МІВ) призначило вузлових офіцерів, які можуть безпосередньо давати вказівки посередникам, таким як YouTube і Facebook, видаляти контент, який порушує авторські права. Ці накази про видалення обмежуватимуться контентом, який сертифіковано Центральною радою сертифікації фільмів, тобто фільмами в повному обсязі. Цей крок спрямований на приборкання піратства, яке коштує індійській кіноіндустрії 20 000 крор щорічно, за даними МІВ...

Цей процес було розпочато відповідно до розділу 7(1В)(іі) Закону про кінематографію 1952 року, який дозволяє «відповідному уряду або його установам» вживати відповідних заходів проти посередника. Відповідно до Закону про кінематографію відповідним агентством є МІВ. До цього розділу було внесено поправки в серпні 2023 року. Це передбачено розділом 79 Закону про інформаційні технології, який дозволяє «відповідному уряду або його агентству» повідомляти посередника про те, що його послуги використовуються для вчинення незаконних дій.

Ця процедура дозволяє офіцерам вузлів наказувати будь-якому посереднику, а не лише посередникам соціальних мереж, видаляти вміст, що порушує авторські права. Веб-сайт, на якому розміщено піратські фільми, може бути або не бути посередником, залежно від того, чи контролює він вміст, який публікує...

Скарга має бути подана або власником авторських прав, або представником громадськості...

Коли правовласник скаржиться, наказ може бути виданий уже в день отримання скарги або наступного дня... Для скарг від громадськості офіцер вузла повинен буде провести розслідування, надіслати повідомлення та чекати відповіді... Очікується, що посередники виконають вимоги протягом 48 годин після отримання повідомлення, але практично це відбувається набагато швидше...

Офіцери вузлів не можуть протидіяти використанню фрагментів фільмів у оглядах, сатири тощо відповідно до винятків щодо добросовісного використання відповідно до Закону про авторське право. Таким чином, вузлові

офіцери певною мірою вирішуватимуть вміст порушує права правовласників...» (*Aditi Agrawal. I&B ministry appoints officers to curb online piracy of movies // HindustanTimes (https://www.hindustantimes.com/india-news/ib-ministry-appoints-officers-to-curb-online-piracy-of-movies-101699036465700.html?utm_source=flipboard&utm_content=HindustanTimes%2Fmagazine%2FIndia+News). 04.11.2023).*

«...Патентувати винаходи, пов'язані зі штучним інтелектом, у фармацевтичній сфері надзвичайно важливо, враховуючи значні інвестиції в дослідження та розробки.

Винаходи ШІ стикаються з численними перешкодами, перш ніж отримати право на патент. Це пов'язано з побоюванням, що такі винаходи можуть сприйматися як абстрактні ідеї чи існуючий закон природи, створюючи невизначеність щодо їх патентоспроможності...

Значною перешкодою при патентуванні винаходів ШІ є визначення законного власника. Закон про патенти Індії в розділах 2 і 6 встановлює критерії для визначення винахідників і осіб, які мають право подавати заявки на патенти. Розділ 2(1)(s) визначає, кого можна назвати «особою», обмежуючи це «фізичними особами» та «урядовими організаціями»... Тим часом у розділі 2(1)(y) визначено критерії для осіб, які не можуть претендувати на винахідництво, але залишається незрозумілим, хто може бути визнаний справжнім винахідником.

Зараз індійські та міжнародні патентні закони визначають, що винахідники повинні бути фізичними особами, щоб мати право на отримання патентів.

...Патентне відомство Індії (IPO) не має чітких інструкцій щодо оцінки винаходів на основі ШІ. Крім того, керівні принципи IPO щодо комп'ютерних винаходів (CRI) наразі виключають патентоспроможність систем ШІ щодо алгоритмів, математичних методів, бізнес-стратегій і комп'ютерних програм... Щоб запобігти винахідницьким суперечкам у патентних заявках на основі штучного інтелекту, важливо підкреслити значну участь людини в розробці штучного інтелекту... Хоча використання штучного інтелекту в науках про життя допомагає генерувати потенційні кандидати на ліки, для синтезу сполук, уявлення про практичне застосування та розробки протоколів тестування потрібні значні людські зусилля.

Інший підхід полягає в тому, щоб зменшити популярність штучного інтелекту в патентних заявках і підкреслити, що штучний інтелект є лише одним із кількох методів складного аналізу даних для ідентифікації мішені ліків. Підкреслюючи альтернативні методи, навіть менш ефективні, поряд зі штучним інтелектом, ви зменшуєте ризик того, що штучний інтелект буде єдиним «винахідником».

Ефективна практика розробки патентів передбачає включення аспектів, задуманих людиною, у заявки. Вони можуть охоплювати методи виробництва ліків, використання, фармацевтичні склади, потенційні модифікації, молекули-попередники тощо.

Крім того, коли штучний інтелект виробляє певні молекули, розширте свої твердження, щоб охопити клас молекул, визначений людським внеском. Наприклад, якщо штучний інтелект ідентифікує молекулу А, вчені можуть віднести її до класу І, включаючи молекули В, С, D і Е. Цей ширший обсяг претензії захищає від думки, що лише молекула А була створена штучним інтелектом.

Незважаючи на потенційні проблеми, інвестиції в ШІ для відкриття ліків залишаються критичними. Незважаючи на те, що законодавчі рамки можуть розвиватися, здатність штучного інтелекту значно скорочувати витрати на розробку ліків і терміни є неоціненною...» (*Anitha Elizebeth. Artificial Intelligence in the Pharma Industry // De Penning & De Penning* (<https://depenning.com/blog/ai-in-pharmaceuticals/>). 22.11.2023).

Республіка Корея

«...Музика, створена штучним інтелектом, набула величезної популярності в Південній Кореї на таких платформах, як YouTube та Instagram. Сотні творців використовують цю технологію, щоб відтворити наявні треки з голосами інших виконавців. Чим несподіваніше поєднання, тим більший інтерес воно викликає.

Однак ця тенденція часто передбачає несанкціоноване використання голосу та музики виконавця. У той час як автори музики, створені штучним інтелектом, стверджують, що їхню роботу слід розглядати як форму художнього вираження, окрім бізнес-міркувань, деякі творці отримують переваги — хоча й не безпосередньо від своїх робіт штучного інтелекту...

Зростає думка, що творці музики зі штучним інтелектом не повинні мати право претендувати на авторство чи авторські права на свою роботу, оскільки вони не мають прав на оригінальні голоси чи треки. Закони про авторські права в Кореї конкретно не поширюються на музику штучного інтелекту, хоча існує захист прав і свободи оригінального виконавця.

Корейська асоціація авторського права на музику, некомерційна організація, яка керує правами на публічне виконання, трансляцію та відтворення від імені власників авторських прав, стурбована музикою, створеною штучним інтелектом, стверджуючи, що це явище ставить під сумнів існуючі норми авторського права...

У травні депутат від Демократичної партії Кореї Лі Сан Хеон, який очолює парламентський комітет з культури, спорту та туризму, подав пропозицію внести зміни до Закону про сприяння індустрії контенту. Поправка,

запропонована конгресменом Лі та дев'ятьма іншими законодавцями, передбачає нове положення, яке вказує, чи використовувався генеративний штучний інтелект під час створення контенту. Пропозиція очікує на розгляд Національної асамблеї...» (*Hwang Joo-young. Unauthorized AI-generated music sparks copyright debates // Herald Corporation (http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20231105000092). 05.11.2023*).

Республіка Сінгапур

«...Еволюція ШІ значно сприяє економічному розвитку; однак це піднімає кілька проблем з ІВ. Виникає занепокоєння щодо володіння авторськими правами на створений ШІ контент/роботу. Наприклад, Сінгапур вимагає наявності одного або кількох авторів-людей у процесі створення, щоб твір відповідав вимогам захисту авторських прав. Крім того, використовуючи системи штучного інтелекту, навчені великими наборами даних (включаючи комерційні таємниці), багато компаній можуть зіткнутися з ризиком втрати цінної бізнес-інформації. Компанії також можуть порушувати авторські права та патенти або ставати їх жертвами. Під час використання програмного забезпечення з відкритим кодом (OSS) можуть виникнути ризики, якщо ліцензована OSS використовується поза межами дозволу, наданого відповідно до умов ліцензії OSS.

Нова цифрова ера приходить з новими потенційними загрозами; тому власники інтелектуальної власності повинні постійно адаптуватися, підвищуючи захист інтелектуальної власності, відстежуючи нові форми порушень та вирішуючи проблеми транскордонного правозастосування, а також крадіжки/витоку даних. На щастя, сінгапурські ініціативи щодо інтелектуальної власності значною мірою сприяють адаптації бізнесу.

Сінгапур вважається глобальним та регіональним центром інтелектуальної власності з сильним режимом інтелектуальної власності та добре розвиненою інфраструктурою інтелектуальної власності, що пропонує практичні рішення. Таке середовище робить його привабливим місцем для підприємств, які бажають захистити свої цифрові інновації. У 2021 році Відомство ІС Сінгапуру (IPOS) опублікувало Стратегію Сінгапуру в галузі інтелектуальної власності (SIPS) до 2030 року, підтвердивши своє бачення підтримки бізнесу, засноване на ШІ/ІВ...

На підтримку мети та реалізації Сінгапурської національної стратегії штучного інтелекту (NAIS) IPOS опублікував записку, у якій зосереджено увагу на ключових питаннях інтелектуальної власності та різних формах захисту прав інтелектуальної власності, пов'язаних із штучним інтелектом...» (*Intellectual Property in the digital age // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/intellectual-property-digital-age-2023-11-10_en). 10.11.2023*).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...нещодавній звіт Комітету цифрової культури, медіа та спорту (DCMS)... стосується, зокрема, ролі ринків NFT та їх поточного захисту «безпечної гавані»...

У звіті зазначається, що ринки NFT представили новий спосіб для художників отримувати більший дохід від своєї роботи. ...використання смарт-контрактів під час передачі NFT допомагає художникам отримувати доходи від подальшого продажу їхніх робіт. Для споживачів NFT можливість перевірити автентичність мистецтва NFT вважається ключовою перевагою.

...у звіті звертається увага на деякі підводні камені для митців і споживачів, зокрема, у зв'язку з володінням авторським правом і його дотриманням, а також у зв'язку з обмеженнями, що впливають із смарт-контрактів.

Наприклад, потенційні проблеми з порушенням виникають, коли NFT, заснований на оригінальному творі художника, «карбується» за обставин, коли художник оригінального твору не давав свого дозволу. Художники, які знаходять NFT своїх робіт на ринках NFT, мають обмежені можливості, окрім того, щоб кожного разу повідомляти відповідний ринок NFT і вимагати видалення NFT. Самі ринки не зобов'язані діяти проактивно. У звіті підкреслюється, що практичність застосування митцями цієї процедури сповіщення та видалення обмежена, особливо враховуючи величезну кількість NFT, доступних на ринках NFT.

У звіті йдеться про те, що частково проблема полягає в положеннях про «безпечну гавань», які дозволяють ринкам NFT вимагати від своїх користувачів підписатися на умови, які звільняють ринки від відповідальності, наприклад, за порушення прав інтелектуальної власності художників.

Ще одна проблема, виявлена у звіті, полягає в тому, що споживачі плутаються щодо власності та прав на базовий актив. Деякі споживачі мистецтва NFT не знають, що покупка NFT за своєю суттю не передбачає придбання прав на основний цифровий файл. Крім того, у звіті попереджається, що споживачі NFT можуть ризикувати ненавмисно порушити права інтелектуальної власності художників, якщо NFT, який вони придбали, є порушенням...

Рекомендації звіту свідчать про бажання перекласти відповідальність за виявлення та вирішення проблем, пов'язаних із NFT, які порушують права інтелектуальної власності, на самі ринки NFT. Такий рух полегшить частину тягаря, який зараз лежить на плечах художників і споживачів NFT. Зокрема, у звіті рекомендовано уряду співпрацювати з ринками NFT для оцінки та вирішення масштабу проблеми порушення та надання можливості власникам авторських прав захистити свої права. Крім того, він рекомендує кодекс поведінки для онлайн-ринків у Великобританії, включно з NFT, який однаково

захищає творців, споживачів і продавців (визнаючи, що проблема онлайн-порушень є ширшою, ніж просто по відношенню до NFT)...» (*Ellie Houston. Impact of NFTs on Art & Culture // Mishcon de Reya LLP (https://www.mishcon.com/news/impact-of-nfts-on-art-and-culture). 06.11.2023).*

«...Кілька тижнів тому Комітет Палати громад з культури, ЗМІ та спорту (CMS) опублікував звіт під назвою «NFT і блокчейн: ризики для спорту та культури»...

Найгостріші проблеми, визначені у звіті, стосуються... порушення авторських прав. ...Комітет CMS, заявив, що «створення NFT із творчої роботи... є дією, обмеженою авторським правом».

І, здається, потенційний масштаб порушення високий, і Комітет CMS називає його «широко поширеним» і «системним». Частково це пов'язано з легкістю створення NFT, що порушує авторські права. Але процеси «ледачого карбування» (які фактично дозволяють продавцям перекладати початкові витрати на карбування та продаж NFT на покупця) також визначаються як сприяючий фактор.

Хоча звичайні засоби примусового виконання можуть бути доступними для власників прав в принципі, вони можуть мати обмежене застосування. Судові процедури часто є непрактичними або недоцільними в таких випадках, і хоча багато ринків NFT пропонують процедури сповіщення та видалення, їхнє подання може зайняти багато часу (порівняно з простотою карбування) і не захищає від тих самих робіт, - з'являються в нових NFT. Незмінна природа технології блокчейн також викликає проблеми при спробі виправити порушення...

Визнаючи важливість прав інтелектуальної власності для митців, Комітет CMS рекомендував уряду:

- взаємодія з торговельними майданчиками NFT, щоб усунути масштаби порушень і дозволити власникам авторських прав захистити свої права; і
- усунути вплив положень безпечної гавані шляхом запровадження кодексу поведінки для онлайн-ринків, що працюють у Великобританії, включно з ринками NFT, який захищає творців (а також споживачів і продавців) від матеріалів, що порушують авторські права, що продаються на цих платформах.

Були також деякі пропозиції від авторів, що Велика Британія повинна спробувати вжити заходів, подібних до тих, що введені в ЄС відповідно до статті 17 Директиви про авторське право на єдиному цифровому ринку. Ця стаття встановлює новий режим відповідальності для постачальників послуг обміну онлайн-контентом у ЄС, який забезпечує менший захист, ніж існуючий у Великій Британії безпечна гавань. Хоча стаття 17 не поширюється на онлайн-ринки, Комітет CMS зацікавився цим і попросив уряд опублікувати свій аналіз виконання статті 17 (а також інших підходів, прийнятих країнами за межами ЄС) до кінця року...» (*Richard Barker. NFTs: CMS Committee highlights scale of*

potential copyright infringement // Slaughter and May
(<https://thelens.slaughterandmay.com/post/102itxt/nfts-cms-committee-highlights-scale-of-potential-copyright-infringement#page=1>). 28.11.2023).

Сполучені Штати Америки

«...У 77-сторінковому офіційному документі, поданому до Бюро авторських прав Сполучених Штатів, NMA (News Media Alliance) підкреслив тривожну тенденцію порушення авторських прав чат-ботами ШІ, підкресливши, що значна частина даних, які використовуються для навчання цих моделей ШІ, надходить із захищених авторським правом новинних публікацій...

У заяві NMA підкреслюється, що розробники штучного інтелекту отримують значні прибутки, не несучи на себе ризики, пов'язані з новинами. Ця ситуація, як описано у заяві є аномальною, і вона вказує на відомі генеративні моделі ШІ, такі як Bing Chat, Bard, Claude і ChatGPT, за нібито порушення авторських прав видавців новин.

За словами NMA, «члени News/Media Alliance глибоко стурбовані цим несанкціонованим і незаконним використанням їх експресивного контенту великими технологічними компаніями. Такі компанії не беруть на себе витрати чи ризики, пов'язані з повідомленнями новин чи створенням творчого контенту, а заробляють на цій цінній роботі».

NMA також підкреслює різке зростання оцінок провідних розробників штучного інтелекту, які отримали прибуток від використання неавторизованого стороннього контенту. Такі компанії, як OpenAI і Anthropic, стали свідками стрімкого зростання ринкової капіталізації та збільшення прибутку, навіть після того, як спочатку почали працювати як некомерційні дослідницькі організації. Перехід на платну підписку сприяв їхнім значним фінансовим прибуткам.

Замість того, щоб вдаватися до судового розгляду, NMA висловив намір продовжувати діалог як засіб вирішення цих суперечок. Вони визнають, що генеративний ШІ має кілька потенційних переваг для журналістики. Члени NMA висловили свою готовність обговорити розумні рішення щодо ліцензування для полегшення надійного та оновленого доступу до надійного експресивного контенту. Вони вважають, що такий підхід принесе користь усім залученим сторонам і суспільству в цілому...» (*Editah Patrick. AI Chatbots Accused of Illegal Data Scraping, Harming News Outlets // cryptopolitan*

(https://www.cryptopolitan.com/ai-chatbots-accused-of-illegal-data-scraping-harming-news-outlets/?utm_source=flipboard&utm_content=AlexanderFin%2Fmagazine%2FAI%2C+CHAT+GPT+%26+AI+ART). 04.11.2023).

«Розпорядження Білого дому щодо штучного інтелекту (ЕО) ...усуває багато ризиків і проблем, які можуть виникнути з ШІ. Однією з тем, яка викликає багато юридичних питань, зокрема щодо генеративного ШІ (genAI), є інтелектуальна власність. Деякі з питань інтелектуальної власності включають: і) чи є навчання моделей ШІ на захищеному авторським правом вмісті порушенням; ii) чи є вихід genAI, який базується на захищеному авторським правом навчальному матеріалі, порушенням; iii) який рівень авторства/винахідництва людини необхідний для авторського/патентного захисту робіт, створених за допомогою genAI; iv) чи є інструменти genAI, які створюють мистецтво «у стилі» певних художників, порушенням авторських прав та/або правом на публічність; v) чи повинні інструменти genAI, які навчаються на матеріалах, захищених авторським правом, зберігати інформацію про керування авторським правом; та vi) чи повинні інструменти genAI, такі як генератори коду штучного інтелекту, які навчаються на програмному забезпеченні з відкритим вихідним кодом, відповідати умовам ліцензій з відкритим кодом...

ЕО вимагає від директора Офісу патентів і торгових марок США USPTO:

1. протягом 120 днів від дати цього розпорядження опублікувати вказівки для патентних експертів і заявників USPTO щодо винахідництва та використання ШІ, включаючи генеративний ШІ, у винахідницькому процесі, включаючи ілюстративні приклади, в яких системи ШІ відіграють різні ролі у винахідницьких процесах і як у кожному прикладі слід аналізувати проблеми винахідництва;
2. протягом 270 днів від дати цього розпорядження видати додаткові вказівки патентним експертам і заявникам USPTO щодо вирішення інших питань на перетині ШІ та ІВ;
3. протягом 270 днів від дати цього розпорядження або через 180 днів після того, як Бюро авторських прав Сполучених Штатів опублікує своє майбутнє дослідження штучного інтелекту, яке розгляне проблеми авторського права, порушені ШІ, залежно від того, що станеться пізніше, проконсультуватися з директором Бюро авторських прав Сполучених Штатів і надати рекомендації президенту щодо можливих виконавчих дій, пов'язаних з авторським правом та ШІ, ... включаючи обсяг захисту творів, створених за допомогою штучного інтелекту, і розгляд творів, захищених авторським правом, під час навчання ШІ. Крім того, ЕО доручає міністру внутрішньої безпеки, який діє через директора Національного координаційного центру прав інтелектуальної власності та за погодженням з Генеральним прокурором протягом 180 днів із дати цього розпорядження допомогти розробникам штучного інтелекту в боротьбі з ризиками інтелектуальної власності, пов'язаними з штучним інтелектом, і розробити програму навчання, аналізу та оцінки для пом'якшення ризиків інтелектуальної власності, пов'язаних із штучним інтелектом...» (*James G. Gatto. White House Executive Order on AI Punts on IP Issues // National Law Forum LLC ([100](https://www.natlawreview.com/article/white-house-executive-order-</i></div><div data-bbox=)*

ai-punts-ip-

*issues?utm_source=flipboard&utm_content=NatLawReview%2Fmagazine%2FCo
mmunications%2C+Media%2C+Internet+and+Privacy+Law+News). 03.11.2023).*

«Бюро авторських прав США ...прийняло коментарі ...Федеральної торгової комісії (FTC), яка традиційно не займалася багатьма питаннями авторського права, а натомість намагалася розслідувати та карати компанії за порушення прав споживачів і конкуренції.

У своїй заявці FTC попередила, що розробка ШІ призвела до потенційного порушення авторських прав і обману споживачів.

Агентство попередило, що генеративний штучний інтелект може без дозволу імітувати «обличчя, голоси та виступи художників», вводячи в оману споживачів щодо справжнього авторства твору. Представники FTC також висловили занепокоєння щодо порушень авторських прав, заявивши, що системи штучного інтелекту навчаються на «піратському контенті», зібраному «без згоди».

Щодо порушення авторських прав FTC заявила, що «використання піратських або неправомірне використання матеріалів, захищених авторським правом, може бути нечесною практикою або нечесним методом конкуренції відповідно до розділу 5 Закону FTC»...

Федеральна торгова комісія відзначила, що штучний інтелект викликає правові занепокоєння, коли контент «береться з джерел, які самі містять піратський контент, в обхід захисту авторських прав».

Щодо обману споживачів, FTC попередила, що шкода виникає, «коли авторство не відповідає очікуванням споживача, наприклад, коли споживач думає, що твір був створений певним музикантом або іншим художником, але його створив хтось інший за допомогою ШІ інструменту».

FTC також попередила, що генеративний штучний інтелект може сприяти «нечесним методам конкуренції», якщо «впливові фірми використовують штучний інтелект таким чином, щоб завдати шкоди конкуренції».

...FTC пообіцяла «рішуче використовувати весь спектр своїх повноважень для захисту американців від оманливої та нечесної поведінки» за участю штучного інтелекту. Закон про FTC забороняє як «нечесні чи оманливі дії чи методи», так і «нечесні методи конкуренції».

Коментарі FTC, подані до Бюро захисту авторських прав, відповідають занепокоєнню, висловленому творчими професіоналами на нещодавньому круглому столі FTC...» (*Bryson Masse. FTC takes shots at AI in rare filing to US Copyright Office // VentureBeat (https://venturebeat.com/ai/ftc-takes-shots-at-ai-in-rare-filing-to-us-copyright-office/?utm_source=flipboard&utm_content=user%2Fventurebeat). 07.11.2023).*

«...The New York Times (NYT) виявила, що Common Crawl, один із найбільших навчальних наборів даних штучного інтелекту, містить мільйони URL-адрес, які посилаються на його платні статті та інший вміст, захищений авторським правом.

Common Crawl було створено шляхом сканування більшої частини Інтернету за допомогою програмного забезпечення для сканування під назвою CCBot. Фонд, який керує цією операцією, каже, що з 2007 року накопичив понад 250 мільярдів сторінок, причому щомісяця додається до 5 мільярдів нових сторінок.

Це забезпечує магістраль даних навчання для багатьох великих мовних моделей, включаючи GPT-3 OpenAI...

По суті, ця нова технологія використовує власний захищений авторським правом контент NYT, щоб відтягнути читачів і передплатників NYT.

Тож на початку цього року The New York Times звернулася до Common Crawl Foundation, щоб вдалити їх контент вміст із набору даних...

Згідно з нещодавнім листом, який медіакомпанія написала до Бюро авторських прав США, Common Crawl також погодився більше не брати вміст NYT у майбутньому.

Інші творці вмісту також намагалися зупинити Common Crawl. Станом на кінець вересня майже 14% із 1000 найпопулярніших веб-сайтів блокують CCBot, згідно з даними Originality.ai. CCBot блокують Amazon, Vimeo, Masterclass, Kelly Blue Book, The New Yorker і The Atlantic...» (*Alistair Barr, Kali Hays. The New York Times got its content removed from one of the biggest AI training datasets. Here's how it did it // Times Internet Limited (<https://www.businessinsider.in/tech/news/the-new-york-times-got-its-content-removed-from-one-of-the-biggest-ai-training-datasets-heres-how-it-did-it-/articleshow/105068826.cms>). 08.11.2023).*

«...Системи штучного інтелекту розвинулися настільки, що вони можуть навчатися та приймати рішення самостійно. Ця еволюція підняла питання про роль винахідників у патентній системі...

Більшість патентних законів чітко визначають винахідників як фізичних осіб, що створює правову дилему, коли ШІ створює винаходи автономно.

Машини не мають правового статусу, щоб володіти патентними правами. Крім того, машини зі штучним інтелектом не мають можливості самостійно використовувати патентні права. Надання ШІ статусу винахідника не стимулюватиме машину, оскільки їм бракує емоцій і бажань. Натомість він наголошує на необхідності людської власності.

Швидкий розвиток автономних систем штучного інтелекту викликав занепокоєння щодо відповідальності у випадках порушення патентних прав. ШІ може створювати винаходи, які порушують існуючі патенти. Визначити

відповідальність у таких випадках може бути складно, оскільки відповідальність у кінцевому підсумку може лягти на власника ШІ...

Поява винаходів, створених ШІ, порушила традиційну патентну систему. Це піднімає ключові питання про те, як вирішити проблеми, які створює штучний інтелект з правової точки зору. Важливо розглянути наслідки для патентної системи:

Хоча існує занепокоєння щодо впливу патентів на програмне забезпечення та штучний інтелект, дослідження показують, що отримання патентів пов'язане з успішним фінансуванням венчурного капіталу, збільшенням інвестицій і довголіттям технологічних компаній.

З іншого боку, деякі дослідження показують, що стартапи програмного забезпечення можуть не проводити ретельний патентний пошук перед розробкою продукту, вказуючи на те, що патенти на програмне забезпечення не можуть безпосередньо сприяти інноваціям...

Важливо, щоб патентна система адаптувалася до викликів, пов'язаних із винаходами, створеними штучним інтелектом. Потрібні глобальні зусилля, щоб створити спільну структуру для роботи з креативним ШІ, забезпечивши збалансованість інтересів суспільства та окремих винахідників...» (*Dhananjay Mittal. Artificial Intelligence and Patent Law: Challenges and Implications for the Future // Medium (<https://medium.com/@dhananjaymittal/artificial-intelligence-and-patent-law-challenges-and-implications-for-the-future-1ad67c696704>). 08.11.2023*).

«...Моделі генеративного штучного інтелекту (GenAI) навчаються на терабайтах даних, головним чином покладаючись на веб-збирання для отримання величезних обсягів необхідних даних. Багато компаній, що займаються скануванням веб-сторінок, припускають, що якщо дані є загальнодоступними, то вони є чесною грою, але це легко оскаржується та є помилковим припущенням. Несанкціоноване сканування веб-сторінок може призвести до порушення авторських прав, договору, прав на конфіденційність і Закону про комп'ютерне шахрайство та зловживання (CFAA), і це лише деякі з них.

- **Порушення авторських прав.** Вміст або бази даних інформації, доступні на або через веб-сайти, можуть бути захищені авторським правом, навіть якщо вміст або база даних не розміщуються за платним доступом. Закон про авторське право надає власнику авторських прав виключні права на «відтворення», «копіювання», «розповсюдження» та створення «похідних робіт» із твору, захищеного авторським правом (серед іншого). Без ліцензії від власника авторських прав програма GenAI, яка використовується для збирання захищеного авторським правом вмісту (наприклад, новинної статті, вірша чи мистецтва) із веб-сайту та подальшого його використання, може призвести до позову про порушення авторського права.

- *Порушення договору.* Веб-сайти зазвичай містять юридичні умови, які оператори веб-сайтів прагнуть застосувати до користувачів своїх сайтів. У цих угодах оператори в багатьох випадках включають формулювання, які прямо забороняють веб-скрапінг або використання інших подібних технологій для захисту своїх прав на вміст/дані, доступні на їхньому сайті. Якщо ці угоди вважаються такими, що підлягають виконанню, і користувач використовує програму GenAI для отримання даних із сайту, на користувача може бути подано позов про порушення контракту.
- *Порушення прав на конфіденційність.* Поширення кількості штатів США, які приймають нові закони про конфіденційність, які розширюють права користувачів на їхні особисті дані, викликало дедалі більше занепокоєння з допомогою аналізу даних для моделей GenAI. У разі отримання особистої інформації федеральні закони та закони штату можуть вимагати сповіщення, згоди та можливості відмовитися від збору чи використання даних залежно від віку особи, від якої були зібрані дані, типу даних зібрані та звідки були зібрані дані. І якщо такі закони та правила не дотримувалися під час початкового збору даних і пізніше були опубліковані на сайті, це може призвести до юридичної відповідальності, яка може поширюватися на організацію, яка використовує модель GenAI.
- *Закон про комп'ютерне шахрайство та зловживання.* Збирання даних відповідно до CFAA є правовим питанням, яке розвивається, і суди продовжують розглядати його. Хоча нещодавня прецедентна практика зробила CFAA практично незастосовним до загальнодоступних даних, дані, що зберігаються за автентифікацією або платними стінами (тобто, коли користувачі або входять у систему, або платять за доступ до даних), можуть спричинити за собою відповідальність за CFAA через технічні перешкоди були встановлені для запобігання несанкціонованому доступу...» (*Armand J. (A.J.) Zottola, Benjamin J. Myers. Legal Issues Around Generative Artificial Intelligence and Web Scraping // Venable LLP (https://www.venable.com/insights/publications/ip-quick-bytes/legal-issues-around-generative-artificial-intel). 09.11.2023).*

«...кроки, які власник бренду може зробити, щоб мінімізувати ризики під час ліцензування своїх торгових марок для використання в web3.

Для відомих власників брендів, ймовірно, не дивно, що якщо компанія має намір використовувати ідентифікатор джерела протягом тривалого часу, часто буде вигідно звернутися за реєстрацією торгової марки до Бюро патентів і торгових марок США (як і будь-якого іншого відповідні установи). Наявність зареєстрованої торгової марки у зв'язку з будь-якими ідентифікаторами джерела, пов'язаними з ліцензійною угодою web3, зменшує двозначність між сторонами та перешкоджає іншим сторонам намагатися спробувати вимагати чи зареєструвати торговельні марки неналежним чином як власні пізніше...

У ліцензійній угоді наявність зареєстрованої торговельної марки також дає зрозуміти всім сторонам, які саме торговельні марки беруть участь в угоді та які торговельні марки схвалені для використання за ліцензією. Коли всі сторони з'ясовують, які торговельні марки залучені, це також робить рамки угоди більш зрозумілими...

Хоча типово включати положення про відшкодування в ліцензійну угоду, власник бренду повинен знати про положення, які він може включити, щоб обмежити ризики, пов'язані з новою технологією web3.

Наприклад, якщо власник торгової марки надає ліцензію на свої торгові марки програмній компанії, яка планує використовувати логотип бренду для створення магазину в онлайн-світі, власник торгової марки може захотіти включити в ліцензію положення, які вимагатимуть від програмної компанії відшкодувати збитки, якщо технологія компанії-виробника програмного забезпечення порушує права інтелектуальної власності інших осіб, містить будь-яку неправдиву рекламу або спричиняє будь-які тілесні ушкодження, серед інших сценаріїв.

Багато користувачів, які першими прийняли технологію web3, можуть бути не знайомі з юридичними термінами, тому, щоб мінімізувати ризики та спірні умови, максимально спростіть будь-які публічні умови або розкриття інформації, пов'язані з ліцензійною угодою. Чіткі умови не тільки зменшують ризик, але й швидше за все приваблюють ринки та користувачів web3.

Щоб мінімізувати ризики, пов'язані з ліцензуванням торговельних марок у просторі web3, власник бренду повинен підтвердити, що будь-які користувачі технології web3 чітко повідомлені про будь-які умови ліцензування, які можуть стосуватися цієї технології.

Наприклад, повідомлення, яке вказує на права інтелектуальної власності власника бренду, має бути включено до списку NFT і може бути включене в будь-які спливаючі повідомлення та в будь-які положення та умови автономних веб-сайтів, які підключені до web3.

У випадку, якщо ліцензована торгова марка не використовується відповідно до специфікацій власника бренду, власник бренду повинен спробувати завчасно включити умови ліцензування, які можуть допомогти в застосуванні заходів у разі порушення прав на торговельну марку або ліцензійної угоди.

Наприклад, якщо власник торгової марки знаходиться в Нью-Йорку, він може захотіти включити положення в свою ліцензію та/або положення та умови web3 про те, що користувачі його торгових марок або технологій погоджуються з юрисдикцією в Нью-Йорку, штат Нью-Йорк. Положення щодо юрисдикції особливо важливі в просторі web3, де користувачі технології можуть перебувати по всьому світу та працювати анонімно, що ускладнює для власників торгових марок подання примусових заходів...» (*Kristen S. Ruisi, Maria R. Sinatra. Top 5 Trademark Licensing Considerations for NextGen Technology* // *Venable LLP*)

(<https://www.venable.com/insights/publications/2023/11/top-5-trademark-licensing-considerations-for>). 08.11.2023).

«Керівник стартапу зі штучного інтелекту Stability AI пішов у відставку минулого тижня через використання матеріалів, захищених авторським правом, для розробки інструментів штучного інтелекту, публічно прийнявши сторону в дискусії, яка стала центральною до бізнес-моделі індустрії, що швидко розвивається...»

Компанія Stability, яка відома своїм інструментом створення зображень штучного інтелекту Stable Diffusion, стверджує, що її методи захищені доктриною «доброчесного використання» закону про авторське право США, і стверджувала це в листі минулого місяця до Бюро авторських прав США. Stability та інші компанії зі штучного інтелекту наразі стикаються з кількома судовими позовами від художників та інших осіб, які стверджують, що їхні роботи були несправедливо викрадені та використані для створення систем штучного інтелекту.

Ед Ньютон-Рекс керував продуктом створення музики Stability, Stable Audio, який навчає моделей на базі даних матеріалів, які вони ліцензували для використання. Але багато продуктів штучного інтелекту використовують для навчання матеріали, захищені авторським правом, без оплати за це. Ньютон-Рекс назвав цю практику «неправильною», оскільки моделі створюють похідний контент, який може комерційно конкурувати з оригінальними творами...

Ньютон-Рекс — це останній у серії звільнень керівників зі Stability. Головний юрисконсульт і керівник відділу кадрів пішли минулого місяця, а за кілька місяців до цього пішли щонайменше шість старших співробітників...» *(Ellen Huet. Startup Exec Quits, Says Generative AI ‘Exploiting Creators’ // Bloomberg L.P. (https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-11-16/ai-copyright-debate-continues-with-stability-executive-exit?utm_source=flipboard&utm_content=bloomberg%2Fmagazine%2FBloomberg). 16.11.2023).*

«...на початку наступного року Spotify планує внести три зміни у свою модель роялті, які вплинуть на виконавців із найнижчим потоком, немюзичних шумових треків, а також розповсюджувачів і лейблів, які здійснюють шахрайство. Згідно з цією новою схемою, більше двох третин треків, завантажених на цю платформу, не матимуть права на отримання роялті, але ця зміна, зокрема, вплине лише на 0,5% пулу роялті.»

...ця зміна моделі гонорарів Spotify зовсім не впливає на виплати авторам пісень і видавцям... Це стосується лише тих, хто залучений до авторських прав на основний запис.

...існує два види авторських прав, пов'язаних з кожною випущеною піснею: авторське право на базовий музичний твір (який також називають «композиція» або «пісня»), яке захищає тексти пісень і мелодії, написані авторами пісень, і основний запис (також званий авторське право на «звуковий запис»), яке захищає певний запис виконавця цього музичного твору.

У Сполучених Штатах ставки роялті, які автори пісень і видавці можуть стягувати за композицію, контролюються урядовою організацією, відомою як Рада з авторських роялті. Кожні п'ять років законодавча структура ставок для авторів пісень і видавців переглядається з Національною асоціацією музичних видавців (NMPA), а також з Міжнародною асоціацією авторів пісень Нашвілла (NSAI) та іншими групами й особами, які представляють боротьбу музичної індустрії за підвищення ставок. (На інших територіях ставки винагороди за видавництво часто залежать від тих, що встановлені в США)...

Система виплати поточкових роялті для видавців і авторів пісень на 2023-2027 роки (також відома як «phonorecords IV», «phono IV» або «CRB IV»), поточний п'ятирічний період, уже встановлена...» (*Kristin Robinson. How Does Spotify's New Royalties Model Affect Songwriters? // Billboard Media, LLC. (<https://www.billboard.com/pro/does-spotify-new-royalty-model-affect-songwriters/>). 09.11.2023*).

«Спортивні кодекси, такі як регбі та крикет, ризикують втратити молодших уболівальників, якщо вони продовжуватимуть свою сувору політику авторського права, яка запобігає поширенню чи аналізу їх вмісту третіми сторонами...

Молодші вболівальники перетворюються на старших, які згодом фінансують спортивні організації, купуючи підписки на потокове передавання, квитки на матчі та сувеніри.

Спортивним уболівальникам сьогодні буде важко прокручувати стрічки своїх соціальних мереж і не натрапити на ролик з одного з головних американських спортивних кодексів. Існує, здавалося б, нескінченний потік відеоконтенту, який щодня з'являється з таких ліг, як NBA, NFL, MLB і NHL.

Це може надходити з офіційних каналів, або частіше кліпи публікуються в Інтернеті користувачами соціальних мереж для перегляду їхніми підписниками та соціальними мережами загалом.

Кліпи не лише надають можливість перегляду спортивних змагань, які часто недоступні на телебаченні в більшості країн, але й створюють дискусію та дають можливість стати вірусними, накопичуючи мільйони переглядів і виводячи гравців на славу.

Варто лише трохи звернути увагу на NBA, щоб помітити бомбардування контентом, у якому представлена їхня остання зірка, французький підліток Віктор Вембаньяма. Форвард заввишки 2,23 метри (7'4"), і NBA розповсюджує

його на кожному дюймі стрічки новин завдяки унікальним речам, які він здатний робити на баскетбольному майданчику.

NBA чітко розуміє можливості, які надають соціальні мережі. Один із найвідоміших творців контенту NBA, Роб Перес, публікує кліпи, взяті безпосередньо з потокового сервісу NBA League Pass, які привертають увагу на його каналах і залишаються доступними для перегляду глядачами...

Навпаки, Світові ради з регбі та міжнародні крикетні комісії, намагаючись зберегти прибуткові угоди про права на трансляцію, підписані для великих турнірів, швидко позначають вміст на таких платформах соціальних мереж, як X або YouTube, як порушення авторських прав.

SquidgeRugby, канал YouTube із понад 230 000 передплатників, видалив детальний огляд фіналу Кубка світу з регбі лише через 12 годин після публікації. Відео збрало більше 100 000 переглядів за той час, і World Rugby викликав обурення вболівальників через різке видалення.

Унікальною перевагою SquidgeRugby є аналіз, який вони надають глядачам, що виходить далеко за рамки того, що пропонують Світові ради з регбі або телевізійні мовники. Сперечання колишніх гравців щодо суддівських рішень призводить до того, що гравці вимикають телевизор у перерві або вимикають його, коли лунає фінальний свисток. Повідомляється, що на створення відео фіналу Чемпіонату світу у Squidge у них пішло 60 годин...

Американський спорт розуміє цінність поширення свого контенту в соціальних мережах. Покоління Z живе своїм життям у соціальних мережах, незалежно від того, чи вірять старші покоління в позитивне чи негативне, це реальність. Молодші шанувальники часто не мають фінансової можливості платити за все дорожчі потокові платформи, тому часто їхній єдиний спосіб споживання – це соціальні мережі.

Саме за молодими поколіннями майбутнє спортивного споживання. Згодом вони матимуть гроші, щоб заплатити за послугу потокового передавання, купити квитки на гру чи футболку улюбленого гравця.

Такі види спорту, як регбі та крикет, можуть виявити, що переосмислення процедур авторського права принесе більшу довгострокову користь для їхнього виду спорту, або вони ризикують спонукати молодих глядачів до інших кодів, перш ніж вони матимуть шанс стати повноправними та постійними фанатами» (*Will Toogood. Sports highlights: The risk sporting organisations face in running a strict copyright policy for their content // NZME Publishing Limited (https://www.nzherald.co.nz/sport/sports-highlights-the-risk-sporting-organisations-face-in-running-a-strict-copyright-policy-for-their-content/4IGF76DZONEG7HMBBQXGXRY54I/?utm_source=flipboard&utm_content=nzherald%2Fmagazine%2FNew+Zealand+Herald+Sport). 11.11.2023*).

«...Використання штучного інтелекту в індустрії розваг є складним питанням, яке виходить за рамки простих договірних питань. З розвитком

технологій етичні міркування та виклики традиційним правовим принципам стають більш виразними. Цифрове відтворення схожості акторів є лише частиною цього ширшого явища.

Deepfakes, технологія, яка використовує штучний інтелект для створення реалістичних зображень або відео людей, які говорять або роблять те, чого вони ніколи не робили...

Deepfakes є унікальним викликом закону про авторське право, дозволяючи несанкціоноване відтворення та зміну захищеного авторським правом матеріалу. Використання технології deepfake для створення підроблених версій існуючих творів передбачає виключні права власників авторських прав, зокрема права на відтворення, розповсюдження та публічний показ своїх творів.

Уявіть, що роботу режисера редагують за допомогою контенту, створеного штучним інтелектом, трансформуючи розповідь і персонажів без дозволу, або голос і мелодію музиканта використовують для створення нових пісень. Ці приклади показують, як дипфейки можуть розмивати межі традиційного порушення авторських прав, що призводить до складних судових спорів. Насправді це не просто спекулятивні занепокоєння. Останніми місяцями ми бачили, як пісні, які звучать як твори справжніх виконавців, створені ШІ, захоплюють Інтернет. Одним із найвідоміших прикладів стала вірусна пісня «Heart on My Sleeve», створена штучним інтелектом, яка імітувала музику Дрейка та The Weeknd. У цьому випадку Universal Music Group успішно посилалася на порушення авторських прав, щоб змусити різні інтернет-платформи видалити його.

Deepfake піднімають питання про природу креативності та оригінальності. Якщо deepfake змінює твір, захищений авторським правом, до того моменту, коли він стає новим і оригінальним витвором, чи порушує він авторські права на оригінальний твір? Закон нечіткий щодо цих питань, що відображає необхідність правової еволюції для вирішення цієї нової проблеми. Оскільки deepfake продовжують поширюватися, ми, ймовірно, побачимо, як суди вирішуватимуть ці питання в контексті чинного законодавства про авторське право.

Поява deepfake також викликала дебати щодо потенційних засобів захисту добросовісного використання, які оцінюються за допомогою чотирифакторного тесту відповідно до Закону про авторське право. Чи може deepfake, який пародіює або коментує твір, захищений авторським правом, бути захищеним доктриною добросовісного використання? Знову ж таки, правовий ландшафт є невизначеним, що демонструє складність застосування традиційних принципів авторського права до цієї нової технології.

Особистісні права, захищаючи зовнішність, голос та інші особистісні атрибути, також задіяні технологією deepfake. Глибокі підроби становлять загрозу цим правам, уможливлючи несанкціоноване використання подоби людини з надзвичайною точністю. Можливість відтворювати та маніпулювати

зображеннями публічних діячів і звичайних людей для розваг, просування товарів і послуг або дезінформації створює ще одну юридичну сіру зону, яка кидає виклик традиційним кордонам...

Існуючі закони про особистісні права часто зосереджуються на несанкціонованому комерційному використанні подоби особи. Однак deepfake можна використовувати для різних некомерційних цілей, наприклад для політичних коментарів чи сатири. Крім того, дипфейки можуть виходити за рамки юрисдикції, додаючи ще один рівень складності до правозастосування...

Деякі юрисдикції в Сполучених Штатах, такі як Вірджинія, Техас і Каліфорнія, почали розробляти спеціальні закони для вирішення цих проблем. Інші покладаються на існуючі закони про ІВ, загальне право та інші статутні закони, намагаючись застосувати традиційні правові принципи до абсолютно нових форм порушення...

Адаптація законів про інтелектуальну власність та інших законів для вирішення унікальних проблем, пов'язаних з дипфейками, вимагає як креативності, так і обережності. Потенційні стратегії включають:

- Розширення існуючого захисту: це може включати розширення визначень у чинному законодавстві про інтелектуальну власність, щоб охопити матеріал, створений deepfake, визнаючи унікальний характер цих порушень.
- Розробка нових доктрин: створення конкретних правових доктрин, які зосереджуються на несанкціонованому маніпулюванні особистою схожістю за допомогою ШІ, може запропонувати цілеспрямовані та ефективні засоби правового захисту.
- Заохочення відповідальних інновацій. Співпраця з технологічними компаніями для сприяння відповідальним інноваціям, сприяння прозорості та впровадження інструментів виявлення deepfake може стати важливою частиною комплексного рішення.
- Обізнаність і освіта громадськості: інформування громадськості про ризики та реальність deepfake може стати важливим аспектом багатостороннього підходу, що дозволить людям критично оцінювати цифрові медіа.
- Створення ефективних механізмів звітності: створення платформ для звітування та розслідування інцидентів deepfake дозволить більш проактивно реагувати, притягаючи винних до відповідальності...» (*Benjamin C. Stasa. The Deepfake Conundrum: Balancing Innovation, Privacy, and Intellectual Property in the Digital Age // Brooks Kushman P.C. (https://www.brookskushman.com/insights/the-deepfake-conundrum-balancing-innovation-privacy-and-intellectual-property-in-the-digital-age/). 10.11.2023).*

Східна Республіка Уругвай

«...у жовтні уряд Уругваю проголосував за законопроект про бюджет, який містив дві статті, пов'язані з потоковим медіа. У статті 284 йдеться про те, що соціальні мережі та Інтернет мають бути додані «як формати, за які у разі відтворення пісні виконавець має право на фінансову винагороду». Тоді як стаття 285 говорить, що «право на справедливу винагороду» буде додано до закону про авторське право. За оплатою праці ці статті мають на увазі авторів, композиторів, виконавців, режисерів і сценаристів.

Стримінгова платформа Spotify... вимагає внесення змін... 20 листопада Spotify зробив заяву, стверджуючи, що «почне припиняти свою послугу в Уругваї з 1 січня 2024 року». Spotify... також планує припинити торгівлю на ринку Уругваю в наступному місяці...

Spotify стверджує, що «вже сплачує майже 70% з кожного долара, отриманого від музики, звукозаписним компаніям і видавцям, які володіють правами на музику, а також представляють і платять виконавцям і авторам пісень». Компанія хоче, щоб уряд Уругваю пояснив, чи покладається відповідальність за оплату додаткових витрат на правовласників чи на потокові платформи... Spotify стверджує, що якщо платити артистам більше, то їм доведеться «платити двічі за ту саму музику», і що додаткові виплати з їхнього боку «зроблять наш бізнес неспроможним»...

Поки немає інформації про те, чи уряд Уругваю перегляне та відкоригує статті» (*Ryan McNeal. Spotify tacitly admits it will go out of business if it gives artists fair pay // Authority Media (https://www.androidauthority.com/spotify-could-pull-out-of-uruguay-3388062/?utm_source=flipboard&utm_content=alannishihara%2Fmagazine%2FTHE+FLIPBOARD+MAGAZINE+OF+ALAN+NISHIHARA). 22.11.2023*).

Турецька Республіка

«...сучасний штучний інтелект почав плавно брати на себе ті ролі, які виконує людина, включно з створенням винаходів...

Патентне законодавство Туреччини передбачає, що принцип «фактичного володіння правом» передбачає, що особа, яка створює або розробляє інтелектуальну власність, визнається законним власником. Стаття 109/1 Закону про промислову власність (IPL) говорить, що «право на отримання патент належить винахіднику або його правонаступникам, і це право можна передати іншим особам».

Як відомо, для того, щоб винахід був запатентований, він повинен бути новим, мати винахідницький рівень і бути промислово придатним. Таким чином, ці питання будуть враховані при оцінці патентоспроможності винаходу, розробленого штучним інтелектом. Серед критеріїв патентоспроможності

правосуб'єктність винахідника не враховується, оскільки законодавець не врахував можливість винахідника бути штучним інтелектом при написанні зазначених положень...

Основа проблем, які обговорюються в Туреччині (як і в багатьох інших країнах) щодо винахідництва штучного інтелекту, лежить у визначенні правового статусу штучного інтелекту та запровадженні спеціальних правових норм і набутті переваги в цьому питанні. Таким чином, позначення штучного інтелекту як винахідника в патентних заявках відкриє шлях для визнання штучного інтелекту власником патенту...

Що стосується турецького законодавства, Цивільний кодекс Туреччини (Кодекс) регулює як фізичних, так і юридичних осіб. Відповідно до Кодексу кожна особа має право здійснювати свої права, і всі особи є рівними у своїх правах та обов'язках у правовій системі. Також Кодекс регулює дієздатність, а відповідно, дієздатна особа може своїми діями набувати прав і нести борги. З іншого боку, на юридичних осіб поширюються всі права та обов'язки, окрім тих, які невід'ємно пов'язані з людьми, як-от стать, вік і спорідненість. Юридичні особи набувають дієздатності за наявності необхідних органів. Що стосується штучного інтелекту, то зараз ведуться дискусії щодо того, до якого з цих двох типів особистості він відноситься або чи варто його розглядати як окремий тип.

Незважаючи на те, що в Туреччині ще немає жодного регулювання штучного інтелекту, турецька доктрина вважає можливим розглядати штучний інтелект як юридичну особу або «поневолену особу», як у римському праві, і регулювати його в цій сфері. Деякі турецькі вчені стверджують, що ШІ слід вважати юридичною особою. Однак це не фізична, а юридична особа, наприклад асоціація, оскільки її відносини подібні до відносин між асоціацією та її членами правління... (*Selin Sinem Erciyas, Zeynep Çağla Üstün. An In-depth Analysis of Inventorship of AI and Turkey's Position // Gün + Partners Avukatlık Bürosu (https://gun.av.tr/insights/articles/an-in-depth-analysis-of-inventorship-of-ai-and-turkey-s-position). 16.11.2023*).

Федеративна Республіка Бразилія

«...Зростаюча популярність NFT у країні створила динамічний ландшафт цифрових активів...»

Відсутність спеціальних правил щодо NFT залишила цей зростаючий ринок у стані правової невизначеності. Органи влади Бразилії активно вирішують потребу в нормативній чіткості, триваючи законодавчі зусилля щодо встановлення вказівок для NFT. Ці зусилля спрямовані на вирішення питань захисту споживачів, захисту авторських прав і оподаткування.

Закони про інтелектуальну власність, авторські права та торгові марки відіграють ключову роль у транзакціях NFT. Творці та виконавці отримують

переваги від захисту авторських прав на цифровий вміст, пов'язаний із їхніми NFT, що гарантує захист їхніх прав. Крім того, торговельні марки та відмітні елементи в межах NFT підпадають під дію законодавства про торговельні марки, що дозволяє подавати позов проти несанкціонованого використання чи імітації.

Розумні контракти, фундаментальний аспект NFT, також привернули увагу в Бразилії. Ці самовиконувані контракти, вбудовані в NFT, автоматизують різні процеси, включаючи виплати роялті творцям. Вони забезпечують прозорість і довіру в рамках транзакцій NFT, сприяючи зростанню ринку.

Податкові наслідки та фінансові правила щодо транзакцій NFT викликають занепокоєння в Бразилії. Продажі NFT можуть підлягати оподаткуванню, включаючи податок на приріст капіталу, залежно від характеру операції та залучених сум. Фінансові органи уважно стежать за транзакціями NFT, щоб забезпечити дотримання податкового законодавства, що потенційно може вплинути на фінансові аспекти торгівлі NFT...» (*Damilola Lawrence. Why NFT Regulations in South America Remain a Critical Focal Point // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/nft-regulations-in-south-america/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 23.11.2023).*

Японська Держава

«...Особливість NFT, що базується на технології блокчейн, призвела до їх широкого впровадження в різних сферах:

Цифрове мистецтво: NFT зробили революцію на сцені цифрового мистецтва в Японії, пропонуючи художникам нову платформу для захисту та монетизації своїх цифрових творінь. Ця інновація гарантує автентичність і право власності на цифрові твори мистецтва.

Спортивний сектор: спортивна індустрія використовує NFT для створення унікальних цифрових предметів колекціонування та пам'ятних речей, починаючи від цифрових версій відомих спортсменів і закінчуючи ексклюзивними враженнями від уболівальників і пам'ятними спортивними подіями.

Музична індустрія: музичний сектор Японії використовує потенціал NFT для створення ексклюзивного цифрового контенту, випусків обмеженого тиражу та нових способів спілкування виконавців із шанувальниками.

Управління інтелектуальною власністю: у сфері інтелектуальної власності NFT стають новаторським інструментом для ліцензування, продажу або монетизації цифрових активів.

Сплеск NFT в Японії пов'язаний із швидким розвитком технології блокчейн в країні. Блокчейн закріплює унікальні атрибути NFT і забезпечує

безпечний і прозорий процес транзакцій. Швидке впровадження в Японії технології блокчейн стало каталізатором поширення та диверсифікації додатків NFT у різних секторах.

Розширення NFT на ринку Японії підкреслює необхідність всебічного розуміння нормативної бази, що регулює NFT. Оскільки ці цифрові активи розвиваються та інтегруються в цифрову екосистему Японії, їхні регуляторні аспекти стають дедалі важливішими...» (*Damilola Lawrence. NFT Regulations in Japan: Layered and Intricate Landscape for Users, Creators and Lawmakers // Cryptopolitan* (https://www.cryptopolitan.com/nft-regulations-in-japan-layered-intricate/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 25.11.2023).

Наука в сфері інтелектуальної власності

«Наукова література забруднена фальшивими рукописами, які випускають паперові фабрики — підприємства, які продають фальшиві роботи та авторські права дослідникам, яким потрібні журнальні публікації для їхнього резюме...»

Неопублікований аналіз, яким поділився Nature, показує, що за останні два десятиліття було опубліковано понад 400 000 наукових статей, які демонструють сильну текстову схожість з відомими дослідженнями, проведеними паперовими фабриками. Тільки минулого року їх було опубліковано близько 70 000. За оцінками аналізу, 1,5–2% усіх наукових робіт, опублікованих у 2022 році, дуже нагадують роботи паперової фабрики. Серед робіт з біології та медицини цей показник зростає до 3%...

У звіті Комітету з етики публікацій, що базується в Істлі, Великобританія, від червня 2022 року говориться, що для більшості журналів 2% надісланих статей, ймовірно, надійшли з паперових фабрик, а для деяких ця цифра може перевищувати 40%. Звіт базувався на приватних даних, наданих шістьма видавцями, і в ньому не говорилося, як були зроблені оцінки чи яка частка рукописів паперової фабрики була опублікована.

За останні кілька років видавці активізували свої зусилля у боротьбі з паперовими фабриками, каже Джоріс Ван Россум, директор із дослідження доброчесності в STM, який очолював розробку STM Integrity Hub, зосередившись на інструментах, які допомагають виявляти шахрайські подані рукописи. Тепер у них є кілька способів перевірити їх...

Текст, який слідує загальному шаблону, є лише одним знаком. Інші включають підозрілі адреси електронної пошти, які не відповідають жодному з авторів статті; адреси електронної пошти лікарень у Китаї (оскільки, як відомо, проблема там дуже поширена); ідентичні діаграми, які нібито представляють різні експерименти; виразні обороти фраз, які вказують на зусилля уникнути

виявлення плагіату; цитування інших досліджень паперової фабрики; і дублікати подання в журналах...

Яким би не був масштаб проблеми, очевидно, що вона перевантажила системи видавців. Найбільша у світі база даних відкликань, зібрана веб-сайтом Retraction Watch, фіксує менше 3000 відкликань, пов'язаних із діяльністю паперової фабрики, із загальної кількості 44 000. Це заниження, каже співзасновник сайту Іван Оранський, тому що супроводжувачі баз даних все ще вводять тисячі відкликань, а деякі видавці уникають терміну «паперова фабрика» в повідомленнях про відкликання...» (*Richard Van Noorden. How big is science's fake-paper problem? // Springer Nature Limited (https://www.nature.com/articles/d41586-023-03464-x). 06.11.2023).*

«Відкритий доступ (ОА) передбачає надання наукових дослідницьких статей у вільному доступі та доступ до них онлайн, таким чином покращуючи обмін знаннями та співпрацю. Він охоплює такі типи, як Green OA, де автори зберігають свої прийняті рукописи (післяпринти) в інституційних або предметних сховищах, і Gold OA. За цією останньою моделлю статті публікуються в журналах OA, стають доступними та доступними одразу після прийняття/публікації, і застосовуються збори за обробку статей (APC). Diamond OA надає доступ через інституційне фінансування без стягнення будь-яких APC з авторів. Hybrid OA забезпечує вибірковою OA для статей журналів, які підписалися, шляхом заряджання APC...

Публікація досліджень у журналах OA представляє чудову можливість підвищити видимість та вплив наукової роботи. Дослідники можуть стратегічно вибирати авторитетні журнали OA, адаптовані до їх конкретної галузі та цільової аудиторії, таким чином забезпечуючи ширшу читацьку аудиторію, збільшення цитувань і потенційну співпрацю. Щоб максимізувати вплив своєї роботи, автори можуть використовувати найкращі практики, які сприяють як науковому, так і суспільному прогресу. Щоб ефективно використовувати потенціал OA, дослідники повинні ознайомитися з принципами, політикою та вимогами до фінансування, що стосуються їхніх галузей та установ...

Авторське право відіграє ключову роль у науковій комунікації, особливо в сфері OA. Хоча авторське право захищає оригінальні ідеї, надмірно обмежувальні практики можуть перешкоджати потоку знань і перешкоджати доступності досліджень. Традиційна видавнича модель, яка передбачає передачу авторських прав видавцям, обмежує доступ і збільшує витрати. OA слугує вирішенням цієї проблеми, пропонуючи необмежений доступ. Ліцензії Creative Commons, діючи в рамках закону про авторське право, дають авторам право зберігати права під час надання дозволів. Вибираючи відкриту публікацію, дослідники повинні ознайомитися з політикою авторського права та ліцензуванням. Відкриті ліцензії дозволяють дослідникам визначати

використання та дозволи на використання, забезпечуючи необмежену доступність для інших, щоб читати, повторно використовувати, адаптувати та атрибутувати їхню роботу.

У науковій комунікації відкрите ліцензування відіграє ключову роль у забезпеченні відкритого доступу до роботи, зберігаючи права та контроль. Відкриті ліцензії сприяють розповсюдженню, співпраці й обміну знаннями, пропонуючи ясність і зменшуючи бар'єри доступу. Вони сприяють прозорості та можуть бути застосовані до результатів різних досліджень, бездоганно узгоджуючись із принципами відкритого доступу. Відкрите ліцензування розширює дозволи за межі закону про авторське право за замовчуванням, надаючи творцям можливість визначати, як інші можуть отримувати доступ, взаємодіяти, ділитися та розвивати їхню роботу. Прикладом такого підходу є ліцензії Creative Commons...» (*Sridhar Gutam. Open Access Best Practices and Licensing // Sridhar Gutam (<https://sgutam.wordpress.com/2023/11/11/open-access-best-practices-and-licensing/>). 11.11.2023*).

«...за останні роки ...не читачі платять за читання досліджень, а самі автори платять за публікацію своїх досліджень у цифрових журналах із відкритим доступом. На чолі з німецьким експертом Стефані Гауштайн група вчених підрахувала оборот «олігополії», яка контролює цей новий ринок. Використовуючи переважно державні кошти, наукове співтовариство заплатило п'ятьом великим видавцям 1,06 мільярда доларів за чотири роки. І згідно з цією оцінкою, ця сума покриває лише гонорари за публікацію досліджень у відкритому доступі...»

Команда Стефані Гауштайн з Університету Оттави (Канада) витратила «роки», збираючи дані за період 2015-2018 років. Згідно з їхніми підрахунками, Springer Nature отримала левову частку з 589,7 мільйонами доларів, за нею йдуть Elsevier (221,4 мільйона доларів), Wiley (114,3 мільйона доларів), Taylor & Francis (76,8 мільйона доларів) і Sage (31,6 мільйона доларів). Плата, необхідна для того, щоб дослідження було доступне у відкритому доступі, офіційно називається «платою за обробку статей», і в середньому автори або їхні установи повинні заплатити понад 2500 доларів США за дослідження...

Стефані Гауштайн вважає «непристойним» те, що прибутки основних видавців «сягають від 30% до 40%, що набагато вище, ніж у більшості галузей». Дослідниця наводить приклад голландського гіганта Elsevier, який минулого року опублікував 600 тис. досліджень, чверть з яких у відкритому доступі. Річний дохід Elsevier склав 3,5 мільярда доларів США, а прибуток – 1,3 мільярда доларів США, згідно зі звітністю за 2022 рік. «Це означає, що з кожної 1000 доларів, які академічна спільнота витрачає на публікацію в Elsevier, приблизно 400 доларів надходять до кишень її акціонерів», – пояснює Гауштайн.

Німецька дослідниця вказує на парадоксальність нинішньої системи. Наукове співтовариство платить за публікацію власних досліджень і робіт видавцям, які безкоштовно рецензують роботи інших колег. Крім того, установи все ще повинні платити річну підписку на читання журналів, які не є відкритим доступом. «Це означає, що академічна спільнота має платити за доступ до контенту, який вони надали безкоштовно. І, крім того, широка громадськість стикається з платою, оскільки часто ці дослідження та їх публікації фінансуються з їхніх податків. Це нежиттєздатна модель, яка виснажує дослідницькі бюджети в усьому світі», — каже Гауштайн, яка опублікувала свої результати в журналі Міжнародного товариства наукометрії та інформетрики...» (*Manuel Ansele. Scientists paid large publishers over \$1 billion in four years to have their studies published with open access // Ediciones EL PAÍS (<https://english.elpais.com/science-tech/2023-11-21/scientists-paid-large-publishers-over-1-billion-in-four-years-to-have-their-studies-published-with-open-access.html>). 21.11.2023*).

Україна

«Анатолій Бабинський, доктор філософії, викладач Українського католицького університету, був немало здивований, коли шукаючи в процесі праці над книгою за матеріалами своєї дисертації “Патріархальний рух в середовищі українських греко-католиків у діаспорі (1964–1989 рр.)” нову літературу на цю тематику, що з’явилась після її, дисертації, захисту в 2020 році, натрапив на наукову статтю 2022 року професора Західноукраїнського національного університету в Тернополі Юрія Щербяка та доцентки того ж університету Олександри Патряк... і був вражений, коли побачив... фрагменти його дисертації, які автори подають за свій власний науковий доробок...

Під сильним враженням Анатолій Бабинський взявся рахувати відсоток плагіату – і виявив, що з 4182 слів статті 1267 були скопійовані з тексту його дисертації. Скільки було вкрадено з інших джерел, він уже не рахував, хоча програма з виявлення плагіату знайшла в тексті статті “запозичення” також і з статей інших авторів, як і самоплагіат, який би також вартувало дослідити на предмет плагіату...

Анатолій Бабинський готує матеріали до суду за крадіжку інтелектуальної власності...» (*Іван Тернопільський. Доцент та аспірантка з тернопільського вишу сплагіатили дисертацію науковця зі Львова // Тернопільська правда (<https://tepravda.te.ua/doczent-ta-aspirantka-z-ternopilskogo-vyshu-splagiatyly-dysertacziyu-naukovczya-zi-lvova/>). 28.11.2023*).

Австралійський Союз

«...Комерціалізуючи інтелектуальну власність (ІВ), дослідники та підприємства можуть створити нові джерела доходу та стимулювати розвиток галузі.

Співпраця між дослідниками та бізнесом може бути одним із способів використання потенціалу ІВ. Об'єднавши ресурси, досвід і мережі, обидві сторони можуть використати свої переваги для прискорення розвитку та комерціалізації ІВ...

Перш ніж починати співпрацю, важливо ретельно розглянути внески всіх залучених сторін і те, як буде керуватися існуюча чи нова інтелектуальна власність. Співпраця за участю ІВ може бути складною, особливо якщо під час співпраці будується існуюча ІВ...

Перш ніж комерціалізувати свою ідею, ви також повинні розглянути, чи потрібно вам подавати заявку на захист інтелектуальної власності.

Щоб сприяти успішному співробітництву між бізнесом та університетами, було створено Рамкову програму інтелектуальної власності з комерціалізації досліджень у вищій освіті (HERC). Ця структура надає цінну підтримку підприємствам, пропонуючи інформацію про інтелектуальну власність у спільних дослідженнях університетів і промисловості та шаблони для допомоги в процесі переговорів. Вона служить комплексним ресурсом для навігації щодо складнощів управління інтелектуальною власністю в рамках спільних проектів...» (*Intellectual property: commercialisation and collaboration in focus // Commonwealth of Australia (<https://www.ipaustralia.gov.au/news-and-community/news/2023/11/01/00/43/intellectual-property-commercialisation-and-collaboration-in-focus>). 01.11.2023*).

Європейський Союз

«На початку цього року Інститут професійних представників при Європейському патентному відомстві (ері) запропонував радикально підвищити вимоги до складання кваліфікаційних іспитів європейського патентного повіреного (EQE). Ері запропонував, щоб для підтримки якості європейських патентів не допускався до EQE без принаймні 4-річного наукового ступеня.

Пропозиція ері спеціально закликала обмежити EQE для кандидатів із «технічним/науковим ступенем магістра або дипломом (краще PhD) принаймні 4, а краще 5 років денного навчання в університеті»...

Робоча група з різноманітності та інклюзії (D&I) ері висловила свої принципові заперечення проти цієї пропозиції, стверджуючи, що вона несумісна з Політикою ері щодо різноманітності та інклюзії. Робоча група D&I

дійшла висновку, що ця пропозиція «є дискримінаційною, викликає розбіжності та, головне, не стосується реальних питань якості чи суспільного інтересу»...

Технічні та наукові знання, необхідні для того, щоб бути компетентним патентним повіреним, звичайно, відрізнятимуться в різних галузях техніки. Механічні винаходи, як правило, вважаються зрозумілими для всіх, тому складають основу кваліфікаційних іспитів. Для розуміння винаходів, наприклад, у сфері програмного забезпечення та біотехнологій, потрібні набагато більше спеціальних знань. У сферах, які значною мірою залежать від експериментальних даних, також важливо мати принаймні деякий лабораторний досвід.

Проте більш тривалий університетський ступінь не є єдиним і навіть не обов'язково найкращим способом отримання спеціальних знань у технічній галузі. Найкорисніші спеціалізовані знання в технічній галузі насправді часто можна отримати під час самого патентного навчання. ...як стверджує робоча група D&I: «клієнт може самостійно оцінити, чи розуміє їхній адвокат технічні аспекти винаходу. Клієнти не схильні турбуватися про те, скільки ступенів чи інших кваліфікацій їхній патентний повірений; клієнт буде оцінювати, чи вміє повірений слухати та чітко передавати ідеї, і чи може він узгодити свої поради та проекти з комерційними цілями клієнта».

З огляду на таку очевидну та добре аргументовану опозицію, було б божевіллям для ЕПО підтримати пропозицію ері...» (*Rose Hughes. Should you need at least a 4-year scientific degree to be a patent attorney? // IPKat (https://ipkitten.blogspot.com/2023/11/should-you-need-at-least-4-year.html). 07.11.2023*).

«Springer Nature оголосила про намір укласти нову 5-річну трансформаційну угоду (ТА) з німецьким консорціумом DEAL. Це базуватиметься на її успішній знаковій угоді 2020 року, яка забезпечила більш ніж триразове збільшення кількості статей у відкритому доступі (ОА) з приблизно 15 800 статей ОА, опублікованих у 2022 році, у тому числі майже 15 000 у рамках DEAL...

Глобальний академічний видавець зі штаб-квартирою в Берліні та консорціум DEAL, відкритий для понад 1000 німецьких та академічних дослідницьких установ, наразі завершують роботу над новою ітерацією угоди 2020 року, яка містить:

- Значно прискорив перехід до вільнодоступних досліджень, що призвело до появи приблизно 15 800 статей відкритого доступу з Німеччини (у тому числі майже 15 000 за DEAL) у 2022 році порівняно з менш ніж 4700 у 2018 році.
- Збільшення видимості німецьких досліджень у всьому світі завдяки завантаженню контенту Springer Nature, створеного дослідниками з Німеччини, зросло з 8,7 мільйонів у 2020 році до понад 48,6 мільйонів у 2022 році.

- Забезпечено рівний доступ до глобального вмісту підписки для німецьких установ, використання якого зросло на 53% між 2018 і 2022 роками...

Угода й надалі дозволить німецьким дослідникам із установ-учасників публікувати ОА в гібридних журналах Springer Nature Springer, Palgrave, Adis, а також у його повному портфоліо ОА, включаючи повністю ОА Nature. Згідно з угодою, дослідники цих установ зберігають доступ до підписаних статей у портфоліо Springer, Palgrave і Adis. З цифровою бібліотекою Макса Планка укладено окрему рамкову угоду щодо публікації ОА в дослідницьких журналах Nature.

Очікується, що остаточна угода буде підписана найближчими тижнями...»
(Springer Nature and DEAL Consortium to build upon their landmark Transformative Agreement // Springer Nature
(<https://group.springernature.com/gp/group/media/press-releases/landmark-agreement-with-projekt-deal-built-upon/26273328>). 07.11.2023).

«...Нещодавнє дослідження показало, що п'ять великих комерційних видавництв — Elsevier, Sage, Springer-Nature, Taylor and Francis і Wiley — зібрали 1 мільярд євро від плати за публікації у відкритому доступі лише між 2015 і 2018 роками. Інше дослідження наводить ще вищі цифри – близько 2 мільярдів доларів (1,9 мільярда євро) лише за оплату обробки статей у 2020 році.

Іншим основним інструментом для публікації з відкритим доступом є трансформаційна угода, також відома як перехідна угода або угода про «читання та публікацію». Це великі угоди між дослідницькими установами або їх консорціумами та великими академічними видавцями, які мають на меті перевести платежі з підписки на журнали до повного відкритого доступу. Видавці отримують оптову передоплату за певну квоту статей у відкритому доступі, які можуть використовувати учасники консорціумів. Автори, пов'язані з організаціями-учасниками, можуть публікувати у відкритому доступі у вибраних журналах без додаткової плати.

Ці угоди були частиною ландшафту досить довго, щоб проявилися їхні довгострокові наслідки. ...угоду такого роду між асоціацією голландських дослідницьких університетів (VSNU, нині Universiteiten van Nederland) і Elsevier, яка охоплює 2016-18 роки, ... багато дослідників вважали це невдалим вкладенням державних грошей. Один професор назвав угоду «однією великою зрадою».

Незважаючи на це, угоду було продовжено до кінця 2024 року та розширено, щоб включити «продукти та послуги платформи відкритої науки». Інші країни також прийняли той самий підхід; Тільки Elsevier уклав десятки подібних угод про відкритий доступ з установами та консорціумами на шести континентах.

Уроки угоди VSNU-Elsevier показують, що науково-дослідним установам необхідно відійти від плати за обробку статей і угод про читання та публікацію до моделей публікацій, які більше відповідають їхнім цілям і завданням.

Пошуки альтернатив набирають обертів. У травні висновки шведського головування в Європейській раді закликали Комісію та країни-члени підтримувати політику щодо неприбуткової моделі наукового видання, яка є некомерційною, має відкритий доступ і є багатоформатною, без жодних витрат для авторів і читачів. У жовтні в Мексиці відбувся перший глобальний саміт з діамантового відкритого доступу, який має на меті зробити публікацію безкоштовною для читачів і авторів.

Питання в 19 мільярдів доларів (річний дохід наукового видавничого сектору) полягає в тому, як реалізувати такий перехід.

Комісія вже фінансує Open Research Europe (ORE), видавничий центр для фінансованих ЄС дослідників у всіх дисциплінах без гонорарів для авторів. Згідно з останніми висновками Ради, одним із шляхів може бути приєднання національних донорів до цієї платформи. Однак поки що ORE щодня публікує лише кілька статей. Мегажурнали з відкритим доступом, що мають глобальне охоплення, публікують понад 1000 щомісяця...

Обсяг і широта пропозиції є новаторськими в спробі переходу до більш справедливої відкритої наукової системи, яка підходить для 21 століття. Чи вдасться створити передбачувану видавничу екосистему під керівництвом науковців, зрештою, залежатиме від реакції наукової спільноти. (*Daniel Spichtinger, Elena Šimukovič. Radical open-access proposal needs to succeed // Research Professional News (<https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-europe-views-of-europe-2023-11-radical-open-access-proposal-needs-to-succeed/>). 09.11.2023*).

«...Збори за обробку статей (APC) стали невід'ємною частиною революції в науковому виданні, відомої як відкритий доступ — система, у якій статті є у вільному доступі для читання всіма після публікації. Такі журнали, як NeuroImage та тисячі інших, стягують з авторів APC для покриття витрат на публікацію, таких як адміністрування, редагування та набір. Натомість, коли ці документи публікуються, вони одразу стають доступними для всіх. Комісія може коливатися від менше 1000 доларів США до понад 10 000 доларів США за папір. У деяких випадках автори не платять їм безпосередньо, якщо їхні установи уклали контракти з видавцями, які покривають витрати на публікацію у відкритому доступі, або якщо їхні спонсори покривають витрати.

Коли видавці вперше представили APC, очікувалося, що ці збори будуть відносно невеликими та тимчасовим заходом, який забезпечить стимул для видавців переходити до відкритого доступу. ...cOAlition S, група спонсорів досліджень і організацій, які підтримують перехід до негайного відкритого

доступу до академічних публікацій, розробила Plan S, угоду 2018 року, яка походить від Європи, згідно з якою спонсори досліджень зобов'язують повний відкритий доступ до роботи, яка впливає з їх підтримки.

Зараз, через п'ять років після запровадження Plan S, перехід до відкритого доступу набирає швидкість, оскільки все більше фінансових організацій підтримують цей рух, навіть якщо вони явно не приєднуються до Plan S. Разом із імпульсом до відкритого доступу, занепокоєння щодо концепції APC зростає. Наприклад, 31 жовтня cOAlition S оприлюднила пропозицію, яка передбачає переосмислення наукових публікацій без авторських гонорарів.

Критики мають низку претензій до APC, дехто стверджує, що журнали вимагають непомірно високі гонорари, які виходять за межі покриття їхніх витрат, і що деякі видавці не прозорі щодо того, що охоплюють APC...

Інша критика полягає в тому, що APC увічнюють глобальну несправедливість. Багато видавців пропонують звільнення від APC, особливо для авторів із країн із низьким і середнім доходом; але деякі критики стверджують, що ця система є несправедливою, оскільки вказівки щодо відповідності часто незрозумілі, і в багатьох випадках тягар пошуку цих вказівок лежить на авторах...

Але в міру того, як ландшафт відкритого доступу розвивається, на додаток до стандартних APC з'являються різні видавничі та платіжні моделі, починаючи від адаптованих для невеликих спільнот дослідників і закінчуючи суттєвим переглядом фінансування та дослідницької інфраструктури, щоб ні автори, ні читачі не платили...» (*Katharine Sanderson. Who should pay for open-access publishing? APC alternatives emerge // Springer Nature Limited (https://www.nature.com/articles/d41586-023-03506-4). 14.11.2023*).

«Консорціум DEAL і науковий видавець Wiley сьогодні оголосили про підписання нової п'ятирічної угоди, яка дозволить вченим з німецьких академічних установ публікувати свої дослідження у відкритому доступі (ОА) у портфоліо наукових журналів Wiley. Консорціум DEAL, заснований Альянсом німецьких наукових організацій, відкритий для понад 900 академічних закладів Німеччини, які переважно фінансуються державою. Нова угода... почне діяти в січні 2024 року...»

Нова угода є продовженням успішної співпраці, яка розпочалася у 2019 році та завдяки якій на сьогодні у відкритому доступі опубліковано понад 38 000 статей. Він надасть авторам німецьких установ, які беруть участь у програмі, можливість публікації у відкритому доступі в портфоліо Wiley разом із доступом для читання всього вмісту журналу Wiley. Нова угода також передбачає:

- Підтримує інституції в переході до ОА, вшановуючи величезну цінність, яку наукові суспільства приносять науковій спільноті.

- Покращить інфраструктуру, включаючи надійні робочі процеси для підтримки авторів, бібліотекарів і адміністраторів відкритого доступу.
- Підтримує заклади-учасники спеціальним навчанням і продовжує співпрацю з консультативною радою Wiley DEAL для моніторингу успіху. Всі установи DEAL були запрошені приєднатися до нової угоди. Інституції, які погодяться на участь, продовжуватимуть отримувати переваги від добре встановлених, комплексних варіантів публікації з відкритим доступом і доступу до обширного портфоліо наукових журналів Wiley...» (*DEAL Consortium and Wiley Sign New 5-Year Open Access Agreement // Hochschulrektorenkonferenz (HRK)*(<https://www.hrk.de/presse/pressemitteilungen/pressemitteilung/meldung/deal-consortium-and-wiley-sign-new-5-year-open-access-agreement-5023/>). 28.11.2023).

«EOSC Track — це новий проект Horizon Europe під керівництвом OpenAIRE, який розроблятиме та керуватиме Європейською обсерваторією відкритої науки, інструментом політичного аналізу, який контролюватиме політику, інвестиції, результати цифрових досліджень, навички та інфраструктуру. Його місія полягає в тому, щоб спростити та оптимізувати моніторинг у європейській екосистемі відкритої науки, досягти спільного розуміння того, як збирати та інтерпретувати дані, придатні для моніторингу, а також допомогти розробникам політики та науковим керівникам у всій Європі в розумінні, формуванні та узгодженні політики і впровадження...»

EOSC Track розробить 2-й етап EOSC Observatory, Європейської обсерваторії відкритої науки, з метою зробити її всеохоплюючим універсальним інструментом політичного аналізу для політиків для підтримки прийняття рішень на рівні ЄС і національних рівнях. надання цінної інформації про впровадження, прийняття та вплив відкритої науки та пов'язаної політики.

Конкретні цілі:

1. Спрощення та оптимізація моніторингу: спростить та оптимізуйте процес моніторингу шляхом конвергенції процесів та показників. Базується на розробках платформи EOSC Observatory і методології проекту EOSC Future для вдосконалення сервісу, що робить його основним інструментом моніторингу та аналізу політики для екосистеми відкритої науки Європи.
2. Узгодження ініціатив моніторингу: підтримка узгодження різноманітних ініціатив моніторингу, пов'язаних із відкритою наукою в Європі. Це включає консолідацію та узгодження існуючих структур і показників, розширення системи моніторингу керівної ради EOSC новими показниками впливу та створення щорічних аналітичних звітів, які синтезують різні опитування та дані.
3. Сприяти взаємному навчальному середовищу: сприяйте прийняттю та впровадженню політики відкритої науки та EOSC. Це передбачає курування та

демонстрацію відповідних ініціатив, створення Європейського реєстру відкритих наукових ресурсів, запровадження аналізу політики на основі штучного інтелекту та обмін наративами та найкращими практиками між багатьма зацікавленими сторонами.

4. Розробка довгострокової стратегії та дорожньої карти: у співпраці з керівництвом EOSC спільно розробити довгострокову стратегію та дорожню карту для Європейської обсерваторії відкритої науки, враховуючи формування управління EOSC після 2027 року. Це включає розробку стратегії брендингу, складання всебічного аналізу всіх компонентів і створення плану сталого розвитку...» (*Iro Bournazou. Building the European Open Science Observatory // OpenAIRE (https://www.openaire.eu/eosc-track-4-monitoring-open-science-europe). 25.11.2023).*

Канада

«...Щоб заохочувати компанії інвестувати місцеві кошти в науково-дослідні розробки, які створюють цінні інновації та економічне зростання, уряди юрисдикцій по всьому світу запровадили податкові пільги, які зазвичай називають «патентною скринькою» (IP box) або «скринькою інтелектуальної власності», які прив'язують податкові переваги до комерційно значущої інтелектуальної власності.

У Канаді провінція Квебек була першою юрисдикцією, яка запропонувала IP box як податкову пільгу для компаній, що працюють у цій юрисдикції...

Запроваджений у 2016 році квебекський IP box був першою податковою пільгою такого роду, яка була запроваджена в Канаді. Поточна ітерація, відома як «Стимулююче відрахування для комерціалізації інновацій» (IDCI), ...дозволяє кваліфікованій корпорації зменшувати ставку податку в Квебеку на відповідний прибуток, що відноситься до кваліфікованих активів інтелектуальної власності (QIPA), з 11,5% до 2%.

«Кваліфікована корпорація» має установу та веде бізнес у Квебеку, несе витрати на дослідження та розробки в Квебеку та отримує дохід від комерціалізації QIPA у Квебеку чи в іншому місці.

QIPA: – це нематеріальна власність, що належить кваліфікованій корпорації, яка є результатом науково-дослідної діяльності, яка повністю або частково здійснюється в Квебеку та є будь-яким із

- винахід, захищений патентом або свідоцтвом про додаткову охорону (заявлено після 17.03.2016);
- комп'ютерна програма (створена після 10.03.2020), захищена авторським правом;
- сорт рослин, захищений свідоцтвом про права селекціонера (запит після 10.03.2020)...

Наразі немає вимоги, щоб QIPA був результатом досліджень і розробок у Квебеку. Однак для податкових років, що починаються після 31 грудня 2023 року, виникне потреба в прямому зв'язку між витратами на дослідження та розробки Квебеку та створенням, розробкою або вдосконаленням QIPA...

IDCI може запропонувати податкові пільги багатьом компаніям, що займаються програмним забезпеченням, у тому числі в ігровому секторі, хмарних сервісах, штучному інтелекті та інших сферах. Крім того, компанії, що займаються науками про життя та сільським господарством, у тому числі швидкозростаючими канадськими біотехнологіями та каннабісом, також можуть отримати вигоду від податкової знижки за відповідних обставин.

IDCI поширюється на інновації, захищені виданими патентами (з датою подання після 17 березня 2016 року та максимальним терміном розгляду в патентному відомстві 5 років) або патентними заявками (за умови, що вони видають патент протягом 5 років після подання). Крім того, основну заявку на патент можна подати в будь-якій юрисдикції, включаючи, але не обмежуючись, Канаду. Крім того, прийнятний дохід може надходити від продажів у країнах, які відрізняються від тих, де шукався патентний захист...

Хоча багато компаній мають добре відпрацьований процес пошуку інших податкових пільг для наукових досліджень і експериментальних розробок (SR&ED), і можуть легко надати підтверджуючу документацію для встановлення зв'язку між витратами на інновації від досліджень і розробок та створенням, розробкою чи вдосконаленням QIPA, деякі організації цього не роблять. Особливо це стосується певних компаній у галузі програмного забезпечення. Тому таким компаніям може бути складно підтвердити твердження про те, що частина захищеного авторським правом програмного забезпечення, незважаючи на високу цінність і створене в належний термін, є QIPA за значенням IDCI.

Крім того, основна формула, яка використовується податковим органом Квебеку, враховує неявну «звичайну декларацію», яка вважається невіднесеною до QIPA. Таким чином, будь-які податкові пільги стають доступними лише для компаній, які досягають певних мінімальних порогових значень чистого прибутку та чистої рентабельності.

Крім того, патентна заявка, що очікує на розгляд, яка використовується як підстава для заявки на IDCI, має бути видана за патент протягом 5 років, щоб уникнути повернення відповідних податкових відрахувань за попередні роки. Нарешті, необхідно взяти до уваги додаткові витрати, пов'язані зі створенням та керуванням програмою для подання заявки на IDCI, включаючи роботу з сертифікованими фахівцями з оподаткування та ІВ...» (*Sanro Zlobec. Quebec's "IP Box": A tax incentive for the commercialization of IP // Smart & Biggar (<https://www.smartbiggar.ca/insights/publication/quebec-s-ip-box-a-tax-incentive-for-the-commercialization-of-ip>). 22.11.2023*).

Республіка Індія

«У 2020 році індійські дослідники заплатили колосальні 17 мільйонів доларів США за публікацію своїх дослідницьких статей у форматах відкритого доступу, причому понад 80 відсотків із них пішли комерційним видавцям, зокрема MDPI, Springer Nature та Elsevier, показало нове дослідження.

Згідно з дослідженням, проведеним дослідниками з Індійський інститут менеджменту, Ахмедабад (ІМ-А) та Індійського морського університету (ІМУ) в Калькутті, у 2020 році на оплату обробки статей (АРС) у всьому світі було витрачено понад 30 мільйонів доларів, з яких понад 50 відсотків витратили індійські дослідники.

Рецензоване дослідження, опубліковане в останньому випуску журналу Current Science, також підкреслило необхідність загальнонаціональної політики відкритого доступу, щоб допомогти вченим публікувати фінансовані ними дослідження, а також розробку національного сховища відкритого доступу для індійських дослідників. Крім того, дослідники, які брали участь у дослідженні, запропонували створити структуру для сприяння розвитку індійських журналів із відкритим доступом.

Оскільки приватні видавці зазвичай стягують з читачів плату за підписку за доступ до дослідницького матеріалу, висока плата за підписку робить більшу частину цього матеріалу недоступною для студентів, особливо в країнах з низьким рівнем доходу.

З іншого боку, журнали відкритого доступу не стягують плату за підписку, але стягують з авторів АРС за публікацію дослідження без платного доступу. Як наслідок, доступ до таких статей, завантаження та обмін ними безкоштовний.

Для цього дослідження дослідники з ІМ-А та ІМУ проаналізували кількість статей, опублікованих у відомих журналах відкритого доступу у 2020 році, у кількох наукових галузях.

Дослідники в галузі охорони здоров'я та медичних наук заплатили 7 мільйонів доларів США за АРС, за ними йдуть науки про життя та Землю (6,9 мільйона доларів), міждисциплінарні науки (4,9 мільйона доларів) та хімія та матеріалознавство (4,8 мільйона доларів).

Гуманітарні науки, література та мистецтво, соціальні науки, бізнес, економіка та менеджмент склали АРС на суму лише 53 000 доларів США, 311 000 доларів США та 117 000 доларів США відповідно.

...дослідження показує, що індійські дослідники написали 26 127 із 50 662 статей на всі теми, опублікованих у журналах, індексованих Web of Science, у 2020 році...

Серед цих статей індійських дослідників 18 150 було опубліковано в 1 517 журналах, які стягують АРС, тоді як 7 977 були опубліковані в 819 журналах, які не стягують плату за обробку.

У той час як 81 відсоток APC, стягнених з індійських дослідників у 2020 році, надійшов комерційним видавцям, таким як MDPI, Springer Nature, Elsevier і Frontier Media, лише близько 5 відсотків пішли індійським видавцям, показує дослідження.

Дослідники також зазначили, що ідея журналів з відкритим доступом полягала в тому, щоб забезпечити рівноправний доступ і зупинити «нестримну комерціалізацію» наукових публікацій, але «відомі видавці тепер позиціонують себе» в ландшафті відкритого доступу.

За словами дослідницької групи, основною проблемою, з якою стикаються індійські дослідники, є відсутність спеціальної системи для сприяння фінансуванню публікацій у відкритому доступі та загальнонаціонального мандату, подібного до того, що існує в багатьох інших країнах...» (*Mohana Basu. Indian researchers paid \$17mn to publish in open access journals in 2020 — 57% of global total // Printline Media Pvt. Ltd. (<https://theprint.in/science/indian-researchers-paid-17mn-to-publish-in-open-access-journals-in-2020-57-of-global-total/1861273/>). 28.11.2023*).

Республіка Корея

«...Springer Nature підписала свою першу трансформаційну угоду (ТА) у Південній Кореї з престижним Корейським передовим інститутом науки та технологій (KAIST)...

Технічна підтримка з KAIST є важливою віхою в зусиллях Springer Nature щодо підтримки глобальних дослідницьких спільнот, надаючи понад 11 000 афілійованих дослідників KAIST можливістю публікувати у форматі OA без будь-яких витрат...

Відповідно до трирічної угоди, яка розпочнеться у 2024 році, дослідники KAIST отримають доступ до понад 2000 гібридних журналів Springer Nature. Ця угода є значним кроком вперед для KAIST.

Цей крок узгоджується з прагненням KAIST задовольнити вподобання своїх дослідників, про що свідчить нещодавнє опитування, у якому понад 90% висловили бажання публікувати у форматі OA. Трансформаційна угода з Springer Nature дозволяє KAIST плавно перейти на OA, перетворюючи плату за підписку на платформу для всесвітнього поширення своїх досліджень» (*Springer Nature announced first transformative agreement with KAIST // Access - Library Learning Space (<https://librarylearningspace.com/springer-nature-announced-first-transformative-agreement-with-kaist/>). 09.11.2023*).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...державна власність (і стратегічне управління) інтелектуальною власністю (ІВ) генераторів хвильової енергії...може значно допомогти в просуванні їх розвитку, сприянні інноваціям і вирішенні проблем, властивих цьому новоствореному сектору.

Наприклад, державне фінансування може бути спрямоване на науково-дослідні ініціативи, спрямовані на підвищення ефективності, надійності та економічної ефективності технологій хвильової енергії. Уряди можуть заснувати або надати додаткове фінансування для грантових програм, субсидій та дослідницьких партнерств для підтримки компаній, які займаються розробкою нових рішень у сфері хвильової енергії. Це фінансування може прискорити темп інновацій і допомогти подолати технічні бар'єри.

Інтелектуальна власність, яка є державною власністю (наприклад, патенти), створена в результаті таких дослідницьких програм, що фінансуються державою, може бути стратегічно використана для заохочення співпраці та обміну знаннями в галузі. Створення сховища відкритої або загальнодоступної інтелектуальної власності, пов'язаної з хвильовою енергією, може створити середовище для співпраці, де дослідники та розробники можуть спиратися на роботу один одного. Цей підхід сприяє обміну передовим досвідом, прискорює технологічний прогрес і зменшує надлишкові дослідницькі зусилля. Після того, як технологія, яка лежить в основі будь-яких прав інтелектуальної власності, буде перевірена та виведена на ринок, інтелектуальна власність також може бути ліцензована третім сторонам, локальним або глобальним, для отримання доходу в державний гаманець.

Інтелектуальну власність у державній власності також можна використовувати для встановлення стандартів і вказівок щодо технологій хвильової енергії. Встановлюючи галузеві стандарти, уряди можуть створити рамки, які сприяють сумісності, забезпечують безпеку та полегшують інтеграцію різних рішень для хвильової енергії в існуючу енергетичну інфраструктуру. Стандартизація може сприяти зниженню витрат, підвищенню надійності та залученню приватних інвестицій шляхом створення чіткої нормативної бази.

Механізми державного фінансування в поєднанні з державною інтелектуальною власністю також можуть заохочувати створення центрів досліджень і розробок, присвячених хвильовій енергії, або покращувати існуючі центри, такі як Wave Energy Scotland, забезпечуючи постійний грошовий потік. Wave Energy Scotland вже довела, наскільки успішними можуть бути ці центри для співпраці, об'єднавши експертів з академічних кіл, промисловості та уряду для колективного вирішення технічних завдань – і просування генераторів хвильової енергії до їхнього потенціалу. Надаючи доступ до спільних ресурсів і досвіду, такі центри, як Wave Energy Scotland,

можуть прискорити розробку масштабованих і комерційно життєздатних технологій хвильової енергії, що зрештою приведе нас до нашої нульової чистої цілі...» (*Samuel Mailer. Wave Energy Generators - Can Publicly Owned IP take this Tech to the Next Level? // Marks & Clerk* (<https://reacts.marks-clerk.com/post/102it2h/wave-energy-generators-can-publicly-owned-ip-take-this-tech-to-the-next-level#page=1>). 21.11.2023).

«Глобальна патентна система не була задумана з урахуванням сучасних університетів. Однак це не повинно перешкоджати академічному сектору успішно працювати з патентами, якщо розуміти деякі основні правила.

У дедалі більш конкурентному академічному середовищі фінансування грантів, оцінка досліджень і кар'єра можуть залежати від публікацій. Але публікація в традиційному журналі або в Інтернеті, презентації на конференціях, демонстрація плакатів та інші форми публічного розповсюдження засуджені патентною системою як розкриття інформації, що створює рівень техніки, після чого винахід більше не може бути запатентований у більшості країн, навіть якщо розкриття є власним винахідником. На жаль, у Великій Британії чи Європі немає планів щодо запровадження пільгового періоду, передбаченого законодавством США, згідно з яким можна подати заявку через рік після розкриття інформації винахідниками та захувати це розкриття до рівня техніки. Однак зазвичай можна працювати з цим обмеженням...

Іноді дослідники також отримують стимули до патентування тими самими рамками фінансування, які сприяють публікації, щоб академічні та комерційні цілі університету були більш узгодженими. Більшість університетського патентування все ще є реактивним, а не стратегічним, оскільки заявка на патент зазвичай розглядається лише тоді, коли розкриття інформації наближається, і університети часто змушені подавати документи до того, як буде доступна оптимальна експериментальна підтримка, але це те, що є. Підприємства, які співпрацюють з університетами, змирилися з цими обмеженнями.

...деякі університети тепер можуть самі надавати фінансування на ранніх стадіях і доступні більш різноманітні моделі комерціалізації: не лише традиційне ліцензування, але й відокремлення, співпраця з малими та середніми підприємствами, контрактні дослідження, трансляційне фінансування досліджень тощо. Університети можуть і дійсно просувають деякі проекти далеко вперед, особливо через відокремлені компанії, які тісно співпрацюють із головною установою. Це починає вирівнювати патентні умови.

Витрати на патенти є постійною проблемою, але офіси з передачі технологій (ТТО) можуть стримувати витрати на оформлення патентів, фіксуючи розкриття винаходу та сортуючи розпочаті проекти. Патентна професія на цьому етапі також має значну гнучкість щодо витрат.

Довгострокові витрати завжди будуть більшими, оскільки кількість заявок розповсюджується по всьому світу, але ними можна певною мірою керувати за допомогою Договору про патентну кооперацію (PCT), щоб відкласти рішення щодо того, як широко подавати заявки, і прийняти це рішення прагматично, коли прийде час. Навіть можливість патентного захисту на кількох основних ринках часто варта того, щоб комерційний партнер купився...» (*Universities and IP // J A Kemp LLP* (<https://jakemp.com/en/insights/universities-and-ip/>). 22.11.2023).

«З 1 січня 2024 року політика відкритого доступу UKRI поширюватиметься на монографії, розділи книг і редаговані збірники, які потребують підтвердження фінансування UKRI.

Політика спрямована на те, щоб забезпечити вільний доступ до результатів широкого спектру досліджень Фонду досліджень та інновацій Великобританії (UKRI), який фінансується державними коштами.

Це дозволить дослідницькому та інноваційному співтовариству та суспільству в цілому легше використовувати висновки.

Політика також спрямована на підтримку ширшого спільнотного розвитку відкритого доступу до довгострокових наукових публікацій.

UKRI надає цільовий фонд у розмірі 3,5 мільйона фунтів стерлінгів для підтримки витрат на відкритий доступ для публікацій великого формату в рамках політики...» (*Update on UKRI open access policy and fund for books // UK Research and Innovation (UKRI)* (<https://www.ukri.org/news/update-on-ukri-open-access-policy-and-fund-for-books/>). 15.11.2023).

Сполучені Штати Америки

«Paradigm Publishing Services, щойно заснований підрозділ видавничих послуг академічного видавництва De Gruyter, робить значний крок вперед у формуванні фінансово стабільної бізнес-моделі для видання книг з відкритим доступом для своїх партнерських друкарень. У відповідь на заклик наукової спільноти Paradigm Publishing Services, до складу якої входять University Press Library Group і Ubiquity у співпраці зі своїми партнерами-видавцями та бібліотеками, з гордістю оголошують про запуск University Press Library Open (UPLo), комплексної ініціативи відкритого доступу і платформа електронних книг, розміщена на Ubiquity, зосереджена на Цілях сталого розвитку ООН.

UPLo використовує знання, отримані в результаті попередніх ініціатив відкритих електронних книг, таких як TOME, Luminos і Opening the Future, одночасно об'єднуючи колективний вплив і престиж понад 50 університетських прес-партнерів і понад 115 бібліотек-учасників, а також інших життєво

важливих зацікавлених сторін, включаючи консорціуми, агрегатори, постачальники та автори. Цей підхід, керований спільнотою, дає змогу Paradigm Publishing Services більш справедливо розподіляти фінансові зобов'язання між науковою видавничою екосистемою, забезпечуючи довгострокову стабільність видання книг у відкритому доступі.

В основі UPLO лежить eBound, некомерційна фундація, заснована De Gruyter у 2022 році з місією підтримувати публікацію, сталість і доступність науково-орієнтованих наукових монографій для некомерційних видавців із відкритим доступом.

Запуск як Paradigm Publishing Services, так і UPLO демонструє непохитну прихильність De Gruyter просуванню фінансово стабільної видавничої діяльності, одночасно сприяючи стабільному майбутньому для партнерських друкованих видань...» (*Paradigm Publishing Service's University Press Library Embarks on a Sustainable Open Access Initiative for University Press Monographs // Walter de Gruyter GmbH (<https://www.degruyter.com/publishing/paradigm-publishing-services-university-press-library-embarks-on-a-sustainable-open-access-initiative-for-university-press-monographs>). 08.11.2023*).

«13 бібліотек Ivy Plus здивовані та об'єднані проти варіанту нульового ембарго, оголошеного Американським хімічним товариством (ACS) 21 вересня 2023 року... Згідно з цією політикою, плата за розробку статті (ADC) у розмірі 2500 доларів США стягуватиметься з авторів, які прагнуть зберегти та використати право на розміщення передпублікаційної версії своєї статті у відкритому сховищі після того, як їхній рукопис потрапить у процес рецензування ACS. Згідно з політикою ACS, ця плата покриває витрати на публікаційні послуги ACS під час остаточного редакційного процесу. Однак ACS продовжуватиме стягувати плату за доступ до цих статей, яка нібито покриває ті самі послуги для статей, на які поширюється 12-місячне ембарго, у результаті чого як автори, так і передплатники компенсують ACS за послуги попереднього прийняття згідно з новою моделлю ADC. Крім того, ADC не скасовує вимогу щодо плати за обробку статті (APC), якщо автор бажає, щоб його стаття була відкрито доступною на момент публікації за допомогою ACS, хоча вартість ADC буде зарахована на рахунок APC.

ADC явно націлений на авторів з тих установ, які не мають трансформаційної угоди (ТА) з ACS і бажають зробити прийнятий рукопис своєї статті відкрито доступним. Це кидає виклик усталеній практиці авторів обмінюватися рукописами через сховища відкритого доступу та заважає університетам створювати доступні записи своїх наукових результатів. Як і багато інших моделей авторської плати, підхід ACS ставить у невідгідне становище авторів із гуманітарних наук та менш фінансованих установ і країн. Таким чином, він виступає проти відкритої та інклюзивної екосистеми наукової комунікації.

Меморандум Нельсона, опублікований Управлінням науково-технічної політики 25 серпня 2022 року, вимагає, щоб результати досліджень, що фінансуються з федерального бюджету, були у вільному доступі та загальнодоступні за замовчуванням у сховищах, призначених агентством, без будь-якого ембарго чи затримки після публікації. Проекти планів публічного доступу федеральних агенцій вказують на те, що автори можуть виконати це доручення, розмістивши передпублікаційну версію свого дослідження в репозиторії, розміщеному агентством, а також, можливо, в інших репозиторіях, призначених агентством, наприклад, в інституційному сховищі.

Нова плата за ADC, запропонована ACS, викликає заперечення на багатьох рівнях. По-перше, це залякує авторів від збереження та реалізації своїх прав на вільне та відкрите розміщення своїх досліджень у сховищі за їхнім вибором. Вимога від авторів сплачувати гонорар за негайне розміщення копії прийнятого рукопису в репозиторій безпосередньо ставить під сумнів як підходи до збереження прав, прийняті багатьма спонсорами (і розглядаються деякими федеральними агентствами, коли вони розробляють відповіді на записку Нельсона), так і викладачів - схвалені політики відкритого доступу багатьох установ. Відмова поважати бажання та зобов'язання авторів зробити їхню роботу доступною для громадськості або поважати механізми, які спонсори та установи запровадили, щоб допомогти їм це зробити, відображає фундаментальне ігнорування поглядів дослідницької спільноти та цінності справедливого доступу до стипендії. По-друге, навіть якщо автор сплачує надлишковий ADC, йому все одно потрібно буде сплатити додатковий APC, якщо його установа не має ТА з ACS і вони бажають, щоб опублікована версія їхньої статті була відкрито доступною. Така структура гонорарів збагачує ACS за рахунок відкритого доступу та, швидше за все, обтяжить, а не принесе користь менш фінансованим авторам та установам, віддаляючи витрати на відкритий доступ далі від їхньої досяжності. І по-третє, ADC явно суперечить духу меморандуму Нельсона, який вимагає, щоб публікації, отримані в результаті досліджень, що фінансуються з федерального бюджету, були негайно надані у вільному доступі в сховищах, призначених агентством. ACS прагне монетизувати цю вимогу, ускладнюючи для авторів розміщення досліджень у призначених агенціях репозиторіях, щоб задовольнити федеральні мандати щодо публічного доступу...» (*IPLC Response to the Article Development Charge Proposed by the American Chemical Society // Ivy Plus Libraries Confederation (<https://ivpluslibraries.org/2023/11/iplc-response-to-the-article-development-charge-proposed-by-the-american-chemical-society/>)*). 09.11.2023).

«...Зростання технологічно інтенсивних галузей не лише має прямий зв'язок із зростанням національної економіки, а й фінансове становище людей. Проте, навіть незважаючи на очевидні переваги, багато студентів

погано поінформовані про принципи та процеси інтелектуальної власності...

Вони повинні бути освічені на основі принципів, які сприяють і захищають інновації, і мати чітке розуміння того, як реалізовувати свої інноваційні рішення.

Кожного студента потрібно не тільки надихнути мислити ширше та нестандартно для вирішення проблем, але й підготувати для підтвердження своїх інновацій через закони про інтелектуальну власність, щоб вони могли ефективно захищати та комерціалізувати ці інновації.

Керівники шкіл відіграють важливу роль у тому, щоб допомогти учням зрозуміти, як реалізувати інноваційні ідеї, навчаючи та підкреслюючи важливість прав інтелектуальної власності. Викладання того, що таке патенти, авторське право та торговельні марки та як вони можуть допомогти захистити інновації, повинно бути відмінною рисою сильної навчальної програми STEM.

В даний час така освіта носить, в кращому випадку, спорадичний характер. Такі програми, як Camp Invention для дітей молодшого шкільного віку та Conrad Challenge для дітей старшого шкільного віку, які включають експрес-модуль для навчання принципам інтелектуальної власності, дуже рідкісні...

Система інтелектуальної власності США стимулює інновації, забезпечуючи «теплицю» захисту для нових інновацій, надаючи інноваторам виняткові права на обмежений час. Для виживання інноваторів дуже важливо, щоб їх інновації пустили коріння та розвивалися в більш захищеному середовищі, щоб вони могли стати достатньо сильними, щоб згодом самостійно конкурувати, і щоб інноватори могли пожинати плоди своєї важкої праці і творчість.

Система інтелектуальної власності стимулює винахідників, підприємців і корпорації брати участь у дослідженнях і розробках і витратити час, енергію та капітальні ресурси, необхідні для створення корисних винаходів — і все це на благо американського суспільства з впровадженням нових продуктів у нашу економіку.

Впровадження цих принципів у освіту STEM для молоді має важливе значення для зростання та лідерства Сполучених Штатів у світовій технологічній гонці та для нашого майбутнього економічного зростання.

Освіта має бути спрямована на більше, ніж просто підготувати молодих людей до світу праці. Місія викладачів STEM має полягати в тому, щоб допомогти молодим людям розвинути навички та мислення, щоб бути винахідниками з підприємницькою лінзою.

Для того, щоб привнести більше розмаїття думок в інновації та надати можливість молодим людям приєднатися до інноваційної економіки, вони повинні розуміти, як володіти інструментами інтелектуальної власності, доступними для захисту своїх інновацій...» *(Laura Peter. Why Teaching Youth About Intellectual Property Principles Is Essential to Civilization's Advancement //*

The Daily Signal (<https://www.dailysignal.com/2023/11/14/why-teaching-youth-about-intellectual-property-principles-is-essential-to-civilizations-advancement/>). 14.11.2023).

«Загроза розкрадання інтелектуальної власності у вищій освіті не є новою проблемою. У Техасі ФБР у Далласі нещодавно попередило приблизно 100 адміністраторів і викладачів університетів по всьому штату про загрозу крадіжки інтелектуальної власності іноземними організаціями, зокрема урядом Китаю...

У той час як державним службовцям було легше боротися з фізичними проявами крадіжки інтелектуальної власності, онлайн-загроза іноземних організацій і зловмисників все ще становить величезну загрозу для американської вищої освіти.

У сучасну цифрову епоху освіта вийшла за рамки фізичних класних кімнат і підручників, дедалі більше покладаючись на цифрові ресурси, онлайн-курси та платформи електронного навчання. Незважаючи на те, що ця зміна зробила освіту більш доступною та гнучкою, вона також зробила освітню інтелектуальну власність більш уразливою для хакерів, шахраїв та іноземних організацій.

Наприклад, Homeworkify.eu нещодавно з'явився як тривожна ілюстрація того, яким може бути майбутнє цифрової освіти, якщо питання ІВ не будуть сприйняті серйозно.

Homeworkify.eu (раніше homeworkify.net) позиціонує себе як «безкоштовний інструмент ШІ, який надає миттєві рішення для домашніх завдань». Його головна перевага полягає в тому, що студенти можуть «розмити відповіді, розблокувати посилання на документи тощо».

На жаль, платформа виглядає легітимною, хоча й здійснює крадіжку інтелектуальної власності кожного разу, коли використовується її сайт. Дії Homeworkify.eu та подібних сайтів підкреслюють нагальну необхідність поглибленого вивчення суттєвих проблем, пов'язаних із крадіжкою інтелектуальної власності та незаконним присвоєнням даних у вищій освіті...

На жаль, випадок Homeworkify.eu — це не поодинокий випадок, а лише один аспект ширшої проблеми. За лаштунками існує величезна мережа онлайн-сайтів, які незаконно збирають особисті дані студентів, і користувачі майже не знають, куди йде ця інформація або наскільки вона вразлива для хакерів і шахраїв...

Зловмисники в Інтернеті діють безкарно, часто вислизаючи від влади та інституцій, що викликає питання про їхні кінцеві мотиви та далекосяжні наслідки для нашого цифрового суспільства. На жаль, тягар захисту особистої інформації лягає на користувачів.

Необхідно докласти більше зусиль для перевірки легітимності невідомих і часто іноземних операцій, які поширюють «безкоштовну» освітню

інформацію, яка насправді не є безкоштовною та є результатом крадіжки інтелектуальної власності...» (*Fred Lokken. Foreign IP theft in higher education is going digital // The Washington Times, LLC* (https://www.washingtontimes.com/news/2023/nov/23/foreign-ip-theft-in-higher-education-is-going-digi/?utm_source=flipboard&utm_content=TheWashTimes%2Fmagazine%2FNews+From+The+Washington+Times). 23.11.2023).

«Виробники ліків приховують важливу інформацію від Управління патентів і торгівлі США (USPTO), щоб захистити та продовжити патенти на схвалені біопрепарати, класифікуючи допоміжні дані про продукт як комерційну таємницю або, в деяких випадках, спотворюючи або пропускаючи ключову інформацію в патентній заявці, відповідно до двох дослідницьких листів...

За словами С. Шона Ту з коледжу права Університету Західної Вірджинії, який був співавтором обох аналізів, і його колег, отримані дані вказують на необхідність спільної роботи USPTO та Управління з контролю за якістю харчових продуктів і медикаментів США (FDA) для управління «патентною майстерністю» фармацевтичних компаній, що полегшить виведення на ринок недорогих біосимілярів.

«Координація між агентствами може сприяти розробці біоподібних препаратів, скорочувати терміни ексклюзивності на ринку шляхом сприяння ранній подачі заявок на патенти та гарантувати, що пацієнти отримують ранній доступ до дешевшої терапії», — написали вони.

Оскільки дані обох досліджень були отримані з судових документів, результати, ймовірно, не показують повної міри тактики патентування, пишуть дослідники. Наприклад, несправедливу поведінку – практику пропуску або фальсифікації інформації в патентних заявках – можна виявити лише через судовий процес. «Хоча апеляційні справи про несправедливу поведінку вплинули на небагато патентів на ліки протягом останніх 15 років, поширеність ... невідома, оскільки не всі випадки ... ідентифікуються або розглядаються», – пишуть дослідники.

Подібним чином аналіз допоміжних інгредієнтів також був обмежений, зосереджуючись виключно на судових патентах. «[Не]відомо, скільки патентів на допоміжні продукти подано, але не оскаржено», — написали Ту та його колеги...» (*Michele G. Sullivan. Studies: Drugmakers are gaming the patent system with misrepresentations, ancillary patents // Regulatory Affairs Professionals Society* (<https://www.raps.org/News-and-Articles/News-Articles/2023/11/Studies-Drugmakers-are-gaming-the-patent-system-wi>). 16.11.2023).

Японська Держава

«...Дослідження, опубліковане 12 вересня 2023 року в *Journal of Public Economic Theory*, проведене доцентом Шином Кісімото з Вищої школи соціальних наук Університету Чіба, Японія, досліджує, які стабільні схеми ліцензування можуть максимізувати прибутки для власників технологій на основі поєднання гонорарів і ліцензій на роялті. Його математична модель показала ряд цікавих результатів.

По-перше, якщо схема ліцензування є стійкою до відмови — коли група претендентів на ліцензію не має стимулу відхилити пропоновану схему ліцензування — і не домінує — тоді немає кращої схеми ліцензування для власника технології та заявників на ліцензію, ніж запропонована схема ліцензування— (тобто стабільна), тоді ставка роялті не обов'язково максимізує загальний прибуток власника технології та ліцензіатів. У цьому сценарії платне ліцензування не досягається шляхом угод, за винятком випадків, коли ставка роялті, що максимізує загальний прибуток власника технології та ліцензіатів, дорівнює нулю.

По-друге, стабільна схема ліцензування завжди існує для групи ліцензіатів, які максимізують суму прибутку власника технології та власний загальний надлишок.

По-третє, порівняння прибутків власника технології за стабільними схемами ліцензування показує, що для власника технології завжди вигідно надавати ліцензію заявникам, що максимізує суму прибутку власника технології та загальний надлишок ліцензіатів...

Дослідження професора Кісімото пропонує цінну інформацію для власників технологій, які шукають оптимальні стратегії ліцензування для збільшення прибутку. Політики можуть використати ці знання для інформування щодо інтелектуальної власності та антимонопольного законодавства. Крім того, дослідження підкреслює важливість кооперативної теорії ігор у передачі технологій, яка може покращити результати ліцензійних угод для бізнесу...» (*Boosting profits for technology holders and licensees through game theory // Science X (https://phys.org/news/2023-11-boosting-profits-technology-holders-licensees.html?utm_source=flipboard&utm_content=Mothership2018%2Fmagazine%2FTECHIE+STUFF)*. 14.11.2023).

Законодавство з інтелектуальної власності

Україна

«...Закон про авторське право вніс у правове поле освітнього процесу не тільки позитивні зміни, але й негативні...»

До негативних змін слід віднести:

- (1) не поширення норми закону про вільне використання літературних і художніх творів як ілюстрації на друковані видання;
- (2) виключення видавців із кола осіб, які можуть вільно використовувати літературні та художні твори як ілюстрації в електронних (цифрових) навчальних виданнях.

...негативні наслідки змін у забезпечення та реалізацію освітнього процесу можуть бути виправлені, оскільки у Верховній Раді зареєстрований проект Закону про внесення змін до Закону України “Про авторське право і суміжні права” для забезпечення та реалізації освітнього процесу» № 10082 від 22.09.2023 р. (далі по тексту – Законопроект № 10082).

...Законопроектом № 10082 відновлюється вільне використання літературних і художніх творів як ілюстрації у друкованих навчальних виданнях і електронних аналогах друкованих видань тільки в освітньому процесі, що виключає розповсюдження норми про вільне використання творів як ілюстрації на видання навчального характеру, які не використовуються в освітньому процесі, а саме на видання з гри в карти, шахи тощо...

Відповідно до Закону про авторське право видно (пункт 2 ч. 2 ст. 22) здійснювати вільне використання творів як ілюстрації в електронних (цифрових) навчальних виданнях мають право тільки суб’єктами освітньої або наукової діяльності.

Оскільки видавництва не є суб’єктом освітньої та наукової діяльності, то вони виключені із процесу підготовки та видання електронних (цифрових) навчальних видань...

Законопроект № 10082 вносить зміни до пункту 2 ч. 2 ст. 22 Закону про авторське право, які повертають видавництву права на вільне використання творів як ілюстрації в електронних (цифрових) навчальних виданнях.

...Законопроект № 10082 відновлює деякі обмеження прав авторів у сфері освіти на користь суспільства» *(Вплив нового закону про авторське право на освітній процес: основні аспекти і зміни // Antiraid (<https://antiraid.com.ua/news/vplyv-novoho-zakonu-pro-avtorske-pravo-na-osvitnij-protses-osnovni-aspekty-i-zminy/>). 24.11.2023).*

«З 24 листопада набрав чинності наказ Міністерства економіки України від 16 серпня 2023 року № 11319 «Про затвердження Порядку державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 9 жовтня 2023 року за № 1760/40816...

ІР офіс відновлює розгляд заявок на державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір.

...наказом затверджені нові форми заяв на державну реєстрацію...»
(Набрав чинності новий порядок державної реєстрації авторського права // Судово-юридична газета (<https://sud.ua/uk/news/ukraine/286773-vstupil-v-silunovu-poryadok-gosudarstvennoy-registratsii-avtorskogo-prava>). 27.11.2023).

Австралійський Союз

«Австралійська асоціація звукозаписної індустрії (ARIA) та Австралійська компанія фонографічного виконання (PPCA) оприлюднили свої документи на підтримку законопроекту 2023 року про внесення змін до законодавства про авторське право (справедлива оплата за радіомовлення)...

Законопроект вносить поправки до Закону про авторське право 1968 року, щоб усунути обмеження, які обмежують здатність Трибуналу з авторських прав визначати суму, що має бути сплачена власникам прав на звукозаписи. Ці обмеження часто називають обмеженнями радіомовлення.

Обмеження радіомовлення було встановлено законом 55 років тому, і це не дозволяє звукозаписній індустрії домовитися про справедливую ставку гонорарів за звукозапис, які сплачує радіо. Наразі гонорар за запис обмежується 1% прибутку від комерційного радіо та 0,005 цента на душу населення для ABC Radio: Австралія є єдиною країною в світі з таким законом про авторське право, і в Австралії не існує такого обмеження для жодного іншого типу авторського права. Жоден інший користувач авторського права не має переваг від законодавчого обмеження, включаючи телевізійні компанії, школи, університети, бібліотеки чи малі підприємства, такі як нічні клуби, спортзали, магазини, бари чи ресторани.

Комерційне радіо отримує близько 1 мільярда доларів доходу від реклами та сплачує лише 4,4 мільйона доларів за авторські права на використання звукозаписів. Радіо побудувало успішну бізнес-модель на основі використання записів, але платить за їх використання дуже мало...» *(ARIA and PPCA provide submissions in support of the Copyright Legislation Amendment (Fair Pay for Radio Play) Bill 2023 // Australian Recording Industry Association (<https://www.aria.com.au/industry/news/aria-and-ppca-provide-submissions-in-support-of-the-copyright-legislation-amendment-fair-pay-for-radio-play-bill-2023>). 21.11.2023).*

«9 листопада 2023 року австралійський парламент прийняв поправку до законів про інтелектуальну власність (діяльність регулятора) Білль 2023 (Білль), що вносить зміни до ландшафту торгових марок і патентів. Найзначніші поправки спрямовані на посилення захисту олімпійських символів, оскільки Австралія готується прийняти Олімпійські ігри 2032 року...

Законопроект вносить зміни до Закону про захист олімпійської символіки 1987 року (Cth) (Закон OIP), щоб посилити взаємодію із Законом про торгові марки 1995 року (Cth). Зокрема, це:

1. Уповноважує Австралійський олімпійський комітет (АОС) і Міжнародний олімпійський комітет (ІОС) реєструвати олімпійські символи як торговельні марки...

2. ...Закон OIP забороняє реєстрацію торгових марок, що містять відповідні олімпійські знаки, і не ґрунтується на їх використанні. Новий розділ передбачає, що для оцінки порушення закону відповідно до розділу 42(b) Закону про торговельні марки під час експертизи або оскарження заявки на торговельну марку використання захищеної торговельної марки вважатиметься таким, що суперечить закону. «Захищені торговельні марки» означають марки, що містять або складаються з наступних знаків або знаків, які настільки схожі на ці знаки, що їх можна прийняти за такі знаки: олімпійський девіз, олімпійський символ, художнє оформлення олімпійського вогню та полум'я та художні твори, дизайни яких були зареєстровані відповідно до Закону OIP...

До Закону про торгові марки внесено кілька незначних, але важливих поправок. До них належать:

1. Стандартизація пільгового періоду для сплати мита за продовження торгової марки до шести місяців...

2. Дозволити анулювати реєстрацію торговельної марки, якщо повідомлення про заперечення або його компонент було пропущено.

3. Дозвіл на відновлення видаленої торговельної марки, якщо надається продовження часу для подання доказів на підтримку заперечення проти видалення торговельної марки.

4. Видалення всіх посилань на Офіційний журнал торгових марок із Закону про торговельні марки...

Законопроект скасовує деякі застарілі розділи Закону про патенти 1990 року (Cth), видаляючи застарілі перехідні положення та приводячи законодавство у відповідність із поточною практикою. Оскільки це зайві перехідні та економічні положення, поправки гарантуватимуть, що Закон залишатиметься актуальним і міститиме лише відповідні положення...»

(Jonathan L. Flintoft, Helen Macpherson, Aparna Watal. Australia: Set to enhance Olympic insignia protection and streamline trade marks processes // Baker

McKenzie
(<https://insightplus.bakermckenzie.com/bm/viewContent.action?key=Ec8teaJ9VarlJECs%2FIJ%2Fi17eOOGbnAEFKCLORG72fHz0%2BNbpi2jDfaB8lgiEyY1JAvAvaah9lF26bJK6KF1TgA%3D%3D&nav=FRbANEucS95NMLRN47z%2BeeOgEF>)

Ct8EGQ0qFfoEM4UR4%3D&emailtofriendview=true&freeviewlink=true).
14.11.2023).

Грузія

«...З 2019 року уряд Грузії намагається оновити свої норми щодо авторського права, щоб привести їх у відповідність до міжнародних стандартів і практики. З цією метою було введено нове законодавство, але воно супроводжувалося затримками через сукупність факторів.

Серед них – Covid, війна в Україні, а також лобіювання з боку міжнародних організацій.

Організація, яка наглядає за авторським правом у країні, – Грузинська асоціація авторських прав (GCA).

Дехто стверджує, що чинне законодавство про авторське право в країні не відповідає сучасним стандартам, а також що «неоднозначність» у проекті урядового законодавства сама по собі призвела до різних проблем з тлумаченням, що призвело до проблем у галузі.

Запропонований законопроект ґрунтується на трьох основних принципах: прозорість, належне врядування та підзвітність...

Вважається, що законопроект підтримали багато грузинських авторів і композиторів, хоча, як повідомляється, сотні творців покинули GCA в результаті тривалого конфлікту через, за їхніми словами, порушення їхніх законних прав. Також було стверджено, що гонорари залишилися несплаченими, і ті, хто залишився членом GCA, протестували з цього приводу.

Проблема розглядається як подвійна: по-перше, CGA звинувачують у прагненні «зберегти свою владну базу», а по-друге, впровадження законодавства було відкладено...

CISAC – Міжнародна конфедерація товариств авторів і композиторів – та інші висунули заперечення проти законодавства...

Лист від 30 травня підписали CISAC, IFFRO (Міжнародна федерація організацій прав на відтворення) і SCAPR (Рада товариств з колективного управління правами виконавців)...

У ньому йдеться: «Наш аналіз виявив кілька недоліків і невідповідностей, через які законопроект не відповідає міжнародному праву та практиці. Як наслідок, законопроект послабить існуючу систему колективного управління правами, а не посилить її. Таким чином, це завдасть шкоди як місцевим, так і іноземним правовласникам, чиї твори використовуються в країні та чиї засоби до існування залежать від належного функціонування системи колективного управління в Грузії».

У ньому додається: «З цієї причини наше всесвітнє членство рішуче заперечує проти поточного законопроекту та рекомендує розпочати новий процес консультацій, щоб надати місцевим і міжнародним зацікавленим

сторонам можливість належним чином обговорити законопроект і прокласти шлях до розробки нового проекту...» (*Copyright protection has become a sensitive issue worldwide // EU Reporter (https://www.eureporter.co/business/copyright-legislation/2023/11/03/copyright-protection-has-become-a-sensitive-issue-worldwide/). 03.11.2023*).

Європейський Союз

«Відповідно до Закону № 102/2023, який набув чинності 23 серпня 2023 року, до Італійського кодексу інтелектуальної власності (IP Code) було внесено зміни...

Що стосується патентів, то найбільш актуальними змінами є наступні:

...стаття 59 IP Code передбачає можливе співіснування італійського патенту та європейського/унітарного патенту.

Ця зміна ...дозволяє патентовласнику забезпечити виконання національного патенту в італійському суді та/або європейського/унітарного патенту в Об'єднаному патентному суді (UPC).

Однак, на відміну від інших країн ЄС, змінена стаття 59 не передбачає жодного конкретного механізму координації між національними діями та діями UPC...

Нова стаття 65 IP Code передбачає, що права на винахід належать суб'єкту, в якому працює дослідник, за винятком права останнього на визнання його автором. Винахідник повідомляє про об'єкт винаходу організації, яка матиме 6 місяців (з можливістю продовження ще на 3 місяці) для подання патентної заявки. За відсутності цього винахідник може подати цю заявку від свого імені.

Крім того, стаття 65-bis передбачає, що суб'єкти господарювання можуть створювати офіси з передачі технологій.

...зміна ...скасувала «привілей професора», як це вже сталося в більшості країн ЄС, і спрямована на заохочення та використання прав інтелектуальної власності...

Нова стаття 129 IP Code дозволяє конфіскацію продукції на ярмарках, забезпечуючи більш ефективний інструмент боротьби з порушниками.

Статтю 60 IP Code було змінено, щоб уточнити, що патент діє 20 років і закінчується «після закінчення останнього моменту дня, що відповідає дню подання заявки».

Ця поправка ...прояснила питання, яке також обговорюється в інших країнах ЄС» (*Evelina Marchesoni. The reform of the Italian IP Code // Bird & Bird (https://www.twobirds.com/en/insights/2023/italy/the-reform-of-the-italian-ip-code#page=1). 08.11.2023*).

«Проект регламенту Європейської комісії, якщо його буде прийнято, суттєво змінить судові процеси та ліцензування стандартних основних патентів (SEP) у ЄС (з потенційно глобальними наслідками)...

Стандартизація передбачає створення та впровадження технічних стандартів: наприклад, стандарту 4G для мобільних телекомунікацій. Стандарти охоплюють широкий спектр технологій і секторів і стають все більш важливими в контексті Інтернету речей. Як визнала Комісія, стандартизація відіграє ключову роль у технологічному розвитку, забезпечує взаємодію продуктів і може підвищити конкурентоспроможність на ринку.

SEP — це патент, який захищає технологію, необхідну для впровадження стандарту. Для того, щоб стандарт був успішним, він вимагає найкращих технічних рішень, а також широкого впровадження та використання. Однак без використання винаходів, які захищають SEP, не можна виготовляти чи продавати продукти, що відповідають стандартам. Для вирішення потенційних проблем, які це створює, організації, що встановлюють стандарти, зазвичай вимагають, щоб патенти, які є або можуть мати важливе значення для конкретного стандарту, були заявлені як такі.

У рамках цієї декларації власник патенту погоджується ліцензувати патент на справедливих, розумних і недискримінаційних умовах (FRAND). (У випадку деяких стандартів вони можуть бути відомі як терміни RAND, але суттєвої різниці немає.) Те, що означає терміни FRAND, є предметом гарячих дебатів у судах багатьох країн світу, причому різні суди часто навіть не погоджуються де факти схожі. Це те, що Комісія намагалася вирішити у своїй пропозиції...

Комісія заявляє, що запропонована нею система ліцензування SEP спрямована на створення збалансованої системи ліцензування SEP, підвищення прозорості, підвищення ефективності переговорів щодо ліцензування та стимулювання компаній ЄС брати участь у процесі розробки та впровадження стандартів. Позиція Комісії (на даний момент) полягає в тому, що проект регламенту SEP досягає цих цілей, надаючи детальну інформацію про SEP та існуючі ліцензії FRAND для полегшення переговорів щодо ліцензування та передбачаючи механізм ADR для вирішення будь-яких суперечок щодо умов FRAND. Погляд Комісії полягає в тому, що ці реформи допоможуть подолати «затримку», відновивши баланс у ліцензуванні SEP.

Затримка — це термін, який використовується для опису потенційного ліцензіата, який уникає введення ліцензії якомога довше під час використання SEP, а затримка — це термін, який використовується для опису потенційного ліцензіара, який прагне використати загрозу судового розгляду та/або судової заборони отримувати занадто високі роялті. Чи мають місце на практиці як затримка, так і затримка, є предметом дебатів з обох сторін.

Пропозиція включає низку ключових аспектів, зокрема центр компетенції, реєстр SEP, перевірку сутності, загальний роялті та визначення FRAND...»
(The EU's draft standard essential patents regulation: what you need to know //

Osborne Clarke (<https://www.osborneclarke.com/insights/eus-draft-standard-essential-patents-regulation-what-you-need-know>). 15.11.2023).

«...16 листопада 2023 року набуде чинності регламент ЄС щодо географічних зазначень (GI) для ремісничих і промислових товарів (застосовуватиметься з 1 грудня 2025 року), тобто «несільськогосподарським» географічним зазначенням також буде можливо надати захист на рівні ЄС...

Згідно з новими правилами, ...назви ремісничих і промислових виробів матимуть право на захист *sui generis* GI, якщо

- продукт походить із певного місця, регіону чи країни;
- його якість, репутація чи інша характеристика в основному пов'язані з його географічним походженням;
- принаймні один із етапів виробництва продукту відбувається у визначеній географічній зоні.

До відомих прикладів таких назв виробів належать муранське скло, ножі Donegal Tweed або Solingen. Однак несільськогосподарські GI країн, що не входять до Європейської економічної зони, також можуть бути захищені відповідно до нової системи, якщо вони відповідають відповідним вимогам і захищені в країні походження.

...нові правила для ремісничої та промислової продукції чітко стосуються доменних імен, які містять або складаються з зареєстрованого географічного зазначення.

Відповідно до мети запровадження єдиної схеми захисту несільськогосподарських GI також буде гармонізована процедура реєстрації. Хоча EUIPO буде центральним реєстраційним офісом, стандартна процедура подання заявки складатиметься з двох етапів, перший із яких залучає національний орган...

Ці національні органи додатково наділені значними повноваженнями, оскільки їм доручено провести першу процедуру оцінки та оскарження, перш ніж прийняти рішення на користь або проти заявки на національному рівні.

Якщо результат на національному рівні буде позитивним, сторони (групи виробників або, в особливих випадках, окремі виробники) зможуть подати або скаргу, або заяву до EUIPO, яка проведе процедури оскарження в ЄС і, в кінцець, видати остаточне рішення. Якщо заявка на захист географічного зазначення назви несільськогосподарського продукту буде прийнята, назву буде включено до загальнодоступного електронного реєстру географічного зазначення.

Як відхилення від стандартної процедури, у деяких випадках також можливо подати пряму апеляцію до EUIPO. Особливо це стосується країн, які не мають системи захисту GI, оскільки місцеві виробники не мають великого попиту на реєстрацію GI...» (*Anna Katharina Tipotsch, Antonia Hirsch. Equal rights for wines and glasses: EU extends protection of Geographical Indications to*

craft and industrial products // Schönherr Rechtsanwälte GmbH
(<https://www.schoenherr.eu/content/equal-rights-for-wines-and-glasses-eu-extends-protection-of-geographical-indications-to-craft-and-industrial-products/>).
16.11.2023).

«...Поправки до Закону Словенії про промислову власність набули чинності 27 липня 2023 року, сприяючи гармонізації національного законодавства з Європейською патентною конвенцією (EPC) і міжнародним правом відповідно до впровадження Єдиної патентної системи.

Відповідно до зміненого законодавства заявники на патент тепер можуть вносити свої патенти до реєстру патентів Словенського відомства інтелектуальної власності (SIPO) як національний патент у випадку, якщо Європейське патентне відомство не надає єдиної сили для європейського патенту (EP) через формальні причини. ...поправки запобігають випадкам одночасної реєстрації EP як унітарного патенту та національного патенту.

Новий закон також передбачає додаткові способи підтримки чинності національних патентів. Таким чином, термін дії патенту може бути продовжений після початкового десятирічного періоду шляхом подання кількох письмових документів, які ляжуть в основу деклараційного рішення від SIPO.

Зміни до процедур торговельних марок також були введені в дію через змінене законодавство. Таким чином, SIPO тепер розглядатиме справи щодо анулювання торговельної марки та визнання її недійсною на відміну від попереднього методу розгляду таких справ окружним судом. Також було запроваджено офіційний збір у розмірі 500 євро за відкликання або оголошення недійсності в SIPO. До процедур відкликання та оголошення недійсності, розпочатих до набрання чинності зміненим законом, застосовуватимуться попередні процедури.

Крім того, нові положення також обмежують кожну сторону в провадженні поданням лише двох судових позовів кожною, тоді як раніше такого обмеження не було, і передбачають, що докази, подані іноземною мовою, повинні бути перекладені на словенську.

Подальші поправки до закону уточнюють вимоги щодо підтвердження репутації торговельних марок ЄС, при цьому закон тепер прямо передбачає, що для підтвердження репутації торговельної марки ЄС репутація має бути продемонстрована в ЄС загалом, на відміну від репутації лише в Словенії...»
(*International progression of Intellectual Property legislation, fee schedules, and co-operations* // *IP-Coster* (https://www.ip-coster.com/News/international_progression_of_ip/450). 23.11.2023).

«...16 листопада 2023 року, Уряд Румунії ухвалив новий законопроект про європейський патент...»

Нормативний акт має бути поданий до Парламенту для обговорення та прийняття...

Законопроект приносить реальні переваги, необхідні інноваційним людям, дослідницьким і румунським університетам, включаючи МСП.

Ми будемо мати:

- єдиний суд у справі європейських патентів, загальний для всіх держав-учасниць, що складається з суду першої інстанції (з центральним відділенням у Парижі та місцевими та регіональними відділеннями), апеляційного суду в Люксембурзі та спільного реєстру;
- менш дорогої систему патентування;
- спрощені процедури видачі патентів або вирішення спорів» (*Guvernul adoptă noul proiect de lege privind brevetul european // JURIDICE.ro* (<https://www.juridice.ro/714994/guvernul-adopta-noul-proiect-de-lege-privind-brevetul-european.html>). 16.11.2023).

Ісламська Республіка Пакистан

«...Пакистан прийняв нові законодавчі норми та збільшив тарифи на інтелектуальну власність, що стосуються захисту промислових зразків.»

Згідно зі змінами, законодавство запроваджує прийняття Локарнської класифікації, що включає 32 класи, на відміну від попередньої класифікації, яка охоплювала лише 12 класів.

...щоб отримати свідоцтво про реєстрацію зразка, заявники тепер мають офіційно подати запит на процес експертизи разом із сплатою необхідного офіційного збору. Крім того, нові правила включили положення щодо електронного подання для спрощення процесу.

...всі зареєстровані зразки тепер будуть опубліковані та доступні для загального доступу в Патентному журналі Пакистану.

Ще одна ключова зміна, внесена до зміненого закону, полягає в запровадженні нових способів представлення дизайну. Таким чином, зразки можуть бути представлені у формі малюнків, фотографій, тривимірних моделей або комбінації всіх трьох, або чорно-білих, або кольорових.

Крім того, тепер заявникам надається двомісячне вікно з дати видачі звіту про експертизу для подання своїх відповідей. Зокрема, дозволено продовжити цей період на термін до шести місяців за умови сплати встановлених зборів...» (*International progression of Intellectual Property legislation, fee schedules, and co-operations // IP-Coster* (https://www.ip-coster.com/News/international_progression_of_ip/450). 23.11.2023).

Південно-Африканська Республіка

«Нещодавнє оголошення про те, що на пленарному засіданні Національної ради провінцій (NCOP) офіційно прийняла помилковий законопроект про внесення змін до авторського права, розчарувало творчу індустрію...

...переглянуті версії законопроекту про внесення змін до авторського права, ухваленого NCOP 26 вересня 2023 року, було надіслано назад до Комітету з питань торгівлі та промисловості Національної асамблеї для погодження...

Законопроект у його нинішньому вигляді призведе до того, що творчі роботи більше не будуть належним чином захищені гібридним положенням про добросовісне використання.

Хоча педагоги та науковці схвалюють включення положення про добросовісне використання, вони не враховують ширшу перспективу.

Хоча це не зазнає негативного впливу на жодного учня, студента чи викладача, власники авторських прав і творці понесуть основний тягар наслідків.

Кожен кваліфікований студент у Південній Африці теоретично вже має повний фінансовий доступ до навчальних матеріалів державою через NSFAS.

Таким чином, теоретично заперечення креативної індустрії щодо надто широкого добросовісного використання можуть здатися надмірними, а інтереси «профільців» стверджують, що це завдасть шкоди нашій системі освіти, є необґрунтованими.

Крім того, вплив на південноафриканський видавничий сектор значно зменшить варіанти та вибір, доступний південноафриканським авторам для пошуку засобів для своєї творчості.

Результатом буде те, що Південній Африці доведеться покладатися на іноземні підручники...» (*Copyright Bill a serious threat to SA creative industry and economy* // *Bizcommunity.com* (<https://www.bizcommunity.com/Article/196/17/243785.html>). 15.11.2023).

Республіка Молдова

«Для регулювання механізмів, які полегшують використання творів невідомих авторів шляхом перенесення положень *acquis* ЄС у галузі авторського права та суміжних прав, Парламент проголосував у другому читанні за проєкт внесення змін до законодавства.

Відповідно до проєкту, твори невідомих авторів є всі ті твори — книги, фільми, газетні статті, журнали та інші творчі матеріали, — які охороняються авторським правом або суміжними правами, але автор чи правовласник яких не можуть бути ідентифіковані або знайдені, навіть якщо для цього було

докладено всіх зусиль. Визначення не застосовується до творів, наданих публіці анонімно чи псевдонімом. Право використовувати твори невідомих авторів мають бібліотеки, освітні заклади, музеї, архіви, державні установи у сфері кінематографії, організації громадського телерадіомовлення та телебачення, установи, які можуть забезпечити доступ до культурної спадщини та полегшити вивчення національної культурної чи документальної спадщини.

Проект також передбачає, що власник авторського права має право будь-якої миті скасувати статус твору невідомого автора, отримавши справедливую компенсацію за використання його твору уповноваженими установами. Право на справедливую компенсацію за твір здійснюватиметься через організацію колективного управління, а її розмір розраховуватиметься на основі встановленої методики.

Автор законопроекту, Державне агентство з інтелектуальної власності, пропонує, щоб законодавчі зміни набули чинності з 1 січня 2030 року...» *(Утверждены механизмы регулирования произведений неизвестных авторов // Noi.md (<https://noi.md/ru/obshhestvo/utverzhdeny-mehanizmu-regulirovaniya-proizvedenij-neizvestnyh-avtorov>). 09.11.2023).*

Республіка Сінгапур

«Міністерство юстиції Сінгапуру (MinLaw) і Управління інтелектуальної власності Сінгапуру (IPOS) опублікували Положення про авторське право (організації колективного управління) 2023 (Положення) у газеті.

Положення є допоміжним законодавством для нової схеми ліцензування класу організацій колективного управління (СМО).

...IPOS описує СМО як «призначеного власниками прав для управління правами на їх авторські твори або захищені виконання. СМО керує ліцензуванням прав, збором роялті та захистом прав від імені цих власників прав. Тоді СМО контролюватиме використання творів і виконання та збиратиме ліцензійні збори від імені власників прав».

Схема класового ліцензування спрямована на створення добре функціонуючої екосистеми колективного управління шляхом підвищення стандартів прозорості, підзвітності, ефективності та ефективного управління серед СМО. Схема застосовує легку модель регулювання, націлену лише на критичні сфери, залишаючи СМО гнучкістю працювати в цих межах. Схема не втручається в гонорари, які СМО стягують за використання матеріалів, якими вони керують; СМО залишаються вільними у визначенні таких зборів.

Згідно з цією схемою, кожен директор з маркетингу автоматично підпадає під обов'язкову класну ліцензію та повинен відповідати всім відповідним умовам ліцензії. Оскільки схема працює автоматично, немає необхідності реєструватися чи платити будь-які збори, щоб бути СМО.

IPOS, як регулятор схеми, має повноваження вживати регулятивних заходів проти СМО та їхніх посадових осіб за порушення умов ліцензії. Це включає в себе видання регуляторних вказівок, накладення фінансових санкцій або наказ СМО припинити свою діяльність з колективного управління. СМО та їхні посадові особи мають право бути почутими на кожному етапі процесу регуляторних дій, включаючи остаточну апеляцію до Мініюсту.

Положення окреслюють ліцензійні умови, яких повинні дотримуватися СМО, а також процедурні питання, пов'язані з регулюванням СМО.

...вона набуде чинності 1 травня 2024 року...» (*IPOS, Ministry of Law publish Copyright (Collective Management Organizations) Regulations 2023 // Asia IP (<https://asiaiplaw.com/section/news-analysis/ipos-ministry-of-law-publish-copyright-collective-management-organizations-regulations-2023>). 09.11.2023*).

Республіка Союз М'янма

«Закон М'янми про авторське право (Новий закон), який був прийнятий 24 травня 2019 року, набув чинності 31 жовтня 2023 року відповідно до Повідомлення № 218/2023 від 18 жовтня 2023 року.

...захист авторських прав у М'янмі тепер надається автоматично після створення твору. У зв'язку з цим реєстрація авторських прав у М'янмі вважається необов'язковою, але рекомендована для забезпечення дотримання правил...

Новий закон вводить кілька ключових і позитивних змін:

- М'янма не є членом Бернської конвенції. Тому твори, захищені авторським правом, створені за кордоном, мають бути опубліковані в М'янмі протягом 30 днів після дати їх створення, щоб отримати захист авторських прав у М'янмі, якщо твір не створено громадянином М'янми.
- Тепер він охоплює суміжні права, включаючи виключні права виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. Ці права поширюються не лише на загальнодоступне повідомлення, а й на імпорт, завантаження в Інтернет і продаж для громадськості з метою розповсюдження...
- Запровадження Організації колективного управління (СМО) є новою функцією, деталі щодо її формування та обов'язків викладені в Новому Законі. Правила, що стосуються СМО, можуть бути видані одночасно з новим законом або пізніше.
- Тепер включено концепцію добросовісного використання, яка дозволяє використовувати твори, захищені авторським правом, для приватних досліджень, некомерційних досліджень, критики, огляду чи газетних цілей...»

(Entry Into Force Of The New Copyright Law In Myanmar // Conventus Law (https://conventuslaw.com/report/entry-into-force-of-the-new-copyright-law-in-myanmar/). 02.11.2023).

Республіка Філіппіни

«Комітет з питань торгівлі та промисловості Палати представників схвалив у вівторок законопроект, який переглядає Кодекс інтелектуальної власності країни, щоб зміцнити можливості уряду боротися з порушеннями в Інтернеті та вирішити нові проблеми інтелектуальної власності, що виникають...»

Запропонований закон надає Управлінню інтелектуальної власності Філіппін (IPOPHL) повноваження видаляти правопорушні матеріали з веб-сайтів/онлайн-платформ, а також блокувати доступ до них.

Цей захід також має на меті посилити покарання проти контрафакції та піратства, особливо коли це становить небезпеку для життя та здоров'я. Пропонована редакція також розглядає видимі та невидимі знаки, які використовуються для розрізнення товарів чи послуг, наприклад звукові знаки, які також мають бути захищені, згідно із законопроектом.

Він також має на меті інституціоналізацію відділу захисту прав інтелектуальної власності та координації в рамках IPOPHL для здійснення примусових дій, таких як видача наказів про конфіскацію та накладення штрафів.

Цей захід має на меті дозволити подавати заявки на захист винаходів за допомогою патенту чи корисної моделі. Це також захистить дизайнерів для частин продукту, об'єднаного в один проект.

Відповідно до законопроекту, патентні заявки також можуть претендувати на ранню дату пріоритету, поки винахідник завершує свою патентну заявку...» *(Beatriz Marie D. Cruz. Bill revising intellectual property code OK'd // BusinessWorld Publishing (https://www.bworldonline.com/the-nation/2023/11/14/557542/bill-revising-intellectual-property-code-okd/). 14.11.2023).*

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«У зв'язку з тим, що 1 січня 2024 року набув чинності Закон ЄС (скасування та реформування) (REULA), уряд розглядає наслідки ряду його положень і вводить різні набори правил, реалізуючи повноваження, надані для цього відповідно до REULA...»

Проекти нормативних актів (Положення про інтелектуальну власність (вичерпання прав) 2023) були подані до парламенту щодо вичерпання прав інтелектуальної власності та паралельної торгівлі. ...мета їх полягає лише в тому, щоб повторити і, отже, зберегти поточну позицію, відповідно до якої права ІВ вичерпуються у Великобританії, коли відповідні продукти виводяться на ринок у Великобританії або European Economic Area (EEA). Причина, по якій це необхідно, полягає в тому, що поточний режим вичерпання права інтелектуальної власності у Великій Британії базується на прямо діючих правах, пов'язаних із вільним переміщенням товарів, у певних положеннях Договору про функціонування ЄС (TFEU). Але ці права втрачаються, коли REULA набуде чинності, оскільки воно скасовує положення в Законі про вихід з ЄС, яке зберегло визнання певних аспектів законодавства ЄС у внутрішньому законодавстві, включаючи пряму дію положень TFEU...

Проект Положення про права на дизайн, право на перепродаж виконавця та авторське право (поправка) 2023 року стосується низки питань. Зокрема, вони вносять певні зміни щодо права на перепродаж виконавця (ARR), яке набуде чинності 1 квітня 2024 року.

Згідно з режимом ARR, автори оригінальних творів мистецтва мають право на роялті щоразу, коли їхні роботи перепродаються через аукціонний дім або професіонала арт-ринку. Ціна продажу має бути розрахована в євро, а порогові значення для розрахунку роялті від перепродажу вказано в євро...

Згідно з проектом Положення, вимога розраховувати ціну продажу в євро буде вилучено, а всі вказані пороги в євро, які застосовуються до ковзної шкали для розрахунку роялті, що підлягає сплаті, будуть замінені пороговими значеннями, зазначеними у фунтах стерлінгів. Наприклад, мінімальна ціна перепродажу для режиму тепер буде виражатися як 1000 фунтів стерлінгів, а максимальна сума роялті – 12 500 фунтів стерлінгів...» (*Nina O'Sullivan, Simon Chadwick. Retained EU law and IP: Draft Regulations laid before Parliament // Mishcon de Reya LLP (<https://www.mishcon.com/news/retained-eu-law-and-ip-draft-regulations-laid-before-parliament>). 03.11.2023*).

«Управління інтелектуальної власності Великобританії опублікувало проект положення про вичерпання прав інтелектуальної власності, який було подано на затвердження парламенту...»

Закон про збережене законодавство ЄС (скасування та реформування) 2023 року (Закон) було прийнято в червні 2023 року з метою гарантувати, що певне законодавство ЄС, яке було збережено після Brexit, буде скасовано, відкликано або змінено до кінця 2023 року. також полегшить судам Великобританії відхід від збереженого прецедентного права ЄС. Закон скасовує права та обов'язки, які безпосередньо діють із договорів ЄС та директив ЄС. Доктрина верховенства права ЄС, а також загальні принципи права ЄС будуть

скасовані. І певне збережене законодавство ЄС, викладене в Додатку 1 Закону, автоматично втрачає чинність у день «припинення дії» 31 грудня 2023 року.

Зараз уряд розглядає вплив Закону та питання про те, чи потрібно зберегти або змінити будь-які закони, щоб уникнути небажаних наслідків Закону. Як наслідок, у сфері інтелектуальної власності Управління інтелектуальної власності Великобританії (IPO) опублікувало Положення про інтелектуальну власність (вичерпання прав) (поправка) 2023 року та Положення про права на дизайн, право на перепродаж художника та авторське право (поправка) 2023 року, які були подані до парламенту на затвердження та, якщо вони будуть схвалені, набудуть чинності 1 січня 2024 року...» (*Sahira Khwaja, Stephen Bennett. Retained EU Law Act and IP: draft regulation on exhaustion // Hogan*

Lovells(<https://www.engage.hoganlovells.com/knowledgeservices/viewContent.action?key=Ec8teaJ9VaoSmwWm212jZF7eOOGbnAEFKCLORG72fHz0%2BNbpi2jDfaB8lgiEyY1JAvAvaah9lF3dzoxprWhI6w%3D%3D&nav=FRbANEucS95NMLRN47z%2BeeOgEFct8EGQ0qFfoEM4UR4%3D&emailtofriendview=true&freeviewlink=true>). 27.11.2023).

Сполучені Штати Америки

«...Нью-Йорк приєднався до зростаючого списку штатів, які надають працівникам сильніший захист інтелектуальної власності, коли S 5640 набрав чинності 15 вересня 2023 року. ...новий закон, як правило, робить недійсним будь-яке положення в трудовій угоді, яке вимагає від працівника переуступити роботодавцю (або запропонувати переуступити) винахід, який працівник розробляє у свій власний час і без обладнання, витратних матеріалів, обладнання або комерційної таємниці роботодавця інформації. Проте є два суттєвих винятки ...згідно з якими винаходи, які інакше не можна було б переуступити (тобто, створені працівником у власний час і без інструментів роботодавця тощо), все ж можуть бути переуступлені: (i) якщо, на момент задуму або використання на практиці винахід стосується бізнесу роботодавця, фактичних досліджень або розробок, або очікуваних досліджень або розробок, або (ii) якщо винахід є результатом роботи, яку працівник виконує для роботодавця.

Оскільки законодавчі органи штату та федеральні агентства посилюють вороже ставлення до угод про заборону конкуренції та інших обмежувальних угод (докладніше про це нижче), особливо важливо, щоб угоди роботодавців щодо конфіденційності та інтелектуальної власності були в належному стані. Якщо вони ще не зробили цього, роботодавці Нью-Йорка повинні переглянути свої угоди та політику щодо інтелектуальної власності, щоб забезпечити відповідність новим вимогам S 5640...» (*Nancy Gunzenhauser Popper, Susan Gross Sholinsky. New York Employers: Important Legislative Updates from Albany*

// *Epstein Becker & Green, P.C. (https://www.workforcebulletin.com/new-york-employers-important-legislative-updates-from-albany). 10.11.2023).*

Федеративна Республіка Бразилія

«24 жовтня 2023 року уряд Бразилії опублікував План дій, спрямований на сприяння Національній стратегії інтелектуальної власності (ІВ). План був підготовлений Міжміністерською групою інтелектуальної власності (група, створена в 2019 році для координації діяльності федерального уряду у сфері інтелектуальної власності, GIPPI)...

План дій на 2023-2025 роки є більш амбітним: він передбачає 63 заходи, розділені на 161 результат...

План дій на 2023-2025 роки також визначає три конкретні цілі, яких уряд сподівається досягти до кінця 2025 року:

- Скоротити час розгляду патентних заявок у Бразилії з 6,9 до 3 років;
- Поліпшити позицію Бразилії у глобальних рейтингах щодо реєстрації товарних знаків (з 6-го на 3-є місце) та подачі заявок на промислові зразки (з 12-го на 11-е місце);
- Отримати користь від 450 інноваційних проектів за допомогою наставництва та тренінгів з інтелектуальної власності...

Головною темою Плану дій на 2023-2025 рр. є заохочення стратегічного використання ІВ для сприяння національній конкурентоспроможності та економічному розвитку. З цією метою GIPPI організував програми, спрямовані на підвищення обізнаності про важливість прав інтелектуальної власності, особливо серед малих і середніх компаній... Крім того, План дій передбачає створення стимулів для компаній, які інвестують в інновації та мають активи ІВ.

...GIPPI сформулював ініціативи, спрямовані на судову гілку влади та інспекційні органи, які борються з контрафакцією. Національній раді юстиції було доручено підготувати дослідження щодо судових процесів щодо інтелектуальної власності в Бразилії, яке включатиме дослідження моделей організації судової влади в інших країнах у справах інтелектуальної власності та оцінку можливостей для спеціалізації судової влади в Бразилії...

Патенти в галузі наук про життя знаходяться в центрі уваги в Плані дій з ...ексклюзивними результатами, такими як:

- МОЗ відновить координацію діяльності Артикуляційної групи з питань інтелектуальної власності та охорони здоров'я;
- Два семінари, зосереджені на фармацевтичних патентах, будуть запропоновані для експертів Бюро патентів і торгових марок Бразилії (BRPTO), один від ABIFINA (Бразильська асоціація генеричних компаній), а інший від Interfarma (місцева асоціація R&D фармацевтичної промисловості);

- ABIFINA надаватиме дані для Міністерства охорони здоров'я та Міністерства розвитку, промисловості, торгівлі та послуг щодо умов патентування на фармацевтику та біотехнологію;
- Міністерство охорони здоров'я підготує Політику щодо інтелектуальної власності;
- Міністерство розвитку, промисловості, торгівлі та послуг організує захід під назвою «Діалог щодо регулювання біотехнологічних патентів» і підготує дослідження про міжнародний бенчмаркінг біотехнологічного патенту...

План містить одну дію, спрямовану на стандартні основні патенти (SEP), яка описана дуже загальними, відкритими термінами: «сприяти діалогу, вивченню та поширенню передового досвіду щодо ухвалення рішень та умов для ліцензування основних патентів згідно з умовами FRAND, з метою покращення у цій сфері, визначення труднощів, варіантів вирішення конфлікту та інших відповідних дій».

Єдиним зазначеним результатом є дослідження Бразильського антимонопольного агентства (CADE) про стандартні основні патенти та їхній вплив на конкуренцію.

Заходи щодо покращення продуктивності BRPTO також були включені до Плану дій на 2023-2025 роки. ...деякі з них спрямовані на спрощення прав інтелектуальної власності та судового переслідування, наприклад, передача патентних пошуків аутсорсингу та реструктуризація процесу обробки адміністративних апеляцій BRPTO. Інші мають на меті спростити систему інтелектуальної власності та зробити її більш зручною для користувача — наприклад, запровадити інструмент, який автоматично сповіщає власників патентів про нові розробки в їхніх заявках, і адаптувати систему для спрощеної подачі заявок на промислові зразки. План дій також передбачає наймання 40 експертів для телекомунікацій і 40 для біотехнологій, а також впровадження інтелектуальної системи подачі патентних заявок, яка може автоматично виявляти формальні помилки...

Той факт, що в плані згадується фармацевтична політика та політика SEP, має змусити спільноту інтелектуальної власності дивитися на цей документ надзвичайно уважно...» (*Tatiana Machado and Rob Rodrigues. Brazilian government issues IP National Strategy guidelines for 2023-2025 // Licks Attorneys (<https://www.lickslegal.com/articles/brazilian-government-issues-ip-national-strategy-guidelines-for-2023-2025>). 06.11.2023*).

«Прийняття Закону № 14,597/2023 (відомого як Загальний закон про спорт – GSL) у червні цього року знаменує собою віху для захисту спортивної практики в Бразилії, а також прав інтелектуальної власності, що впливають з неї...

GSL запроваджує нові положення щодо комерційного використання права спортсменів на публічність спортивними організаціями, встановлюючи,

наприклад, максимальні параметри компенсації за такі права у зв'язку з трудовим договором – винагорода за право на публічність не може перевищувати 50% від загальної зайнятості договір. Закон також встановлює прийнятні способи, за допомогою яких спортивна організація може використовувати особистісні права спортсмена протягом терміну їх договірних відносин, наприклад використання в офіційних каналах зв'язку організації (соціальні мережі, веб-сайти, журнали та відео установ), у рекламних кампаніях спортивна команда.

Що стосується прав на трансляцію спортивних подій, GSL ...передає право використовувати та комерціалізувати трансляцію спортивних подій спортивній організації-організатору. Організація має виключні права вести переговори, дозволяти або забороняти захоплення, фіксацію, випромінювання, передачу, ретрансляцію та відтворення зображень будь-якими засобами чи процесами спортивних подій, у яких вона бере участь.

Новий закон ...встановлює кримінальну відповідальність за практику таємного маркетингу, яка тепер визначається законом як несанкціоноване просування брендів, продуктів чи послуг в економічних чи рекламних цілях шляхом асоціації їх із символами, що належать спортивним організаціям, та змушуючи споживачів повірити у те, що такі бренди продукти чи послуги схвалені, дозволені будь-якою зі спортивних організацій, що беруть участь у заході (засадний маркетинг асоціацією); або несанкціоноване розкриття чи просування брендів, підприємств, установ, продуктів чи послуг у будь-який спосіб, який може привернути увагу громадськості у місці проведення спортивних заходів (раптовий маркетинг шляхом вторгнення)...

GSL надає сильні правові інструменти для боротьби з підробкою прав інтелектуальної власності спортивної індустрії, оскільки передбачає суворе кримінальне покарання за випадки, коли ціль такої поведінки є комерційною чи рекламною.

Крім того, GSL визначає терміни «талісмани», «девізи», «гімни» та будь-які інші символи, що належать спортивній організації, адаптуючи статтю до спортивного контексту та розширюючи сферу застосування зазначених типів злочинців.

Новий Загальний закон про спорт є важливою віхою в регулюванні спорту в Бразилії, запроваджуючи важливі інструменти для захисту прав інтелектуальної власності, особистих прав спортсменів, а також для боротьби з незаконними практиками...» (*Fernanda Magalhães, Raquel Corrêa Barros. The protection of IP rights in the new Brazilian sports law // Kasznar Leonardos (<https://www.kasznarleonardos.com/en/the-protection-of-ip-rights-in-the-new-brazilian-sports-law/>). 21.11.2023*).

Ямайка

«У п'ятницю (3 листопада) Сенат прийняв Закон про авторське право (поправка) (№ 2) 2023 року.

...в 2015 році до Закону про авторське право було внесено зміни та додано новий розділ 87(a), який вимагає реєстрації всіх ліцензійних органів.

Закон також передбачав, що жодна особа не має права вести переговори або видавати ліцензії від імені власників авторського права, якщо ця особа не є органом ліцензування та має свідоцтво про реєстрацію.

...на момент прийняття Закону 2015 року на Ямайці діяли три незареєстровані органи ліцензування, які називаються організаціями колективного управління (СМО).

До них належать Ямайське агентство з ліцензування авторських прав (JAMCOPY), Ямайська асоціація авторів і видавців композиторів (JASCAP) і Ямайське музичне товариство (JAMMS).

Ці організації працюють понад 20 років. Таким чином, розділ 87 (a) передбачав упорядкування діяльності органів ліцензування, вимагаючи їх реєстрації в Ямайському відомстві інтелектуальної власності. Крім того, розділ 154 передбачає перехідний період у вигляді наказу міністра...

Це дозволяє органу ліцензування, який діяв до дати набрання чинності Законом, бути зобов'язаним задовольнити вимоги щодо реєстрації відповідно до Розділу 87(a) та будь-яких нормативних актів, що стосуються цього, протягом шести місяців з дати або навіть довше. період, який міністр після консультації з виконавчим директором може вказати своїм наказом.

...під час розробки нормативних актів наказом було тричі продовжено перехідний період у 2018, 2019 та 2020 роках, а останнє продовження закінчилося 2 травня 2021 року.

...до законопроекту вносяться зміни для уточнення перехідних положень щодо діяльності незареєстрованих організацій, у той час як жодні нормативні акти, що передбачають форму, порядок і збори, необхідні для подання заявки на отримання свідоцтва про реєстрацію, не застосовуються...

До законодавства також були внесені зміни щодо забезпечення захисту від відповідальності осіб, які з 30 липня 2015 року діяли згідно зі статтею 154 Закону» (*Latonya Linton. Senate Passes Copyright (Amendment) Act, 2023 // The Jamaica Information Service (https://jis.gov.jm/senate-passes-copyright-amendment-act-2023/). 03.11.2023*).

«...Станом на 30 вересня 2023 року набула чинності Постанова Ямайки щодо торговельних марок (поправка) 2022 року.

Серед найбільш значних змін, внесених новим законодавством, є узгодження ямайського законодавства про товарні знаки з Мадридським протоколом. Мадридський протокол набув чинності щодо Ямайки 27 березня

2022 року, дозволяючи заявникам подавати одну заявку на торговельну марку до ВОІВ для одночасного розгляду охорони в кількох юрисдикціях, що спрощує процес.

Ще однією помітною поправкою є запровадження розширеного обсягу охорони нетрадиційних торгових марок, ...таких як звукові, запахові, кольорові та голографічні знаки...

Нещодавно впроваджене законодавство також дозволяє власникам торгових марок звертатися до Ямайського відомства інтелектуальної власності (ЈРО) з проханням провести попередній пошук щодо реєстрації торгових марок, поданих у заявку. Раніше такі запити можна було подавати лише неофіційно.

Інші поправки включають роз'яснення щодо заборони неправомірного використання назв країн, прапорів і символів, неправомірного присвоєння місцевих традиційних знань і традиційних проявів культури у зв'язку з відмовою в заявці на торговельну марку...

На Ямайці також було впроваджене новий графік зборів за інтелектуальну власність щодо питань ІВ...» (*International progression of Intellectual Property legislation, fee schedules, and co-operations // IP-Coster* (https://www.ip-coster.com/News/international_progression_of_ip/450). 23.11.2023).

Японська Держава

«Японська асоціація видавців і редакторів газет закликала до негайного перегляду Закону про авторське право на засіданні уряду у вівторок, заявивши, що чинний закон є проблематичним, оскільки він дозволяє штучному інтелекту навчатися з газетних статей та інших творів, захищених авторським правом, без дозволу правовласників...»

Під час перегляду Закону про авторське право в 2018 році було створено статтю 30-4, яка дозволяє використовувати роботи, захищені авторським правом, для навчання ШІ без дозволу правовласників. Незважаючи на те, що в положенні зазначено, що вони не повинні використовуватися таким чином, «якщо дія необґрунтовано завдасть шкоди інтересам власника авторського права», не було надано конкретних прикладів того, що є «необґрунтованим» порушенням інтересів власника авторського права.

На зустрічі асоціація представила кілька прикладів, наприклад випадок, коли генеративний штучний інтелект створив неправильну відповідь на основі газетної статті, і інший випадок, коли він створив відповідь на основі статті, яку піратська версія газетного сайту сплагіатила.

Асоціація наполягала на тому, що якщо поточну ситуацію залишити без уваги, основи демократії можуть похитнутися, оскільки дезінформація буде

поширюватися більше, негативно впливаючи на вибори та інші аспекти суспільства.

«В принципі, за використання повідомлених матеріалів потрібно платити гонорар», — сказав представник асоціації. «Необхідно переглянути закон про авторське право та створити систему, яка дозволить власникам авторських прав забороняти ШІ вивчати їхні роботи»...» (*Newspaper Association Calls for Copyright Law Revision; Protection of Rights Holders' Work from AI Learning // The Japan News* (<https://japannews.yomiuri.co.jp/politics/politics-government/20231109-148390/>). 09.11.2023).

Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності

Україна

«Антимонопольний комітет України оштрафував ДКП Фармацевтична фабрика за неправомірне використання оформлення упаковки лікарського засобу "Корвалазид", схожого на оформлення упаковки "Корвалол", виробництва компанії Фармак...

Комітет порушив справу за заявою Фармак, яка поскаржилася на дії конкурента.

Заявник стверджував, що ДКП Фармацевтична фабрика використовувала оформлення упаковки лікарського засобу "Корвалазид", який візуально схожий на упаковку "Корвалолу".

Фармак першим почав використовувати подібний дизайн упаковки для свого лікарського засобу і не надавав іншим компаніям дозволу на використання цього дизайну.

Як встановив АМКУ, такі дії ДКП Фармацевтична фабрика можуть призвести до змішування діяльності обох компаній та надавати неправомірні переваги у конкуренції через використання чужої ділової репутації.

В результаті АМКУ визнав дії ДКП Фармацевтична фабрика порушенням статті 4 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції" та оштрафував фармвиробника на 485 387 грн.» (*Роман Бриль. Майже як "Корвалол". АМКУ оштрафував фармкомпанію за копіювання етикетки конкурента // Інформаційне агентство ЛІГАБізнесІнформ* (<https://biz.liga.net/ua/ekonomika/all/novosti/maizhe-iak-korvalol-amku-oshtrafuvav-farmkompaniiu-za-kopiiuvannia-etyketky-konkurenta>). 22.11.2023).

«Україна приєдналася до ініціативи, яка покликана забезпечити доступність судових рішень у галузі інтелектуальної власності на міжнародному рівні...»

Голова Верховного Суду Станіслав Кравченко та Генеральний директор ВОІВ Дарен Танг підписали Меморандум про взаєморозуміння між Верховним Судом та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ) щодо Бази даних судових рішень WIPO Lex-Judgments.

Ця ініціатива спрямована на співробітництво та розповсюдження ключових судових рішень у сфері інтелектуальної власності через відповідну базу даних, яку обслуговує ВОІВ.

WIPO Lex-Judgments, створена ВОІВ у 2020 році, надає доступ до найбільш значущих судових рішень з інтелектуальної власності різних країн світу. Ці рішення відібрані самими судами кожної держави-члена через їхню значимість, важливість або як прецедентні рішення.

Україні надано доступ до веб-інтерфейсу для внесення судових рішень та відповідної інформації до Бази даних WIPO Lex-Judgments...

WIPO Lex-Judgments доповнює інформацію Бази даних WIPO Lex, яка є сховищем зібраної ВОІВ глобальної колекції нормативно-правових актів і договорів в IP-сфері. База даних містить докладні бібліографічні відомості про всі відповідні рішення (з функцією пошуку), включаючи їхній предмет; назву органу, який ухвалив рішення; тип розгляду; відповідні положення нормативних актів; ключові слова й резюме, а також повні тексти рішень мовою оригіналу...» *(Україна стала 35-ю країною, судові рішення якої з'являться в міжнародній базі даних з інтелектуальної власності // Судово-юридична газета (<https://sud.ua/uk/news/sud-info/286720-ukraina-stala-35-y-stranoy-sudebnye-resheniya-kotoroy-poyavyatsya-v-mezhdunarodnoy-baze-dannykh-po-intellektualnoy-sobstvennosti>). 27.11.2023).*

Австралійський Союз

«Австралійський McDonald's програв величезну судову битву проти Hungry Jack's через торговельну марку Big Jack, але виграв пов'язаний з мережею позов щодо введення в оману та обманної поведінки після дорогої трирічної боротьби за булочки.»

У справі, поданій у Федеральний суд у серпні 2020 року, McDonald's Asia Pacific стверджував, що Hungry Jack's порушив її торговельну марку Big Mac, рекламуючи в Австралії обмежений тираж бургера під «суттєво ідентичним ... або оманливо схожим» товарним знаком Big Jack.

Торгові марки стосуються назв гамбургерів, а не їх зовнішнього вигляду, хоча McDonald's стверджував у суді, що Hungry Jack's «навмисно скопіював» інгредієнти та зовнішній вигляд Big Mac.

Суддя Стівен Берлі, який очолював суперечку щодо фаст-фуду, у 2020 році припустив, що ...справа стосувалась лише нібито оманливої схожості слів торгових марок.

У своєму судженні в четвер Берлі дійшов висновку, що «Big Jack не оманливо схожий на Big Mac». Він також виявив, що окрема торгова марка Mega Jack Hungry Jack не була оманливою схожістю на McDonald's Mega Mac.

Однак він сказав, що Hungry Jack's вводила в оману, припускаючи в телевізійній рекламі, що Big Jack містить «на 25 відсотків більше австралійської яловичини», ніж Big Mac.

Берлі сказав, що той факт, що Hungry Jack's збирався конкурувати з McDonald's, «виробляючи клубний сендвіч-гамбургер, схожий на Big Mac», «сам по собі не допомагає аргументу McDonald's, якщо не було наміру заплутати споживачів» торговою маркою Big Jack...

Берлі виявив, що товарний знак Mega Mac не підлягає видаленню з реєстру товарних знаків через невикористання, як стверджував Hungry Jack's у перехресному позові, але реєстрація має бути змінена, щоб видалити деякі види їжі, включаючи печиво, торти, печиво та кава...

Берлі наказав сторонам прийняти накази щодо виконання його рішення» (*Michaela Whitbourn. McDonald's loses legal bun fight with Hungry Jack's // (https://www.smh.com.au/business/companies/mcdonald-s-loses-legal-bun-fight-with-hungry-jack-s-20231115-p5ekam.html). 16.11.2023).*

Європейський Союз

«Федеральний патентний суд Німеччини видав попередній висновок, встановивши, що патент Broadcom щодо кодування відео HEVC/H.265 є дійсним.

Це сталося після рішення Окружного суду Мюнхена у вересні про те, що Netflix порушив патент.

Європейський патент, який розглядається, EP 2 575 366 (Патент 366) охоплює ключові особливості цифрової обробки відео, яка часто використовується в відеокодуванні HEVC.

Окружний суд Мюнхена постановив, що Netflix порушив патент через передачу відео HEVC, яке стример використовує для надання контенту Ultra HD своїм користувачам.

Broadcom повідомила, що подала клопотання до Мюнхенського суду, вимагаючи штрафних санкцій за недотримання Netflix судової заборони. Відповідно до розділу 890 Цивільно-процесуального кодексу Німеччини, покарання за порушення судової заборони включають державні штрафи в розмірі до 250 000 євро за кожне порушення, наприклад, кожного разу, коли Netflix надсилає правопорушний відеопотік німецькому абоненту; та/або позбавлення волі на строк до шести місяців для членів ради директорів

порушника...» (*Jenny Priestley. German court finds Broadcom's HEVC patent valid // Future Publishing Limited (<https://www.tvbeurope.com/media-management/german-court-finds-broadcoms-hevc-patent-valid>). 06.11.2023*).

«18 жовтня 2023 року місцевий відділ UPC у Дюссельдорфі у справі myStromer проти Revolt Zycling (UPC_CFI_177/2023) наклав на Revolt штраф у розмірі 26 500 євро за порушення попередньої судової заборони...

Це рішення надає певне роз'яснення щодо того, що є пропозицією, що порушує авторські права, і критеріїв, які можуть бути прийняті до уваги при визначенні штрафу.

22 червня 2023 року компанія myStromer подала заявку на попередню судову заборону проти Revolt за порушення патенту EP 2 546 134 B1 щодо «комбінованої конструкції рами велосипеда та втулки двигуна». Суд задовольнив судову заборону та зобов'язав Revolt припинити продаж своїх електровелосипедів Orium у Нідерландах, Німеччині, Франції та/або Італії (Наказ). Незважаючи на винесення наказу щодо Revolt, Revolt продовжував виставляти велосипеди на ярмарку Eurobike (хоча й з видаленою порушницькою частиною), дочекавшись наступного ранку, щоб видалити пропозиції в Instagram, і доставив порушний велосипед німецькому дилеру для виставки... 24 вересня 2023 року. Оскільки Бельгія не була об'єктом розпорядження, Revolt підтвердив своїм бельгійським дилерам, що вони все ще можуть продавати велосипеди в Бельгії також клієнтам з країн, де застосовувалася судова заборона.

MyStromer подала заяву про накладення штрафу, яку суд задовольнив. У своєму рішенні Суд пролив світло на те, що мається на увазі під пропозицією протиправного продукту з огляду на статтю 25(a) УРСА...

Суд вирішив, що продовження демонстрації електровелосипедів під час ярмарку Eurobike через кілька годин після вручення замовлення вважалось пропозицією, оскільки метою ярмарку є підвищення інтересу клієнта до продукту, у цьому випадку до порушника велосипеда.

Той факт, що Revolt видалив функціональні особливості велосипедів, що порушують авторські права, продовжуючи їх відображати, не вплинув на цей висновок, оскільки клієнти очікують повністю функціонального електровелосипеда (і без функцій, що порушують права, велосипед не працював)...

Суд не вважав продаж велосипеда бельгійськими дилерами клієнтам з країни, якій надано судову заборону, порушенням, вважаючи, що Revolt міг достовірно стверджувати, що клієнти забиратимуть свій велосипед особисто в приміщеннях бельгійських дилерів, тому продажі здійснювалися за межами територіальної заборони, а правопорушні продукти також доставлялися зі Швейцарії до Бельгії та передавалися у Бельгії.

Суд вирішив, що поведінка порушника має бути оцінена при вирішенні питання про покарання. Зокрема, необхідно враховувати такі фактори:

- тип, обсяг і тривалість порушення,
 - ступінь вини порушника,
 - перевага, яку порушник отримує від порушення,
 - небезпека минулого та майбутнього порушення для власника патенту.
- З огляду на неодноразове порушення наказу компанією Revolt, суд призначив штраф у розмірі 26 500 євро, розподілений таким чином:
- 1000 євро на продовження виставки на виставці Eurobike,
 - 500 євро за пізнє видалення пропозицій Instagram,
 - 25 000 євро на відкритий недільний розпродаж у Німеччині...»

(Stephan Neuhaus, Marie Barani, Jakob Endres. UPC: Better comply with UPC judgments – first penalty payment ordered // Allen & Overy LLP (<https://www.allenoverly.com/en-gb/global/news-and-insights/publications/upc-better-comply-with-upc-judgments-first-penalty-payment-ordered>). 08.11.2023).

«...Співробітники Національної поліції Іспанії ліквідували злочинну організацію, яка ймовірно займалася шахрайським розповсюдженням аудіовізуального контенту в Іспанії. Було заарештовано вісім осіб, яких звинувачують у злочинах щодо приналежності до злочинної організації та проти інтелектуальної власності. Організація мала високий ступінь технологічної спеціалізації, що дозволяло їй дистанційно керувати клієнтами, які замовляли спортивний аудіовізуальний контент. Понад 18 300 осіб замовили ці послуги, якими керували з оперативних центрів у провінціях Аліканте та Севілья.

Розслідування почалося в лютому 2022 року, коли було виявлено цю злочинну організацію, яка займалася наданням шахрайського мультимедійного контенту з двох операційних центрів через IPTV (телебачення з Інтернет-протоколом), встановлюючи шахрайські програми на tvBox, SmartTV і смартфони своїм клієнтам, надання їм доступу до фільмів, серіалів, спортивних подій тощо. за ціною значно нижчою від ринкової.

Організація пропонувала незаконні послуги через телекомунікаційну консалтингову компанію, яка мала надійну маркетингову структуру...

Економічної шкоди зазнали власники прав на трансляцію трансльованого ними мультимедійного контенту. Слід пам'ятати, що як члени цієї ліквідованої злочинної організації, так і ті люди, які наймають шахрайські послуги, яких розслідує, є активною стороною у завданні шкоди основним жертвам цих дій через добре відому упущену вигоду, яка стосується до прибутків, які потерпілі сторони більше не отримують внаслідок розслідуваної злочинної діяльності, і які оцінюються в 366 250 000 євро...» *(La Policía Nacional desarticula una organización criminal dedicada a distribuir fraudulentamente contenido audiovisual // Ministry of Interior (<https://www.interior.gob.es/opencms/en/detail->*

pages/article/La-Policia-Nacional-desarticula-una-organizacion-criminal-dedicada-a-distribuir-fraudulentamente-contenido-audiovisual/). 02.11.2023).

«Спадкоємці Дієго Марадони, який помер три роки тому у вівторок, виграли боротьбу за використання імені аргентинського футбольного генія після того, як Верховний суд Європи визнав, що аргентинська компанія Sattvica, що належить його колишньому адвокату, не має права на товарний знак.

У 2008 році Марадона отримав торгову марку ЄС на своє ім'я для одягу, взуття, гостинності та ІТ-послуг.

Після його смерті в 2020 році Sattvica звернувся до патентного відомства ЄС EUIPO з проханням передати торгову марку компанії на основі документа 2015 року, виданого Мараданою, який дозволяє Sattvica використовувати торгову марку в комерційних цілях, і іншої угоди без дати.

Згодом спадкоємці Марадони попросили EUIPO вилучити передачу, зареєстровану в її записах.

Патентне агентство ЄС у рішенні минулого року заявило, що Sattvica не подала документи, що підтверджують передачу торгової марки компанії. Потім Sattvica передала свою справу до люксембурзького Загального суду, другого найвищого в Європі.

«Документи, надані цією компанією, формально не виправдовують переуступку торгової марки на її користь згідно з контрактом, підписаним між двома сторонами (Саттвікою та Мараданою)», — заявили судді.

«Крім того, оскільки Марадона помер до того, як було подано запит на реєстрацію трансферу, Sattvica не змогла виправити виявлені порушення...», — сказали вони.

Sattvica може подати апеляцію до Суду ЄС, вищої інстанції Європи...
(Foo Yun Chee. Maradona's heirs win EU trademark fight against soccer player's ex-lawyer // Printline Media Pvt. Ltd. (https://theprint.in/sport/maradonas-heirs-win-eu-trademark-fight-against-soccer-players-ex-lawyer/1836581/?utm_source=flipboard&utm_content=ThePrintIndia%2Fmagazine%2FTop+Stories). 08.11.2023).

«Дональд Трамп виграв судову справу щодо використання його імені на своїх шотландських гольф-курортах.

Колишній президент зареєстрував ім'я «Trump» для різноманітних послуг, пов'язаних із його полями для гольфу Turnberry та Menie.

Німецький бізнесмен Френк Лінднер, однак, оскаржив право пана Трампа на ексклюзивне використання торгової марки в Європі та стверджував, що його слід відкликати на тій підставі, що товарні знаки не використовувалися по-справжньому протягом п'яти років.

Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) ухвалив рішення на користь пана Трампа, який може зберегти товарний знак.

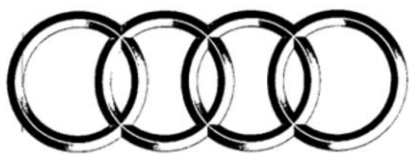
У своєму рішенні EUIPO зазначає: «Власник продемонстрував використання знака щодо відповідних послуг протягом достатнього періоду часу. Хоча він не надав бухгалтерських доказів як таких, є інформація, що стосується управління готелями, з відгуками клієнтів, що охоплюють тривалий проміжок часу.

У сторонніх статтях також є хвалебні коментарі, а також різноманітні похвали, отримані протягом багатьох років. Таким чином, подані докази є достатніми для того, щоб вважати доведеним обсяг використання оскаржуваної торговельної марки...»

Пан Ліндер сам подав заявку на реєстрацію торгової марки «Trump» для різних товарів, серед яких вина, пиво, шоколад і презервативи. Його зобов'язали заплатити 450 євро компанії, відповідальній за обробку ряду торгових марок Трампа» (*Trump wins trademark case over Scottish golf resorts // Scottish Legal News Ltd* (<https://www.scottishlegal.com/articles/trump-wins-trademark-case-over-scottish-golf-resorts>). 20.11.2023).

«У справі про порушення прав на торговельну марку, порушену німецьким виробником розкішних автомобілів Audi проти оптового продавця автозапчастин, Генеральний адвокат Суду ЄС (CJEU) виніс висновок на користь останнього...»

Audi є власником торгової марки ЄС (EUTM) під номером 000018762 для фігуративної марки, наведеної нижче, яка захищає серед інших товарів і послуг такі товари класу 12: «Наземні, повітряні та водні транспортні засоби та їх частини (не включені до інших класів), включаючи двигуни для транспортних засобів».

Відповідач у справі - продавець автозапчастин дистриб'юторам. У період з 1986 по 2017 рік відповідач рекламував і пропонував на своєму веб-сайті решітки радіатора, призначені для старих моделей Audi 1980-1990-х років. Ці решітки радіатора включали оригінальні... У 2017 році Audi почала судовий процес проти відповідача за порушення прав на торговельну марку. У травні 2020 року Audi звернулася до Регіонального суду Варшави з вимогою заборонити відповідачеві імпортувати, пропонувати, продавати та рекламувати неоригінальні решітки радіатора із знаком, ідентичним або схожим на його EUTM. Перед ухваленням рішення у справі Регіональний суд Варшави передав кілька запитань до CJEU для попереднього рішення...

На думку генерального адвоката Медіни, лише решітка радіатора, виконана за задумом оригінальної решітки радіатора, дозволяє повторити оригінальний вигляд автомобіля. На відміну від інших типів запчастин, таких як колісні диски та ковпаки, решітка радіатора, через її переднє розташування в кузові автомобіля, не може забезпечити повне відновлення зовнішнього вигляду автомобіля, якщо вона не ідентична оригінальному продукту. У світлі цих міркувань Суд ЄС може виключити простий силует марки Audi EUTM, як частину «точного відтворення оригінальної решітки радіатора та з єдиною технічною метою вставлення та встановлення емблеми Audi», з виконання функцій торгівлі. знак. Таким чином, використання знака відповідачем не виконувало функції виключної ідентифікації або посилання на товари чи послуги як такі, що належать Audi; він виконував технічну функцію, а не призначення.

Крім того, споживачі радіаторних решіток повинні мати можливість отримати інформацію про те, що запчастина підходить або призначена для автомобілів конкретного виробника. Зважаючи на це... за словами Генерального адвоката, ...стаття 14(1)(c) EUTMR не дозволяє продавцеві запасних частин автомобіля, тобто решіток радіатора, продавати ті частини, де вони містять елемент для вставки та встановлення емблеми Audi. Зокрема, якщо форма відповідного елемента ідентична або схожа до плутанини з EUTM Audi.

...щодо критеріїв, які повинні використовуватися для визначення того, чи сумісне використання EUTM з чесною практикою в промислових і комерційних справах, Генеральний адвокат Медіна зазначив, що це має національний суд оцінити це. Однак далі вона заявила, що три конкретні елементи мають особливе значення:

1. Використання не могло призвести до «дискредитації або очорнення» марки EUTM Audi.
2. Відповідач повинен вжити необхідних заходів, щоб вказати, що продукти були виготовлені ним, і переконатися, що вони не будуть розглядатися як імітація або відтворення оригінальних частин.
3. Виробник або продавець запасних частин зобов'язаний бути обачним, щоб забезпечити дотримання чесної практики в промислових або комерційних питаннях подальшими користувачами.

Тепер справу буде передано до Окружного суду Варшави...» (*Gerard Kelly, John Milligan. Advocate General Opinion in Audi Trade Mark Case // Mason Hayes & Curran LLP (<https://www.mhc.ie/latest/insights/advocate-general-opinion-in-audi-trade-mark-case#page=1>). 20.11.2023*).

«Єдиний патентний суд (UPC)... працює шість місяців...

Нещодавно було досягнуто 100 справ, які зараз розглядаються різними відділами UPC.

Близько половини справ поки стосуються проваджень про порушення. Приблизно чверть цих випадків пов'язана з медичними технологіями і більше третини стосується цифрових технологій та електроніки. Більшість цих справ розглядається в місцевих відділах Німеччини... Менше однієї третини справ про порушення було порушено ненімецькими підрозділами.

Цікавою особливістю ряду цих справ є те, що вони є частиною суперечок із кількома юрисдикціями за участю кількох судів у всьому світі. Це включає паралельні справи, які розглядаються в європейських національних судах... Перші 100 випадків також розвінчали припущення про те, що UPC стане нішевим або елітним проектом лише для певних галузей чи певних типів компаній. Навпаки, ці справи стосуються всього спектру технологій і партійних профілів. Представлені не лише сектори, які традиційно відомі активними патентними судовими процесами (зокрема, було подано ряд позовів у галузі наук про життя та стандартних основних патентів (SEP), але також інженерна промисловість і навіть індустрія моди (друк на шкірі) вже прийняли UPC.

На додаток до великої кількості справ, які подаються до UPC, а це більше, ніж багато хто очікував, це широке звернення стане полегшенням для архітекторів системи...» (*Dr Paul England, Tobias Baus and Patricia Cappuyns. The Unified Patent Court: six months of success // Taylor Wessing (<https://www.taylorwessing.com/en/insights-and-events/insights/2023/11/the-unified-patent-court>). 22.11.2023*).

«...Верховний суд Австрії підтвердив відхилення позову нижчими судами щодо несанкціонованого використання навчальних матеріалів професором університету...»

Позивачем був професор університету зі Швеції. Він звинуватив підсудного, професора австрійського університету, у тому, що він використав його конспекти лекцій і опубліковане ним дослідження під час лекції, проведеної у Віденському університеті, не вказавши його автора. Позивач вимагав засобів правового захисту відповідно до законодавства про авторське право та конкуренцію, включаючи судову заборону, публікацію рішення, виплату 7000 євро та наказ про звіт про прибутки.

Суд першої інстанції відмовив у задоволенні позову, посилаючись на недопустимість процесу та визнання провадження недійсним. Апеляційний суд залишив рішення без змін, але прийняв апеляцію до Верховного Суду через відсутність прецедентної практики щодо питання, чи можуть викладачі, які перебувають у приватно-правових трудових відносинах з університетом, нести відповідальність за порушення законодавства про авторське право та конкуренцію щодо створення та поширення навчального матеріалу.

Верховний Суд відхилив апеляційну скаргу позивача. Суд зазначив, що відповідно до розділу 49(2) Закону про університети Австрії федеральний уряд Австрії несе відповідальність відповідно до закону про публічну

відповідальність за збитки, завдані організаціями, працівниками або особами, які діють від імені університету під час виконання суверенних обов'язків.

Посилаючись на усталену прецедентну практику та австрійську літературу, Верховний суд заявив, що надання освіти від початкової школи до університету є справою суверенної влади. Таким чином, це також стосувалося лекцій, які читав відповідач. Суд постановив, що для класифікації лекцій відповідача як предмета суверенної влади не було жодної необхідності, щоб професор мав повноваження встановлювати суверенні акти, а також не було важливо, чи були трудові відносини професора з університетом засновані на публічному або приватному праві.

Суд підтвердив, що будь-які дії, які сприяють виконанню суверенних обов'язків, вважаються суверенними, якщо вони служать меті виконання цих завдань і демонструють тісний внутрішній і зовнішній зв'язок з ними. Верховний суд вважав такий зв'язок між суверенною викладацькою діяльністю підсудного та використанням лекційного матеріалу, у якому його звинувачували.

Оскільки позов проти організації, яка діє як суверенна держава, є неприйнятним, у даній справі впливало, що ані університет, ані відповідач не несуть відповідальності перед позивачем. Натомість позивач мав подати до суду на федеральний уряд, який несе відповідальність згідно із законом про публічну відповідальність. Таким чином, Верховний суд відхилив апеляцію на підставі її неприйнятності...» (*Claudia Csáky, Sarah Kasslatter. Austrian Supreme Court rules on university teaching as public duty: implications for copyright and liability // Law Business Research (https://www.lexology.com/commentary/intellectual-property/austria/graf-isola-rechtsanwlte-gmbh/austrian-supreme-court-rules-on-university-teaching-as-public-duty-implications-for-copyright-and-liability). 20.11.2023*).

«Європейське патентне відомство визнало оскаржуваний патент на мРНК, який належить Moderna (MRNA.O), недійсним, повідомило відомство у вівторок, віддавши перемогу BioNTech (22UAy.DE) та його партнеру Pfizer (PFE.N) у патентній суперечці між двома виробниками вакцини проти коронавірусу.

У своїй заяві Moderna заявила, що не згодна з рішенням офісу та подасть апеляцію...

BioNTech привітав це рішення, назвавши рішення патентного відомства «важливим, оскільки ми вважаємо, що цей та інші патенти Moderna не відповідають вимогам для видачі і ніколи не повинні були надаватися».

Moderna подала до суду на BioNTech у Німеччині та інших країнах, стверджуючи, що вона скопіювала технологію мРНК, яку Moderna запатентувала задовго до появи COVID-19 у 2019 році» (*European Patent Office declares Moderna mRNA patent invalid // Reuters*

(<https://www.reuters.com/business/healthcare-pharmaceuticals/biontech-says-european-patent-office-has-declared-moderna-patent-invalid-2023-11-21/>). 21.11.2023).

«Виконавчий директор Жоао Неграо Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) офіційно запустив революційний центр посередництва EUIPO. Центр медіації надаватиме послуги з альтернативного вирішення спорів (ADR) для спорів щодо інтелектуальної власності безкоштовно...»

Центр медіації пропонує ряд послуг з ADR, включаючи медіацію, примирення та експертне визначення. Ці послуги доступні для всіх сторін, які беруть участь у провадженні *inter partes* перед EUIPO у другій інстанції.

Крім того, МСП можуть вимагати ADR для провадження першої інстанції (заперечення, скасування та недійсність). Ця послуга поступово поширюватиметься на всіх користувачів протягом 2024 та 2025 років.

Усі послуги надають досвідчені багатомовні медіатори та кейс-менеджери, які пропонують користувачам широкий вибір мов для більшої зручності під час переговорів.

Онлайн-платформу ADR було створено для підвищення доступності, дозволяючи медіаторам і сторонам взаємодіяти віртуально в безпечному та конфіденційному середовищі та забезпечуючи зручність для всіх сторін, залучених у процес вирішення спору...

Запуск Центру медіації відбувся після успішної конференції EUIPO з медіації в галузі інтелектуальної власності 2023, яка відбулася 19-20 жовтня 2023 року...» (*EUIPO Launches New Mediation Center for IP Disputes // AG-IP-NEWS* (<https://www.agip-news.com/news.aspx?id=74935&lang=en>). 23.11.2023).

«Генеральний суд ЄС закрити справу між грецькою компанією Kolios AE та групою кіпрських переробників і виробників овечого та козячого молока щодо її наміру зареєструвати логотип HALLOUMAKI.»

Кіпрські виробники молочних продуктів стверджували, що це порушує традиційний виготовлений на Кіпрі білий сир halloumi.

Цей крок був зроблений після того, як грецька компанія відкликала свою заявку на реєстрацію, згідно із заявою Суду в середу.

Рішення Загального суду стосується справи «Група переробників і виробників овечого та козячого молока проти Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) – Kolios AE Elliniki Viomichania Galactos».

Kolios AE подала заяву до EUIPO 19 вересня 2019 року на реєстрацію торгової марки ЄС для логотипу HALLOUMAKI.

15 вересня 2020 року група переробників і виробників овечого та козячого молока в Нікосії виступила проти заяви на реєстрацію на основі

попереднього захищеного найменування походження (PDO) «Halloumi/Hellim», зареєстрованого у 2021 році для сирів, вироблених на Кіпрі за традиційним рецептом.

EUIPO відхилила заперечення групи на тій підставі, що не було ризику, що товарний знак буде вважатися таким, що стосується PDO Halloumi.

2 серпня 2022 року кіпрські сировари подали апеляцію до Загального суду, домагаючись скасування рішення EUIPO.

26 жовтня 2023 року Загальний суд вирішив, що більше немає потреби виносити рішення щодо цієї апеляції, оскільки вона стала безцільною, оскільки Kolios AE відкликав свою заявку на реєстрацію спірної назви...» (*HALLOUMAKI case crashes in EU court // Financial Mirror* (<https://www.financialmirror.com/2023/11/23/halloumaki-case-crashes-in-eu-court/>). 23.11.2023).

«...Недавнім рішенням Перша апеляційна рада EUIPO скасувала реєстрацію тривимірної торгової марки кубика Рубіка. Справа R 850/2022-1 послідувала за позовом компанії Verdes Innovations SA, яка вимагала анулювання торгової марки кубика Рубіка 3D, що належить компанії Spin Master Toys UK Ltd, на основі двох аргументів: що графічне зображення кубика не відповідає вимогам законодавства та що його форма була необхідною для досягнення технічного результату і тому не повинна охоронятися як торгова марка.

Кубик Рубіка, популярна гра-головоломка, винайдена Ерне Рубіком, здобула всесвітнє визнання з моменту появи в 1980-х роках. Особлива форма куба, структура чорної сітки та шість різних кольорів є однією з найвідоміших іграшок у світі. Заявник про скасування стверджував, що форма куба підпадає під статтю 7(1)(e)(ii) Регламенту № 207/2009, яка виключає з реєстрації торгової марки знаки, що складаються виключно з форми товарів, яка необхідна для отримання технічного результату. Вони стверджували, що основні характеристики куба, включаючи його форму, структуру сітки та кольори, необхідні для функціонування гри-головоломки.

З іншого боку, Spin Masters стверджували, що форма куба не є необхідною для досягнення технічного результату головоломки, і що кольори були лише декоративними, і що альтернативні форми могли досягти того самого результату. Вони також зазначили, що кубик Рубіка захищений авторським правом і що кольори кубика були результатом вибору дизайнера, показуючи, що це не обов'язкова характеристика 3D-об'єкта, а радше довільне рішення.

Перша апеляційна рада EUIPO задовольнила заяву про анулювання та визнала знак кубика Рубіка недійсним. Три фундаментальні елементи іграшки, форма куба, чорна сітка та різні кольори, вважалися важливими для кубика

Рубіка та необхідними для досягнення технічного результату — складання головоломки шляхом створення шести різнокольорових поверхонь.

Стосовно декоративного характеру кольорів Апеляційна рада підтвердила, що різні кольори куба були важливими для розрізнення різних сторін і відповідності всім квадратам одного кольору на кожній стороні куба. Тому він відхилив аргумент про те, що могли бути обрані альтернативні кольори. Нарешті, він відхилив аргумент Spin Masters про те, що конкретна комбінація кольорів кубика Рубіка набула відмінності і, отже, все ще відповідає необхідним умовам для реєстрації як торгової марки, оскільки вона дійсно функціонувала як знак походження продукції. Це було відхилено на підставі статті 52(2) Регламенту № 207/2009, в якій зазначено, що форма товару, необхідна для отримання технічного результату, повинна бути визнана недійсною, навіть якщо вона набула розрізняльного характеру внаслідок використання...» (*EU General Court Backs Augusta National in Trade Mark Dispute - EUIPO Invalidates Rubik's Cube 3D Trade Mark // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/eu-general-court-backs-augusta-national-trade-mark-dispute-euipo-invalidates-rubiks-cube-3d-trade-2023-11-23_en). 23.11.2023).

«...10 жовтня 2023 року в об'єднаних справах G1/22 і G2/22 Розширена апеляційна рада Європейського патентного відомства (ЕВА) чітко винесла свій вердикт: Європейське патентне відомство (ЕРО) справді має право визначати, чи має сторона право вимагати пріоритету відповідно до статті 87(1) Європейської патентної конвенції (ЕРС).

ЕВА також пояснила, що відповідно до законодавства ЕРС застосовується спростовна презумпція, згідно з якою будь-який заявник, який дотримується процедурних вимог статті 88(1) ЕРС — і відповідних Правил імплементації — має невід'ємне право вимагати пріоритету. Ця спростовна презумпція означає, що сторона, яка оскаржує пріоритетне право, повинна довести відсутність зазначеного права. Однак, враховуючи необхідність співпраці з пріоритетним заявником для виконання вимог статті 88(1), презумпція вважається сильною...

Потім ЕВА дійшла висновку, що ця спростовна презумпція поширюється на випадки, коли європейські патентні заявки походять із заявки РСТ, а також на ситуації, коли пріоритетний(і) заявник(и) відрізняється від наступного(их) заявника(ів).

Зокрема, ЕВА взяв до уваги ті випадки, коли наступний заявник (сторона Б) подав наступну заявку разом із пріоритетним заявником (сторона А), бажаючи — спільно — посилатися на право пріоритету, що впливає з пріоритетної заявки сторони А. На думку Суду, взаємне подання достатньою мірою доводить існування неявної угоди між сторонами А та В, що дозволяє стороні В скористатися правом пріоритету, встановленим поданням заявки на

пріоритет стороною А. Це якщо істотні фактичні докази не свідчать про інше...»
(*Emanuela Bianco. Priority or not priority? That is the question for the European Patent Office // Trademark Lawyer Magazine*
(<https://patentlawyermagazine.com/priority-or-not-priority-that-is-the-question-for-the-european-patent-office/>). 28.11.2023).

Китайська Народна Республіка

«3 листопада 2023 року Верховний народний суд Китаю (SPC) оприлюднив типові справи щодо захисту інтелектуальної власності фільмів народними судами... SPC заявив: «...Типові випадки включають як кримінальні, так і цивільні справи, пов'язані з піратськими записами та розповсюдженням театральних фільмів, захистом прав на цілісність творів, правами на адаптацію, правами на поширення інформації в мережі, розумним використанням авторських прав, захистом комерційної таємниці тощо, які важливі для просування верховенства права...»

...типові випадки:

1. Справи про порушення авторських прав за участю Ма ХХ, Ма УУ та інших [Кримінальне рішення Народного суду проміжної інстанції Янчжоу провінції Цзянсу [2020]

[Основні факти справи] З червня 2016 року по лютий 2019 року обвинувачені Ма ХХ, Ма УУ, Вен Цзе та Лу співпрацювали з іншими з метою отримання прибутку, вступили в змову з персоналом кінотеатру, щоб незаконно отримати майстер-класи та ключі, а потім скопіювали сотні таких фільмів, як «Блукаюча Земля» та «Божевільний інопланетянин» з обладнанням високої чіткості, а також продавали піратські та скопійовані фільми операторам «кінобарів» для отримання незаконних прибутків.

[Результат рішення] Народний суд проміжної інстанції міста Янчжоу провінції Цзянсу постановив, що відповідачі Ма ХХ, Ма УУ, Вен Цзе та Лу копіювали та поширювали чужі фільми без дозволу власника авторських прав з метою отримання прибутку та спільно реалізовували виробництво акту продажу піратських фільмів, отримавши величезну незаконну вигоду та інші особливості серйозні обставини, є злочином порушення авторських прав. Чотирьох обвинувачених було засуджено до позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років і штрафу від 600 000 юанів до 5,5 мільйона юанів, а їх незаконну вигоду було повернуто. Після проголошення вироку сторони не оскаржували та не опротестовували, і вирок першої інстанції набрав законної сили...

2. Справа щодо права власності та порушення авторських прав між Юй Моужу та Zhejiang Dongyang Meila Media Co., Ltd. [Народний суд проміжної інстанції Ченду провінції Сичуань (2018) Цивільне рішення]

[Основні факти справи] Юй Моужу опублікував свій роман «Дика лілія в цвіту» (盛开的野百合) на веб-сайті під псевдонімом Юй Моу, адаптував роман у однойменний сценарій і надіслав його Emei Film Group Co., Ltd. Компанія Zhejiang Dongyang Meila Media Co., Ltd. доручила іншим написати сценарій фільму «Молодість», і вийшов однойменний фільм, створений спільно з Huayu Brothers Film Co., Ltd. та іншими. Юй Моужу вважає, що сюжет, взаємовідносини персонажів, репліки та комбінації пісень і танців у фільмі «Молодість» значною мірою збігаються з його романом і сценарієм, становлять суттєву подібність, виходять за межі розумного посилення та становлять порушення його прав на адаптацію та зйомку та вважає, що Zhejiang Dongyang Meila Media Co., Ltd., як продюсер фільму «Молодість», та інші сторони спільно вчинили порушення.

[Результат рішення] Народний суд проміжної інстанції міста Ченду провінції Сичуань постановив, що існують очевидні відмінності в конкретному предметі, сюжетній лінії та темі між фільмом «Молодість» і роботами Юй Моужу. Що стосується сюжету твору, численні схожі сюжети, на які стверджує Юй Моужу, є об'єктивними фактами, а обмежені вирази не були оригінальними та не підлягають захисту. Сюжет спірної книги і стосунки героїв, які відстоює Юй, явно відрізняються від фільму «Молодість». Читачі та аудиторія не повірять, що вони схожі, і вони не мають істотної подібності. Таким чином, усі позови відхилені. Юй Моужу був незадоволений і подав апеляцію. Вищий народний суд провінції Сичуань у другій інстанції відхилив апеляцію та залишив у силі початкове рішення...

3. Zhejiang Shenghe Network Technology Co., Ltd. і Legend IP Co., Ltd. підтвердження про непорушення авторських прав [Інтернет-суд Ханчжоу (2021) Цивільне рішення]

[Основні факти] Корейська гра «Legend of Mir 2» була запущена в Китаї в 2001 році. Правовласник, Legend IP Co., Ltd. (надалі «Legend IP»), дізнавшись, що фільм «Blue Moon» збиралися транслювати ексклюзивно на платформі, вважали, що фільм порушує авторські права гри, і надіслали на платформу листа з проханням припинити розповсюдження фільму. Продюсер фільму надіслав листа з нагадуванням до Legend IP, щоб захистити їхню ІВ, але Legend IP не відкликав попередження та не подав до суду. Після виходу фільму компанія Zhejiang Shenghe Network Technology Co., Ltd., як власник авторських прав на фільм, подала до суду на декларативне рішення про те, що фільм не порушує вищезазначені авторські права на гру.

[Результат рішення] Інтернет-суд у Ханчжоу постановив, що загальна картина гри, яка бере участь у справі, повністю відрізняється від картини фільму з точки зору композиції зображення, плавності зображення, ефекту об'єктива та аудіовізуальних ефектів, і що конкретні творчі елементи у виборі та розташуванні аудіовізуальних зображень дуже різні. Є суттєва різниця, і рішення підтверджує відсутність порушення. Legend IP залишився незадоволеним і подав апеляцію. Рішення другої інстанції Народного суду

проміжної інстанції міста Ханчжоу провінції Чжецзян відхилило апеляцію та залишило в силі початкове рішення...

4. Справа щодо недобросовісної конкуренції між Xinghui Overseas Co., Ltd. і Guangzhou Zhengkai Cultural Communication Co., Ltd. [Суд з питань інтелектуальної власності Гуанчжоу (2020) Цивільне рішення]

[Основні факти] Гонконгський фільм «Король комедії» має високу репутацію та велику увагу громадськості. Компанія Guangzhou Zhengkai Culture Communication Co., Ltd. (далі – компанія Zhengkai) і Li XX рекламували звинувачений у порушенні авторських прав телесеріал «Король комедії 2018» на офіційних акаунтах Weibo та WeChat у 2018 році як «серіал #Король комедії», і стверджував у рекламних засобах масової інформації, що це адаптація фільму «Король комедії» тощо. Гонконгський власник авторських прав на фільм Xinghui Overseas Co., Ltd. подав позов до суду, стверджуючи, що Zhengkai Company та Li XX були недобросовісною конкуренцією.

[Результат рішення] Після слухання Суд з питань інтелектуальної власності Гуанчжоу постановив, що, беручи до уваги касові збори фільму під час прокату в кінотеатрах у Гонконгу, рекламні зусилля, вжиті до та під час прокату в кінотеатрах, кількість відтворених фільмів на авторизованих веб-сайтах із відео, ступенем безперервного висвітлення фільму в засобах масової інформації та залученістю відповідної громадськості до оцінки фільму, серед інших факторів, можна повністю довести, що назви задіяного фільму мали певний ступінь впливу. Дії Zhengkai Company та Li XX являли собою імітацію та плутанину назви фільму та неправдиву рекламу з певним ступенем впливу, і Zhengkai Company та Li XX несуть юридичну відповідальність за недобросовісну конкуренцію відповідно до закону...» (*Aaron Wininger. China's Supreme People's Court Releases Typical Cases on Film Intellectual Property Protection // National Law Forum, LLC (https://www.natlawreview.com/article/chinas-supreme-peoples-court-releases-typical-cases-film-intellectual-property). 09.11.2023).*

«...Народний суд проміжної інстанції Ханчжоу присудив компанії компенсацію в розмірі 4,7 мільйона юанів (приблизно 640 000 доларів США) за порушення законодавства про товарні знаки трьома компаніями: Quanzhou Yuan Lai Yu Li Internet Tec, власником торгової марки, Meng Kou Yu Huang, виробником, і Shishi City Yi Cong E-Commerce, оператором інтернет-магазину.

У 2018 році Moncler виявила, що три згадані вище компанії продавали підроблені продукти Moncler у Китаї через онлайн-канали, використовуючи торгову марку «Mengking», яка містила елементи, схожі на елементи логотипу Moncler, наприклад «М» на блискавках, а також використання характерних синього та червоного кольорів, пов'язаних із брендом.

Компанія спочатку визнала торгові марки компаній-порушників недійсними через позов до Національного управління інтелектуальної власності Китаю (CNIPA).

Згодом Moncler подав до суду на компанії за порушення авторських прав, передавши справу до цивільного суду та отримавши відшкодування 3,5 мільйона юанів від власника бренду та виробника та суму 1,2 мільйона юанів від оператора онлайн-магазину.

Нещодавно Верховний суд Чжецзяна підтримав це рішення в апеляції...» (*Moncler wins in China and gets 4.7 million rmb compensation // HFG Law & Intellectual Property (<https://www.hfgip.com/news/moncler-wins-china-and-gets-4-7-million-rmb-compensation>). 14.11.2023*).

«Високий суд Чжецзяна залишив у силі рішення першої інстанції, яке визначило незаконне використання торгової назви, що становило недобросовісну конкуренцію. Слово «Michelin», яке є назвою французької компанії, відомої своїми шинами, а також *путівником* Michelin, китайською мовою пишеться «米其林» – вимовляється «mí qí lín». Ця китайська назва зареєстрована разом із Michelin у класах 12 (шини) і 16 (посібник).

У 2021 році Michelin виявив, що компанія, яка займається виробництвом консервів, змінила назву з Zhejiang Huang Yan Second Canned Food Factory на Taizhou Huang Guan Mi Qi Lin Food, у якій частина «Mi Qi Lin» була написана «米奇林». Перший і третій символи були такими ж, як ті, які вибрав Michelin, тоді як другий символ був іншим, але вимовляється точно так само.

Таким чином, ця нова назва містила елемент, дуже схожий на Michelin китайською мовою, і Huang Guan використовував цю нову назву на упаковці своїх продуктів і в своєму інтернет-магазині. Крім того, Huang Guan також використовував ту саму назву, що й Michelin китайською мовою (з тим же другим символом) на одній веб-сторінці свого онлайн-магазину, і було виявлено, що Huang Guan навіть використовував повну англійську назву «Taizhou Huang Guan Michelin Food Co». Ltd» на сторонній платформі.

Huang Guan постачала продукцію двом іншим компаніям, Zhejiang Taizhou Huang Guan Manor Food і Taizhou Huangyan Zhong Yi Food, які мали власну дистриб'юторську мережу.

У вересні 2021 року Michelin подав до суду проміжної інстанції Нінбо проти трьох компаній через недобросовісну конкуренцію на основі її торгових марок «米其林» (Michelin) і MICHELIN, зареєстрованих у класах 12 і 16. Це ґрунтувалося на статті 58 Закону про торговельні марки, в якій зазначено, що використання зареєстрованої або незареєстрованої торговельної марки у фірмовому найменуванні підприємства таким чином, що вводить громадськість в оману, є недобросовісною конкуренцією, яка підлягає розгляду відповідно до Закону про боротьбу з недобросовісною конкуренцією...

У вересні 2022 року суд першої інстанції виніс рішення, в якому визначив дії відповідачів як недобросовісну конкуренцію (Zhe 02 Min Chu No 1935, 2021). Він наказав трьом обвинуваченим припинити використання назви компанії-порушника та вимагав від Huang Guan змінити зареєстровану назву компанії та відшкодувати збитки в розмірі 150 000 юанів. Троє відповідачів подали апеляцію, і в березні 2023 року Верховний суд Чжецзяна виніс остаточне рішення, залишаючи в силі рішення першої інстанції (2022 Zhe Min Zhong No 1327)...» (*Du Binbin, Paul Ranjard. Michelin dispute sheds light on when similar trade names constitute unfair competition // Law Business Research (https://www.iam-media.com/article/michelin-dispute-sheds-light-when-similar-trade-names-constitute-unfair-competition). 22.11.2023).*

«Бренд «Anchor», який належить Fonterra, є одним із найкращих імпортованих брендів молочних продуктів у Китаї, особливо на платформах електронної комерції.

У нещодавньому рішенні Первинний народний суд Шанхаю Цзіньшань виніс вердикт і засудив обвинуваченого Ванга до 4,5 років ув'язнення плюс штраф у розмірі 2 мільйонів юанів за підробку торгових марок «Anchor» і «Fonterra». Співобвинувачений також отримав умовний термін.

Судове провадження почалося в результаті рейду в жовтні 2020 року, коли місцева служба громадського телебачення вилучила велику кількість підроблених молочних продуктів «Anchor» на суму понад 30 000 юанів. У ході розслідування було встановлено, що протягом останніх років Ван і його спілники продали підроблені молочні продукти на суму близько 8 мільйонів юанів під торговою маркою «Anchor», в основному через онлайн-платформу. Ванга заарештували у 2022 році, а суд оголосив вирок 24 жовтня 2023 року.

Суд вважає, що відповідачі використовували ту саму торгову марку, зареєстровану іншими особами, на тих же товарах без дозволу власника торгової марки. Займаючись таким незаконним бізнесом, вони отримали величезні доходи, а їхні дії становлять злочин підробки зареєстрованих торгових марок, а також порушення прав інтелектуальної власності інших осіб...» (*Crystal Yulan Zhang. Anchor trademark counterfeiter sentenced to 4.5 years in prison // HFG Law & Intellectual Property (https://www.hfgip.com/news/anchor-trademark-counterfeiter-sentenced-4-5-years-prison). 21.11.2023).*

«27 листопада 2023 року Інтернет-суд Пекіна виніс рішення про визнання авторських прав на зображення, створені ШІ. Позивач, пан Лі, використав Stable Diffusion (штучний інтелект), щоб створити зображення, залучене до справи, і опублікував його на платформі Xiaohongshu; відповідач, блогер на Baijiahao, використав зображення, створене штучним інтелектом

позивача, щоб супроводжувати статтю, і позивач подав до суду. Суд постановив, що зображення, створене штучним інтелектом, яке використовується у справі, відповідає вимогам «оригінальності» та відображає оригінальні інтелектуальні інвестиції людини, а також має бути визнано творами та захищено законом про авторське право...

24 лютого 2023 року позивач використовував програмне забезпечення AI Stable Diffusion для генерації зображень у справі шляхом введення підказок, а потім опублікував зображення на платформі Xiaohongshu під назвою «Весняний вітерець приносить ніжність». Нещодавно позивач виявив, що обліковий запис Wajjiahao «I am Yunkai Sunrise» опублікував статтю під назвою «Любов у березні, у цвіті персика» 2 березня 2023 року. У статті використано зображення, задіяні у справі. Позивач подав позов, стверджуючи, що відповідач не отримав дозволу позивача та зрізав водяний знак підпису позивача на платформі Xiaohongshu, що змусило відповідних користувачів помилково вважати, що відповідач був автором твору, що серйозно порушило право позивача на зазначення авторства та права на поширення інформації в мережі.

Суд зазначив, що від моменту, коли позивач задумав зображення, задіяне у справі, до остаточного вибору залученого зображення, позивач зробив певну кількість інтелектуальних інвестицій, таких як розробка презентації персонажів, вибір підказок, упорядкування порядку підказок і налаштування відповідних параметри і так далі. Зображення, задіяні у справі, відображали інтелектуальні інвестиції позивача, тому зображення, задіяні у справі, відповідали вимогам «інтелектуальних досягнень».

Крім того, позивач розробив елементи зображення, такі як персонажі та їх представлення за допомогою підказкових слів, і встановив макет зображення та композицію за допомогою параметрів, які відображали вибір і розташування позивача... Під час судового розгляду було встановлено, що позивач генерував різні зображення, змінюючи окремі слова підказки або змінюючи окремі параметри. Картини були не просто «механічними інтелектуальними досягненнями». За відсутності протилежних доказів можна зробити висновок, що зображення, залучені у справі, були незалежно завершені позивачем і відображали особисте вираження позивача. Таким чином, зображення, задіяні в кейсі, відповідають вимогам «оригінальності».

Крім того, позивач є тим, хто безпосередньо налаштував модель штучного інтелекту, яка бере участь у справі, і вибирає зображення, які беруть участь у справі. Зображення, задіяні у справі, були безпосередньо створені на основі інтелектуальних інвестицій позивача та відображали особисте вираження позивача. Таким чином, позивач є власником зображень, залучених у справі, і володіє авторськими правами на залучені зображення.

Суд присудив позивачу компенсацію збитків у розмірі 500 юанів та витрат у розмірі 50 юанів...» (*Aaron Wininger. Beijing Internet Court Recognizes Copyright in AI-Generated Images // National Law Forum, LLC*

(<https://www.natlawreview.com/article/beijing-internet-court-recognizes-copyright-ai-generated-images>). 29.11.2023).

Малайзія

«Сесійний суд Джохор-Бару в Малайзії висунув звинувачення особі Лі А Мой у продажу телевізійних приставок із попередньо завантаженим несанкціонованим вмістом Astro відповідно до розділу 43AA (1)(с) Закону про авторське право 1987 року. Він був оштрафований на 16 000 рингів (3140 євро) за прострочення трьох місяців ув'язнення.

Злочин було скоєно 3 листопада 2022 року в торговій точці в Джохор-Бару, де під час рейду було виявлено два телеприставки з попередньо завантаженим несанкціонованим вмістом.

В окремій судовій справі 17 листопада 2023 року Сесійний суд Петалінг Джая висунув звинувачення особі Йі Квай Вен у продажу телевізійних приставок із попередньо завантаженим несанкціонованим вмістом Astro відповідно до розділу 43AA (1)(с) Закону про авторське право 1987 року. Він був оштрафований на 11 000 малайзійських рингів за прострочення трьох місяців позбавлення волі.

Злочин було скоєно 23 травня 2023 року в роздрібній торговій точці в Пучонг, де під час рейду було виявлено один TV Box із попередньо завантаженим несанкціонованим вмістом.

Уже у 2023 році семеро осіб були звинувачені та оштрафовані за те саме правопорушення відповідно до Закону про авторське право (з поправками) 2022 року, який було опубліковано 10 лютого 2022 року...

Поправки до Закону про авторське право були внесені після заяви Високого суду з питань інтелектуальної власності в Куала-Лумпурі в травні 2021 року про те, що продаж, пропозиція до продажу, розповсюдження та/або постачання заборонених потокових пристроїв, які можуть забезпечити несанкціонований доступ до творів, захищених авторським правом, є порушенням авторських прав згідно з Закон про авторське право 1987 року» (*Colin Mann. Heavy fines for Astro piracy // Advanced Television Ltd* (<https://advanced-television.com/2023/11/22/heavy-fines-for-astro-piracy/>). 22.11.2023).

Південно-Африканська Республіка

«...нешодавня справа у Верховному апеляційному суді Dart Industries Incorporated and Another проти Botle Buhle Brands (Pty) Ltd and Other, продемонструвала складність реєстрації марок форми та контейнерів.

Tupperware Southern Africa була зареєстрованим власником торгової марки Eco Bottle, яка була представлена у вигляді контейнера у формі пісочного годинника. Tupperware з 2011 року продає пластикову пляшку тієї самої форми, що й її зареєстрована торгова марка (продається як «Eco Bottle»).

У 2019 році компанія Botle Buhle Brands почала продавати ймовірно правопорушну пляшку в Південній Африці. Tupperware порушила справу проти Botle Buhle на підставі того, що їхня пляшка порушувала зареєстровану торговельну марку Tupperware та/або становила видачу.

У свою чергу Botle Buhle подав зустрічний позов про вилучення торговельної марки Tupperware з реєстру на тій підставі, що вона не могла відрізнити товари Tupperware від товарів інших торговців і, отже, була неправильно внесена або помилково залишилася в реєстрі.

Щоб торгову марку було зареєстровано, вона повинна бути розрізняльною. Щоб бути розрізняльною, торговельна марка повинна бути або за своєю суттю розрізняльною, або вона повинна стати розрізняльною внаслідок попереднього використання. Якщо знак не є розрізняльним, його не слід реєструвати, а якщо він зареєстрований, його можна виключити з реєстру...

Суд дійшов висновку, що Eco Bottle не є суттєвим відхиленням від норм і звичаїв відповідного сектору, і що громадськість просто сприйматиме її як модну або більш привабливу пляшку для води.

Суд дійшов такого ж висновку, визначаючи, чи набула еко-пляшка розрізняльності внаслідок попереднього використання. Застосовуючи «тест на сприйняття», суд заявив, що немає жодних доказів того, що покупець еко-пляшки сприйме форму пляшки як ознаку того, що вона взагалі походить з будь-якого конкретного джерела. Знак Eco Bottle відповідно було вилучено з реєстру...» (*Andrew Dutton. Distinctive designs and the difficulties of using shapes as trade marks // Bizcommunity* (<https://www.bizcommunity.com/Article/196/825/243947.html>). 21.11.2023).

«Високий суд заборонив стартапу Dumax Paints продовжувати використовувати назву бренду, заявивши, що товарний знак порушує права Dulux, домінуючого виробника фарби в SA.

Високий суд Блумфонтейна визнав, що Dumax отримувал прибуток від сильної, визнаної торгової марки Dulux і що він повинен припинити торгівлю під цим ім'ям...

Суд визнав Dumax, який розпочав торгівлю у 2021 році, скопіював ідентичне зображення з веб-сайту Dulux на свій веб-сайт для реклами своєї продукції.

Іншим кроком, який суд назвав метою заплутати споживачів, було виявлено, що Dumax імітував гасло Dulux. У той час як слоган Dulux звучить

так: «Майбутнє фарби сьогодні», Dumax вирішив використовувати «Малюємо майбутнє».

На свій захист Dumax розіграла карту трансформації та заявила, що заява Dulux про заборону використання її торгової назви є «антитезою трансформації та має величезний потенціал для зупинки економічної трансформації», додавши, що «протягом років, коли заявники формувались, чорним людям не дозволяли брати участь у основній економіці».

Головуючий суддя визнав цей аргумент не більш ніж «політичним»...» (*Kabelo Khumalo. High court bans start-up Dumax Paints from mimicking Dulux // Arena Holdings (<https://www.businesslive.co.za/bd/national/2023-11-26-high-court-bans-start-up-dumax-paints-from-mimicking-dulux/>). 26.11.2023*).

Республіка Колумбія

«...Колумбія є країною-учасницею Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності Світової організації торгівлі (TRIPS) і учасником Договору про патентну кооперацію має патентну систему заперечення після видачі та абсолютний стандарт новизни, що дозволяє отримувати патенти в усіх галузях технології після проведення ретельної експертизи. Видані патенти в галузі механіки, програмних винаходів, телекомунікацій та фармацевтики, серед іншого, підлягають повному захисту у кримінальних та цивільних судах Колумбії з окремим підходом до порушення прав та дійсності.

Колумбійські патенти не дають їх власникам права на здійснення винаходу. Натомість вони надають право забороняти третім сторонам без згоди власника виробляти, пропонувати для продажу, продавати, імпортувати з будь-якою метою або використовувати запатентований продукт, процес або продукт, отриманий безпосередньо за допомогою запатентованого процесу.

Таким чином, будь-яка особа, яка володіє колумбійськими патентними правами, має юридичний статус проти будь-якої особи, яка порушує їхнє право, або проти тих, хто виконує дії, які свідчать про неминучість порушення. У разі спільного володіння патентним правом будь-який із співвласників може подати позов про порушення патенту без згоди інших, якщо інше не домовлено між співвласниками.

Незважаючи на те, що тимчасові права захисту не існують для патентів, що знаходяться на розгляді, і заявник не має юридичного статусу для ініціювання позовів про порушення патентів або попередніх судових заборон у таких випадках, як тільки патент буде надано, будь-які судові дії, вжиті щодо порушення, дозволять власнику патенту вимагати відшкодування збитків, починаючи з дати публікації заявки на патент.

Позови про порушення патентних прав забороняються через два роки з дати, коли власникові стало відомо про порушення, або через п'ять років з дати,

коли порушення було вчинено востаннє...» (*Andrés Rincón, Eliana Portilla. Colombia: Why a Robust Patent System is Leading to Litigation Wins // Law Business Research (https://www.iam-media.com/index.php/review/the-patent-litigation-review/2024/article/colombia-why-robust-patent-system-leading-litigation-wins). 24.11.2023).*

Республіка Корея

«У четвер окружний суд Теджона засудив до 14 місяців тюремного ув'язнення сумно відомого інфлюенсера Instagram, який заробив мільярди, продаючи підроблені предмети розкоші.

Разом із 14-місячним вироком суд постановив стягнути кримінальні доходи в розмірі 2,4 мільярда вон (1,8 мільйона доларів) і штраф у розмірі 20 мільйонів вон за звинуваченнями в порушенні Закону про захист дизайну та Закону про захист недобросовісної конкуренції.

Фінансові штрафи були накладені на компанію, засновану інфлюенсером у грудні 2021 року...

У вересні інфлюенсера було заарештовано за звинуваченням у розповсюдженні понад 20 000 підробок, які копіювали одяг, взуття та аксесуари 58 дизайнерських брендів, таких як Chanel, Louis Vuitton, Time і EENK. Хоча шістьох інших співробітників було направлено до прокуратури, висунення їм обвинувачень було відкладено...

«Вона посягала на інтелектуальну власність власника торгової марки та порушувала норми ведення господарських операцій. Це був організований і умисний злочин, до якого причетні кілька співробітників», – сказав суддя.

«Навіть після отримання запитів від оригінальних власників торгових марок і брендів припинити порушення, її протиправні дії продовжувалися, навіть коли вона була під слідством».

Суддя додала до уваги той факт, що вона не обманювала своїх клієнтів, представляючи свої речі як автентичні, і що клієнти знали, що вони купують підроблені продукти.

Вартість зроблених нею підробок, розрахована за цінами на автентичні речі, становитиме 34,4 мільярда вон» (*Influencer gets 14-month sentence for selling fake luxury goods // JoongAng Daily Co., Ltd. (https://koreajoongangdaily.joins.com/news/2023-11-17/national/socialAffairs/Influencer-gets-14month-sentence-for-selling-fake-luxury-goods/1915839). 17.11.2023).*

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«У рішенні, опублікованому 21 листопада 2023 року, Верховний суд скасував рішення UKIPO щодо машинного навчання...»

Це була апеляція на рішення UKIPO про відмову в патентній заявці. Базова патентна заявка передбачала використання штучної нейронної мережі (ANN). UKIPO дійшло висновку, що винахід, описаний у заявці, є комп'ютерною програмою як такою і не передбачає жодного технічного внеску. Під час апеляції суддя, сер Ентоні Манн, не погодився з обома пунктами.

Винахід відноситься до способу надання користувачеві рекомендацій щодо медіафайлів. Заявлений метод надасть рекомендації щодо мультимедійних файлів, схожих на вхідний файл, на основі очевидно подібних смаків інших людей. Це було досягнуто шляхом навчання ANN за допомогою навчального набору, який включав медіафайли, які можна було описати об'єктивно, на основі їхніх фізичних характеристик, і суб'єктивно, у письмовій формі. Метод зміг ідентифікувати схожі медіафайли шляхом об'єднання оцінки цих двох критеріїв разом, імітуючи спосіб, у який їх може оцінити людина. Результатом була рекомендація файлу для користувача. Цю рекомендацію щодо файлу було визначено як «кращу» в тому сенсі, що вона з більшою ймовірністю відповідатиме потребам користувача-людини, надаючи відповідну рекомендацію...

Після навчання ANN застосовує ваги та зміщення в окремих вузлах. Таким чином можна надати вхідний файл і створити вихід без будь-якої участі людини, поза фазою навчання. Фактичні ваги та зміщення, що застосовуються до кожного вузла, визначаються процесом навчання і не базуються на будь-якій комп'ютерній програмі, написаній людиною.

На цій підставі суддя вирішив, що в навченій ANN не було комп'ютерної програми, яка могла б задіяти виключення. Крім того, суддя вважав, що немає різниці, чи була ANN реалізована апаратно чи як програмна емуляція.

...суддя вирішив, що, навіть якщо виключення комп'ютерної програми було задіяно ANN, винахід все одно зробив технічний внесок.

Наслідком винаходу в даному випадку було виведення користувачеві рекомендації щодо конкретного файлу. Рекомендація щодо конкретного файлу була можлива лише через застосовану модель. За відсутності цієї моделі користувачеві не було б і не можна було б надати рекомендації щодо файлів. На думку судді, це стосувалося технічного внеску, оскільки файл було передано користувачеві, який є зовнішнім щодо комп'ютера. На думку судді, не мало значення те, що переданий файл може мати певний суб'єктивний вплив на користувача-людину, спонукаючи його вибрати медіафайл, який був «схожий» на вхідний файл, як це було визначено відповідно до людських смаків...» (*Peter Arrowsmith. A Game-Changer for Machine Learning Patents in the UK? // Gill*

Jennings & Every LLP (<https://www.gje.com/resources/a-game-changer-for-machine-learning-patents-in-the-uk/>). 28.11.2023).

Сполучені Штати Америки

«Федеральний суд штату Делавер зобов'язав компанію Amazon (AMZN.O) виплатити 46,7 мільйона доларів компенсації за збитки. Суд визнав, що віртуальний помічник Alexa технічного гіганта порушує патенти, пов'язані з розпізнаванням мови та обробкою природної мови.

Суд присяжних визначив, що Amazon порушив патенти, що належать VB Assets, чий попередник VoiceBox Technologies створював програмне забезпечення для голосового керування для компаній, включаючи виробників автомобілів Toyota, Chrysler і Dodge і виробників GPS TomTom і Magellan...

VB звинуватив Amazon у копіюванні його інновацій і порушенні чотирьох патентів, які стосуються прогресу в технології голосового пошуку. У позові від 2019 року йдеться, що представники VoiceBox вперше зустрілися з керівниками Amazon у 2011 році, щоб обговорити інтеграцію запатентованої технології в продукти Amazon.

У 2014 році Amazon запустив Alexa у своїх розумних динаміках Echo і з тих пір інтегрував голосового помічника в інші пристрої та мобільні програми. У позові сказано, що Amazon почав викрадати десятки співробітників VoiceBox, починаючи з 2016 року, і що дві компанії знову зустрілися щодо патентів VoiceBox у 2017 році.

У своїй скарзі VB стверджує, що поведінка Amazon «знищила» шанси VoiceBox «просувати та будувати бізнес» навколо своїх патентів. Компанія програмного забезпечення Nuance Communications купила VoiceBox у Bellevue, штат Вашингтон, у 2018 році...» (*Blake Brittain. Amazon must pay \$46.7 mln in voice-assistant patent case, US jury says // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/litigation/amazon-must-pay-467-mln-voice-assistant-patent-case-us-jury-says-2023-11-08/?rpc=401&>). 08.11.2023).*

«Верховний суд США в понеділок відмовився розглядати невдалий позов, поданий винахідником, який вимагав кредиту на патент Hormel (HRL.N), який охоплює метод попереднього приготування нарізаного бекону.

Судді вирішили не переглядати, який тип внеску заслуговує на спільне винахідництво патенту. У травні апеляційний суд США постановив, що Девід Говард, який консультував Hormel, не мав права бути зазначеним у патенті м'ясопереробного гіганта, оскільки його внесок був «незначним»...

У 2007 році Hormel зустрівся з Говардом, генеральним директором виробника обладнання для харчової промисловості НІР, щодо розробки

духовки. Говард сказав, що тоді він розповів Hormel про концепцію попереднього нагріву за допомогою інфрачервоної печі, яку компанія використовувала при розробці двоетапного процесу для приготування попередньо відвареного бекону.

У 2018 році Hormel отримав патент, який охоплює цей процес. У 2021 році НІР подала позов на Hormel у федеральний суд Делавера, стверджуючи, що Говард повинен бути єдиним або спільним винахідником патенту. Суд постановив назвати Говарда спільним винахідником на основі його внеску в розробку Hormel процесу.

Федеральний округ скасував рішення в травні, встановивши, що внесок Говарда був незначним для винаходу в цілому. Зазначається, що інфрачервоний попередній нагрів згадується лише двічі в патенті, який переважно стосується використання мікрохвильових печей.

У серпні НІР звернувся до Верховного суду з проханням розглянути цю справу...

«Бізнес-рішення, засновані на передачі патентів, можуть бути поставлені під сумнів на підставі звинувачень у тому, що кількість спільного внеску винахідника була занадто малою», — заявили в НІР.

Hormel відповів, що рішення «цілком узгоджується з попередніми рішеннями Федерального округу» та використовує тест на спільне винахідництво, який «послідовно застосовувався апеляційним судом протягом 25 років без будь-яких помітних окремих думок»...» (*Blake Brittain. Bacon-cooking patent case against Hormel fizzles at US Supreme Court // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/litigation/bacon-cooking-patent-case-against-hormel-fizzles-us-supreme-court-2023-11-06/>). 06.11.2023*).

«Федеральний суддя Каліфорнії заявив у четвер, що поки що відхилить частину позову про авторські права, поданого коміком Сарою Сільверман та іншими авторами проти Meta Platforms (META.O) щодо її системи штучного інтелекту Llama.

Окружний суддя США Вінс Чабрія заявив на слуханні, що задовольнить клопотання Мети про відхилення звинувачень авторів у тому, що текст, створений Llama, порушує їхні авторські права...

Meta ще не оскаржила основну вимогу авторів у справі про те, що вона порушила їхні права, використовуючи їхні книги як частину даних, які використовуються для навчання Llama...

Цей позов є одним із кількох, поданих власниками авторських прав проти технологічних компаній через їхні генеруючі системи ШІ. Справи здебільшого пов'язані з серйозним питанням про те, чи допустиме несанкціоноване використання творів, захищених авторським правом, для навчання ШІ.

У липні автори подали до суду на Meta та OpenAI, що підтримується Microsoft. Вони стверджували, що компанії порушили їхні авторські права,

використовуючи їхні книги для навчання мовних моделей ШІ, і окремо заявили, що результати моделей також порушують їхні авторські права.

Чабрія розкритикував друге твердження в четвер, поставивши під сумнів ідею про те, що текст, створений Llama, копіює або нагадує їхні роботи...

Автори також стверджували, що сама Llama є правопорушним твором. Чабрія сказав, що ця теорія «мала б означати, що якщо ви поставите мовну модель лами поруч із книгою Сари Сільверман, ви б сказали, що вони схожі»...

Суддя сказав, що відхилить більшість претензій, дозволивши внести поправки, і що він відхилить їх знову, якщо автори не спроможуться стверджувати, що робота Llama була суттєво схожою на їхні роботи...» (*Blake Brittain. US judge trims AI copyright lawsuit against Meta // Reuters (https://www.reuters.com/legal/litigation/us-judge-trims-ai-copyright-lawsuit-against-meta-2023-11-09/). 09.11.2023).*

«8 листопада суд присяжних у Центральній Каліфорнії виніс вердикт, присудивши 3,9 мільйона доларів штрафних збитків Інтернет-фінансовій платформі ConsumerDirect...

ConsumerDirect подав до суду на Array у 2021 році, стверджуючи право власності на незареєстровані знаки IDLOCK.COM і CREDITMONITORING.COM разом із пов'язаними доменними іменами. ConsumerDirect заявила в суді, що вона виключно використовувала знаки, датовані 2015 роком... У березні 2022 року районний суд заборонив Array використовувати будь-який із заявлених знаків. ConsumerDirect добровільно відхилив свої претензії щодо торгових марок у листопаді минулого року після мирової угоди з Array та іншими відповідачами.

Незважаючи на те, що Array не вдалось оскаржити попередню судову заборону в дев'ятому окрузі, компанія дізналася завдяки відкриттю, що справжнім власником заявлених знаків є Consumer Information Systems (CIS), яка не є учасником справи в Центральній Каліфорнії, яка уклала угоду про білу етикетку з ConsumerDirect у 2015 році. За умовами цієї угоди ConsumerDirect отримала обмежену, невиключну, безоплатну ліцензію на торговельні марки CIS з метою створення веб-сайтів, що належать CIS, але перейменовані для платформи фінансових послуг ConsumerDirect. Інші положення гарантували, що кожна сторона зберігає за собою право власності на інтелектуальну власність, ліцензовану в угоді, і право на власний розсуд щодо підтримки та судового переслідування.

Визнавши в березні цього року, що не володіє заявленими товарними знаками, ConsumerDirect стверджував, що мав право подати позов відповідно до поправки до угоди про білу етикетку CIS, яка нібито була підписана в березні 2020 року. Однак ConsumerDirect не надала підписану друковану копію цього документа. Суд ...встановив, що передбачувана поправка не існувала до

24 травня 2022 року, коли почалися електронні листи між CIS і ConsumerDirect про створення підписаної версії поправки 2020 року.

Array стверджувала, що ConsumerDirect сфабрикувала поправку після попередньої судової заборони та намагалася дати угоду заднім числом, щоб створити враження, що ConsumerDirect володіє заявленими знаками. У рішенні судді Джеймса Селни щодо санкцій зазначено, що немає жодних доказів існування поправки 2020 року, окрім заяв генерального директора ConsumerDirect, і що президент CIS засвідчив свою плутанину щодо необхідності поправки, коли його попросили підписати її в травні 2022 року. Разом із задоволенням клопотання Array про застосування санкцій, суддя Селна також схвалив інструкцію для присяжних щодо неправдивих свідчень, повідомивши присяжним, що суд постановив, що ConsumerDirect і CIS сфабрикували поправку 2020 року...» (*Steve Brachmann. Fraudulent Trademark Ownership Claims Lead to Near \$4 Million Punitive Damages Verdict // IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2023/11/13/fraudulent-trademark-ownership-claims-lead-near-4-million-punitive-damages-verdict/id=169590/>). 13.11.2023*).

«У рідкісному рішенні щодо порушення авторських прав на хореографію Апеляційний суд дев'ятого округу США скасував відхилення позову про порушення авторських прав... Hanagami проти Epic Games, Inc., справа № 22-55890 (9th Cir. 1 листопада 2023)...

Кайл Ханагамі, хореограф із Лос-Анджелеса, який має велику кількість прихильників у соціальних мережах, подав позов проти Epic Games, творця відеоігри-блокбастера Fortnite. Ханагамі стверджував, що Epic порушив його захищену авторським правом хореографію, включивши частину його танцювальної роботи у віртуальну анімацію, відому як «емоція», яку гравці можуть придбати для виконання аватарів відеоігор. Ханагамі створив хореографію для відомих поп-зірок і всесвітньо відомих брендів. П'ятихвилинна хореографічна робота, про яку йдеться в цій справі, була спочатку опублікована на YouTube у листопаді 2017 року та отримала майже 36 мільйонів переглядів станом на початкову скаргу Ханагамі в березні 2022 року. У серпні 2020 року Epic випустив версію Fortnite, яка містила нову емоцію під назвою «Це складно». Імовірно скопійована хореографія складалася з двосекундної комбінації з восьми рухів тіла, встановлених на чотири такти руху, які, як стверджував Ханагамі, «містили [найбільш впізнавану] частину» його хореографії. Ханагамі подав федеральні позови про пряме порушення авторських прав і спільне порушення, а також закон штату про недобросовісну конкуренцію.

Окружний суд задовольнив клопотання Epic про відхилення, в якому Epic стверджував, що Ханагамі не правдоподібно стверджував, що емоція Fortnite

демонструє «суттєву схожість» з його хореографічною роботою. Ханагамі подав апеляцію.

У цій апеляції розглядалося питання про те, чи правильно окружний суд застосував двокомпонентний тест дев'ятого округу на суттєву схожість при оцінці звинувачень Ханагамі в порушенні прав. Перша частина, яка називається «зовнішнім тестом», зосереджується лише на захищених елементах виразу позивача та оцінює об'єктивну подібність між оригіналом і ймовірно порушуючим твором. Друга частина, яку називають «внутрішньою перевіркою», оцінює подібність висловлювань з точки зору звичайного розумного спостерігача та призначена для тих, хто судить про факти. Отже, на стадії судових прохань застосовується лише зовнішній тест.

Дев'ятий округ дійшов висновку, що окружний суд помилився у застосуванні зовнішнього тесту двома способами. По-перше, окружний суд неправильно проаналізував хореографію Ханагамі як серію незахищених «поз», а не як послідовність рухів, яка включає такі виразні елементи, як положення тіла, час, використання простору, енергія, паузи та повторення. Суд пояснив, що коли танцювальний твір належним чином аналізується як вибір і аранжування рухів, Ханагамі «правдоподібно стверджував, що творчий вибір, який він зробив у виборі та розташуванні елементів... суттєво подібні до вибору Еріс, створюючи емоцію». По-друге, окружний суд помилився, відхиливши позов Ханагамі, оскільки хореографія в емоції була «короткою» та «невеликим компонентом» оригінального твору. Дев'ятий суд зазначив, що, хоча мінімальне копіювання може бути неприпустимим, не існує чіткого правила щодо найменшого захищеного обсягу вираження. Як зауважив Суд, «короткий не завжди означає простий», і Ханагамі правдоподібно стверджував, що скопійована частина була набагато складнішою, ніж інші короткі танцювальні послідовності, які Еріс навів як приклади творів, які Бюро авторських прав США визнало такими, що не підлягають авторському праву...» (*Karen Gover. A Step Forward for Choreography and Copyright // McDermott Will & Emery (https://www.ipupdate.com/2023/11/a-step-forward-for-choreography-and-copyright/). 16.11.2023*).

«Апеляційний суд США в понеділок заявив, що фраза «Everybody vs. Racism» не може бути визнана торговою маркою, оскільки вона не використовується для ідентифікації виробника чи продавця конкретного продукту.

Апеляційний суд Федерального округу США погодився з Управлінням патентів і торгових марок США, що споживачі сприймають фразу «скоріше як почуття, ніж джерело», посилаючись на її використання для протесту проти расизму після вбивства поліцією Джорджа Флойда у 2020 році...

GO & Associates LLC, компанія з Нешвілла, штат Теннессі, яка припинила існування у 2021 році, у червні 2020 року подала заявку на реєстрацію торгової

марки для використання на таких товарах, як сумки та футболки. Експерт з торгових марок відхилив заявку та заявив, що реєстрація торгової марки GO «серйозно завадить щирій потребі громадян країни висловити, що всі повинні бути проти расизму».

Трибунал Управління патентів і торгових марок США підтримав це рішення минулого року, встановивши, що ця фраза широко використовувалася після смерті Флойда, щоб «попередовно передавати інформаційне, антирасистське повідомлення громадськості» замість того, щоб диференціювати товари та послуги GO на ринку...

GO звернулася до федерального округу, порівнявши свій знак з іншими фразами з «інформаційним матеріалом», які отримали федеральні торгові марки...

Окружний суддя США Алан Лурі зазначив, що реєстрація торгових марок, як-от «Everybody vs. Racism», підриває законодавство про торговельні марки «на шкоду громадськості», яка «більше не зможе вільно виражати загальні почуття без загрози сплати ліцензійного збору хтось, хто бачить можливість кооптувати політичне повідомлення» (*Blake Brittain. No trademark for 'Everybody vs. Racism,' US appeals court says // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/litigation/no-trademark-everyone-vs-racism-us-appeals-court-says-2023-11-13/>). 13.11.2023*).

«Суддя з торгових марок виніс рішення на користь Університету штату Арканзас у справі про порушення авторських прав проти Chattanooga Red Wolves через використання назви та логотипу Red Wolves.

Рішення було винесено Судовою та апеляційною радою щодо торговельних марок після того, як на початку цього року адміністрація Університету штату Арканзас порушила судовий процес.

Суперечка точилася навколо схожості логотипів.

У рішенні підкреслювалося, що логотип Chattanooga Red Wolves був визнаний занадто схожим на логотип Університету штату Арканзас. Судовий позов був ініційований адміністрацією A-State, яка подала справу про порушення авторських прав, відстоюючи свої права власності на назву Red Wolves і пов'язані з нею елементи бренду.

Висновок Судової та апеляційної ради щодо торгових марок, надісланий поштою у вересні, послужив основою для рішення на користь Університету штату Арканзас. Суддя підкреслив різочу схожість між логотипами, зрештою ставши на сторону позивача.

Університет штату Арканзас видав наказ про припинення діяльності «Chattanooga Red Wolves», підтверджуючи її ексклюзивні права на назву та логотип «Red Wolves». Цей юридичний маневр створив основу для подальшого спору щодо торговельних марок, який призвів до нещодавнього рішення...» (*Chris Carter. Trademark judge rules in favor of Arkansas State University in logo*

dispute // Gray Television, Inc. (<https://www.kait8.com/2023/11/21/trademark-judge-rules-favor-arkansas-state-university-logo-dispute/>). 21.11.2023).

«Група авторів документальної літератури подала позов проти американського технологічного гіганта Microsoft і компанії зі штучного інтелекту (ШІ) OpenAI, стверджуючи, що ці дві компанії навчили свій інструмент AI ChatGPT копіювати їхні роботи без їхньої згоди.

У скарзі, поданій у вівторок до федерального суду Манхеттена, автор Джуліан Санктон, головний позивач у позові, стверджував, що він і тисячі інших авторів документальної літератури не отримали жодної компенсації за те, що їхні роботи були скопійовані ШІ.

У скарзі зазначалося, що Microsoft і OpenAI досягли фінансового успіху, комерціалізувати свою роботу, заробляючи мільярди доларів на доходах від продуктів штучного інтелекту.

«Автори документальної літератури часто витрачають роки на задумування, дослідження та написання своїх творів. Хоча OpenAI і Microsoft відмовляються платити авторам документальної літератури, їхня платформа штучного інтелекту коштує ціле багатство», – йдеться в позові. «В основі платформи OpenAI лежить не що інше, як нестримне крадіжка творів, захищених авторським правом».

У скарзі також стверджується, що обидві компанії тісно співпрацювали над створенням і використанням своїх продуктів на основі штучного інтелекту, таких як популярний чат-бот ChatGPT, для розпізнавання та обробки текстових повідомлень від користувачів і «генерування тексту, який був відкалібрований для імітації письмової відповіді людини»...

Санктон від імені групи авторів документальної літератури вимагає від обох компаній відшкодування збитків «за масштабне порушення їхніх авторських прав, а також судової заборони» (*Olafimihan Oshin. Nonfiction authors sue OpenAI, Microsoft for copyright infringement // Microsoft (<https://www.msn.com/en-us/news/other/nonfiction-authors-sue-openai-microsoft-for-copyright-infringement/ar-AA1knPlv>). 23.11.2023).*

«У Лас-Вегасі нічний клубі у Grand Canal Shoppes у The Venetian має сплатити 264 мільйони доларів боргу звукозаписній компанії Sybersound Records.

За рішенням суду, заклад незаконно використовував ліцензовану інструментальну музику, безкоштовно транслюючи її через YouTube...

Компанія Sybersound заявила, що в її власності інструментальний каталог із 75 тисяч хітів...

У позові стверджується, що Камі відтворювала захищений авторським правом каталог Sybersound без дозволу з моменту відкриття в липні 2020

року...» (Андрій Сорока. *Це Америка. Нічний клуб у Лас-Вегасі општрафували на \$264 млн за піратську музику // ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «МЕДІА-ДК»* (<https://azart.nv.ua/ukr/news/i-nichniy-klubi-u-grand-canal-shoppes-u-the-venetian-50370644.html>). 24.11.2023).

«8 листопада 2023 року судовий підкомітет Сенату США з інтелектуальної власності заслухав свідчення чотирьох свідків щодо запропонованого Закону про сприяння та повагу до економічно важливого американського інноваційного лідерства (PREVAIL). Незважаючи на те, що Закон PREVAIL містить кілька положень щодо прозорості та незалежності, його суть полягає в різкій зміні проваджень Патентної судової та апеляційної комісії після видачі (PGR) і розгляду *inter partes* (IPR), включно з їхнім зв'язком із судовими розглядами, що одночасно перебувають у окружному суді, з метою стимулювання інновацій шляхом зменшення витрат і зменшення ймовірності успіху таких викликів...

Найбільші зміни запропонованого Закону PREVAIL включають запровадження постійної вимоги, посилення тягара доведення від переваги доказів до чітких і переконливих доказів, більш суворий *estoppel* для запобігання дорогим і непотрібним одночасним діям у суді та на Правління та поділ правління інституту та функцій прийняття рішень.

Троє свідків висловилися на користь Закону PREVAIL перед підкомітетом, підкресливши, що Правління не відповідало цілям і намірам Закону про винаходи Америки (AIA). Цими свідками були представник Ламар Сміт, співавтор AIA; Мішель Армонд, співзасновник юридичної фірми Armond Wilson LLP і практикуючий лікар Ради; і Джозеф Кіані, засновник Masimo Industries...» (Christopher M. Bruno, Ian Howard. *Status Quo Has Few Defenders at PREVAIL Act Senate Subcommittee Hearing // McDermott Will & Emery* (<https://www.ipupdate.com/2023/11/status-quo-has-few-defenders-at-prevail-act-senate-subcommittee-hearing/>). 16.11.2023).

«Спир щодо торгової марки між глобальною страховою компанією American International Group (AIG) і страховим агентством AIG Agency було врегульовано в позасудовому порядку.

Судовий позов щодо торгової марки AIG, який стосувався використання назви AIG, мав бути переданий судом присяжних у січні. Однак AIG і агентство AIG погодилися на нерозголошену суму після багатьох років юридичних суперечок.

AIG Agency, страхове агентство Сент-Луїса, штат Міссурі, стверджувало, що використовувало «AIG» у своїй назві з 1958 року, а міжнародний страховик AIG використовував цю марку з 1968 року, згідно з судовими документами.

...у 1995 і 2008 роках страховий гігант AIG написав агентству AIG з проханням відмовитися від своєї назви.

Страхова компанія AIG, доходи якої склали 56 мільярдів доларів у 2022 році, має федеральну торгову марку під назвою AIG з 1981 року.

Саме агентство AIG подало позов у 2017 році, при цьому агентство стверджувало, що страховик став «прямим конкурентом» у районах Міссурі та Іллінойсу в 2012 році, коли почав продавати прямі споживачам.

У серпні восьмий окружний суд скасував попереднє рішення, яке пішло на користь страхового гіганта AIG.

«Наше агентство дуже задоволене результатом», — сказав Грегорі Веррі, президент агентства AIG...» (*Jen Frost. AIG and insurance agency settle long-running name dispute // KM Business Information US, Inc* (<https://www.insurancebusinessmag.com/us/news/breaking-news/aig-and-insurance-agency-settle-longrunning-name-dispute-468034.aspx>). 27.11.2023).

«...Апеляційний суд Десятого округу США підтвердив постанову Окружного суду США округу Юта про відмову в задоволенні клопотання про стягнення гонорарів і судових витрат у позові про порушення торгової марки виробника одягу Alfwear проти дистриб'ютора алкогольних напоїв Mast-Jagermeister US через використання слова KUNL в рекламі... (Alfwear, Inc. проти Mast-Jaegermeister US, Inc., 28 листопада 2023 р...).

Компанія Alfwear, Inc., розташована в штаті Юта, є виробником одягу для активного відпочинку та є власником американської торгової марки KUNL, яку вона використовує як назву бренду одягу. Mast-Jagermeister US, Inc., є дистриб'ютором у США німецького лікеру Jagermeister. З метою ребрендингу алкоголю як вишуканішого, компанія почала використовувати слово KUNL у рекламі... Зрештою Alfwear подав до суду за порушення прав на торговельну марку. Раніше федеральний суд Юти задовольнив клопотання Mast-Jagermeister про спрощений суд, встановивши, що використання Mast-Jagermeister слова в рекламі було в іншому контексті для різних товарів і мало ймовірно, щоб спричинити плутанину (...4 лютого 2021 р.). Пізніше суд встановив, що сукупність обставин свідчить про відсутність необхідної легковажності, недоброчесності чи об'єктивної необґрунтованості в позові компанії Alfwear проти Mast-Jagermeister щодо використання знака KUNL, і відхилив клопотання Mast-Jagermeister про стягнення гонорарів та судових витрат відповідно до Закону Ленгема (...18 лютого 2022 р.).

Mast-Jagermeister подав апеляцію, оскаржуючи постанову суду з двох підстав. По-перше, він стверджував, що суд зловживав своїм розсудом, відмовивши переважній стороні у виплаті гонорарів адвокатам відповідно до положення про перенесення гонорарів Закону Ленгема, 15 USC §1117(a). По-друге, він стверджував, що суд допустив помилку, відмовившись присудити додаткові витрати згідно з правилом 54(d).

Закон Ленгема дозволяє окружному суду присуджувати винагороду адвокату стороні, яка перемогла, лише у виняткових випадках... Окружні суди мають широкі повноваження вирішувати, чи є справа винятковою за сукупністю обставин. Десятий округ не погодився з твердженням Mast-Jagermeister про те, що протокол не підтверджує висновки окружного суду, визначивши, що аргументи сторони зводяться до незгоди з результатом зважування доказів окружним судом і його дискреційним рішенням на основі сукупності обставини, що випадок не був винятковим. Десятий округ відмовився повторно зважити докази, не вбачаючи підстав для скасування рішення районного суду...

Десятий округ підкреслив, що окружний суд має невід'ємні повноваження присуджувати адвокатські гонорари та пов'язані з цим витрати як санкцію за недобросовісність сторони, яка програла, але таке відшкодування було скасовано в цій справі через висновок окружного суду про те, що компанія Alfwear не діяла недобросовісно» (*Patricia K. Ruiz. Apparel maker's infringement suit against Jagermeister remains unexceptional; attorney fees, costs denied // CCH Incorporated and its affiliates and licensors (https://www.vitallaw.com/news/trademark-10th-cir-apparel-maker-s-infringement-suit-against-jagermeister-remains-unexceptional-attorney-fees-costs-denied/ipm01bfbaabc785e440c89f491934887287ed). 29.11.2023*).

«9 листопада 2023 року після дев'ятиденного суду присяжних у Середньому окрузі Флориди компанія ProSlide Technology, Inc. перемогла у справі про порушення патентних прав, пов'язаної з великими водними гірками. Власник патенту ProSlide і відповідач WhiteWater West Industries, Inc., є двома найбільшими виробниками водних гірок у Сполучених Штатах. Цей вердикт було винесено лише за кілька днів до початку тижневої виставки 2023 року Міжнародної асоціації парків розваг і атракціонів (IAAPA), в Орландо, штат Флорида...

Компанія ProSlide, заснована в 1986 році нинішнім генеральним директором Ріком Хантером, прагне надавати високоефективні водні атракціони своїм клієнтам у всьому світі... Патентний портфель ProSlide захищає численні інноваційні водні атракціони, включно з минулими інноваціями, такими як відзначений нагородами дизайн Tornado та технологія водних гірок HydroMAGNETIC Linear Induction Motor (LIM), а нещодавно FlyingSAUCER, на який поширюється один із патентів, який був частиною виroku.

У грудні 2020 року ProSlide подала позов проти WhiteWater, звинувачуючи кілька водних гірок WhiteWater, зокрема «Orbiter», «Tailspin», «AquaSphere» і «Parallel Pursuit» у порушенні патентів на корисні програми та дизайн ProSlide. Після майже трьох років судових розглядів присяжні підтвердили дійсність усіх патентів ProSlide і виявили порушення щодо

продукту AquaSphere та умисне порушення щодо продуктів TailSpin і Orbiter. Присяжні присудили грошову компенсацію...

Судовий процес у США є частиною багатонаціональної стратегії правозастосування ProSlide, яка включає паралельний судовий процес щодо патентів у Канаді, який заявляє відповідні патенти проти WhiteWater. Очікується, що канадська справа буде передана до суду в середині 2024 року» (*Elizabeth Ferrill, James Barney. Orlando jury finds willful infringement in waterslide case // Trademark Lawyer Magazine (https://patentlawyermagazine.com/orlando-jury-finds-willful-infringement-in-waterslide-case/). 28.11.2023*).

Федеративна Республіка Бразилія

«Багаторічна суперечка між Apple і Gradiente щодо використання торгової марки iPhone у Бразилії стала предметом багатьох дискусій. У 2000 році, за сім років до того, як Apple офіційно випустила свій знаменитий смартфон, Gradiente, який тепер називається IGB Eletrônica, зареєструвала торгову марку «Gradiente iPhone». Ця реєстрація була надана Національним інститутом промислової власності (INPI) у 2008 році.

У 2013 році Apple порушила справу про часткове анулювання реєстрації Gradiente на підставі схожості назв. ...у жовтні 2023 року суддя, який розглядав справу у Верховному федеральному трибуналі (STF), виніс рішення на користь Gradiente.

STF постановив, що як Apple, так і Gradiente можуть використовувати торговельну марку, але з певними обмеженнями: Apple зберігає за собою право завжди використовувати «iPhone», тоді як Gradiente може використовувати термін лише в його конкретній формі, а саме «Gradiente iPhone». Незважаючи на це часткове рішення на користь компанії Стіва Джобса, справа все ще розглядається після апеляції Gradiente, і дата остаточного рішення не призначена» (*Brazil's Supreme Court Rules Over iPhone's Trade Mark // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/brazils-supreme-court-rules-over-iphones-trade-mark-2023-11-20_en). 20.11.2023*).

Ямайка

«Ямайська асоціація композиторів, авторів і видавців (JASAP) програла судову боротьбу за стягнення мільйонів доларів з ресторанів Ямайки, що торгують як KFC, за «ймовірне порушення авторських прав».

У справі також розглядалася ймовірна нездатність уряду запровадити належний регуляторний режим для реєстрації відповідно до Закону про авторське право.

Позов стосувався судової заборони, ліцензійних зборів за період з 2017 по 2022 рік, відшкодування за неправомірне збагачення та відшкодування збитків за ймовірне порушення або відсоток від прибутку, отриманого за заявлений період.

Відповідач подав клопотання про спрощене судове рішення, а його адвокати Філмор Скотт і Камілла Скотт ...стверджували, що суд має ухвалити спрощене судове рішення проти JACAP, оскільки воно ...не зможе довести, що він був належним чином зареєстрованим органом ліцензування відповідно до Закону про авторське право... Відповідач заявив, що ніколи не укладав жодної ліцензійної угоди з JACAP...

Прокурор Філмор Скотт... сказав, що уряд має рішуче діяти, щоб запровадити відповідний режим регулювання...

Слухання розпочалося 2 листопада, і позивач покладався на щодо законопроекту про внесення змін до Закону про авторське право, який був прийнятий Сенатом 3 листопада. Законодавство, отримавши згоду генерал-губернатора та опубліковане в Jamaica Gazette, визнає недійсною попередню поведінку позивача та відшкодує збитки, оскільки поправка до закону матиме зворотну силу.

Суддя Дейл Стейпл, ухвалюючи спрощене рішення минулого тижня в п'ятницю, ...встановив, що змінені деталі позову позивача були позбавлені будь-яких заявлених фактів порушень, про які вони стверджували.

Посилаючись на Закон про авторське право, суддя сказав, що JACAP мав на меті бути органом ліцензування відповідно до розділу 87 цього закону. Суддя сказав, що JACAP та інші працювали як органи ліцензування протягом досить тривалого часу, але ніколи не існувало жодних формальних рамок для їх реєстрації та моніторингу.

«Це пояснюється тим, що до 2015 року Закон про авторське право визнав таке поняття як орган ліцензування (яким фактично є позивач) і ліцензування авторського права, але не було належної основи для того, як ці органи ліцензування мали бути визнані та сертифіковані»...

Суддя сказав, що закон 2023 року було прийнято обома палатами парламенту, але генерал-губернатор ще не дав свого дозволу, і згода ще не була опублікована, що надало б йому юридичної сили. Коли згода буде опублікована в газеті, внесені в неї поправки вважатимуться такими, що набули чинності з 30 липня 2015 року, сказав суддя, зазначивши, що минуло три тижні з моменту ухвалення законопроекту в Сенаті.

Суддя дійшов висновку, що позивач ніколи не мав жодних повноважень видавати ліцензії на період, який є предметом позову, оскільки він ніколи не отримував сертифікат відповідно до розділу 87А Закону про авторське право, і тому ніколи не був органом ліцензування в межах значення акта, здатного

надавати ліцензії за будь-якою схемою ліцензування. Суддя сказав, що будь-які дії позивача були б порушенням Розділу 87А (у поточній чинності закону), а тому були незаконними та не підлягали позову в цивільному позові.

«Тому весь їхній позов, оскільки він ґрунтується на незаконності, є неприйнятним, і відповідач має право на спрощене судове рішення», – постановив суддя.

Судові витрати були присуджені відповідачу» (*Barbara Gayle. KFC savours victory as JACAP fails to convince court in copyright infringement // The Gleaner Company (Media) Limited. (<https://jamaica-gleaner.com/article/lead-stories/20231127/kfc-savours-victory-jacap-fails-convince-court-copyright-infringement>). 27.11.2023*).

Сучасний стан авторського права в Україні та світі

«Економіст Вілл Пейдж опублікував своє щорічне дослідження вартості глобального бізнесу прав на музику, дійшовши висновку, що у 2022 році «авторське право на музику коштувало 41,5 мільярда доларів — на 14% більше, ніж у 2021 році».

Для цього дослідження Пейдж використовує опубліковані дані IFPI (International Federation Of The Phonographic Industry) та CISAC (the International Confederation of Societies of Authors and Composers)...

«Лейбли склали більшу частину суми у 2022 році, — зазначає він у розбивці 41,5 мільярда доларів США, — зі скоригованими 26 мільярдами доларів, а видавці безпосередньо ліцензували 4,1 мільярда доларів; але справжня історія цього року — це [товариства авторського права на пісню], чій колекції перевищили 11,4 мільярда доларів».

CISAC нещодавно повідомив, що у 2022 році суспільні збори зросли на 28%. Хоча частково це сталося через відновлення доходів від живого та публічного виконання музики після COVID-19. З огляду на те, що певний підйом у сфері пісень походить від відновлення після COVID, Пейдж запитує, чи продовження зростання сектора прав на музику, яке ми спостерігали у 2022 році, є спалахом чи тенденцією.

«На останнє вказують три фактори», — каже він. По-перше, «жива музика сьогодні набагато більша, ніж у період до пандемії, хоча й однобока на користь стадіонів і фестивалів». По-друге, інфляція часто закладена в загальних ліцензіях колективних товариств, і наразі інфляція велика. І по-третє, цифрове зростання також є значним з боку пісень, до того ж колекції виконавців у 2022 році все ще були нижчими до пандемічного рівня, а це означає, що є більше можливостей для вдосконалення...» (*Chris Cooke. Will Page study concludes that total music copyright revenues in 2022 grew 14% to \$41.5 billion // CMU*

(<https://completemusicupdate.com/will-page-study-concludes-that-total-music-copyright-revenues-in-2022-grew-14-to-41-5-billion/>). 06.11.2023).

«...Татуювання — це форма художнього вираження, яка глибоко вкорінена в людській культурі, і, безсумнівно, є витворами мистецтва, створеними талановитими художниками...

Однак у міру визнання татуювань як виду мистецтва виникає складне юридичне питання: чи мають майстри татуювань авторські права на свої витвори та чи можуть вони захистити свої проекти від несанкціонованого відтворення чи використання?

...Закон про авторське право є основним інструментом для захисту інтелектуальної власності, але застосування його до сфери татуювань може бути складним. У багатьох випадках майстри татуювання та клієнти укладають усні чи письмові угоди щодо володіння та використання татуювання. Це може значно відрізнятись залежно від розуміння між залученими сторонами.

Дискусія про те, чи слід вважати татуювання творами, захищеними авторським правом, зосереджується на сталості та відтворюваності мистецтва. Хоча татуювання, безумовно, є оригінальними творіннями, їх часто сприймають як нанесені безпосередньо на тіло, що робить їх тимчасовим і за своєю суттю складним засобом захисту відповідно до традиційного законодавства про авторське право...

Перетин авторського права та татуювань є захоплюючим і складним викликом для світу права інтелектуальної власності. Складність татуювань у контексті авторського права може вимагати гнучких підходів і чітких домовленостей між татуювальниками та клієнтами.

Майстри татуювань можуть розглянути, наприклад, реєстрацію своїх дизайнів як інтелектуальної власності, щоб встановити офіційний запис про авторство. Так само клієнти майстра татуювань можуть обговорити та задокументувати питання власності зі своїми майстрами татуювання перед процедурою.

Оскільки татуювання продовжують отримувати визнання як законну форму художнього вираження, пошук балансу між правами майстрів татуювань і свободою тих, хто є носіями їхнього мистецтва, матиме вирішальне значення для формування майбутнього авторського права в цій сфері» (*Rute Franco. Copyright for tattoo artists: Protecting artistic expression // World IP Review (<https://www.worldipreview.com/contributed-article/copyright-for-tattoo-artists-protecting-artistic-expression>). 02.11.2023).*

Україна

«...нещодавно Оксана Шамрай випадково дізналася, що її казку “Джин”, розміщену у вільному доступі на сайті “Україномовні авторські казки”, надрукували у шкільному підручнику “Українська мова та читання”.

Підручник був виданий ще у 2021 році, і за цей час ніхто так і не повідомив Оксані Шамрай, що її казку взяли для розміщення у шкільному підручнику.

Зрештою Оксана Шамрай вирішила написати авторам підручника та Міністерству освіти і науки України, яке й рекомендувало підручник для вивчення у школах.

Відтак, видавництво “Підручники і посібники” відповіло Оксані Шамрай наступне: “Доброго дня, п. Оксано! Відповідно до чинного законодавства про авторське право на час створення вказаного Вами нашого підручника, то з навчальною метою можна було використовувати всі доцільні на думку видавця та автора матеріали, вказавши при цьому ім'я автора та джерело запозичення (вказано в кінці підручника). Дуже прикро, що ми не мали Ваших контактних даних...”.

Приблизно так само відповіло і Міністерства освіти і науки України, вони, на думку дитячої казкарки, запросили видавництво і видали таку саму відповідь...

Дитяча казкарка обурилася: “Видавництву прикро, що не мали контактів? Але у будь-якого сайта є контакти, просто їм так “хотілося” ті контакти отримати.. Виходить так, що люди, які хоча б щось залишали в інтернеті, випадково можуть дізнатися, що їх доробок десь надрукували, а можуть і не дізнатися...Може це і за законом, але це якось так дивно. Ну і підручник у вільному продажі, тобто видавництво отримує за це прибуток”...» *(Казку Оксани Шамрай без її відома розмістили у шкільному підручнику: вона звернулася до МОН // ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МЕДІАКОМУНІКАЦІЇ" (<https://bukvy.org/kazku-oksany-shamraj-bez-yiyi-vidoma-rozmistyly-u-shkilnomu-pidruchnyku-vona-zvernulas-do-mon/>). 07.11.2023).*

«У вересні лубенська влада зверталася до автора пам'ятника на честь тисячоліття міста, аби прибрати з монумента комуністичну символіку...

Нещодавно автор пам'ятника Анатолій Куц дозволив демонтувати з монумента окремі елементи. За умовою скульптора, композиційне рішення змінювати не можна, а пам'ятний знак він переробить власноруч.

Згодом у місті проведуть засідання архітектурно-містобудівної ради спільно з Анатолієм Куцем, аби напрацювати єдину ідею заміни барельєфів...

Місцевий скульптор Анатолій Кущ виготовив пам'ятник у 1988 році. Його встановили на Володимирському майдані в Лубнах. Пізніше виявили, що монумент містить горельєфи з зображенням Леніна, гербом міста радянських часів та гаслами «Мир народу», «Победа» та «Вся власть советам».

Для будь-яких маніпуляцій з пам'ятником потрібен був письмовий дозвіл автора. Після отримання дозволу демонтовані частини пропонують передати до Лубенського краєзнавчого музею...» (*Альбіна Ковпак. Автор радянського пам'ятника на Полтавщині дав згоду на демонтаж зображення Леніна // ЗМІСТ (<https://zmist.pl.ua/news/avtor-radyanskogo-pamyatnyka-na-poltavshhyni-dav-zgodu-na-demontazh-zobrazhennya-lenina>). 01.11.2023*).

«13 листопада відбулися Загальні збори членів Громадської організації «Українська агенція з авторських та суміжних прав», на яких крім обговорення важливих для українських авторів питань, були внесені зміни у склад Авторської та Наглядової рад організації.

Одноголосним рішенням обрано Гомон Тетяну Василівну головою Наглядової ради ГО «УААСП» з 14 листопада 2023 року. Її кандидатуру було ухвалено попередніми зборами членів Наглядової ради. На наступних Загальних зборах членів ГО «УААСП» планується обрання нових членів Наглядової ради.

Наступним голосуванням були внесені зміни у склад Авторської ради ГО «УААСП»...

Під час Загальних зборів ухвалили рішення про затвердження та надання права на підписання Попередніх тарифів ГО «УААСП» для укладення договорів із користувачами щодо сфер: публічне виконання музичних недраматичних творів з текстом і без тексту, включно з тими творами, що включені до складу аудіовізуальних творів, а також публічне сповіщення музичних недраматичних творів з текстом і без тексту, включно з тими творами, що включені до складу аудіовізуальних творів, крім кабельної ретрансляції...» (*Обрання голови Наглядової ради та зміни у складі Авторської ради: 13 листопада відбулися Загальні збори членів ГО «УААСП» // ГО «УААСП» (<http://uacrr.org.ua/news/novini-go-uaasp/13-listopada-vidbulisya-zagalni-zbori-chleniv-go-uaasp.html>). 17.11.2023*).

Європейський Союз

«Виробництво аудіовізуального твору є складним процесом, у якому беруть участь кілька людей і може призвести до багатьох конфліктів між ними. Однак іспанське законодавство встановлює, що режисер і продюсер мають визначити остаточну версію, яка буде випущена...

Закон Іспанії про інтелектуальну власність (LPI) у своїй статті 92.1 визначає, що режисер-постановник - як співавтор аудіовізуального твору (ex стаття 87 LPI) - разом із продюсером мають створити остаточну версію аудіовізуального твору відповідно до договірної угоди між обома сторонами. Визначення того, яка версія твору є остаточною, особливо актуальна, оскільки з моменту його створення йому приписуються відповідні права інтелектуальної власності (майнові та моральні).

Іспанські суди майже не тлумачили це положення. Найактуальнішою резолюцією в цьому відношенні є постанова Провінційного суду Мадрида № 3/2017 від 13 січня [ECLI:ES:APM:2017:225A]...

Ця резолюція підтверджує, що повноваження встановлювати остаточну версію аудіовізуального твору відповідають як режисеру, так і продюсеру. Виправдання такої спільної відповідальності впливає з того факту, що виробник є тим, хто забезпечує економічні засоби, необхідні для виробництва твору, отже, маючи можливість впливати на його конфігурацію таким чином, щоб «вийшов продукт, придатний для комерційного використання». Вищевказане визначає, що те, що було узгоджено в договорі між обома сторонами, має бути виконано.

...слід враховувати, що стаття 91 LPI дозволяє продюсеру використовувати ті частини аудіовізуального твору, які вже були зроблені, у випадку, якщо автор (наприклад, режисер) не завершив свій творчий внесок через необґрунтовану відмову чи форс-мажорні обставини.

З огляду на все вищезазначене, під час створення аудіовізуального твору важливо, щоб контракт між продюсером і режисером чітко визначав спосіб створення остаточної версії (фінальної версії), щоб уникнути потенційних суперечок, які можуть поставити *nid* загрозу уникати комерційного використання аудіовізуального контенту, виробництво якого зазвичай тягне за собою значні економічні ризики» (*Ricardo López Alzaga. Cine y propiedad intelectual: ¿quién decide cuál es la versión definitiva de una obra audiovisual? // (https://blogip.garrigues.com/audiovisual/cine-y-propiedad-intelectual-quien-decide-cual-es-la-version-definitiva-de-una-obra-audiovisual#page=1). 28.11. 2023).*

Канада

«Авторське право на графіті є цікавою та відносно недослідженою галуззю права в Канаді...

Відповідно до розділу 5(1) Закону про авторське право, авторське право діє на кожен оригінальний літературний, драматичний, музичний і художній твір за умови дотримання певних умов, наприклад існування у фіксованій формі. Немає жодних вимог щодо того, що робота має бути створена якимось «законним» способом. Отже, якщо графіті-художник створює оригінальний

художній твір у матеріальному форматі, наприклад, на боці будівлі, цей твір теоретично повинен мати автоматичний захист авторських прав, як і будь-який інший оригінальний фіксований художній твір.

Одна з проблем ...полягає в тому, що станеться, якщо твір графіті з'явиться на фоні іншого твору? Право на відтворення, передбачене Законом про авторське право, не дозволяє особам включати мистецтво, що захищається авторським правом, у власні твори без дозволу власника авторського права.

Прикладом репродукції може бути фотографування витвору мистецтва для журналу. Фотограф, який відтворює твір мистецтва у формі фотографії, технічно потребує дозволу власника авторських прав на твір мистецтва перед його відтворенням...

Однак є два розділи Закону про авторське право, які варто виділити, оскільки вони можуть забезпечити можливий захист від позову про порушення, якщо хтось відтворює твір графіті в іншому творі без дозволу художника: розділ 30.7. і розділ 32.2(1)(b).

- Розділ 30.7 стосується випадкового використання твору. У ній зазначено, що включення твору в інший твір «випадково і ненавмисно» не є порушенням авторських прав. Це означає, що якщо твір графіті випадково показано на фоні зображення чи відео, порушник може захистити це використання на основі випадкового включення.

- Розділ 32.2(1)(b) стосується дозволених дій. У ній зазначено, що відтворення твору художньої майстерності, який постійно знаходиться в громадському місці чи будівлі, не є порушенням авторського права. Це означає, що якщо твір графіті в публічному просторі можна вважати твором «художньої майстерності», то його присутність на фотографії чи відео не може вважатися порушенням.

Крім того, варто зазначити, що, як і будь-яке використання творів, захищених авторським правом, загальні винятки щодо чесної угоди згідно з розділом 29 Закону також можуть застосовуватися до використання графіті, захищеного авторським правом, якщо мета використання/відтворення підпадає під категорії дослідження, приватне навчання, освіта, пародія чи сатира.

Іншим серйозним питанням авторського права, яке виникає у зв'язку зі створенням графіті, є питання моральних прав. Моральні права пропонують митцям (а) право бути пов'язаними зі своєю творчістю та (б) право на цілісність своєї роботи. Право на цілісність — це право на те, щоб робота не була змінена чи пов'язана з товаром чи послугою, що може завдати шкоди репутації художника.

«Знищення» твору в повному обсязі не означає порушення моральних прав митця, тому що після того, як твір зникне, немає можливості завдати шкоди репутації автора, а припущення протилежного було б проблематичним для збереження моральних прав художника навіть після того, як його творчість більше не існує. Однак у минулому канадські суди присуджували митцям відшкодування збитків за знищення значної частини їхніх робіт, кваліфікуючи

майже повне знищення як «калічення» твору, що є порушенням цілісності митця...

Ступінь права художника графіті на захист і винагороду у зв'язку з будь-яким порушенням його роботи, швидше за все, зрештою має визначити канадська судова система, але тим часом ті, хто бажає використовувати графіті на фоні відео чи фотографії або, можливо, бажання публічно змінити чи спотворити чиюсь уже створену роботу графіті, слід пам'ятати, що це може потенційно порушити права художника графіті» (*GERALD (JAY) KERR-WILSON, KIERA BOYD. Is graffiti protected by copyright and if so, what are some of the legal issues posed by it? // Fasken (<https://ip.fasken.com/is-graffiti-protected-by-copyright-and-if-so-what-are-some-of-the-legal-issues-posed-by-it/>). 24.11.2023*).

«...Архітектурний проект підпадає під категорію «художніх робіт», яка включає креслення, карти, діаграми, плани, фотографії та архітектурні твори. «Архітектурний твір» визначається як «будь-яка будівля чи споруда або будь-яка модель будівлі чи споруди». Значення цих визначень полягає в тому, що будівля може бути захищена авторським правом, а також різні креслення, ескізи, проекти та моделі, пов'язані з цією будівлею.

Архітектор, як особа, яка створює оригінальне фіксоване вираження у вигляді креслень, є першим власником авторських прав на архітектурний проект. Існує виняток, якщо робота створена під час роботи архітектора, і в цьому випадку роботодавець буде першим власником авторського права, хоча архітектор усе ще зберігає певні моральні права на цілісність твору та право бути пов'язаним з ним, якщо тільки ці права не були скасовані...

Не всі архітектурні твори чи проекти захищені авторським правом.

Архітектурний проект захищений авторським правом, якщо він «досягнутий шляхом використання навичок і суджень дизайнера, а не шляхом простого механічного застосування їхніх знань і досвіду». Поправки 1988 року скасували вимогу, згідно з якою архітектурні твори повинні мати художню якість або характер...

Тягар доведення того, що авторське право не існує на архітектурний твір, лежить на відповідачу, оскільки існує презумпція на користь існування авторського права.

Нижче наведено два приклади випадків, коли суди прийшли до різних рішень щодо того, чи охоронявся конкретний архітектурний проект:

- Lainco Inc проти Commission scolaire des Bois-Francs: у цій справі архітектурний проект футбольного стадіону був захищений авторським правом, і це авторське право було порушено, коли компанія побудувала споруду, яка становила несанкціоноване відтворення значної частини оригінальної архітектурної споруди. дизайн. Цей випадок є одним із перших випадків за останні роки, коли було визнано, що будівельна конструкція має переваги

захисту авторських прав як архітектурний твір відповідно до Закону про авторське право.

- Betaplex Inc проти B&A Construction Ltée: У цьому випадку архітектурний проект типового будинку не захищався авторським правом, оскільки він «не вимагав жодних особливих навичок, тобто будь-яких знань, розвинутих здібностей або практичних здібностей [...] і жодним чином не вимагав, [...] «своя здатність до проникливості або здатність формувати думку чи оцінку шляхом порівняння різних можливих варіантів у створенні роботи»... Найкращим рішенням для уникнення порушення прав на архітектурні проекти є отримання дозволу від власника авторських прав на проект перед використанням його як основи для створення будь-якого іншого типу роботи» (*Gerald (Jay) Kerr-Wilson, Kiera Boyd. Architectural Designs: Are they Copyrightable? // Fasken IP (https://ip.fasken.com/architectural-designs-are-they-copyrightable/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=architectural-designs-are-they-copyrightable#page=1). 27.11.2023*).

Республіка Корея

«Musicow, платформа для торгівлі авторським правом на музику, оголосила в п'ятницю про свій план продати на аукціоні авторські права на пісню NCT Dream...»

Сервіс, що дозволяє інвесторам купувати частину музичних авторських прав, набув популярності серед молоді під час пандемії. Однак у квітні 2022 року фінансові органи наказали припинити роботу сервісу, посилаючись на його схожість з цінними паперами. Потім він наказав Musicow та іншим подібним платформам юридично зареєструватися як бізнес з цінними паперами, перш ніж продовжити токенизацію активів.

Музика, яка буде виставлена на аукціон, — це композиція К-поп хлопчачої групи NCT Dream «ANL» з їхнього першого офіційного альбому «Hot Sauce»...

Аукціон має відбутися з 8 по 14 грудня, якщо фінансові органи не знайдуть підстав для дискваліфікації.

Ринкова капіталізація пісні визначатиметься на основі коефіцієнта доходу від авторських прав подібних груп і щорічних даних про авторські права на пісні, заплановані до списку. Відповідно до компанії, цей процес оцінки вартості підлягає перевірці зовнішніми агентствами, такими як бухгалтерські фірми, щоб забезпечити об'єктивність...» (*Lee Yeon-woo. Musicow plans to auction copyrights of NCT Dream's song // The Korea Times (https://www.koreatimes.co.kr/www/biz/2023/11/602_363421.html). 19.11.2023*).

«Міністерство культури, спорту та туризму та Комісія з авторського права Кореї спільно відкрили Національний музей авторського права в середу в Чінджу, південний Кьонсан...»

Новий державний музей було створено в надії «надати молодим корейцям різні практичні враження, які дозволять їм легко отримати знання про авторське право»...

На першому поверсі музею відвідувачі можуть відчутти процес становлення творця та дізнатися, з якими проблемами авторського права вони можуть зіткнутися, наголошуючи на тому, що авторське право важливо знати для митців... У цьому розділі також демонструється вплив авторського права на різні сфери творчості, включаючи музику, створення відео, фотографію, інформатику та архітектуру.

Другий поверх буде працювати як освітній центр, який пропонуватиме різноманітні програми, пов'язані з виставками внизу.

Музей авторського права зберіг 415 одиниць історичних та архівних матеріалів, пов'язаних з авторським правом...» (*LEE CHAE-MIN. National Museum of Copyright opens in Jinju // JoongAng Daily Co., Ltd. (<https://koreajoongangdaily.joins.com/news/2023-11-22/culture/artsDesign/National-Museum-of-Copyright-opens-in-Jinju/1918894>). 22.11.2023*).

Сполучені Штати Америки

«...найпоширеніші хибні уявлення про авторські права...»

Закон про авторське право існує, щоб гарантувати, що автори та інші творці отримують грошову винагороду за створені ними роботи.

Конституція США говорить, що закон про авторське право створено «для сприяння прогресу науки та корисного мистецтва». Його метою є, перш за все, заохочення до створення та розповсюдження оригінальних творчих творів, які приносять користь громадськості...

Щоб заохотити виробництво нових творів, Конгрес надає авторам, творцям та іншим правовласникам законне право на монополію на використання їхніх творів із деякими обмеженнями. Це реалізується шляхом надання набору майнових прав виключно автору або іншому власнику прав...

Це угода між представниками громадськості, які вимагають і користуються доступом до інформації, та автором або правовласником, який вимагає компенсації за створення та розповсюдження захищених творчих робіт.

Думка про те, що закон про авторське право служить суспільним інтересам, може здатися химерною, коли більша частина публічних дискусій і, звичайно, велика частина політичних дебатів стосується грошової вартості авторського права. Хоча авторське право має важливу економічну цінність у глобальній інформаційній економіці, основною метою цих законів є суспільний

добробут. Тому цінності, які лежать в основі закону про авторське право, повністю відповідають професійним цінностям учителів і бібліотекарів...

Правовласники весь час судяться з бібліотеками, вчителями та школами.

Справжні судові справи за участю бібліотек і шкіл трапляються рідко... У більшості випадків достатньо погрози судового позову, щоб змусити школу припинити ймовірне порушення. Лист про припинення дії та сплата ліцензійного збору не означають порушення авторських прав. Тільки суд може визначити, чи справді позов є порушенням.

Тим не менш, ви можете бути стурбовані порушенням закону та відповідальністю за свої дії чи дії вчителів чи студентів. Є кілька причин, чому ці страхи можуть бути невиправданими.

По-перше, тому що закон про авторське право в кінцевому підсумку спрямований на користь суспільства, використання захищених творів для викладання, дослідження та стипендії, і навчання надається перевагу за законом. Ці суспільно корисні види використання часто відображаються в законі як винятки — обмеження прав власника авторського права, які дозволяють громадськості або певним організаціям використовувати твір у спосіб, який інакше був би порушенням. Ці обмеження необхідні, оскільки вони допомагають стримувати монополію на авторське право, створену Конгресом. Якби ця монополія була всеохоплюючою, мети закону — сприяти розвитку освіти й культури на добробут суспільства — неможливо було б досягти.

Соціально корисне використання частіше трапляється в бібліотеках, школах і вищих навчальних закладах, оскільки це місця, де учні збираються та діляться знаннями. Ці установи (іноді разом з архівами, музеями, історичними товариствами та іншими культурними установами) мають особливий статус відповідно до закону, оскільки Конгрес встановлює додаткові обмеження для задоволення їх унікальної потреби служити громадськості, надавати справедливий доступ до інформації та зберігати культурний запис.

По-друге, у малоймовірному випадку, коли школу чи бібліотеку подають до суду за ймовірне порушення, правовласник не може розраховувати на отримання великої грошової винагороди. Конгрес встановив спеціальні обмеження покарань, які встановлюються під час судового розгляду, якщо буде встановлено, що школа чи бібліотека порушили авторські права.

Нарешті, державні навчальні заклади та бібліотеки захищені Одинадцятю поправкою до Конституції США, яка захищає державну установу від подання позову до федерального суду без її згоди. Знову ж таки, це обмежує суму, яку власники прав можуть очікувати стягнути, якщо вони подадуть до суду на школи чи бібліотеки.

Роботи, захищені авторським правом, є власністю їх творців або правовласників.

...Припущення, що авторське право є формою закону про власність, може призвести до помилкового уявлення про те, що творчі роботи належать

правовласникам, і тому будь-яке несанкціоноване використання їхньої «власності» заборонено. Закон про авторське право натомість говорить, що творці мають виключні права на рекламу своєї роботи. Лише розповсюдження цієї роботи іншим особам набуває її будь-якої цінності, яка є економічною для правовласника.

Це, у свою чергу, призводить до використання таких слів, як крадіжка та піратство, коли правильним терміном для порушення закону про авторське право є порушення. Ця відмінність важлива, оскільки ми одразу розуміємо, що крадіжка є аморальною та неправильною, тоді як деякі види використання творів без дозволу власника прав є законними та дійсно необхідними для сприяння прогресу науки та корисного мистецтва.

Творчі роботи відрізняються ще й тим, що їх неможливо вичерпати. Якщо одна особа використовує їх, інші можуть продовжувати їх використовувати. Термін, який використовується для опису цього, є неконкурентним, оскільки немає економічного суперництва між потенційними користувачами. Крім того, важко виключити інших з використання твору після його першого використання. Громадськість продовжуватиме отримувати користь від роботи, поки є оригінал для використання...

Інша риса творчих робіт полягає в тому, що вони набувають цінності, чим більше їх використовують. Чим більше інформації поширюється та використовується, тим обізнанішими стають люди і тим більше нових знань створюється...

Існує низка юридичних норм, які пропонують чіткі відповіді на запитання щодо авторського права.

Багатьох бібліотекарів і вчителів засмучує відсутність чітких правил. Часто відповідь на конкретний запит щодо авторських прав вимагає аналізу поточної ситуації, щоб визначити добросовісне використання...

Деякі юридичні винятки, як-от Розділ 108 (бібліотечне відтворення) або Розділ 110 (публічне виконання в освітніх та інших цілях) у федеральному Законі про авторське право 1976 року, є більш визначеними, ніж добросовісне використання. Якщо ваше використання підпадає під ці винятки, воно майже завжди дозволено...

Розділ 108 стосується збереження, заміни, міжбібліотечної позики та примірників творів для користувачів бібліотеки, але він не стосується того, коли ви можете відтворити зображення з Інтернету для домашньої сторінки вашої бібліотеки...

Сильна сторона нашого закону про авторське право полягає в тому, що він має чіткі та гнучкі винятки...» (*Carrie Russell. Figuring Out Fair Use // American Library Association* (https://americanlibrariesmagazine.org/2023/11/01/figuring-out-fair-use/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 01.11.2023).

«...Бібліотека Конгресу США (далі «Бібліотека») — це найповніший у світі архів людської творчості та знань. Депонування опублікованих творів, зроблених творцями під час реєстрації для захисту авторських прав, складають ядро національної колекції Бібліотеки, забезпечуючи довготривале збереження та доступ громадськості до нашої колективної культурної спадщини. Протягом десятиліть кількість творчих робіт, опублікованих в електронних форматах, зростала експоненціально, але Бюро авторських прав і Бібліотека не мали політики чи технічної інфраструктури для збору та збереження матеріалів у цих форматах...

Відповідно до § 202.18 Кодексу федеральних правил 37, бібліотека може надавати обмежений доступ на місці до груп газет, поданих в електронному вигляді для реєстрації, а також електронних серіалів і книг, поданих для обов'язкового депонування. Бюро авторських прав запропонувало розширити категорії електронних депозитів, на які поширюється дія регламенту, за допомогою тих самих обмежень доступу, які діють зараз. Зокрема, доступ до творів можливий лише під наглядом працівників Бібліотеки за допомогою комп'ютерних терміналів у читальних залах Бібліотеки. Ці термінали не підключено до Інтернету, а вхідні/вихідні з'єднання (USB тощо) вимкнено. Бібліотеки підтримують розширення правил доступу на місці до нових категорій депозитів, щоб гарантувати, що з часом громадськість зможе продовжувати доступ до творів у колекції Бібліотеки...» (*Lila Bailey, Brandon Butler. The Library of Congress plays a critical role in preservation and providing public access to cultural heritage materials // Internet Archive Blogs (<https://blog.archive.org/2023/11/01/the-library-of-congress-plays-a-critical-role-in-preservation-and-providing-public-access-to-cultural-heritage-materials/>). 01.11.2023*).

«Як художнику важливо захищати свої творчі роботи від несанкціонованого використання та гарантувати збереження прав на свої твори мистецтва. Захист авторським правом вашої роботи забезпечує істотний рівень захисту та необхідний для захисту ваших прав як творця...

Одним із найповніших способів захистити авторське право на твір мистецтва є реєстрація його в Бюро авторських прав США. Цей метод забезпечує юридичне визнання ваших творів мистецтва та забезпечує високий рівень захисту...

Іншим способом встановлення права власності є створення публічного портфоліо ваших робіт. Показ вашого мистецтва в галереях, на онлайн-платформах або в інших публічних місцях є доказом авторства та створює довіру до вас як оригінального творця...

Ліцензування Creative Commons (CC) — це альтернативний спосіб захистити авторське право на твір мистецтва без проходження процесу

реєстрації в Бюро авторських прав США. Ліцензії CC пропонують різні рівні захисту та прав на використання...

Використання ліцензії Creative Commons полегшує іншим ділитися та використовувати вашу роботу, надаючи вам контроль над умовами, за яких вони можуть це робити...

Незалежно від того, чи вибираєте ви реєстрацію в Бюро авторських прав США, створення загальнодоступного портфолію чи використання ліцензії Creative Commons, захист авторських прав дасть вам спокій, що ваші творчі роботи захищено...» (*Matthew Lynch. 3 Ways to Copyright Your Artwork // Matthew Lynch (https://www.thetechadvocate.org/3-ways-to-copyright-your-artwork/). 09.11.2023*).

«Компанія з управління авторськими правами об'єдналася з програмою для редагування фотографій Capture One, щоб створити плагін, який дозволить фотографам швидко та легко реєструвати свої роботи.

RightsClick пропонує різноманітні послуги щодо захисту авторських прав для творців, зокрема просту реєстрацію в Бюро авторських прав США...

Компанія вже пропонує послуги реєстрації фотографій, але для користувачів Capture One цей процес став ще простішим завдяки плагіну, який може стати частиною їхнього робочого процесу...

RightsClick описує себе як «пакет керування авторськими правами для творчих професіоналів».

Він пропонує інструмент керування портфолію, розроблений з урахуванням творців «великих обсягів». Він має функцію, яка допомагає фотографам оцінювати поширені порушення авторських прав і реагувати на них, а також відстежує вжиті дії...» (*Matt Growcoat. RightsClick Plugin For Capture One Will Make Copyright Registration Easy // PetaPixel Inc. (https://petapixel.com/2023/11/17/rightsclick-plugin-for-capture-one-will-make-copyright-registration-easy/?utm_source=flipboard&utm_content=PetaPixel%2Fmagazine%2FPhotography+News). 17.11.2023*).

«Одну половину подвійної фрески зафарбували в середу після того, як місцева художниця та жителька заявили, що вона «очевидно скопійована» з оригінальної картини, яку вона написала більше десяти років тому.

У липні Комісія з реставрації та благоустрою району Маністі замовила Кеті Ділворт, запрошену художницю з Сіетла, штат Вашингтон, намалювати дві фрески на підпірній стіні на Першій вулиці.

Одна з картин демонструвала захід сонця «Ласкаво просимо до Маністі», а інша показувала корабель, що пливе через канал річки Маністі.

«Кут частково відкритого мосту, положення та кут корабля в каналі, затінення корабля та близькість корабля до мосту — все ідентично моєму твору», — сказала Ейлін Постма 21 листопада під час Засідання міської ради Маністі.

Постма надала членам ради фотографії твору мистецтва та фрески для порівняння.

«Маністі, справжній вантажний корабель, був виведений з експлуатації понад шість років тому і стояв у доку в Толедо, штат Огайо, перш ніж відправитися на звалище у грудні 2022 року», — сказала Постма. «... Я попросила дозволу у Монті Спаньєра, який є місцевим фотографом, чи можу я використати його фотографію, щоб намалювати аквареллю, на що він погодився. Я продала оригінальну картину ... і продавала листівки та відбитки з неї тут кілька років».

Постма сказав, що фреска є випадком порушення авторських прав...

Постма сказала, що обговорила це питання з Біллом Гембіллом, міським менеджером; деякими депутатами міської ради; і начальником поліції Маністі Джош Гласс.

«Багато людей у цій раді та в міській владі знають про незаконне порушення авторських прав, яке мало місце, але нічого не було зроблено, щоб виправити цю проблему», — сказала Постма...

Гембілл сказав, що підпірна стіна не є власністю міста, тому перед тим, як її можна буде зафарбувати, необхідно зробити додаткові кроки.

«Це насправді знаходиться на приватній території. Вони отримали дозвіл (намалювати мурал у липні), тому я намагався працювати через NRBC», — сказав Гембілл...

Постма сказала, що їй сподобалася ідея замовити фрески в місті, але вона хотіла переконатися, що твір мистецтва не порушує закони про авторське право...» (*Kyle Kotecki. Manistee mural painted over after local artist alleges copyright infringement // Hearst Newspapers Michigan, Inc. (https://www.manisteenews.com/news/article/manistee-mural-painted-amid-claim-copyright-18512740.php?utm_source=flipboard&utm_content=other). 24.11.2023*).

Федеративна Республіка Нігерія

«Музичний семплінг — це динамічна мистецька практика, яка вдихає нове життя в композиції шляхом об'єднання фрагментів існуючої музики. Простіше кажучи, це включає в себе запозичення елементів з однієї частини та вплетення їх в іншу...»

Наріжним каменем регулювання авторського права в Нігерії є Закон про авторське право 2023 року (Закон). Цей Закон наділяє творців виключними правами на їхні оригінальні твори, включаючи музичні композиції та

звукзаписи. Відповідно до Закону ...несанкціоноване використання чужої музики, зокрема семплювання, потенційно може порушити ці виключні права. Закон Нігерії про авторське право вводить винятки щодо виключних авторських прав, які дозволяють певне використання захищеного авторським правом матеріалу без необхідності авторизації чи оплати. Одним із таких винятків є «пастиш», концепція створення нового твору, який імітує, пародіює або з гумором посилається на оригінал, якщо він зберігає відмітний характер. Пастиш має значні наслідки для музичного семплінгу, оскільки він дозволяє художникам включати елементи з існуючих пісень у свої композиції, за умови, що отриманий твір є достатньо унікальним і входить у рамки художньої експресії чи сатири. Цей виняток пропонує певну гнучкість у сфері вибірки музики, але також створює складності, оскільки визначення того, що кваліфікується як пастиш, і забезпечення необхідної трансформації може бути предметом тлумачення та потенційних юридичних суперечок.

Щоб визначити, чи кваліфікується пастиш як чесна угода згідно з Законом Нігерії про авторські права, необхідно враховувати конкретні фактори. До них належать мета та характер його використання, характер твору, обсяг і суттєвість використаної частини щодо твору в цілому, а також вплив використання на потенційний ринок або вартість твору. Ці міркування допомагають переконатися, що використання захищеного авторським правом матеріалу для пастиша залишається в межах чесної угоди відповідно до законодавства Нігерії про авторське право...

Семплінг став звичайною практикою серед нігерійських музикантів, що дає їм змогу поєднувати різноманітні музичні жанри та культурні впливи для створення унікальних і знаменитих звуків. Тим не менш, художники повинні пам'ятати про правові наслідки та потенційні наслідки неліцензійного семплювання...

Ліцензування є ключовим компонентом семплінгу музики в Нігерії. Якщо музикант має намір взяти семпл з твору іншого виконавця у спосіб, який не підпадає під сферу чесної роботи, він повинен отримати відповідну ліцензію та дозвіл. Зазвичай це досягається за допомогою зразкового дозволу, який передбачає отримання згоди від оригінального власника авторських прав — виконавця, студії звукозапису чи видавця — разом із узгодженням умов використання, включаючи виплату роялті.

Неможливість отримати необхідну ліцензію може призвести до юридичних проблем, таких як звинувачення в порушенні авторських прав, що призведе до таких наслідків, як розпорядження про припинення та відмову, штрафи та видалення правопорушного вмісту з платформ розповсюдження...

Для артистів і творців надзвичайно важливо ознайомитися із законами про авторське право, вимогами ліцензування та потенційними перешкодами, з якими вони можуть зіткнутися, влітаючи семпли у свою музику...»
(HARMONIZING CREATIVITY AND COPYRIGHT: A LEGAL EXPLORATION

«...Церковна музика, як і інші види музики, вважається матеріалом, захищеним авторським правом відповідно до закону про авторське право. Права на використання церковної музики або дозвіл на її використання належать власникам авторських прав...»

Щоб збалансувати інтереси власників авторських прав і потреби суспільства в доступі до захищених авторським правом творів, Закон Нігерії про авторське право передбачає кілька винятків із захисту авторських прав. Ці винятки включають чесність, пародію, пастиш, карикатуру, освітнє використання, включення в публічне мовлення, повідомлення для публіки, де неприбуткові клуби не стягують плату за вхід, і твори, які стали суспільним надбанням через закінчення терміну дії охорони авторського права.

Релігійні організації в першу чергу взаємодіють з інтелектуальною власністю через публічні виступи або спілкування під час релігійних служб і відтворення чи адаптації творів. Виконання музики або проєціювання тексту під час релігійної служби є публічним виступом або повідомленням для публіки. Копіювання або переробка пісні в будь-якій формі або компіляції вважається відтворенням. Обидва ці види використання несуть ризик потенційної відповідальності за порушення авторських прав...

Релігійні організації можуть стверджувати, що їхнє використання підпадає під винятки щодо захисту авторських прав із принципу чесної угоди. Проте творчим особам рекомендується належним чином зареєструвати свої роботи та захистити їх авторським правом, щоб забезпечити захист своєї інтелектуальної власності від можливих порушень.

Виконавці госпелу часто укладають різні договірні угоди, чи то з музичними лейблами, видавцями чи організаторами заходів. Для них вкрай важливо мати юридичне представництво або принаймні базове розуміння договірного права, оскільки чіткі та добре складені контракти дозволяють артистам госпелу домовитися про справедливі умови щодо роялті, гонорарів за виконання, розповсюдження музики та прав на використання...

Більшість артистів покладаються на дохід від живих виступів і цифрових музичних платформ, щоб підтримувати свою кар'єру. Юридичний захист має важливе значення для артистів госпелу для захисту їхніх прав на виконання та забезпечення справедливої винагороди за їхній мистецький внесок. Такі організації, як Товариство авторських прав Нігерії (COSON), Музичне авторське товариство Нігерії (MCSN), Американське товариство композиторів, авторів і видавців (ASCAP), Broadcast Music, Inc (BMI) і Товариство Європейські сценічні автори та композитори (SESAC) допомагають артистам госпелу збирати гонорари за виконання, коли їхня музика виконується публічно або транслюється. Розуміння тонкощів прав на виконання дозволяє артистам

максимізувати свої прибутки та захистити свої музичні творіння...» (*Adedoja Laoye, Emmanuel Agherario, Beverley Agbakoba-Onyejiana. Gospel Artistes and the Importance of Legal Protection – Beyond Spiritual Safeguarding // Olisa Agbakoba Legal (OAL) (<https://oal.law/gospel-artistes-and-the-importance-of-legal-protection-beyond-spiritual-safeguarding/>). 17.11.2023*).

Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів

«...Щорічний міжнародний конгрес з інтелектуальної власності проходив 22 - 25 жовтня у Стамбулі (Туреччина).

...захід... традиційно організовує Міжнародна асоціація захисту інтелектуальної власності (Association Internationale pour la Protection de la Propriété Intellectuelle, AIPPI)...

Під час конгресу було проведено фінальне голосування за Резолюцію AIPPI щодо підтвердження використання торговельної марки (ТМ). Серед ключових норм, які обговорювалися та знайшли своє відображення у документі, можна виділити наступні:

- Не повинно бути кількісного або тривалого порогу (мінімального рівня) для доказів, необхідних для підтвердження справжнього використання торговельної марки.
- Не повинно бути обмежень щодо типу прийнятних доказів для демонстрації справжнього використання. Усім таким доказам слід надавати відповідну вагу відповідно до обставин справи на основі загальної оцінки всіх поданих доказів.
- До відомих або історичних торговельних марок повинні застосовуватися ті самі вимоги щодо доказів використання, що й до будь-якої іншої марки.
- У доказах використання має бути зазначено місце, час, обсяг і характер такого використання. Проте, не слід вимагати демонстрації такої конкретної інформації для кожного окремого доказу, а докази слід розглядати та оцінювати в цілому.
- Обставини, які не залежать від власника торговельної марки, повинні бути вагомим виправданням для невикористання ТМ, і такі причини слід розглядати в кожному конкретному випадку. Зокрема, вагомими підставами для невикористання можуть бути: форс мажор; обмеження політики або заборона в юрисдикції, де зареєстрована торговельної марка; вимога ліцензії або торгового посвідчення, для отримання яких потрібно багато часу.
- Тягар доказування для виправдання невикористання ТМ у випадку широко відомої події, такої як пандемія COVID-19, має бути таким же, як і в інших випадках, за винятком того, що не повинно бути необхідності доводити факт такої широко відомої події у відповідній юрисдикції. Тим не менш,

необхідно довести належні причини невикористання поза контролем власника торговельної марки та поза межами простого факту загальновідомої події...

АІРРІ є провідною у світі асоціацією, що об'єднує 8000 членів зі 110 країн світу...» ***(Підтвердження використання торговельної марки: АІРРІ ухвалила резолюцію // Національна Асоціація Адвокатів України (<https://unba.org.ua/news/8476-pidtverdzhennya-vikoristannya-torgoveli-noi-marki-aiippi-uhvalila-rezolyuciyu.html>). 01.11.2023).***

«З 23 по 27 жовтня 2023 року в Толуці, Мексика, проходив Глобальний саміт з діамантового відкритого доступу (Diamond OA) в рамках Міжнародного тижня відкритого доступу 2023, який об'єднав тему «Спільнота над комерціалізацією». Подія зібрала 688 учасників із 75 країн і 457 установ, які брали участь у дискусіях на такі теми, як дослідницька інфраструктура, політика, управління, стійкість і реформа оцінки досліджень. Під девізом «Наука як суспільне благо» саміт підкреслив важливість відкритого доступу до знань, підкресливши Diamond OA як модель, яка може зробити відкритий доступ справедливим для всіх, надаючи дослідницькі статті та книги без плати для авторів або читачів, сприяючи поширенню досліджень без перешкод. Цей підхід також сприяє бібліорізноманіттю, багатомовності та рівності в доступі до наукових знань і їх внеску.

Саміт закликав до зміни традиційної видавничої моделі, визнаючи нежиттєздатний характер існуючих бізнес-моделей видавців, заснованих на підписці або зборах за публікацію статей (АРС), і недоліки системи «опублікував і зник». Основна увага була зосереджена на збереженні якості досліджень, інформації, знань та інфраструктури за допомогою відкритої науки. Було підкреслено важливість глобальної співпраці, коаліцій і федеративного підходу до переходу від традиційних моделей публікацій до Diamond OA, визнаючи унікальні виклики, з якими стикаються різні установи, регіони, країни та наукові галузі. Загальне бачення «науки як суспільного блага» мало на меті об'єднати спільноту та сприяти спільним зусиллям, щоб віддати перевагу якості над кількістю, забезпечуючи продуктивність, видимість і оперативну сумісність наукових досліджень...» ***(Giulia Malaguarnera. Global Summit on Diamond Open Access: Advancing Equitable Scholarly Communication // OpenAIRE (<https://www.openaire.eu/blogs/global-summit-on-diamond-open-access-advancing-equitable-scholarly-communication>). 06.11.2023).***
